

T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT VE TASARIM ANA SANAT DALI
MÜZİK ANA SANAT DALI

**KASTAMONU YEREL BASININDA YER ALAN ÂŞIKLIK
GELENEĞİ**

MERVE ÖYKÜ İNANLI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DOÇ. DR. SITKI AKARSU

OCAK - 2022
KASTAMONU

TAAHHÜTNAME

Bu tezin tasarımı, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmalarının yapılması ve bulgularının analizlerinde bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu; ayrıca yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını, bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini bildirir ve taahhüt ederim.

Merve Öykü İNANLI

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KASTAMONU YEREL BASININDA YER ALAN ÂŞIKLIK GELENEĞİ

MERVE ÖYKÜ İNANLI

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

SANAT VE TASARIM ANA SANAT DALI

MÜZİK ANA SANAT DALI

DANIŞMAN:DOÇ. DR. SITKI AKARSU

Türk halk müziği içerisinde yer alan ve temeli ozan/kam/baksıya dayanan âşıklık geleneği, bazı illerde hala sürdürülmektedir. Kültür merkezi olarak önemli bir yere sahip olan Kastamonu yöresinde de var olan bu geleneğin zaman içerisinde kaybolmaya yüz tuttuğu görülmektedir. Yöre geçmişinde görülen bu geleneğin ortaya çıkarılması, yöre kültürü ve gelenek açısından önemlidir.

Bu çalışmada, Kastamonu yerel basınında yer alan âşıklık geleneği ile ilgili haber ve faaliyetlerin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılarak doküman incelemesi ile bulgular elde edilmiştir. Araştırma kapsamında, 1930 ve 2000 yılları arasına ait Açıksöz, Kastamonu, Yeni Kastamonu ve Doğrusöz gazetelerinde yer alan haberlere, köşe yazılarına, şiirlere, destanlara, tekerleme ve taşlama örneklerine ulaşılmıştır.

Yapılan çalışma sonucunda, gazete yazılarından elde edinilen bilgiler kapsamında âşıkların hayatta olduğu 1930'lu yıllarda Ozanoğlu ve Yorgansız Hakkı'nın, halkevleri tarafından düzenlenen etkinliklerde yer aldıkları anlaşılmıştır. 1983- 1985 ve 1989 yıllarında farklı yörelerdeki âşıkların katılımı ile şenliklerin yapıldığına dair köşe yazıları ve haberlere ulaşılmıştır. Kastamonu âşıklarının vefatlarının yıldönümü nedeniyle ise gazete yazarlarının, âşıkların hayatlarını ve eserlerini konu alan yazılar yazdıkları görülmüştür. Âşıkların şiir, destan, tekerleme ve manzume tarzında yazmış oldukları eserleri, gazetelerde okuyuculara aktarılmıştır.

ANAHTAR KELİMELE:Âşık, Âşıklık geleneği, Basın, Kitle iletişim

Ocak 2022, 235 Sayfa

ABSTRACT**MSC THESIS****MINSTREL TRADITION IN KASTAMONU LOCAL PRESS****MERVE ÖYKÜ İNANLI****KASTAMONU UNIVERSITY INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCE****ART AND DESIGN DEPARTMENT****MUSIC MAJOR****SUPERVISOR:DOÇ.DR. SITKI AKARSU**

The tradition of minstrelsy, which is included in Turkish folk music and is based on bard/kam/baksı, is still maintained in some provinces. It is seen that this tradition, which exists in the Kastamonu region, which has an important place as a cultural center, is about to disappear over time. Revealing this tradition seen in the past of the region is important in terms of local culture and tradition.

In this study, it is aimed to reveal the news and activities related to the minstrel tradition in the Kastamonu local press. Findings were obtained by document analysis, using one of the qualitative research methods, scanning model. Within the scope of the research, news, columns, poems, epics, nursery rhymes and satire samples placed in Açıksöz, Kastamonu, Yeni Kastamonu and Doğrusöz newspapers between 1930 and 2000 were reached.

As a result of the study, in the light of the information obtained from the newspaper articles, it was understood that Ozanoğlu and Yorgansız Hakkı took part in the activities organized by the community centers in the 1930s when the minstrels were still alive. Columns and news mentioning festivities with the participation of minstrels from different regions back in 1983-1985 and 1989 have been reached. Due to the anniversary of the death of the minstrels of Kastamonu, it was seen that there were articles on the lives and works of the minstrels in the newspapers. The Works written by the minstrels in the style of poetry, epic, nursery rhyme and verse were got through to the readers by the newspaper.

KEYWORDS:Minstrel, Minstrel tradition, Press, Mass communication

January 2022, 235 Page

TEŞEKKÜR

Türk Halk müziğinin oluşmasında etkili olan, Ozan/Kam/Baksı geleneğinin zaman içerisinde değişerek, ozanın yerini âşıkların almasıyla oluşan âşıklık geleneği, sözlü ve sözsüz unsurlardan oluşup, yaşanılan coğrafyadaki kültürün aktarılmasını sağlamaktadır. Kars, Erzurum, Sivas, Kırşehir, Konya, Kastamonu gibi illerde görülen âşıklık geleneği, kültürel değerlerimizin yaşatılmasında ve aktarılmasında önemli bir yere sahiptir. Kastamonu yöresinde son âşık olan İhsan Ozanoğlu'nun yaşamını yitirmesinden dolayı faaliyetlerin azalması bu geleneğin zaman içerisinde unutulmaya yüz tutmuş olduğunu göstermektedir. Kastamonu yerel basınında yer alan âşıklık geleneği ile ilgili faaliyetlerin ortaya çıkarılması Kastamonu yöre kültürüne katkı sağlaması ve geleneğin korunması açısından önemli olacaktır. Bu bağlamda, Kastamonu yerel basınında yer alan âşıklık geleneği adlı çalışmanın alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Tezin her aşamasında her türlü desteği sağlayan ve rehberlik eden sayın danışman hocam Doç. Dr. Sıtkı AKARSU'ya teşekkürlerimi sunuyorum. Bu süreçte manevi desteğini her zaman yanımda hissettiğim sayın Mine DURAK hocama, tezime yapmış olduğu değerli katkılarından dolayı sayın Dr. Öğr. Üyesi Murat Kâmil İNANICI hocama ve Dr. Öğr. Üyesi Elçin ERGİN TALAKA hocama teşekkür ederim. Ayrıca bu süreçte maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen aileme teşekkür eder, bu çalışmayı rahmetli babam Ahmet İNANLI'ya atfederim.

Merve Öykü İNANLI

Kastamonu, 2022

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
TEZONAYI	ii
TAAHHÜTNAME	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
ŞEKİLLER VE RESİMLER DİZİNİ	ix
TABLolar DİZİNİ	xv
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	xvi
1. GİRİŞ	1
1.1. İletişim ve Kitle İletişim.....	1
1.2. Kastamonu Yerel Basınında Âşıklık Geleneği	1
1.3. Problem Cümlesi.....	2
1.4. Alt Problemler.....	3
1.5. Araştırmanın Amacı	3
1.6. Araştırmanın Önemi.....	3
1.7. Sınırlılıklar	3
1.8. Tanımlamalar	4
2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	5
2.1. Basının Doğuşu ve Gelişimi.....	5
2.2. Türk Basınının Ortaya Çıkışı	5
2.3. Kastamonu Basın Yayın Hayatı	6
2.3.1. Kastamonu Basın Yayın Organları	7
2.3.1.1. Açıksöz gazetesi	8
2.3.1.2. Kastamonu gazetesi	8
2.3.1.3. Yeni Kastamonu gazetesi	8
2.3.1.4. Doğrusöz gazetesi	9
2.4. Türk Halk Müziği ve Âşıklık	9
2.5. Âşıklık Geleneği.....	10
2.6. Kastamonu Âşıklık Geleneği	13
2.6.1. Erzurumlu Âşık Emrah	14
2.6.2. Âşık Kemali	15
2.6.3. Âşık Meydanî.....	16
2.6.4. Yorgansız Hakkı Çavuş	17
2.6.5. İhsan Ozanoğlu	18
3. YÖNTEM.....	20
3.1. Araştırmanın Modeli	20
3.2. Evren ve Örneklem	20
3.3. Verilerin Toplanması	20
3.4. Verilerin Analizi.....	20
4. BULGULAR	21
4.1. Açıksöz Gazetesi Âşıklık Geleneği İle İlgili Yayınlar Ait Alt Probleme	
İlişkin Bulgular	24

4.2. Kastamonu Gazetesi Âşıklık Geleneği İle İlgili Yayınlar Ait Alt Probleme İlişkin Bulgular	38
4.3. Yeni Kastamonu Gazetesi Âşıklık Geleneği İle İlgili Yayınlar Ait Alt Problemlere İlişkin Bulgular	94
4.4. Doğrusöz Gazetesi Âşıklık Geleneği İle İlgili Yayınlar Ait Alt Probleme İlişkin Bulgular	139
5. TARTIŞMA	195
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	197
KAYNAKLAR	202

ŞEKİLLER VE RESİMLER DİZİNİ

Sayfa

Resim 1. Erzurumlu Emrah'ı sembolize eden resim	15
Resim 4.1.1. Kastamonu Mûsiki Cemiyeti	24
Resim 4.1.2. Folklorumuz	25
Resim 4.1.3. Aşıklar Şenliği	26
Resim 4.1.4. Atatürk'ün Kastamonu'ya Gelişlerinin ve Şapka İnkılâbı'nın Yıldönümü nedeniyle Gazeteciler Cemiyeti Aşıklar Şöleni düzenliyor	60
Resim 4.1.5. Ne de Güzel Kastamonu	27
Resim 4.1.6. Kastamonu	28
Resim 4.1.7. Kastamonu	28
Resim 4.1.8. Bize Güzel Kastamonum	29
Resim 4.1.9. Merak etmez misin sen	29
Resim 4.1.10. Yaratan var	30
Resim 4.1.11. Halk Aşıkları gönülleri fethediyor	30
Resim 4.1.12. Aşıklar Daday'da ilgiyle izlendi	31
Resim 4.1.13. Taşköprü'de Aşıklar Şölenine öğrenciler akın yaptı	32
Resim 4.1.14. Halk Şairleri arası şiir yarışması düzenlendi	33
Resim 4.1.15. Aşık Seyrani Kimdir	33
Resim 4.1.16. Develili Aşık Seyrani şenliklerle anıldı	34
Resim 4.1.17. Aşık Veysel anılıyor	34
Resim 4.1.18. Kültür ve Sanat ağırlıklı	35
Resim 4.1.19. Sağlık ve başarı şöleni	36
Resim 4.1.20. Aşıklar Şöleni	37
Resim 4.2.1. Kastamonuda Âşık şiirleri: Koşma	37
Resim 4.2.2. Kastamonuda Âşık şiirleri: Koşma	38
Resim 4.2.3. Kastamonu Koşmaları	39
Resim 4.2.4. Aşık Kemalî Hayatı ve Eserleri	39
Resim 4.2.5. Çiğdem	40
Resim 4.2.6. Bülbülü Dinlerken	41
Resim 4.2.7. Dostlar Beni Hatırlasın	41
Resim 4.2.8. Donatım	42
Resim 4.2.9. Halk Ozanları Güzel Mehmet- Topal Hakkı	43
Resim 4.2.10. TV'de halk ozanı diye tanıtılanların Atatürk düşmanı olduğu iddia edildi	43
Resim 4.2.11. Hakkı Yorgansız Gabadayı- Papyon !	44
Resim 4.2.12. Git, Yarın Gel !	45
Resim 4.2.13. Tekeli Kardeşler ve Şemsi Yastıman	45
Resim 4.2.14. Yorgansız'a Mektup	46
Resim 4.2.15. 100 Yıllık Kastamonu Basınında Kim Kimdir 1872-1972	47
Resim 4.2.16. Ölümünün 17. Yılında AŞIK YORGANSIZ (1895- 1964).....	48
Resim 4.2.17. Karayılan Caddesi Sepetçioğlu Yolu Yorgansız Sokağı İstiyoruz	49
Resim 4.2.18. Aşık Yorgansız TRT- 2'de Anıldı	50
Resim 4.2.19. Ozanoğlu'nun Ardından	50
Resim 4.2.20. Aşık Meydanı Üzerine	51
	52

Resim 4.2.21. Kastamonu’lu Ozanlardan	52
Resim 4.2.22. Kastamonu’nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlardan Birkaçı Üzerine ..	53
Resim 4.2.23. Kastamonu’nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlardan Birkaçı Üzerine ..	54
Resim 4.2.24. Ölümünün 18. Yılında Aşık Yorgansız	54
Resim 4.2.25. Ölümünün üçüncü yılında: Aşık İhsan Ozanoğlu	55
Resim 4.2.26. Ölümünün 19. Yılında Aşık Yorgansız	56
Resim 4.2.27. Saz Şairleri Gecesi 26 Kasım’da Yapılacak	57
Resim 4.2.28. Aşıklar Gecesi Yarın Akşam Yapılıyor	57
Resim 4.2.29. Aşıklar Gecesi	58
Resim 4.2.30. Aşıklar Gecesi Yapıldı	59
Resim 4.2.31. Aşıklar Geldi, Geçti	59
Resim 4.2.32. Aşıkların Dertleri	60
Resim 4.2.33. Ölümünün Dördüncü Yılında İhsan Ozanoğlu	60
Resim 4.2.34. Ölümünün 20. Yılında Aşık Yorgansız	61
Resim 4.2.35. Aşık Yaşar Reyhani’den Selam Var	62
Resim 4.2.36. Aşık İlhamî’den de Selâm Var	62
Resim 4.2.37. Bir Selam da Aşık Şeref Taşlıova’dan	63
Resim 4.2.38. Aşıklar Günü Kitaplaştı	64
Resim 4.2.39. Geleneksel Kastamonu 2. Aşıklar Şenliği Cumartesi günü yapılıyor.	65
Resim 4.2.40. Geleneksel Kastamonu 2. Aşıklar Şenliği bugün	66
Resim 4.2.41. Kastamonu Aşıklar Bayramına doğru	66
Resim 4.2.42. Daday’daki âşıklar şöleni üzerine	67
Resim 4.2.43. Kastamonu Halk Şairleri Başlarken	68
Resim 4.2.44. Kastamonu Halk Şairleri Meftuni	68
Resim 4.2.45. Kastamonu Halk Şairleri Rahmi	69
Resim 4.2.46. Kastamonu Halk Şairleri Çeşmi	70
Resim 4.2.47. Kastamonu Halk Şairleri Lütü	70
Resim 4.2.48. Kastamonu Halk Şairleri Meydani	71
Resim 4.2.49. Kastamonu Halk Şairleri Kemali	72
Resim 4.2.50. Kastamonu Halk Şairleri Fevzi	73
Resim 4.2.51. Kastamonu Halk Şairleri Mehmet Nabi	74
Resim 4.2.52. Kastamonu Halk Şairleri Mesti	75
Resim 4.2.53. Kastamonu Halk Şairleri Yorgansız Hakkı	76
Resim 4.2.54. Kastamonu Halk Şairleri Celali	77
Resim 4.2.55. Kastamonu Halk Şairleri Kör Hasan	78
Resim 4.2.56. Kastamonu Halk Şairleri İhsan Ozanoğlu	79
Resim 4.2.57. Kastamonu Halk Şairleri İhsan Ozanoğlu	80
Resim 4.2.58. Kastamonu Halk Şairleri İhsan Ozanoğlu	80
Resim 4.2.59. Kastamonu Halk Şairleri İhsan Ozanoğlu	81
Resim 4.2.60. Ölümünün 6. Yılında İhsan Ozanoğlu’nu Anıyoruz	82
Resim 4.2.61. Ozanoğlu	82
Resim 4.2.62. Aşık İlhamî’nin ardından	83
Resim 4.2.63. İhsan Ozanoğlu, Radyo 2’de tanıtıldı	84
Resim 4.2.64. 3. Aşıklar Günü hafta sonunda başlıyor	84
Resim 4.2.65. Zırt!	85
Resim 4.2.66. Yorgansız Hakkı’yı anıyoruz	85
Resim 4.2.67. Aşık Yorgansız	86
Resim 4.2.68. Kastamonulu büyük usta Ahmet Tekeli’nin ölümüne ağıt	86
Resim 4.2.69. İhsan Ozanoğlu dün vefat etti	87

Resim 4.2.70. Kùltür ve sanatımızda kimler var, kimler yok?	88
Resim 4.2.71. Ölümlünün 16'ncı yılında Ozanoğlu'nu anıyoruz	88
Resim 4.2.72. Yorgansız Hakkı (Bayraktar) ve diğlerleri üzerine	89
Resim 4.2.73. Yorgansız Hakkı (Bayraktar) ve diğlerleri üzerine	90
Resim 4.2.74. Yorgansız Hakkı (Bayraktar) ve diğlerleri üzerine	91
Resim 4.2.75. Şiirlerle Kastamonu	92
Resim 4.2.76. Yorgansız Hakkı (Çavuş) Bayraktar	92
Resim 4.2.77. Baktı Geçti	93
Resim 4.3.1. Uçurum	94
Resim 4.3.2. Gel	94
Resim 4.3.3. Seni	95
Resim 4.3.4. Yeter	95
Resim 4.3.5. Kurtulacaksın	96
Resim 4.3.6. Bırakmam seni	96
Resim 4.3.7. Hatıralar	97
Resim 4.3.8. Rüya:1	97
Resim 4.3.9. Münâcat	98
Resim 4.3.10. Geçmez	98
Resim 4.3.11. Saz	99
Resim 4.3.12. Tanbur	99
Resim 4.3.13. Öğüt	100
Resim 4.3.14. Üstünde	100
Resim 4.3.15. Gözlerin	101
Resim 4.3.16. Duramayınca	101
Resim 4.3.17. Tatlı Sert	102
Resim 4.3.18. Gelmezsin	102
Resim 4.3.19. Dirlik	103
Resim 4.3.20. Haşarat Cengi	103
Resim 4.3.21. Esnaf Destanı	104
Resim 4.3.22. Tekerlemeler	104
Resim 4.3.23. Halk destanları Otlakçı Destanı	105
Resim 4.3.24. Halk destanları Otlakçı Destanı	106
Resim 4.3.25.23 Nisan	106
Resim 4.3.26. Halk Destanlarından Otlakçı Destanı	107
Resim 4.3.27. Halk Destanlarından Geç	108
Resim 4.3.28. Aşık İhsanî- Güllüşah Konseri	108
Resim 4.3.29. Koşmalar	109
Resim 4.3.30. Tekerlemeler	109
Resim 4.3.31. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Çörekçizade Nâbi ...	110
Resim 4.3.32. Kastamonu Folkloru Sanat	110
Resim 4.3.33. Koşmalar Halk Koşmalarına Umumî Bir Bakış	111
Resim 4.3.34. Koşmalar Halk Koşmalarına Umumî Bir Bakış	111
Resim 4.3.35. Koşmalar Halk Koşmalarına Umumî Bir Bakış	112
Resim 4.3.36. Koşmalar Halk Koşmalarına Umumî Bir Bakış	113
Resim 4.3.37. Koşmalar Halk Koşmalarına Umumî Bir Bakış	114
Resim 4.3.38. Koşmalar Halk Koşmalarına Umumî Bir Bakış	115
Resim 4.3.39. Koşmalar Halk Koşmalarına Umumî Bir Bakış	115
Resim 4.3.40. Koşmalar Halk Koşmalarına Umumî Bir Bakış	116
Resim 4.3.41. Folklor Gecesi Bu Akşam	117

Resim 4.3.42. Aşık Hakkı Yorgansız'ı Kaybettik.....	117
Resim 4.3.43. Gecelerde	118
Resim 4.3.44. Âşık İhsani	119
Resim 4.3.45. Nerede	120
Resim 4.3.46. Oğluma	120
Resim 4.3.47. Gelen Var	121
Resim 4.3.48. Git Efendi	121
Resim 4.3.49. Rüya	122
Resim 4.3.50. Sakal Üzerine	122
Resim 4.3.51. Zulüm	123
Resim 4.3.52. Zamanıdır	124
Resim 4.3.53. Pot	124
Resim 4.3.54. Yakındır	125
Resim 4.3.55. Zam	125
Resim 4.3.56. Baş İsteriz	126
Resim 4.3.57. Kazak Aptal'a	126
Resim 4.3.58. İhsanî	127
Resim 4.3.59. Satın Hele	128
Resim 4.3.60. Aşık İhsânî Kimdir	128
Resim 4.3.61. Aşık İhsani ve Le Monde	129
Resim 4.3.62. Telli Sazdır Bunun Adı	130
Resim 4.3.63. Telli Sazdır Bunun Adı	130
Resim 4.3.64. Ozanoğlu Kul Mustafa'ya cevap veriyor	131
Resim 4.3.65. Saz Şairi Taslağı	132
Resim 4.3.66. Saz Şairi Taslağı	133
Resim 4.3.67. Son Çağrı	133
Resim 4.3.68. Ozanoğlu'na taşlama	134
Resim 4.3.69. Taşlama	135
Resim 4.3.70. Taşlama	135
Resim 4.3.71. Ozanoğlu'nun Taşlaması	136
Resim 4.3.72. Taşlama	136
Resim 4.3.73. Taşlama	137
Resim 4.3.74. Taşlama	137
Resim 4.3.75. Servi Boylu Ozanoğlu	138
Resim 4.3.76. Taşlama (1)	138
Resim 4.3.77. Taşlama (2)	139
Resim 4.4.1. Saz Şairimiz Aşık Hakkının Manzumesi	139
Resim 4.4.2. Atatürk Devrimi	140
Resim 4.4.3. Hava Kurumu İçin	141
Resim 4.4.4. 30 Ağustos	141
Resim 4.4.5. Sakarye	142
Resim 4.4.6. Aşık Tarızı	143
Resim 4.4.7. Aşık Tarızı	144
Resim 4.4.8. Aşık Tarızı	145
Resim 4.4.9. Halkevimizde Gece Töreni	146
Resim 4.4.10. Aşık Tarzı	147
Resim 4.4.11. Ozanoğlunun Atatürk gecesi konferansı	148
Resim 4.4.12. Ozanoğlunun Atatürk gecesi konferansı	148
Resim 4.4.13. Kastamonu halk edebiyatı	149

Resim 4.4.14. Kastamonu halk edebiyatı	150
Resim 4.4.15. İnönü Gelirken	151
Resim 4.4.16. İnönü Destanı	151
Resim 4.4.17. Ulu İnönü	152
Resim 4.4.18. Bağırma basta geç	152
Resim 4.4.19. Onu Gördükten sonra	153
Resim 4.4.20. Sûra'tiden destan	153
Resim 4.4.21. Sûratî'den destan	154
Resim 4.4.22. Aşık Veysel ve İbrahim	155
Resim 4.4.23. Aşık Veysel Konseri	156
Resim 4.4.24. Çocuk Destanı	157
Resim 4.4.25. Sivaslı Ağâhi	157
Resim 4.4.26. Aşık Kemali	159
Resim 4.4.27. Kemaliden: Meydanîden	160
Resim 4.4.28. Yas	161
Resim 4.4.29. Ömrüm Oldukça	161
Resim 4.4.30. Halkevleri (Ozanoğlu, 1940, s. 3).	162
Resim 4.4.31. Halkevimizin gece için hazırladığı toplantı	162
Resim 4.4.32. Derbeyan ı Kastamoni	163
Resim 4.4.33. Üstad R. Boşdurmaz'a	163
Resim 4.4.34. Aşık Ömer	164
Resim 4.4.35. Aşık Edebiyatı methal	165
Resim 4.4.36. Halkevinde Kemâl İlerici'nin verdiği konser	166
Resim 4.4.37. Gösterit kolumuzun Tosya gezisi	167
Resim 4.4.38. Ülkümüz	168
Resim 4.4.39. Mükelleflerin Konseri	168
Resim 4.4.40. Aşık Veysel'in Atatürk Ağıtı	169
Resim 4.4.41. Tosya Halkevi Temsil Kolu Kastamonu'da	170
Resim 4.4.42. Kastamonu Halkevinin Mart 1942 de yapılan seçimde şubeler komite azaları	171
Resim 4.4.43. Karşınızda Kastamonu'nun meşhur halk şairi Hakkı Bayraktar var	171
Resim 4.4.44. Halkevimizin Güzel San'atlar Kolunun verdiği konser	172
Resim 4.4.45. Atatürk'ün Kastamonu'ya şeref verdiği gün merasimle kutlandı	173
Resim 4.4.46. Halkevlerinin yıldönümü münasebeti ile bir tören yapıldı	173
Resim 4.4.47. Kadir Gecesi	174
Resim 4.4.48. Aşık Hakkı Hayatı ve Eserleri	175
Resim 4.4.49. Aşık Hakkı Hayatı ve Eserleri Aşık Hakkının Hayatı	176
Resim 4.4.50. Aşık Hakkı Hayatı ve Eserleri Koşma	177
Resim 4.4.51. Aşık Hakkı Hayatı ve Eserleri Semai	177
Resim 4.4.52. Aşık Hakkı Hayatı ve Eserleri Mani	178
Resim 4.4.53. Aşık Hakkı Hayatı ve Eserleri Destan Tekerleme	179
Resim 4.4.54. Aşık Hakkı Hayatı ve Eserleri Divan	179
Resim 4.4.55. Aşık Hakkı Hayatı ve Eserleri Tekerlemeler	180
Resim 4.4.56. Halk Oyunları Seçme Müsabakasını Kırkçeşme Ekibi Kazandı	181
Resim 4.4.57. Millî Oyun Ekibimiz Döndü	181
Resim 4.4.58. Konser	182
Resim 4.4.59. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Meftunî	183
Resim 4.4.60. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Medhî	183
Resim 4.4.61. Kastamonu Radyosu	184

Resim 4.4.62. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Meydanı	185
Resim 4.4.63. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Meydanı	186
Resim 4.4.64. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Meydanı	187
Resim 4.4.65. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Meydanı	188
Resim 4.4.66. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Aşık Kemali	189
Resim 4.4.67. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Aşık Kemali	190
Resim 4.4.68. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Aşık Kemali	191
Resim 4.4.69. Âşık Veysel Hasta	191
Resim 4.4.70. Yorgansız Hakkı Bayraktar Vefat Etti	192
Resim 4.4.71. Şapka Devriminin 40. Yılı Törenlerle Kutlanıyor	193
Resim 4.4.72. Büyük Törenden İzlenimler	194
Resim 4.4.73. Ziya Demircioğlu	194

TABLÖLAR DİZİNİ

Sayfa

Tablo 1. Gazetelerin kuruluş ve kapanış yılları	21
Tablo 2. Açısöz (1985-1994) gazetesi âşıklık geleneği dağılımları.....	21
Tablo 3. Kastamonu (1932- 2000) gazetesi âşıklık geleneği dağılımları.....	22
Tablo 4. Yeni Kastamonu (1957- 1969) gazetesi âşıklık geleneği dağılımları.....	22
Tablo 5. Doğrusöz (1937- 1975) gazetesi âşıklık geleneği dağılımları	23
Tablo 6. Gazetelerin (1930-2000) toplam âşıklık geleneği dağılımları	23

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

THM	: Türk Halk Müziği
TRT	: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
TV	: Televizyon
vb.	: ve benzeri
yy.	: Yüzyıl

1. GİRİŞ

1.1. İletişim ve Kitle İletişim

Toplumlar, kültür kavramının içerisinde barındırdığı alışkanlık, değer, gelenek ve inançlar gibi birçok unsuru kuşaktan kuşağa aktarırken iletişimden yararlanmaktadırlar. İletişim ve kültür insan hayatının vazgeçilmez bir parçasıdır. İnsanların aynı dili kullanarak duygu, düşünce, istek, arzu ve bilgilerini birbirlerine aktarabildikleri durum biçimi iletişim olarak karşımıza çıkmaktadır. Geniş topluluklara hitap ederek bilgi edinmelerini sağlayan ise kitle iletişim araçlarıdır. Kitle iletişim araçları yaşanılan şehir, bölge, ülke yani kısacası dünyada olup biten olay vb. durumlardan insanların haberdar olmalarını sağlamaktır (Tayan, 2019).

Geçmişten günümüze kadar varlığını devam ettiren kitle iletişim araçlarından olan basın yayın organları da halkın sesine kulak verip, düşüncelerin aktarılmasına ve iletilmesine yardımcı olmaktadır. Toplumun ihtiyaçlarını dile getiren ve yöre kültürüne katkı sağlayarak bir araç görevi üstlenen ise yerel basın olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsanlar, basın yayın organlarından olan gazeteler sayesinde siyasi, güncel olaylar ve yapılan faaliyetler gibi birçok konuda bilgi sahibi olabilmektedir.

1.2. Kastamonu Yerel Basınında Âşıklık Geleneği

Kastamonu yöresinde basın hayatı matbaanın kurulmasıyla başlamış ve ilk matbaa Vilayet matbaasıdır. “Kastamonu Vilayet Matbaası 1868 yılında kurulmuş; Hafız Hüseyin Hüsnü Efendi müdürlüğe atanmıştır” (Demircioğlu, 1973’ten Aktaran; Eski, 2012, s. 146).

İnsanları bilgilendirmek amacıyla çıkarılan gazeteler sayesinde yöre halkı, yapılan her türlü kültürel ve sanatsal etkinlikler gibi birçok konuda bilgi sahibi olmuşlardır. Kastamonu matbaasında ilk olarak basılan Kastamonu Vilayet gazetesinde, kurum ve kuruluşların açılışı, ilanlar gibi her türden yazı ve haberler yer almıştır (Eski, 2012). Gazetelerde bunun dışında, yörenin âşıklık geleneği gibi kültürel değerlerinin yansıtıldığı makalelere yer verilerek, yöreye ait maddi ve manevi unsurlar da

aktarılmaya çalışılmıştır. Geçmişten günümüze kadar varlığını sürdürdüğü bilinen Kastamonu yöresi, zengin bir kültüre ve tarihe sahiptir. Her yörenin, kendine has edinmiş olduğu bilgileri, alışkanlıkları, gelenekleri, maddi ve manevi değerleri barındıran unsurları vardır. Maddi ve manevi değerleri olan bu unsurların bazıları değişerek, bazıları da kendi özelliklerini koruyarak günümüze kadar gelmeyi başarmıştır. Kendine özgü ifade biçimlerinden oluşan ve temelinde ezgi, ritm ve söz beraberliği ile icra edilen âşıklık geleneği de zaman içerisinde dini unsurlarını kaybetmiş ve kendisini değiştirip dönüştüren diğer gelenekler gibi devamlılığını sağlamıştır (Sevindik, 2019). Âşıklar, kendi yörelerinin kültür ve değerlerini yaşatmak amacıyla halkın herhangi bir konuda olan düşünce biçimlerini, sazları eşliğinde ifade eden kişilerdir. Âşıklar, usta çırak ilişkisi ya da rüya görerek âşıklık derecesine erişebilmektedir. Âşıkların, gördükleri rüya sonucunda pir ya er gibi manevi kimselerin elinden içmiş oldukları bade denilen içecek sayesinde, şiir yazma ve sazını kullanabilme gücü kazanmış oldukları söylenmektedir (Özdemir, 2013). Âşıklar kendi aralarında “badeli” ve “badesiz” olarak ayrılmakta ve “badesiz” âşıklarda saz çalıp şiir yazabilmektedir.

Kastamonu’nun önemli bir kültür merkezi olması âşıklık geleneğinin zengin bir şekilde faaliyet göstermesine neden olmuştur. Yöreye âşıkların uğraması, yerleşmesiyle birlikte yeni âşıklar yetiştirilmiş ve bu geleneğe katkı sağlanmıştır. Âşık Kemali ve Meydanî, Erzurumlu Emrah tarafından usta-çırak ilişkisi içerisinde yetişen âşıklardandır (T. C. Kastamonu Valiliği, 2018). Topluma ait kültürel değerlere sahip çıkan bu âşıklar, kendine has teknikleri ile geleneğin oluşmasını ve aktarılmasını sağlamışlardır. Bu bağlamda, Kastamonu yöresinde de görülen bu geleneğin basın yayın organları aracılığıyla ortaya çıkarılması, yöre kültürü açısından önemlidir.

1.3. Problem Cümlesi

Çalışmanın problem cümlesi “Kastamonu yerel basınında âşıklık geleneği ile ilgili yazılar, yayınlar ve gerçekleştirilen faaliyetler nelerdir?” olarak belirlenmiştir. Problem cümlesine dayalı olarak araştırmada yanıtı aranacak sorular şunlardır.

1.4. Alt Problemler

- 1) Açıksöz gazetesinde âşıklık geleneği ile ilgili ne tür yayınlara yer verilmiştir?
- 2) Kastamonu gazetesinde âşıklık geleneği ile ilgili ne tür yayınlara yer verilmiştir?
- 3) Yeni Kastamonu gazetesinde âşıklık geleneği ile ilgili ne tür yayınlara yer verilmiştir?
- 4) Doğrusöz gazetesinde âşıklık geleneği ile ilgili ne tür yayınlara yer verilmiştir?

1.5. Araştırmanın Amacı

Bünyesinde birçok âşık barındıran Kastamonu yöresinde varlığını gösteren bu gelenek ile ilgili faaliyetlerin durumu hakkında bizlere basın yayın organları yol göstermektedir. Bu çalışmada, Kastamonu yerel basınında âşıklık geleneği ile ilgili yazıların ve faaliyet durumlarının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

1.6. Araştırmanın Önemi

Yörede zengin bir şekilde varlık gösteren âşıklık geleneği, günümüzde son âşık olan İhsan Ozanoğlu'nun da yaşamını yitirmesinden dolayı varlığını kaybetmeye başladığı görülmektedir. Basın yayın organları, Kastamonu yöresinde geçmiş yıllarda canlı olan bu geleneğin sürdürülebilirliği, yapılan faaliyetlerden halkın haberdar olabilmesi ve gelenek hakkında bilgi sahibi olabilmesini sağlamak açısından önemli bir görev üstlenmektedir.

Bu çalışma, Kastamonu âşıklık geleneği hakkında yapılacak diğer çalışmalara ışık tutacağı ve yapılan faaliyetlerin ortaya çıkarılması açısından önemlidir.

1.7. Sınırlılıklar

Araştırma, 1930 ve 2000 yılları arasında yayımlanan Açıksöz, Kastamonu, Yeni Kastamonu ve Doğrusöz gazeteleri ile sınırlandırılmıştır.

1.8. Tanımlamalar

Yerel basın; Köseoğlu (2017), yörede yaşayan halkın genel düşüncesini oluşturmak, gelişmesine katkıda bulunarak bilgilendirmek ve eğitmek amacıyla yayımlanan yerel basını kitle iletişim aracı olarak ifade etmektedir.

Türk Halk Müziği; “Türk Halk Müziği (THM), adından da anlaşılacağı üzere halkın içinden çıkmış, halka mal olmuş, halkı anlatan ve halkı tanımlayan bir müzik türüdür” (Şahin, 2010, s. 1).

Ozan; “Ozan kelimesi, günümüzde yakın geçmişte bilindiği anlamıyla yani şiirlerini saz eşliğinde söyleyen sair olarak kullanılmaktadır. Yani ozan isminin şiir yazma ya da âşıklık geleneğindeki kullanımıyla şiir düzme işi yapan kişiye verilmesi her dönem kabul görmüştür” (Özdemir, 2013, s. 4).

Âşık; “Âşık kelimesi, Arapça a-şi-ka kökünden türemiştir ve bir şeyin tiryakisi, meraklısı, hastası anlamlarına gelir” (Mutçalı, 1995’ten Aktaran; Alkan, 2012, s. 1). Âşık kelimesinin edebiyattaki karşılığını ise Benli (2016), doğaçlama olarak şiirler söyleyebilen ve söyledikleri şiirleri sazını kullanarak ifade eden kişileri âşık olarak tanımlamaktadır.

Gelenek; “Gelenek kavramı bir topluluğun geçmişle olan bağının ve yaşam biçiminin bir göstergesidir” (Benli, 2016, s. 27).

Görenek; “Görenek ise, görmek, görerek yapmak kökünden türetilmiş bir sözcüktür” (Bektaş, 2016, s. 7).

2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Basının Doğuşu ve Gelişimi

İnsanlar, hayatları boyunca sürekli iletişim halindedir. İstek ve fikirlerini çevresindekilere açık bir şekilde iletebilmek için insanoğlu iletişime gerek duymaktadır (Yamancı, 2018). Birbirlerini anlayabilmeleri, çevreye uyum sağlayabilmeleri, kendilerini ifade etmeleri kısacası her şeyden haberdar olabilmeleri için iletişim, insanoğlunun temel yapı taşlarından biridir. Bu durumda insanoğlunun haberleşme ihtiyacını ortaya çıkarmıştır.

Primitif topluluklarda dağlar üzerinde ateşler yakarak, Kızılderili toplumlarında uzaklardan görünecek şekilde dumanla, Afrika'da tamtamlar çalarak haberleşme sağlanmaya çalışılmış fakat yeterli olmamıştır. Haberleşmek için at arabaları ya da yaya haberciler yollama zorunluluğu ortaya çıkmıştır (İnuğur, 2005'ten Aktaran; Demir, 2018). İnsanoğlu, vermek ya da almak istedikleri mesajları yaşadıkları dönemin şartlarına uygun olarak mağara resimleri gibi kendi imkân ve şartları doğrultusunda birbirlerine aktarmaya çalışmışlardır. İnsanoğlu'nun bu çabaları yazının icadını ortaya çıkarmıştır. Yazının icadı ile birlikte de duygu ve düşüncelerin karşılanması ve haberleşme ihtiyacı somut bir hal almıştır. Mağara duvarlarına çizilen resimler, çivi yazısıyla yazılmış tabletler, hiyeroglif denilen resimli yazılar, papirüs ve parşömen gibi kâğıtlar üzerine yazılan metinler haberleşmede etkili olmuştur (Özçağlayan, 2008). Zamanın ilerleyişi ile birlikte haberleşme büyük yollar kat ederek basın hayatının temelleri de böylelikle atılmaya başlanmıştır.

2.2. Türk Basınının Ortaya Çıkışı

İnsan doğası gereği çevresindeki olayları merak etme, haberdar olma ve paylaşma ihtiyacı duymaktadır. Bu ihtiyaçların giderilmesi, yazının icadı ile birlikte olmuş ve beraberinde basının ortaya çıkmasını doğurmuştur. “Yazının ve kâğıdın bulunması, matbaanın icadı ile teknik olanaklar açısından kolaylıklar sağlanan basının gerçek anlamda ortaya çıkışı 17. yüzyılda Avrupa'dadır” (Erdem, 2013, s. 6).

Matbaacılık, Gutenberg ile beraber büyük yollar kat etmiş ve Dünya'ya yayılması Gutenberg tarafından olmuştur. “Johannes Gutenberg (1398 – 3 Şubat 1468), 1447 yılında hareketli parçalar ile yazı baskısını Avrupa'da başlatan, kuyumcu, matbaacı ve yayıncıdır. Gutenberg'in buluşu modern dönemin en önemli olayı ve matbaa devriminin başlangıcı, kendisi de modern matbaacılığın babası kabul edilir” (Kipdemir, 2016, s. 107).

Türkiye, batılılaşma hareketleri ile birlikte yenileşme ve dönüşme sürecine girmiş, Avrupa örnek alınarak matbaa İstanbul'a getirilmiştir. İbrahim Müteferrika, Avrupa'ya 300 sene önce gelen matbaayı Türkiye'ye, 1729 senesinde İstanbul'a getirterek, 17 adet kitabın basımı gerçekleşmiştir (Eski, 2012). Kitapların basımından sonra zamanla insanların yazma ve haberdar olma ihtiyacı, gazete kültürünün başlamasını ve yaygınlaşmasını doğurmuştur.

Matbaanın kurulmasıyla birlikte basım hayatına başlayan Türkiye'de ilk gazete, 1795 senesinde Fransızlar'ın çıkarmış olduğu Bulletin de Nouvelles adlı gazetedir (Çakır, 2007'den Aktaran; Demir, 2018).

Türkiye'de basının başlangıcı, Avrupa'ya göre oldukça geçtir. Osmanlı döneminde yabancılardan, İstanbul ve İzmir'de kendi dillerinde çıkardıkları gazeteler bir yana bırakılırsa, Osmanlı ülkesinde ilk Türkçe- Arapça gazete, Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa'nın 1828'de Kahire'de çıkardığı “Vakâyi-i Mısriye”dir. Bugünkü Türkiye sınırları içinde yayımlanan ilk Türkçe gazete ise 1831'de II. Mahmut'un girişimiyle çıkarılan ve devletin resmî gazetesi olan “Takvim-i Vakâyi”dir. 1860'ta Agâh Efendi ve Şinasi Bey, ilk özel gazete olan Tercüman-ı Ahval'i çıkardılar. Osmanlı Türk basınında yeni bir dönemin başlangıcı olan bu tarih, Türk gazeteciliğinin de başlangıcı sayılır. (Erdem, 2013, s. 15).

Türk gazeteciliği daha sonraları beldelere de yayılarak haberleşme ihtiyacı giderilmeye çalışılmıştır. Toplumlar, siyasi, güncel, kültürel vb. birçok olayı gazete de yayımlanan haberlerden gidermeye ve bilinçli bir toplum haline gelmeye başlamıştır.

2.3. Kastamonu Basın Yayın Hayatı

Yerel basın, ülke genelinden çok yöre, belde, kasabada yaşamını sağlayan halka hitap etmektedir. Yörenin gelişmesine katkıda bulunan, yöredeki sorunları ele alan, her türlü gelişmelerin okuyuculara aktarılmasını sağlayan ve bir nevi halkın sesi olan

iletişim araçlarından biridir. Kselu (2017), yörede yaşayan halkın genel düşüncesini oluşturmak, gelişmesine katkıda bulunarak bilgilendirmek ve eēitmek amacıyla yayımlanan yerel basını kitle iletişim aracı olarak ifade etmektedir.

Kastamonu basın hayatı çok eski temellere dayanmaktadır. Sultan Abdülaziz döneminde, ikinci kez Kastamonu yöresinde 1867- 1871 yılları arasında görev yapan Vali Mehmet Reşit Paşa, diēer şehirlerde olduēu gibi Kastamonu yöresinde de matbaanın açılmasına karar vermiş, gerekli görülen malzeme ve makineleri İştanbul’dan temin ederek, Kastamonu Vilayet matbaasını 1285 H./1868 M. yılında aımiştır (Demircioēlu, 1973).

Edinilen bilgiler kapsamında, 1869 yılında yörede ilk olarak 1 numaralı Kastamonu Vilayet Salnamesi, 1870 yılında ise ikinci olarak Kastamonu Vilayet Salnamesi ıkarılmıştır (Turgut, 2009).

Basın yayın organları matbaanın kurulmasıyla birlikte faaliyetlerine başlayarak, Kastamonu kültürünün oluşmasına ve gelişmesine katkı saēlamıřtır. Kastamonu basın hayatının önemli bir yere sahip olmasının ve kültüre katkı saēlamasının diēer bir nedeni ise, o dönemlerde gazete yazarlıēı yapan kişilerin ilerleyen zamanlarda, n kazanmış olmalıdır. “ok kuvvetli fikir ve kalem erbabı olan bu yazarlar Kastamonu’da yayınlanmış olan gazete ve dergilerin önemini bir kat daha artırmaktadır” (Demircioēlu, 1973, s. 15). Gazeteler, geniş topluluklara hitap ettiēinden dolayı iletişim aracı olarak önemli bir yere sahip olmuştur.

2.3.1. Kastamonu Basın Yayın Organları

Kent kültürünün oluşmasında, halkın yasayış biçimleri, gelenek göreneklerinin yanı sıra basın yayın organları da katkı saēlamıřtır. Kastamonu’da basın faaliyetleri matbaanın getirilmesiyle başlamıştır. Eyaletlere yeni bir düzenleme ile 1864 yılında vilayet sistemine geçilmiş ve matbaalar illerde oluşan ihtiyaçların giderilmesi için kurulmuştur. Gazete, dergi ve vilayetler hakkında bilgi veren salnamelerin ise basımı yapılmıştır. (Eski, 2012). Yapılan bu basım faaliyetleri sayesinde yörede meydana gelen ihtiyaçlar giderilmeye çalışılmış ve insanların bilgi edinilmesi saēlanmıřtır.

2.3.1.1.Açıksöz gazetesi

Baş (2009)' a göre, Açıksöz gazetesi ilk sayısı olan 6 Şubat 1985 tarihinde her zaman okuyucunun yanında olacağını, dert, keder ve sıkıntılarını kaleme alacağını dile getirerek, amaç ve yayın çizgini “Başlarken” adlı yazısı ile aktarmıştır. 9 yıl yayın hayatına devam eden gazete 31 Aralık 1994 tarihinde yayın hayatına son vermiştir.

2.3.1.2. Kastamonu gazetesi

Kastamonu gazetesinin yayın hayatına başladığı tarih tam olarak bilinmemektedir. Yapılan araştırmalar ve tahminlerine göre Kastamonu gazetesinin ilk sayısı, 1872 yılı Mart ayı olarak bildirilmiştir. 1928 yılında Yeni Türk harflerinin kabul edilmesiyle birlikte, 16 Haziran tarihinde bazı rakamlar ve 17 Eylül tarihinde Cumhurbaşkanı tarafından verilen demeç, Latin harfleri kullanılarak yayınlanmaya başlamıştır. Dönemin Valisi Avni Doğan, Kastamonu gazetesinin yöreye katkı sağlamadığı düşüncesi ile 30 Mayıs 1938 tarihinde yayın hayatına son vermiş, Doğrusöz gazetesinin de ilerlemesine olanak sağlamıştır (Demircioğlu, 1973).

Kastamonu gazetesi, 1945 yılında tekrardan yayın hayatına başlamıştır. “30 Mart 1945 tarihinde yayın hayatına başlayan gazetenin sahibi ve genel yayın müdürü Sabri Tümkor’dur” (Turgut, 2009, s. 24). Son sayısı 537 olan Kastamonu gazetesi, 27 Ağustos 1952 tarihinde yayınlanmayarak, sahibi tarafından da matbaası İstanbul’a aktarılmıştır (Demircioğlu, 1973).

14 Ocak 1974 tarihinde ilk sayısı çıkan Kastamonu gazetesi, kentin gelişmesine katkıda bulunmak ve meydana gelen sorunları okuyuculara aktarmak amacıyla çıkmıştır (Baş, 2009). Sürekli olarak kapanan ve tekrardan yayın hayatına başlayan bu gazete, günümüzde hala faaliyetlerine devam etmektedir.

2.3.1.3.Yeni Kastamonu gazetesi

İlk sayısı 23 Eylül 1957 tarihinde çıkan gazete, yayın ilkesini Kastamonu’ya hizmet etmek, Demokratik partinin düşüncelerini, inançlarını benimsetmek ve ideallerini devam ettirmek olduğunu “Çıkarken” başlıklı yazıda açıklamıştır. 11 yıl yayın

hayatına devam eden gazete, 15 Aralık 1969 yılından sonra dergi halinde yayınlanmaya başlamıştır (Demircioğlu, 1973).

2.3.1.4.Doğrusöz gazetesi

“İlk sayısı 19 Mayıs 1937 tarihinde çıkmıştır. Sahibi ve başyazarı Hüsnü Açıksöz, yayın müdürü İzzet Okay, yazı işleri müdürü Agâh Çetin’dir” (Baş, 2009, s. 12).

Uzun soluklu bir gazete olan Doğrusöz gazetesinin, çıkış amacı ve yayın politikası ilk sayısında belirtilmiştir. Turgut (2009)’a göre, Hüsnü Açıksöz Kurtuluş savaşı sırasında çekilen sıkıntılardan bahsederek gazetenin yayın politikasını ilk sayısında açıklamıştır. Bu açıklamaya göre, gazetenin yayın çizgisini Atatürk’ün yolunda yürümek ve onun amaçlarına hizmet etmek olduğunu belirtmiştir.

Baş (2009)’un tahminlerine göre, gazetenin son sayısı olarak 1975 yılında yayımlanan 6980 sayılı gazete olduğu bildirilmiştir. Bu bilgiler ışığında gazetenin son sayısına ait net bir bilgi yer almamakla birlikte, 1975 yılının kabul edildiği görülmektedir.

2.4. Türk Halk Müziği ve Âşıklık

Sözlü unsurlardan oluşan, halkın duygu ve düşüncelerini aktaran âşıklık geleneğini ele almadan önce Türk halk müziğini incelemek gerekmektedir. Türk halk müziği, yaşanan toplumun kültür ve geleneklerinin bir yansımasıdır. “Türk Halk Müziği (THM), adından da anlaşılacağı üzere halkın içinden çıkmış, halka mal olmuş, halkı anlatan ve halkı tanımlayan bir müzik türüdür” (Şahin, 2010, s. 1).

Türk halk müziği, içerisinde yaşanan toplumun duygu ve düşüncelerin yanı sıra gelenek ve göreneklerimiz de yansımasıdır. Türk halk müziği yörelere ait kültürel unsurları içerisinde barındırarak, kendine has çalış teknikleri ve söyleyiş biçimleri ile geniş bir repertuara sahip bir müzik türüdür (Emnalar, 1998). Âşıklık geleneği de kültürlerin birçok unsurlarını bünyesinde barındıran, kendi has çalış teknikleri ile usta çırak ilişkisine dayanan bir yapıdadır.

Toplumumuzda geleneksel müzik dışında kalan, birbirlerine tür olarak yakın veya uzak birçok müzik çeşidi dinlense de tüm toplumlarda geçerli olan genel ifadesiyle halkın duygu ve düşüncelerini, uğradıkları ortak sıkıntıları ve uğraşlarını, geçim yollarını ve kazandıkları başarıları, ortak kahramanlarını ve kendilerine eşlik eden sadık dostlarını (hayvanlarını), doğayı ve doğa olaylarını konu edinmiş tüm müzikal eserler halk müziği olarak kabul edilmektedir (Önal, 2021, s. 27).

Bu tanımlamadan yola çıkarak THM, toplumların coğrafi ve fiziki özelliklerinin de konu edinilerek, halkın duygu durumlarının aktarılmasına yardımcı olmaktadır. Türk halk müziğinde sosyal ve doğal olaylar, sevgi, hasret, keder gibi birçok duygu durumu, dini ve din dışı olaylar gibi birçok konu ezgilere yansımıştır. Geniş bir coğrafyaya yayılan Türkler, farklı toplumlar ve kültürlerle etkileşimleri sonucu kendi kültürlerini oluşturmuş ve “kopuz” adı verilen Türk sazı farklı topluluklarda da görülmeye başlamıştır. Halk müziğinin konu çeşitliliği, ezgileri ve ses genişliğindeki zenginliği ise çalgılara da yansımıştır. Günümüz Türk halk müziği çalgıları telli, ritimli ve nefesli çalgılar olarak karşımıza çıkmaktadır (Emnalar, 1998). Türk halk müziğine büyük katkıları ile ön plana çıkan ozan veya âşık diye tabir edilen kişiler ise bulunduğu yörelerin özelliklerini yansıtarak, halkın duygu ve düşüncelerinin aktarıcılarıdır.

2.5. Âşıklık Geleneği

“Türklerin İslamiyet dinini kabul etmelerinden önce hece vezni ile düzenledikleri koşuklarını “Koşuk ve Çöğür” denilen sazları ile okuyan halk şairlerine “ozan” denir (Kuzucu, 1997, s. 2).

“Âşık, hem kendi yakımlarını hem de başka âşıkların malı olan eserleri sazı eşliğinde ve özel bir çalış tekniğiyle kulaktan kulağa kuşaktan kuşağa aktaran bir sanatçıdır” (Emnalar, 1998, s. 219).

Âşık ve ozan terimlerinin anlamlarına baktığımız zaman ise aslında aynı anlamları taşıdıkları görülmektedir. Zaman içerisinde yeni bir kimlik kazanılmaya başlayarak, edebi eserler değişime uğramış ve ozanın yerine âşık terimi daha sık kullanılmaya başlamıştır. “Türk kültürü, yeni yurt edinilen Anadolu’da yeni bir kültürel kimlik kazanıp şekillenirken edebiyat da yeniden yapılanmaya başlamıştır. Milli öze bağlı

epik şiirler yazan ozanın yerini İslâmi öze bağlı lirik şiirler yazan âşık almıştır” (URL- 1, 2021). Belirli evrelerden geçen âşıkların en önemli özellikleri sözlerini kullanma biçimleri ve kuvvetidir.

“Gelenek kavramı bir topluluğun geçmişle olan bağının ve yaşam biçiminin bir göstergesidir” (Benli, 2016, s. 27). Toplumun gelenek ve göreneklerinin yansıtıldığı, yaşatıldığı ve nesillere aktarıldığı bir kavramdır. “Görenek ise, görmek, görerek yapmak kökünden türetilmiş bir sözcüktür” (Bektaş, 2016, s. 7). Gelenekte kendi kültürlerini, inanç ve değerlerini başkalarına aktararak, sürdürülebilirliğini sağlamak esastır. “Bir toplumda, kuşaktan kuşağa iletilen kültürel kalıntılar, bilgiler, töre ve davranışlar olarak ifade edilmekte olan âşıklık geleneği, belirli bir işlevi yerine getirmek için geleneksel kültürün yarattığı ürünlerin özelliklerine göre hareket etmektedir” (Çalmaşur, 2013, s. 7).

İslamiyet öncesi dönemde görülen ozanlık geleneğinin devamı olarak nitelendirilen âşıklık, İslamiyet’in kabul edilmesiyle birlikte değişime uğrayarak varlığını sürdürmeye devam etmektedir. Bars (2020), Türk kültür köklerinin kamlık/şamanlığa dayandığı, ozan/baksı geleneği olarak sürdürülen ve zaman içerisinde değişim-dönüşüm gösteren âşıklık geleneğini, XV- XVI. yy.dan itibaren kültür ve geleneklerimizin yapı taşlarından birini oluşturduğunu ifade etmektedir. Geleneğin oluşmasında, bir başka etken olarak da dini unsurların varlığı görülmektedir. “Âşık tarzı geleneğinin oluşmasında etkili olan bir diğer unsur tarikat ve tekkelerin varlığıdır. Türklerin yeni bir dinle tanışması o dinin kurallarına uyarak yeni bir kültürel kimlik kazanmasını sağlamıştır” (Güvenç, 1995’ten Aktaran; Nakış, 2021, s. 63).

Ozanlık geleneğinde şaman inançlarında yer alan bazı dini unsurlar ve inançların, âşıklık geleneğinde de yer almasından ve benzerlik göstermesinden dolayı ozanlığın devamı sayılmaktadır. Ozan ve âşıklık geleneğinde görülen bu benzerliği Sevindik (2019), rüya esnasında seçimlerine ruhlar tarafından karar verdirilen şamanların, âşıklık geleneğinde görülen ritüellerden bade içme ile benzediğini söylemektedir.

Gelenekte, âşıklığa geçiş için belirli durumların olduğu görülmektedir. Usta- çırak ilişkisi ile yetişmelerinin yanı sıra, rüyalarında pir tarafından bade içerek bu dereceye eriştikleri de söylenebilir. Bu geçişlerden biri olan rüya görmede belirli aşamalar bulunmaktadır. Bu aşamalar karşımıza hazırlık devresi, rüya, uyanış ve ilk değiş olarak çıkmaktadır.

Âşık adayının, geçmiş zamanlarda karşılaştığı maddi ve manevi sıkıntılar sonucunda, çocukluk ve ergenlik çağlarının şartlarına uygun bir zamanda, kutsal sayılan ya da yalnız kaldığı bir yerde dileği ile uykuya dalışı hazırlık devresidir. Kutsal olan herhangi bir yerde maneviyatı güçlü olan kutsal kişilerle karşılaşması, sevgilinin kendisini ya da fotoğrafı ile karşılaşp pir elinden bade denilen içeceği içerek bilmesi gerekli olan bilgilerin öğretildiği ve mahlas alarak değiş söylediği aşama ise rüya olarak karşımıza çıkmaktadır. 3. Aşama olarak karşımıza çıkan uyanış aşamasında, âşık adayının en fazla 40 gün gibi bir süre zarfı boyunca baygın bir halde ağzından köpükler gelerek yatması ve sazın tellerine gönül insanı olan bir kişinin vurmasıyla uyanarak, rüyasını anlatmasıdır. Aşığın rüya evresinde kendiliğinden uyanarak, rüyasını saz eşliğinde anlatması veya uyanık olduğu halde değişik tavırlar sergileyerek, onun bu durumunu anlayan bir kişinin saz tellerine dokunmasıyla kendine gelmesi de uyanış aşaması olarak karşımıza çıkmaktadır. Son aşama olan ilk değiş ise, rüya esnasında başından geçenleri anlattığı, ilk tapşırmasını (mahlasını) değişin sonunda yaptığı aşamadır (Günay, 2015'ten Aktaran; Koçak, 2017).

Rüya ve bade içme motifi, kişinin ergenlik çağında gördüğü bir rüyada pir elinden bade içerek âşıklığa geçişi olarak tanımlanabilir. Usta- çırak ilişkisi ise bir aşığın yanında belli bir süre yer alarak, farklı kültür ve gelenekleri tanıyıp, âşıklık geleneği kurallarını, saz çalma ve sözünü güçlendirmeyi öğrenmesidir. “Âşık adayının, ustanın yanında eğitim alması durumuna “kapılanma” adı verilmektedir. Usta çırağa ‘meydan açma’yı, geleneğin gereklerini, ‘divana çıkma’yı, yarışmayı, hikâye anlatmayı, ayak kurallarını ve âşık makamları’nı öğretir, çırağın yetiştğine inanan ustası ona, ‘icazet’ vererek tek başına mesleği sürdürmesine izin verir” (Artun, 2016’dan Aktaran; Yalçın, 2018, s. 44). Âşık şiirleri incelendiğinde sonunda takma bir ismin yer aldığı görülmekte ve mahlas olarak karşımıza çıkmaktadır. Nakış

(2021)'e göre, kullanılan takma isimler şiirin son kıtasında yer alarak kime ait olduğu bilgisini vermektedir.

Âşıklar, gelenek ve göreneklerini ellerine aldıkları sazları ile şehir şehir, bölge bölge gezerek, farklı topluluklara şiir ve halk hikâyeleri ile anlatan aktarıcılardır. İslamiyet'in kabulünden önce şiirlerini kopuz adı verilen çalgıları ile söyleyen âşıklar, İslamiyet'ten sonra kul, abdal, akın, âşık vb. gibi isimler ile saz eşliğinde icra etmeyi sürdürmüşlerdir (Yakıcı, 2003). Âşıklar farklı yörelere gidip, o yörelerin kültürlerini görüp sazını çalar, halk hikâyelerini anlatır ve gittiği yörelerdeki âşıklarla tanışır. Halkın isteklerini, dertlerini sazını kullanarak bir nevi sözcü olur.

2.6. Kastamonu Âşıklık Geleneği

Âşıklık geleneği içerisinde Kastamonu yöresi, bünyesinde birçok saz şairi barındırmasından dolayı zengin bir şekilde varlığını sürdürmüştür. Zaman içerisinde kültür merkezi olması da var olan gelenek için önem arz etmektedir. Bulunduğu coğrafi konum nedeniyle Kastamonu yöresinin, İstanbul gibi birçok kentle bağlantısının bulunması, âşıkların yöreye uğramasına ve yörede yapılan âşıklar toplantısına katılmasına neden olmuştur. Birbirinden güzel atışma, muamma ve güzelleme dallarından kendi kültürlerini yansıtan örnekler vermeleri, yöreye farklılık kazandırmıştır (Sakaoğlu, 1986'dan Aktaran; Yakıcı, 2003).

Kastamonu yöresine gelen âşıklar, kendi yörelerine ait kültürel değerlerini yansıtmışlardır. Kastamonu'da yetişen bu âşıklar da onlardan ilham alarak, geleneğin hayatta kalmasını sağlamışlardır. Şenel (2009)'a göre, Kastamonu'da âşıklık geleneğinin canlı bir hale gelmesinde ve yeni âşıkların yetişmesinde yöreye uğrayan Erzurumlu Âşık Emrah ve Dertli'nin etkileri olmuştur. Edinilen bilgiler kapsamında, yöreye gelen bu âşıkların etkileşimi ve kendilerine çırak edinmeleri 19. yy. da Kastamonu'da geleneğin en parlak dönemini yaşamasına neden olmuştur.

Kastamonu'da âşık edebiyatına ve geleneğe katkı sağlayan fakat haklarında fazla kaynak bulunamayan pek çok âşık yer almaktadır.

19. ve 20. yüzyılda Kastamonu'nun yetiştirdiği, ya da değişik nedenlerle Kastamonu âşıklık geleneği içinde yer almış diğer âşıklardan bazıları şunlardır: Ahmet, Ahmet Keskin, Akkaftan, Bezli, Bezmî, Celâlî, Çeşmî, Emmî, Fenâî, Kadîrî, Kör Hasan, Lütîfî, Mefharî, Meftûnî, Mehmet Nabî, Mestî, Micmerî, Mümin Meydânî, Rahmî, Sabrî, Zahmî, Zeynep Hatun, Zikrî vd. (Yücel, 1993'ten Aktaran; Yakıcı, 2003, s. 168).

Âşıklık geleneği belirli bir kurallar çerçevesindedir ve bu kurallar yörelere göre değişiklik göstermektedir. Kastamonu âşık fasıllarına baktığımızda belirli bölümlerin olduğu ve 4 bölümden oluştuğu görülmektedir. Âşık fasılları dua ile başlayıp, dua ile bitmektedir.

Birinci bölüm“hayır dua” ile başlamakta, “taksim”den sonra “gazel, münacaat ve naat”la devam etmektedir. “Peşrev”i oluşturan ikinci bölümde; “divan, semâî, kalenderî, müstezat, methiye ve satranç”a yer verilmektedir. Üçüncü bölümü âşık tarzı ve anonim tarzdaki deyişler oluşturmaktadır. Bunların arasında koşma, bozlak, semâî, mâni, destan, tekerleme, tekellüm, atışma, taşlama vb. yer almaktadır. Son bölümü yine “dua” oluşturmakta, fasıl; fasıl sonu duası ile bitirilmektedir (Günay, 1992'den Aktaran; Yakıcı, 2003, s. 168).

Kastamonu yöresinde yapılan âşık meclisleri ise Şenel (1992)'e göre, itibarlı/saygın insanların evlerinde yada evlerinde bulunan özel bir odada yapılmaktadır. Yörede yapılan bu meclislerin, perde ya da perde âlemi olarak tanımlandığını da bildirmiştir.

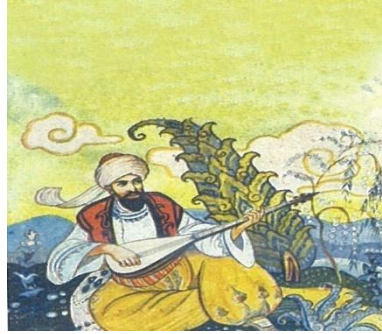
Yörede, etkin bir şekilde rol alan ve yeni âşıkların yetişmesine katkıda bulunan Erzurumlu Emrah'ın izleri oldukça fazladır. Bu bakımdan, Kastamonu'da yetişen âşıkları ele almadan önce; Erzurumlu Emrah hakkında bilgiler edinmek önemli görülmektedir.

2.6.1. Erzurumlu Âşık Emrah

Erzurumlu Emrah'ın doğum tarihi ile ilgili net bir bilgi kaynaklarda yer almamakla birlikte Erzurum'un Tanbura köyünde doğduğuna ve 19. yy. şairi olduğuna yönelik bilgiler yer almaktadır (Feyzioğlu, 2010, s. 1).

Resim 1.

Erzurumlu Emrah'ı Sembolize Eden Resim (T. C. Kastamonu Valiliği, 2018, s. 274).

Âşık Emrah memleketinden ayrılıp, gezgin bir âşık olarak birçok il gezmiştir. Bu illerden bir tanesi de Kastamonu'dur. "Kısa süreli medrese eğitiminden sonra Trabzon, Sinop, Kastamonu, Sivas, Çankırı, Niğde... illerinde âşıklık yapmış önemli bir şöhrete sahip olmuştur" (Akdemir, 2011, s. 16).

Yine Erzurumlu Emrah adına yapılan araştırmalara bakıldığında İstanbul'a da gidip, orada bulunan bir âşık meclisine katıldığına yönelik bilgiler yer almaktadır. "Âşıkların arasındaki bir rivayet, Emrah'ın İstanbul'a giderek Tavukpazarı'ndaki Âşıklar Cemiyetinin başkanlığını altı ay süreyle yürüttüğünü iddia eder" (Düzgün, 2000, s. 54). İstanbul'da yer alan âşıklar cemiyetine katılması ve başkanlık etmesi, Emrah'ın tanınmasına katkıda bulunmuştur.

Akman (2010)'a göre; sazı ile birlikte 1253 yılında memleketinden çıkıp, Anadolu'nun hayallerini süsleyen hoş manzaralarını seyrederek Kastamonu'ya gelmiş ve yerleşmiştir. Kastamonu'da kaldığı süre zarfında yöredeki âşıklık geleneğine katkı sağlamış ve yeni âşıklar yetiştirmiştir. "Emrah'a çırak olan, Emrah koluna mensup Kastamonulu âşıklar Meydanî ve Kemalî'dir" (T. C. Kastamonu Valiliği, 2018, s. 276). Bu bağlamda, yetiştirmiş olduğu âşıklara ilham kaynağı olarak yöre âşıklık geleneğinin devamlılığını sağlamıştır.

2.6.2. Âşık Kemali

Erzurumlu Emrah'ın ekolüne bağlı olduğu belirtilen Kemali, 1821 yılında Kastamonu'da doğduğu ve asıl adının Mustafa olduğu bildirilmiştir (Türkmen,

2003). Katılmış olduğu âşık meclislerinden etkilenerek saz çalmaya başlayan Kemali, 17- 18 yaşlarında mesleğini bırakarak, Erzurumlu Emrah tarafından usta-çırak ilişkisi ile yetişmiş ve zaman içerisinde tanınan bir halk şairi olmuştur (Atlı, 2014).

Erzurumlu Emrah ve Dertli'den etkilenen Kemali, Nedimi ve Fuzuli gibi birçok saray yani divan edebiyatı şairlerinin de etkisinde kalmıştır (Yaman, 1935). Çeşitli yöreleri gezmiş ve şairlerle tanışmıştır. Türkmen (2003)'e göre; yaşadığı çağın Zileli Ceyhuni, Nuri Kayserili Rüştü ve Ispartalı Seydi gibi ünlü şairleri ile tanışıp, sohbetler yapmıştır. Gezdiği yöreler arasında yer alan Çankırı ilinde, Kemali'ye ait olan eserler yaşatılmaktadır. “Bilhassa, Çankırılılar Kemaliyi çok seviyorlardı. Bugün bile, Çankırı da yaşamakta olan şiirleri vardır” (Yaman, 1935, s. 9). Memleketi olan Kastamonu'ya döndüğünde, kahvede yapılan âşık fasıllarında yer almıştır. Âşık Meydanî ve Erzurumlu Emrah gibi âşıklarla saz çaldığı da söylenmektedir. “...Tekke altındaki kahvede Âşık Meydanî ile saz çalıp şiir söyler. Bu fasıllar sırasında Emrah'la saz çaldığı rivayet edilir” (Türkmen, 2003, s. 151).

İlgazlı Naili'ye mahlas verdiği ve Âşık Fevzi'ye ustalık yaptığı da söylenmektedir (Tan, 2015). Yaşadığı zaman diliminde birçok şair ile tanışan ve çırak yetiştiren Kemali, Kastamonu yöresi âşıklık geleneğinde öne çıkan isimlerden biri olmuştur.

2.6.3. Âşık Meydanî

Medrese eğitimi alan halk şairi, 1815- 1897 yıllarında Kastamonu'da yetişmiştir. Gerçek adının Hüseyin olduğu söylenen Meydanî, Âşık Kemali gibi yöreye gelen Erzurumlu Âşık Emrah tarafından, usta-çırak ilişkisi ile yetiştirilmiştir. Abdülaziz tarafından, Saray Meydan Şairi olarak adlandırıldığı da söylenmektedir (T. C. Kastamonu Valiliği, 2018).

Saz ve söz meclislerine katılan Meydanî, Dertli tarafından İstanbul'da yönetilen ve Tavuk pazarındaki bir kahvede yapılan âşık meclisinde yer almıştır (Ozanoğlu, 1960'dan Aktaran; Yakıcı, 2003).

2.6.4. Yorgansız Hakkı Çavuş

Gerçek adı Hakkı Bayraktar olan Yorgansız, Kastamonu’da 1895 yılında doğmuştur. Babası, kasaplık mesleğini yapan Hüseyin Efendi annesi ise, Cemile Hanım’dır. Dedesinin, Abdülaziz’in bayraktarlığını yapmasından dolayı Bayraktar soyadını aldığı bilinmektedir (Eski, 1975).

Ailesinde şiir yazma kabiliyetine sahip insanların olması, onun yetişmesine etken olmuş ve şair yönünün gelişmesine katkı sağlamıştır. Eski (1975)’e göre Yorgansız Hakkı Çavuş’un, saz çalma ve şiir yeteneğinin ailesinden geldiği söylenmektedir. Ayrıca Ozanoğlu’nun ifadelerinde ise, doğaçlama şiirler söyleyebilecek ve fasıl yapabilecek kadar kuvvetli ezbere sahiptir.

Lise eğitimi gören Yorgansız, saz şairi ve hat sanatında önemli bir isim olan Mustafa Nami’den sülüs ve nesih dersleri almıştır. Âşık Fevzi gibi ustaları örnek ve Ilgazlı Naili’den de izin alarak âşıklığa başlamıştır. Hakkı Bayraktar, yaşadığı süre zarfında birçok şehir gezmiş ve gezdiği şehirlerde âşıklarla tanışma fırsatı bulmuştur. Tanıştığı saz şairleri ise ona ilham olmuştur. Âşık yarışmalarında, yenilmeyen bir âşık olarak adından söz ettirmeyi başarmıştır (Çelenligil, 1959).

Devrinin ünlü saz şairlerinden dersler alarak kendi gelişmesini ve yeteneğini her geçen gün daha da ileriye taşıyan Yorgansız, Kastamonu yöresi âşıklık geleneğinin önemli temsilcileri arasında yer almıştır. “Sanatında Aşık Dertli. Erzurumlu Emrah. Tokatlı Nuri ve Aşık Meydani’nin etkileri görülmektedir. Aşık Dertli koluna bağlıdır. Bu yüzden, bir şehir aşığı olarak hem aruz hem de hece ölçüsüyle şiirler söylemiştir. Karşılaşmalarında da çok başarılı olmuştur” (URL-2, 2021).

Askerlik görevi nedeniyle 1. Dünya savaşına katılan Yorgansız, küçük yaşlarda çalmaya başladığı sazını bu sebepten geliştirememiştir. Farklı cephelerde yer alarak, İngilizler tarafından tutsak edilmiş ve gazi olarak Kastamonu’ya dönmüştür. Milli Mücadele döneminde tekrardan savaşa giderek, cephede yer almıştır (Küçükbasmacı, 2014). Vatan sevgisi sazından daha ağır basmıştır. Milli mücadele yıllarında göstermiş olduğu kahramanlık öyküsü de onun vatanına ve milletine bağlı bir kişi olduğunu göstermektedir. Eski (1975)’e göre Yorgansız’a, Hakkı Çavuş diye hitap

edilmesinin sebebi ise, Kurtuluş savaşından sonra memleketi olan Kastamonu'ya, gazilik onuru ve çavuşluk rütbesi ile dönmesinden kaynaklıdır. “1964 yılında vefat etmiştir” (T. C. Kastamonu Valiliği, 2018, s. 278).

2.6.5. İhsan Ozanoğlu

Babası, Kastamonu yöresinin ünlü mevlithanlarından olan Ozanoğlu, 15 Nisan 1907 tarihinde Honsalar mahallesinde dünyaya gelmiştir. Annesi Emine Hanım, yaşanan dönemin değerli insanlarından. Babası Aşıkoğlu Ahmet ise, Ozanoğlu 3. Yaşında iken vefat etmiştir (Korkmaz, 2019).

Edebi ve musiki yönünü annesi Emine Hanımdan alan Ozanoğlu, küçük yaşlarda annesinin destan ve türküleri ile yetişmiş, şiirlerle tanışmıştır. Annesinden koşma ve semai türlerinin detay ve inceliklerini öğrenen Ozanoğlu, âşık edebiyatına dair kitaplar okumaya da başlamıştır (Ozanoğlu, 2017). Ailesinde, Âşık Bayraktar ve Âşık Mehmet gibi de edebi yönü kuvvetli olan saz şairlerinin yer alması, onun küçük yaşlarda âşık yönünün kuvvetlenmesini sağlamıştır. 12 yaşında ilk şiirini yazan Ozanoğlu, saz çalmaya da başlamıştır (Aktaş, 2009'dan Aktaran; Değer, 2020).

Nefesli sazlar dışında tüm çalgı aletlerini öğrenen Ozanoğlu, Azerbaycanlı bir ustadan da tar, komşusu olan Serkiz Usta'dan da keman çalmayı öğrenmiştir. Ud dersini Necmettin Rıfat'tan alan Ozanoğlu, öğretmenlik mesleği yaptığı dönemlerde, keman ve mandolin dersleri vermiştir. Uzun bir süre tanbur çaldığı da bildirilmiştir (Ozanoğlu, 2017).

İhsan Ozanoğlu, Kastamonu âşıklık geleneğinin önemli ve son temsilcilerindendir. Âşıklar ile yapmış olduğu atışmalar, yöre âşıklık geleneğinin canlanmasına ışık tutmuştur. “Yorgansız Hakkı Çavuş ile Kastamonu'ya gelen Erzurumlu Emrah'ın torunu Âşık Nihanî, Firkati, Haykurî, Âşık Yahya, Dursun Cevlanî, Müdamî gibi âşıklarla halk huzurunda atışmalar yapmıştır” (Zengin, 2000, s. 198).

İhsan Ozanoğlu, yaşadığı süre zarfında farklı yerlerde görev almış ve birtakım unvanlar elde etmiştir. “Behçet Kemal Çağlar'ın Kastamonu Halkevinde yönettiği Âşıklar toplantısında “Usta Âşık” ilan edilen Ozanoğlu, 1975 yılında da 10. Âşıklar

Bayramına katılarak jüride görev almış ve burada “âşıklar babası” seçilmiştir” (Zengin, 2000, s. 199). Almış olduğu bu unvanlar bile, onun âşık yönünün ne kadar güçlü olduğunu kanıtlar niteliktedir.

Ozanoğlu’nun, Çanakkale türküsü başta olmak üzere çok sayıda derlemesi vardır. Ankara radyosu ve Devlet Konservatuarında yapmış olduğu derlemeleri ise Kastamonu kültürüne sağlamış olduğu katkıları kanıtlar niteliktedir. “13 Şubat 1981 yılında kaybettiğimiz İhsan Ozanoğlu’nun, Ankara Radyosu’nda 85, Ankara Devlet Konservatuarında 135 derlemesi bulunmaktadır” (Ozanoğlu, 2000, s. 337). Ankara radyosu repertuarına ise, Çanakkale savaşının Türk tarihi için önemine vurgu yapan ve insanların yüreklerine işleyen Çanakkale Türküsü, 1948 yılında Ozanoğlu tarafından kazandırılmıştır (Tan, 2009).

Ozanoğlu’nun, âşıklık dışında gazetecilik gibi farklı meslek dalları ile uğraştığı da bilinmektedir. Zengin (2000)’e göre, Kastamonu basınında yer alan Açığsöz, Yenises, Kastamonu ve Doğrusöz gibi birçok yerel gazetede yazarlık yaptığını söylenmektedir.

Kastamonu kültürüne ve âşıklık geleneğine büyük katkılar sağlayan âşık Ozanoğlu, “13 Şubat 1981 yılında Kastamonu’da vefat etmiş ve Duruçay köyüne defnedilmiştir” (Değer, 2020, s. 12).

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Nitel araştırma, “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008’den Aktaran; Karataş, 2015, s. 63).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Kastamonu’daki yerel basın yayın organları oluşturmaktadır. Örneklemine ise, Açıksöz, Kastamonu, Yeni Kastamonu ve Doğrusöz gazetelerinde yayımlanan âşıklık geleneği ile ilgili yayınlar oluşturmaktadır. Örneklem belirlenirken Kastamonu merkez kütüphane arşivinde bulunan yayınların ulaşılabilirliği dikkate alınmıştır.

3.3. Verilerin Toplanması

Kastamonu Merkez İl Halk Kütüphanesinde gerekli izinler alındıktan sonra gazetelerdeki veriler doküman incelemesi ile elde edilmiştir. “Araştırma kapsamında incelenen konuyla ilgili olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı belgelerin analiz edilmesiyle veri sağlanmasına doküman incelemesi denilmektedir” (Yıldırım ve Şimşek, 2008’den Aktaran; Karataş, 2015, s.72).

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilere betimsel ve içerik analizi yapılmıştır. “İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklamaya yardımcı olacak kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Betimsel analizle özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analiziyle derinlemesine bir işleme tabi tutulur ve yeni kavramlar keşfedilir” (Karataş, 2015, s. 74).

4. BULGULAR

Tablo 1.

Gazetelerin Kuruluş ve Kapanış Yılları

	Kuruluş Yılları	Kapanış Yılları
Açıksöz	06. 02. 1985	31.10.1994
Kastamonu	1872	1938
	30. 03. 1945	27. 08. 1952
	14.01.1974	-
Yeni Kastamonu	23. 09. 1957	15. 12. 1969
Doğrusöz	19.05. 1937	1975

Tablo 1’de görüldüğü gibi, Açıksöz gazetesi yayın hayatı 9 yıl, Yeni Kastamonu gazetesi 12 yıl, Doğrusöz gazetesi ise 38 yıl kadar faaliyet sürdürdüğü görülmektedir. Kastamonu gazetesine bakıldığında yayın hayatına son verip tekrardan açıldığı ve günümüzde hala faaliyetlerini sürdürdüğü görülmektedir. Açıksöz ve Doğrusöz gazeteleri aynı isimle günümüzde de faaliyet göstermektedir.

Tablo 2.

Açıksöz (1985-1994) Gazetesi Âşıklık Geleneği Dağılımları

	Yayın Sayısı
Açıksöz gazetesi	
Haber	10
Köşe yazısı	4
Şiir	6
Toplam	20

Tablo 2’de görüldüğü gibi Açıksöz gazetesinde âşıklık geleneği ve âşıklarla ilgili 10 haber, 4 köşe yazısı ve 6 şiir yer aldığı görülmektedir.

Tablo 3.

Kastamonu (1932- 2000) Gazetesi Âşıklık Geleneği Dağılımları

	Yayın sayısı
Kastamonu gazetesi	
Haber	14
Köşe yazısı	57
Şiir	4
Koşma	2
Toplam	77

Tablo 3’de görüldüğü gibi âşıklık geleneği ve âşıklarla ilgili yayımlanan haber sayısı 14, köşe yazısı 57, şiir ise 4 olduğu görülmektedir. Ayrıca gazete de koşma türünde eserlere de yer verildiği görülmektedir.

Tablo 4.

Yeni Kastamonu (1957- 1969) Gazetesi Âşıklık Geleneği Dağılımları

	Yayın sayısı
Yeni Kastamonu gazetesi	
Haber	6
Köşe yazısı	18
Şiir	36
Koşma	1
Taşlama	12
Tekerleme	2
Destan	2
Toplam	77

Tablo 4’de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde de âşıklık geleneği ile ilgili haber, köşe yazısı ve şiirler yer almaktadır. Gazete incelendiğinde 6 haber, 18 köşe yazısı ve 36 şiir yer almaktadır. Diğer gazetelere oranla koşma, taşlama, tekerleme ve destan örneklerine de yer verildiği görülmektedir.

Tablo 5.

Doğrusöz (1937- 1975) Gazetesi Âşıklık Geleneği Dağılımları

	Yayın sayısı
Haber	16
Doğrusöz gazetesi	Köşe yazısı 34
	Şiir 17
	Destan 4
	Manzume 1
	Ağıt 1
Toplam	73

Tablo 5’de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde 16 haber, 34 köşe yazısı ve 17 şiir yer almaktadır. Gazetede destan, manzume ve ağıt türünde eserlere örnekler verildiği de görülmektedir.

Tablo 6.

Gazetelerin (1930-2000) Toplam Âşıklık Geleneği Dağılımları

Gazeteler	Toplam
Açıksöz	20
Kastamonu	77
Yeni Kastamonu	77
Doğrusöz	73
Genel Toplam	247

Tablo 6’da görüldüğü Açıksöz gazetesinde 20, Kastamonu gazetesinde 77, Yeni Kastamonu gazetesinde 77 ve Doğrusöz gazetesinde toplam 73 bulguya rastlanmıştır.

4.1. Açıksöz Gazetesi Âşıklık Geleneği İle İlgili Yayınları Ait Alt Probleme İlişkin Bulgular

Resim 4.1.1.

Kastamonu Mûsiki Cemiyeti (Acar, 1985, s. 2).

Resim 4.1.1.' de görülen köşe yazısı, Hüsnü Acar tarafından kaleme alınmıştır. Yazısında, geçmiş yıllarda çok fazla hizmet veremeyen Musiki cemiyetinin, günümüzde yokluğunun aranmasına ve şapka inkılâbında bu cemiyete duyulan mahrumiyete değindiği görülmektedir. Ayrıca geçmiş zamanlarda rahmetli Yorgansız Hakkı ve Karayılan'ın divanının, her mecliste çalınıp söylendiğini aktararak, bu yokluk karşısında onların bu üzüntüyü hissettiklerini düşünmüştür.

Resim 4.1.2.

Folklorumuz (Er, 1985, s. 2).

Resim 4.1.2.'de Erdoğan Er'in, Açıksöz gazetesinde yayımlanan köşe yazısı yer almaktadır. Yazısında, zaman içerisinde Kastamonu yöresinin folklor mirasını terk etmeye başladığını ve bu durum karşısında hiçbir şey yapılmadığından yakınmaktadır. Saz ve söz ustalarından olan Ozanoğlu, Yorgansız Hakkı gibi âşıkların bu konuda göstermiş oldukları çabayı dile getirerek, bırakmış oldukları bu değerli miras için minnetle andığı görülmektedir. Bırakılan bu kültürel mirasa sahip çıkılması gerektiğine vurgu yaparak, sahip çıkabilecek ustalara da seslenişte bulunmaktadır.

Resim 4.1.3.

Aşıklar Şenliği (Er, 1985, s. 2).

Resim 4.1.3.'de görülen köşe yazısı, Açıksöz gazetesinde Erdoğan Er tarafından kaleme alınmıştır. Eğitim Yüksek Okulu müdürü Mustafa Eski ve yazar Orhan Şaik Gökyay tarafından, âşıklar şenliği yapıldığını ve büyük bir ilgi görüldüğünü aktarmıştır. Yörede yapılan bu şenliğe, Kars ve Adana'dan İlhami Demir, Karakılçık, Şeref Taşlıova'nın katılarak halk ezgilerini ve taşlama örneklerini sunduklarını aktarmıştır. Görülen ilgiden dolayı âşıklık geleneğinin devamlı bir hale gelebileceğini düşünmüş, yazısını yöreye gelen ve gelecek olan halk âşıklarına teşekkür ederek bitirmiştir.

Resim 4.1.4.

Atatürk'ün Kastamonu'ya Gelişlerinin ve Şapka İnkılâbı'nın 60. Yıldönümü Nedeniyle Gazeteciler Cemiyeti Aşıklar Şöleni Düzenliyor (Anonim, 1985, s. 1-4).

**Samsunlu Aşık Kemâlî BÜLBÜL şehrimizde
ATATÜRK'ün Kastamonu'ya Gelişlerinin ve
Şapka İnkılâbı'nın 60. Yıldönümü nedeniyle
Gazeteciler Cemiyeti Aşıklar Şöleni düzenliyor**

27 AĞUSTOS 1985 ÇUMA GECE Sİ SAAT 21.00 DE HALK EĞİTİM MERKEZİNDE YAPILACAK ŞÖLENE SAMSUNLU AŞIK KEMALİ BÜLBÜL, DEVELİLİ AŞIK ALİ ÇATAK, URFALI AŞIK MEHMET BATUR, ANKARALI AŞIK YAŞAR BAYRAMI, KARSLI AŞIK MUHLİS DENİZ VE ERZURUMLU AŞIK ZEKİ ERDALI KATILACAK

Ülke çapında büyük isim yapmış değerli aşık lardan oluşan ekipte Atatürk'ün doğumunun 100. yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın açtığı «İstiklâl Savaşı Destan Yarışması»nda 1. mansiyon alan Türkiye genelinde 1400 eser arasında Samsunlu Aşık Kemâlî Bülbul, Develili Aşık Ali Çatak, Urfalı Aşık Mehmet Batur, Ankaralı Aşık Yaşar Bayramı, Karalı Aşık Muhlis Deniz ve Erzurumlu Aşık Zeki Erdali bulunuyor.

Aşıklar Şöleni için Kastamonu'ya gelen Samsunlu Aşık Kemâlî Bülbul, gazetemiz idarehane sini ziyaret etti, Aşık Bülbul, şölenle ilgili olarak gazetemiz Açıksöz'e bir açıklama yaptı.

şöyle dedi, Saz ozanı ve aşıklık insana Tanrı ver-gisidir. Aşıklıktan başka, uzun yıllar gazetecilik mesleği ile uğraştım. Ülke çapında birçok dergi ve gazeteler de yazı ve şiirlerim yayımlandı. Ayrıca 10'un üzerinde şiir Kitabım, antolojilerde Türk Edebiyatı ve Şiirle rinden seçmelerde ise eserlerim bulunmaktadır. Türk Kooperatifçilik Kurumu, Folklor Araştırma Kurumu, Türkiye Pa kistan Kültür Derneği, Devamı Sayfa 4'de

TEŞEKKÜR

Küçük Esnaf ve Sanatkarı işyeri sahibi yapmak üzere kurulmuş bulunan ve altı yıldan beri faaliyet gösteren ve çalışmalarına devam eden Kooperatifimize yer temini, proje hazırlanması, Bakanlıklar nezdindeki işlemlerin süratle sonuçlanması ve kredi temini konularında Sayın Valimiz Kamil Demircioğlu ile Sayın Belediye Başkanımız Ali Köse'nin büyük ilgi ve yardımlarını gördük.

Bu sayede yer temini yapılmış ve proje safhasına gelinmiş olup yakın zamanda temeli atılabilecek duruma gelmiştir.

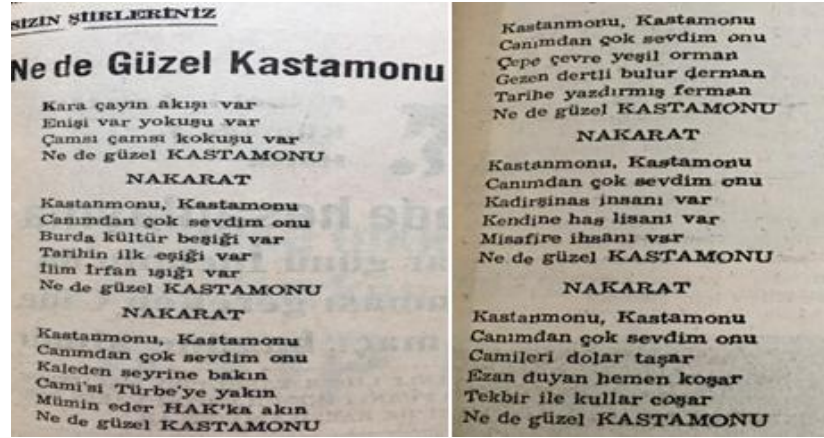
Bu konudaki büyük yardımlarından dolayı Sayın Valimize ve Sayın Belediye Başkanımıza Kooperatifimiz adına teşekkürlerimizi ve saygılarımızı sunarız.

**S.S. Yeni Küçük Sanayi Sitesi
Yapı Kooperatifi
Yönetim Kurulu Başkanı
Ahmet KAVUNCU
06/1985 Açıksöz**

Resim 4.1.4.'de görüldüğü gibi, Şapka İnkılâbı yıldönümü kutlamaları nedeniyle gazeteciler cemiyeti tarafından düzenlenen âşık şöleni haberi yer almaktadır. Samsunlu Âşık Kemali Bülbul, Develili Âşık Ali Çatak, Urfalı Âşık Mehmet Batur, Ankaralı Âşık Yaşar Bâyrımı, Karalı Âşık Muhlis Deniz ve Erzurumlu Âşık Zeki Erdâli'nin katılacağı bilgisi de görülmektedir. Âşık Kemali Bülbul Açıksöz gazetesini ziyaret ederek, âşıklığın insana doğuştan ve Tanrı tarafından verilen bir özellik olduğunu dile getirmiştir. Ayrıca, âşıklık dışında gazetecilik mesleği ile uğraştığını da söylemiştir. Çok sayıda yazı ve şiirlerinin yayımlandığını söyleyerek, eserlerinden bahsetmiştir. Kastamonu'da şölen yapmaktan duymuş olduğu mutluluğu da aktardığı görülmektedir.

Resim 4.1.5.

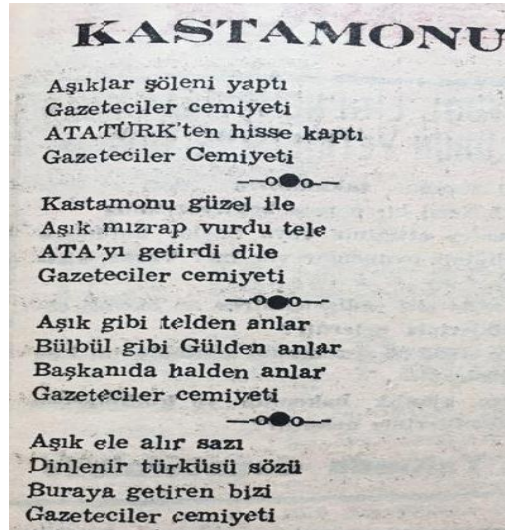
Ne de Güzel Kastamonu (Çatak, 1985, s. 3).

Resim 4.1.5.'de görüldüğü gibi, Açıksöz gazetesinde Develili Âşık Ali Çatak'a ait şiir yer almaktadır. Dizelerinde, Kastamonu insanına, cami ve türbelerine yer vererek, tarihi güzelliklerine vurgu yaptığı görülmektedir. Kastamonu'ya olan sevgisinden de bahsetmiştir.

Resim 4.1.6.

Kastamonu (Batur, 1985, s. 3).

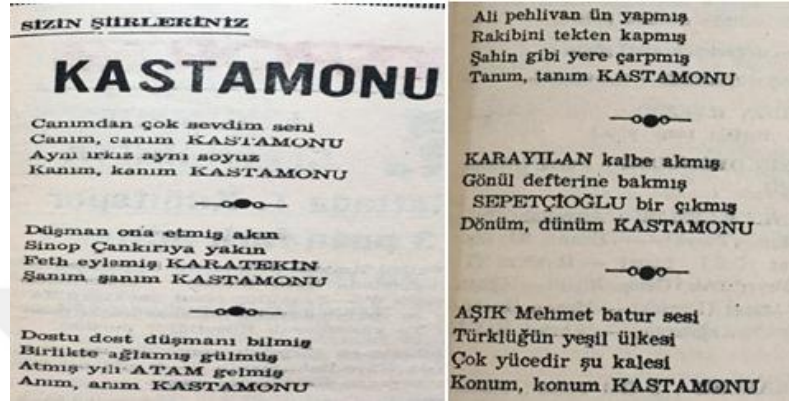

Resim 4.1.6.'da görüldüğü gibi, Açıksöz gazetesinde Âşık Mehmet Batur'a ait şiir yer almaktadır. Yayımlanan şiirinde, âşıklardan ve Kastamonu'da gazeteciler cemiyetinin yapmış olduğu âşıklar şöleninden bahsetmektedir. Sazı ile Atatürk'ü dile

getirmiştir. Ayrıca şölenden duyulan memnuniyetin de dizelere yansıdığı görülmektedir.

Resim 4.1.7.

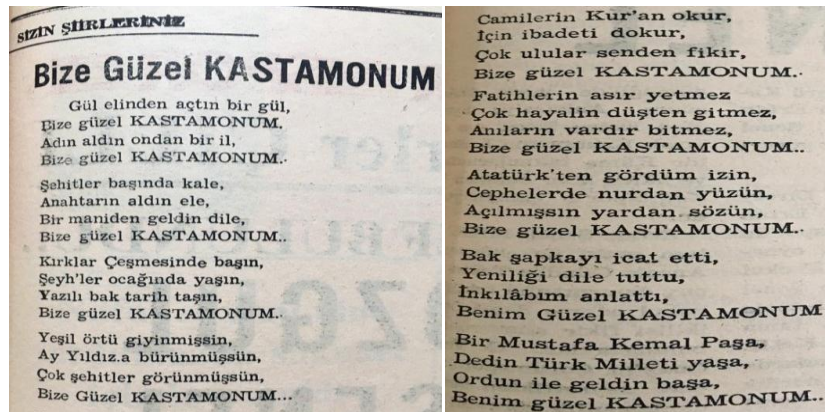
Kastamonu (Batur, 1985, s. 3).

Resim 4.1.7.'de görüldüğü üzere, Açısöz gazetesinde Âşık Mehmet Batur'a ait Kastamonu adlı şiire yer verilmiştir. Dizelerinde, düşman akınından, Atatürk'ün Kastamonu'ya gelişinden, ünlü pehlivanından ve Kastamonu'nun değerli şahsiyetlerinden olan Karayılan ve Sepetçioğlu'ndan bahsettiği görülmektedir. Bu dizelerden anlaşılacağı üzere Kastamonu'nun birçok yönünü aynı eserde ele almıştır.

Resim 4.1.8.

Bize Güzel Kastamonum (Mert, 1985, s. 3).

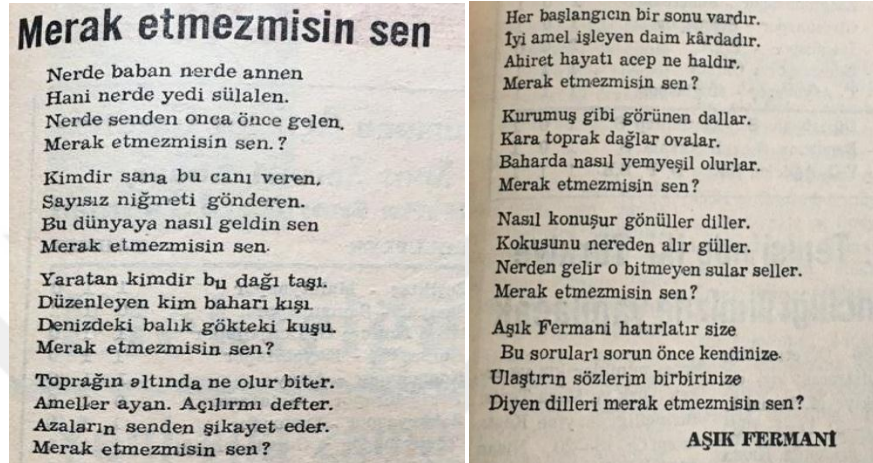

Resim 4.1.8.'de görüldüğü gibi Açısöz gazetesinde Âşık Nurşah Bacı'ya ait "Bize Güzel Kastamonum" adlı şiir yer almaktadır. Kastamonu'ya olan sevgisini dizelerinde okuyuculara aktardığı görülmektedir. Şiiri, kullanmış olduğu Nurşah

mahlası ile gazetede okuyuculara sunulmuştur. Bu dizelerde, Kastamonu'nun tarihi dokusu, tarihsel önemi ve milli mücadele yıllarında verilen kayıplardan bahsetmiş, dini yönden yörenin önemli özelliklerinin olduğunu da belirtmiştir.

Resim 4.1.9.

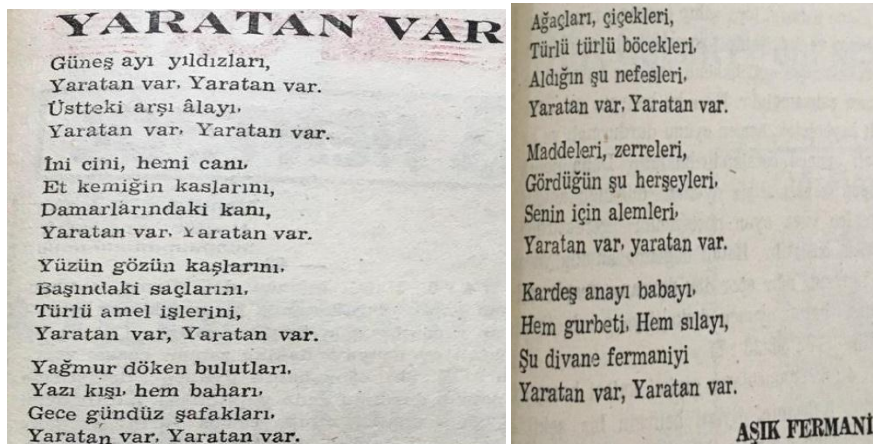
Merak Etmez Misin Sen (Fermani, 1985, s. 3).

Resim 4.1.9.'da görüldüğü gibi, Âşık Fermani'ye ait şiir yer almaktadır. Açıksöz gazetesinde yayımlanan şiirde, Tanrı'nın varlığından bahsedilmektedir. Yaratılıştan, dünyadaki nizami düzenden ve insanoğlunun ahiretin varlığı ile bir bütün şekilde yaşamasından bahsederek bu dizeleri kaleme almıştır.

Resim 4.1 10.

Yaratan Var (Fermani, 1985, s. 3).

Resim 4.1.10.'da görüldüğü gibi, Açıksöz gazetesinde Âşık Fermanî tarafından kaleme alınan şiir yer almaktadır. Gazete de yayımlanan şiirinde, başlığından da

anlaşıldığı üzere evrendeki tüm canlıların ve nesnelerin bir yaratıcısı olduğundan bahsetmiştir. Dizeler incelendiğinde Yaratıcının, görünür ve görünmez tüm canlıların, fiziksel olayların tümünün bir bütünlük içerisinde var olduğunu aktarmıştır.

Resim 4.1.11.

Halk Aşıkları Gönülleri Fethediyor (Anonim, 1985, s. 1).

Halk Aşıkları gönülleri fethediyor

Aşıklar, Kemali Bülbül, Yaşar Bayramı, Nur Şah, Erdem Can ve Hayrani ilimizde

Spor Müdürlüğü'nün mü sadeleriyle Halk Eğitim Merkezinde dün öğrencilere iki seans Halk edebiyatından örnekler sundular.

Bugün de Daday İlçesi'nde öğrencilere atışma taqlama ve güzelleme dallarında birbirinden güzel örnekler verecek olan aşıklar topluluğunda Samsunlu Aşık Kemali Bülbül, Erzurumlu Aşık Yaşar Bayramı, Eskişehirli Bayan Aşık Nur Şah, Sivaslı Aşık Erdem Can, Erzurumlu Aşık Hayrani'den oluşuyor.

Aşırı hız ve alkol ölüm saçıyor

Önceki gün aşırı hız ve alkolden bir kamyon ölüm saçmak üzereyken Emniyet Müdürlüğü karışındaki aksayalara çarparak can kaybı olmadan neticelenmişti. Dün de Özcan'lar almak fabrikasının önünde...

Kastamonu Gazeteciler Cemiyeti tarafından Atatürk'ün Kastamonu'ya gelişlerinin ve Şapka İnkılabı'nın 60. yıldönümü nedeniyle Halk Eğitim Merkezi Salonu'nda organize ettiği «Aşıklar Şöleni»ne katılan Halk Aşıkları dün de ilimize tekrar gelerek gönülleri fethettiler.

Kastamonu Valiliği ve Milli Eğitim Gençlik ve

Resim 4.1.11'de görüldüğü gibi, Açıksöz gazetesi 1985 yılında yayımlanan bu haberde, Kastamonu Gazeteciler cemiyeti tarafından Şapka inkılâbının 60. yıldönümü ve Atatürk'ün Kastamonu'ya gelişine ithafen konser düzenlendiği görülmektedir. Yöreye gelen Samsunlu Âşık Kemali Bülbül, Erzurumlu Âşık Yaşar Bayramı, Eskişehirli Bayan Âşık Nur Şah, Sivaslı Âşık Erdem Can, Erzurumlu Âşık Hayrânî'nin, Kastamonu Halk eğitim merkezinde öğrencilere halk edebiyatından örnekler sundukları aktarılmıştır.

Resim 4.1 12.

Aşıklar Daday'da İlgiyle İzlendi (Anonim, 1985, s. 1).

Resim 4.1.12.'de görüldüğü gibi Açiksöz gazetesinde yayımlanan haberde, âşıklar tarafından verilen konsere duyulan ilgi aktarılmıştır. Ayrıca haberde, Erzurumlu Âşık Yaşar Bayrami, Samsunlu Âşık Kemali Bülbül, Sivaslı Âşık Erdem Can, Eskişehirli Âşık Nur Şah, ve Erzurumlu Âşık Ziya Hayrani'nin, Daday halk eğitim merkezinde halk edebiyatından eserler sundukları yer almaktadır. Ardından Göl öğretmen lisesi öğrencilerine de atışma, taşlama ve güzelleme dallarından örnekler sundukları görülmektedir.

Resim 4.1.13.

Taşköprü’de Aşıklar Şölenine Öğrenciler Akın Yaptı (Sarı, 1985, s. 1).

Resim 4.1.13.’de İzzet Sarı tarafından Açısöz gazetesinde kaleme alınan haberde, Taşköprü’de yapılan âşık şölenine duyulan ilgi aktarılmıştır. Erzurumlu Âşık Yaşar Bayramı, Samsunlu Âşık Kemali Bülbül, Sivaslı Âşık Erdem Can, Eskişehirli ÂşıkNurşah Bacı ve Artvinli Âşık Paşa Yangüni’nin, 400 kişiden oluşan öğrencilere atışma, taşlama ve güzelleme dallarından örnekler verdiği bilgisi yer almaktadır.

Resim 4.1.14.

Halk Şairleri Arası Şiir Yarışması Düzenlendi (Anonim, 1987, s. 2).

Resim 4. 1. 14.’de görüldüğü gibi Açısöz gazetesinde yayımlanan haberde, Milli Folklor Araştırma Dairesi Başkanlığı tarafından şiir yarışması düzenlediği

görülmektedir. Yarışmanın amacı, Âşıklık geleneğinin devamını sürdürmek, halk şairlerinin yazmış oldukları şiirleri kitap halinde toplamak ve gelecek nesillere aktarmak olduğu ifade edilmektedir. Ayrıca haberde yarışmaya katılım şartlarının da verildiği görülmektedir.

Resim 4.1.15.

Aşık Seyrani Kimdir (Anonim, 1990, s. 2).

Resim 4.1.15.'de görüldüğü üzere Açıksoz gazetesinde, Âşık Seyrani'nin hayatının aktarıldığı haber yer almaktadır. Haberde, Seyrani'nin hayatından kesitler aktarılmıştır. 1839 yılında tahta çıkan ve halk şairlerine gereken önemi veren Sultan Abdülmecit tarafından, 40 âşıkla birlikte saraya davet edilip, jürinin hazırlamış olduğu muammayı çözen tek âşık olduğundan bahsedilmektedir. Ayrıca, Tanzimat fermanına karşı gelecek şekilde yazmış olduğu hicivlerinden dolayı Halep ve Bağdat'a gittiği bilgisi de yer almaktadır.

Resim 4.1.16.

Develili Aşık Seyrani Şenliklerle Anıldı (Anonim, 1990, s. 2).

Resim 4.1.16.'da görüldüğü gibi Açıksoz gazetesinde yayımlanan haberde, Aşık Seyrani'nin 10. Kez şenliklerle anıldığı bilgisi yer almaktadır. Çeşitli yörelerden gelen âşıkların katılımıyla atışma ve değişlerinin yer aldığı şenlikte, Aşık Seyrani ile ilgili bildirilerin de sunulduğu söylenmektedir.

Resim 4.1.17.

Aşık Veysel Anılıyor (Anonim, 1991, s. 3).

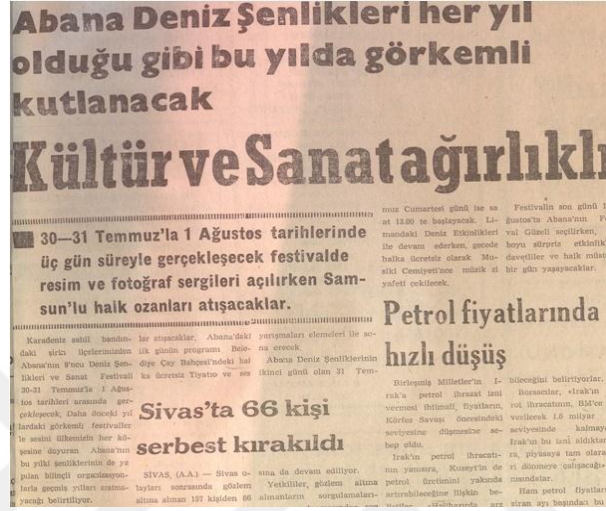

Resim 4.1.17.'de görüldüğü gibi, Aşık Veysel'in 18'nci ölüm yıldönümü münasebetiyle anma törenlerinin yapılacağı bilgisi vardır. Sivas'ta, İstanbul Gülhane

parkı ve Küçükçekmece meydanında düzenlenecek törenlerin saatlerine de yer verildiği görülmektedir.

Resim 4.1.18.

Kültür ve Sanat Ağırlıklı (Anonim, 1993, s. 1).

Resim 4.1.18.'de görülen haberde, Abana deniz şenliklerinin kutlanacağı bilgisi vardır. Yapılacak olan şenliklerde, Samsunlu halk ozanlarının yer alacağı ve atışmalar yapacağı bilgisine yer verilmiştir. Haber incelendiğinde, şenliğe katılacak olan âşıkların isimlerine yer verilmediği görülmektedir.

Resim 4.1.19.

Sağlık ve Başarı Şöleni (Anonim, 1994, s. 1).

Resim 4.1.19.'da görülen haberde, Kastamonu Belediyesinin Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Vakfının desteğini alarak, sağlık ve başarı şöleni düzenleyeceği bilgisi yer almaktadır. Yapılacak olan şölene, ülkemizin tanınmış âşıklarının da katılacağı görülmektedir. Haberde, şölene katılacak âşıkların bilgisine ise rastlanılmamaktadır.

Resim 4.1.20.

Aşıklar Şöleni (Ilgaz, 1994, s. 1).

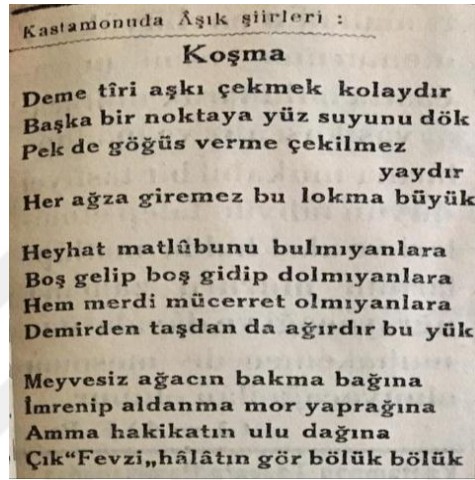
Resim 4.1.20.'de görüldüğü gibi Açısöz gazetesinde, Cahit Ilgaz tarafından kaleme alınan âşıklar şöleni ile ilgili haber yer almaktadır. Haberde, Türkiye Esnaf ve

Sanatkârlar Vakfının desteği ile Kastamonu Belediyesinin düzenlemiş olduğu şölenin halk tarafından büyük bir ilgi topladığı bilgisi görülmektedir.

4.2. Kastamonu Gazetesi Âşıklık Geleneği İle İlgili Yayınlar Ait Alt Probleme İlişkin Bulgular

Resim 4.2.1.

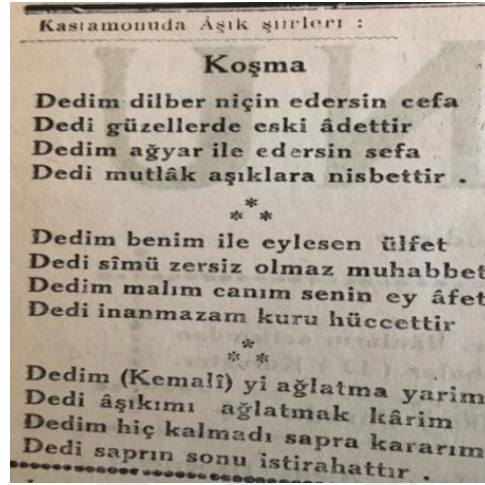
Kastamonuda Âşık Şiirleri: Koşma (Anonim, 1932, s. 3).

Resim 4.2.1.' de görüldüğü gibi Kastamonu gazetesinde, âşık şiirlerine yer verilmiştir. Son dörtlükten de anlaşılacağı üzere bu şiirin Âşık Fevzi'ye ait olduğu düşünülmektedir. Koşma türünde yazılan bu eser incelendiğinde, sevda temasına ağırlık verildiği görülmektedir. Aşk acısı çekmenin herkesin harcı olmadığını, bunun demirden ve taştan daha ağır bir yük olduğunu fakat kendisinin bu güce sahip olduğunu anlatmak istemiştir.

Resim 4.2.2.

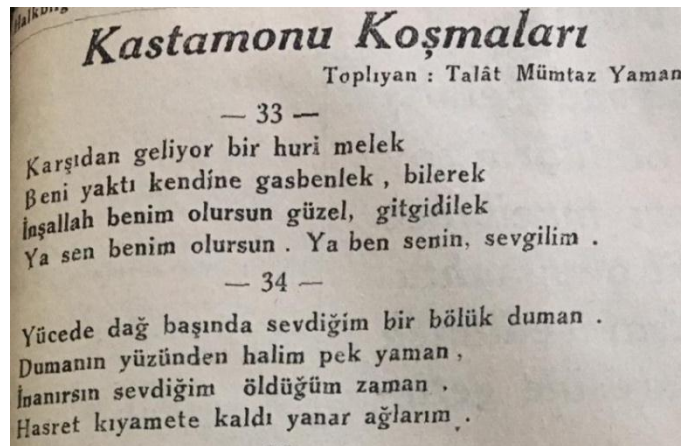
Kastamonuda Âşık Şiirleri: Koşma (Anonim, 1932, s. 2).

Resim 4.2.2.'de görülen şiir, Kastamonu gazetesinde Koşma türünde verilen eserlerin devamını oluşturmaktadır. Dizelerden anlaşıldığı üzere, bu şiiri Kemali yazmıştır. Her şeyini vermeye razı olduğu ve sevdiği kişinin kendisine bile isteyerek cefa çektirmesinden şikâyet etmiştir. Ağlamaya, sabrının bile kalmadığını dile getirmiştir.

Resim 4.2.3.

Kastamonu Koşmaları (Yaman, 1935, s. 3).

Resim 4.2.3.'de görüldüğü gibi Talat Mümtaz Yaman, Kastamonu Âşık koşmalarını toplayarak Kastamonu gazetesinde okuyuculara aktarmıştır. Toplamış olduğu koşmalar, sevda temasına yöneliktir. 33'üncü kıtada, sevdiğinin kendisine âşık olmasını kasten sağladığını söyleyerek, kavuşmaya dair umudunu kaybetmemiş ve

bir gün bu birlikteliğin gerçekleşeceğine olan inancını dile getirmiştir. 34'üncü kıtada ise, aşkına inanmayan sevgilisine sitem ederek, kendisinin bu aşkla yanarak öleceğini ve kıyamet gününde hasretin sona ereceğini söylemektedir.

Resim 4.2.4.

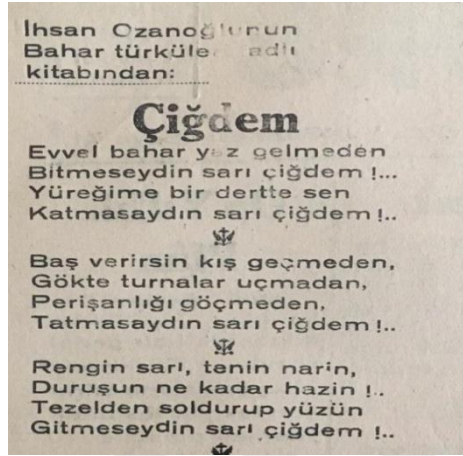
Aşık Kemali Hayatı ve Eserleri (Yaman, 1935, s. 2).

Resim 4.2.4.'e göre, Talat Mümtaz Yaman tarafından kaleme alınan köşe yazısında Âşık Kemali'nin hayatını, eserlerini derlediği ve bunu bastırdığı yer almaktadır. Yazısında, Kemali'nin şiirlerini sadece Kastamonu'da değil Ankara, Çankırı Konya gibi şehirlerde de çalıp söylediğini, eserlerinin çoğunluğunu ise aruz vezniyle yazdığından bahsetmiştir. Kemali'nin gelecek kuşaklara aktarılması ve yitip gitmemesi için hayatını ve eserlerini kitap haline getirmeye çalıştığı görülmektedir.

Resim 4.2.5.

Çiğdem (Ozanoğlu, 1946, s. 2).

Resim 4.2.5.'de İhsan Ozanoğlu'nun, Kastamonu gazetesinde "Bahar türküler" adlı kitabından, "çiğdem" adlı eserine yer verilmiştir. Ozanoğlu dizelerinde, sevgiliyi ilkbahar ve sonbahar aylarında açan, baharın geldiğini müjdeleyen çiğdem adlı bitkiye benzetmiştir.

Resim 4.2.6.

Bülbülü Dinlerken (Ozanoğlu, 1947, s. 2).

4.2.6.'a göre, Ozanoğlu'nun 1947 yılında çıkaracağı Bülbül adlı kitabında yer alan eseri, Kastamonu gazetesinde okuyuculara sunulmuştur. Ozanoğlu, Türk edebiyatı ve kültüründe yaygın olarak kullanılan sevgiliyi güle, sevgili için her şeyini feda

edebilecek aşığı ise bülbüle benzeten betimlemeden yola çıkarak bu eseri kaleme almıştır.

Resim 4.2.7.

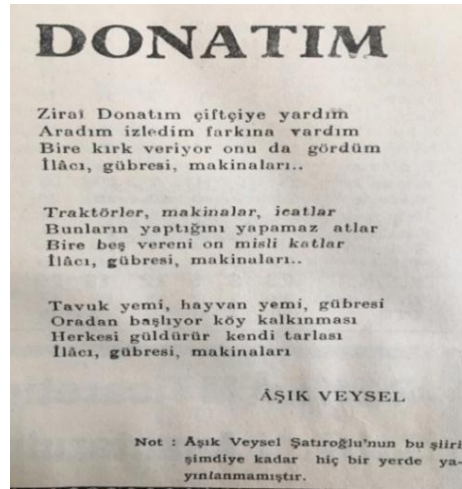
Dostlar Beni Hatırlasın (Özel, 1974, s. 1).

Resim 4.2.7.'de Kastamonu gazetesinde, Siyami Özel tarafından kaleme alınan köşe yazısı yer almaktadır. Yazısında, Âşık Veysel'in sazıyla ve şiirleriyle hala yaşadığını dile getirmiştir. Türkiye İş Bankası tarafından, ünlü halk ozanının bütün şiirlerinin "Dostlar Beni Hatırlasın" adıyla bir kitapta toplandığı ve halk tarafından ilgi gördüğü dile getirilmiştir. Kitapta toplanan bu eserlerin derlemesini ise, Ümit Yaşar Oğuzcan'ın yaptığı bilgisi yer almaktadır.

Resim 4.2.8.

Donatım(Şatiroğlu, 1975, s. 1).

Resim 4.2.8.'e göre, Âşık Veysel'in 1975 yılına kadar hiçbir yerde yayımlanmayan "Donatım" adlı şiirini, ilk defa Kastamonu gazetesi yayımlamıştır. Âşık Veysel dizelerinde, çiftçiye yapılan ziraat yardımlarından ve köy kalkınmasından bahsetmiştir. Tarımda kullanılan ilaç ve gübreye de değinerek, sanayileşmenin tarımdaki önemine vurgu yapmıştır.

Resim 4.2.9.

Halk Ozanları Güzel Mehmet- Topal Hakkı (Sağlar, 1976, s. 1-4).

Resim 4.2.9.'da Eşref Sağlar tarafından, Kastamonu gazetesinde halk ozanlarını konu edinen köşe yazısı yer almaktadır. Yazısında, Mahalle komşusu olan Güzel

Mehmet'in her gün mahalledeki insanlara on iki telli sazıyla güzel zamanlar yaşattığı, aynı zamanda yine aynı mahallede yaşayan halk ozanı Topal Hakkı ile sazlarıyla yarıştıklarından bahsetmiştir. 55-60 yıl öncesinde yaşanan bu halk ozanları yarışmalarına şimdi baktığında rastlamadığını söyleyerek, geleneklerimizin yaşaması gerektiğine vurgu yapmıştır.

Resim 4.2.10.

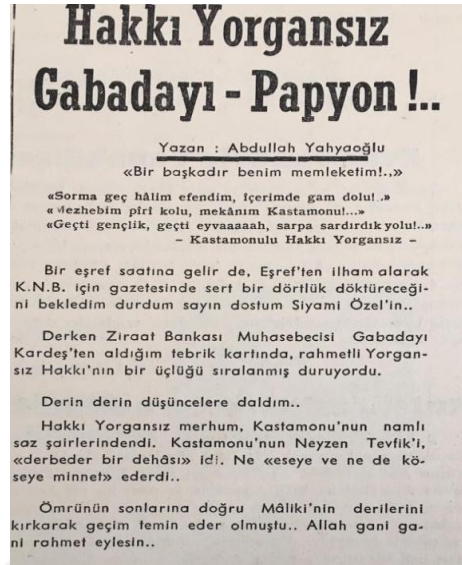
TV'de Halk Ozanı Diye Tanıtılanların Atatürk Düşmanı Olduğu İddia Edildi (Anonim, 1976, s. 1-4).

Resim 4.2.10.'da Kastamonu gazetesinde görülen habere göre, TV'de tanıtılan halk ozanlarının Atatürk düşmanı olduğu iddiası yer almaktadır. Halk ozanları Kültür Derneği Genel Başkanı, televizyonda yayınlanan Âşıkların Dünyası adlı programda halk ozanlarının bu sert eleştiriler karşısında bir çatı altında toplanması gerektiğini söyleyerek, birlik ve beraberlik olunması gerektiğine vurgu yapmıştır. Programda yer alan halk ozanlarının kendi dernekleri ile ilgisinin olmadığını ve TRT'nin Halk ozanları kültür derneğine üye olan halk ozanlarını çağırmadığını aktararak, bu sert eleştirilerin halk ozanlarına mal edildiğini söylemiştir.

Resim 4.2.11.

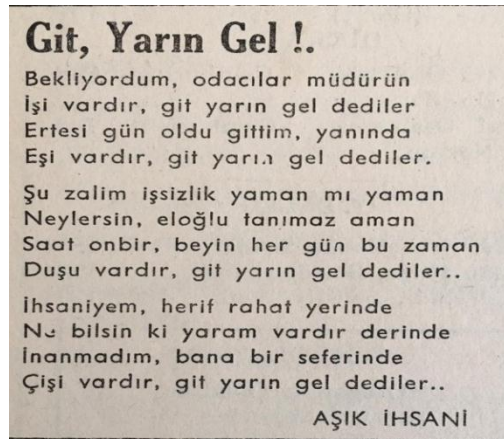
Hakkı Yorgansız Gabadayı- Papyon !. (Yahyaoğlu, 1977, s. 1- 4).

Resim 4.2.11.'de, Kastamonu gazetesinde Abdullah Yahyaoğlu tarafından kaleme alınan yazı yer almaktadır. Yazısında, Yorgansız Hakkı'nın Kastamonu'nun ünlü saz şairlerinden olduğunu, Kastamonu'da Yorgansız Hakkı gibi birçok meşhur insan yetiştiğini aktarmıştır. Eski günlerdeki gibi geleneğin tekrardan canlanması için bir şeyler yapılması gerektiğini de dile getirmiştir.

Resim 4.2.12.

Git, Yarın Gel !. (Sırlıoğlu, 1977, s. 4).

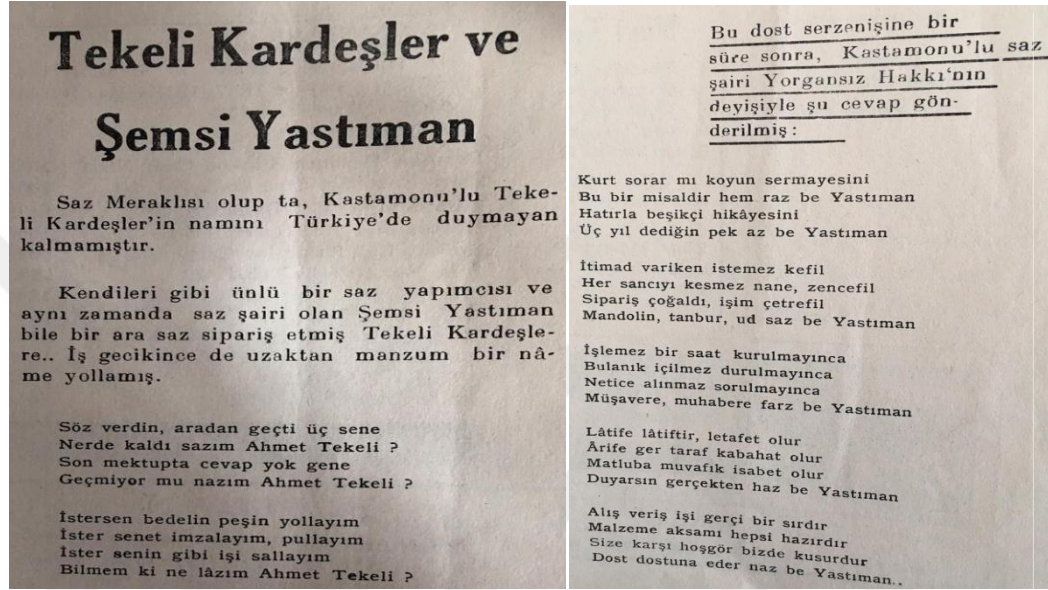

Resim 4.2.12.'de görüldüğü gibi, Kastamonu gazetesinde Âşık İhsani'ye ait şiir yer almaktadır. Âşık İhsani tarafından kaleme alınan şiir, işsizlik sorununu konu

edinmektedir. Dizelerinde, insanların üst düzeyde görev yapan yetkililerle görüşebilmek için günlerce, belki de haftalar boyunca oyalandığını söyleyerek bu konuda serzenişte bulunmuştur.

Resim 4.2.13.

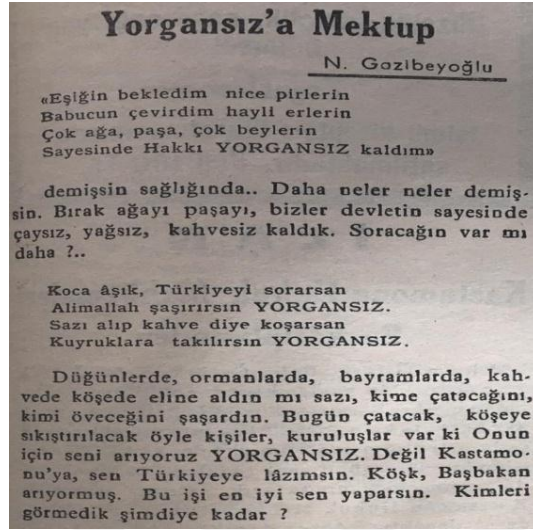
Tekeli Kardeşler ve Şemsi Yastıman (Anonim, 1978, s. 4).

Resim 4.2.13.'de görülen yazıda, Yorgansız Hakkı'ya ait deyişe rastlanmıştır. Şemsi Yastıman'ın Kastamonu'da ünlü saz ustası olan Ahmet Tekeli'ye saz siparişi verdiği fakat bu sipariş 3 yıl bir süre zarfını geçince Tekeli kardeşlere manzum bir nağme gönderdiği bilgisi vardır. Bu nağmeye cevap olarak ise Tekeli'nin, Yorgansız Hakkı'ya ait bir deyişle karşılık verdiği de görülmektedir. Deyişte, işlerinin çok olmasından dolayı siparişin uzun sürdüğünü ve güven olduktan sonra bu serzenişin yersiz olduğunu ifade etmektedir.

Resim 4.2.14.

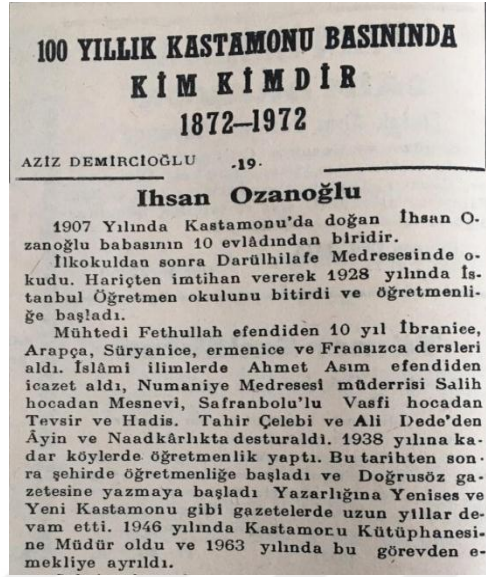
Yorgansız'a Mektup (Gazibeyoğlu, 1979, s. 1).

Resim 4.2.14.'de, işsizlik sorunun yaşandığı dönemde köşeye sıkıştırılacak o kadar insan olduğunu dile getirerek, Yorgansız Hakkı'yı öven bir yazı örneği yer almaktadır. Türkiye'de, Yorgansız gibi kimi övüp, kimi sıkıştıracağını bilen bir insana ihtiyaç duyulduğunu aktardığı görülmektedir. Hakkı Yorgansız'ın sağlığında birçok insanı köşeye sıkıştırdığını söyleyerek, onu minnetle anmıştır.

Resim 4.2.15.

100 Yıllık Kastamonu Basınında Kim Kimdir 1872-1972 (Demircioğlu, 1980, s. 4).

Resim 4.2.15.'de görüldüğü gibi, Ozanoğlu'nu konu edinen köşe yazısı yer almaktadır. Yazısında, Kastamonu âşıklarından olan İhsan Ozanoğlu'nun hayatından bahsederek, öğretmenlik mesleği yaptığı zamanlarda Doğrusöz, Yenises ve Yeni Kastamonu gazetelerinde de yazarlığa başladığını aktarmıştır. Kastamonu kütüphanesinde müdürlük görevini de yaptıktan sonra emekliye ayrıldığını ifade etmiştir.

Resim 4.2.16.

Ölümünün 17. Yılında Aşık Yorgansız (1895- 1964) (Eski, 1981, s. 1-4).

Resim 4.2.16.'ya göre, Kastamonu gazetesinde Yorgansız Hakkı'nın vefatının 17. yıldönümü nedeniyle köşe yazısı yer almaktadır. Yazısında, Kastamonu'ya has geleneksel kıyafeti ve tavırları ile yöre kültürünü yansıtan Yorgansız'ın, 17 Şubat 1964 tarihinde vefat ettiğini aktarmıştır. Şiirlerini, toplumun duygu ve düşüncelerini yansıtarak aktaran âşık, doğa ve vatan sevgisini konu edinerek sosyal konuları işlediğini söylemiştir. Her türden eserler vermiş, ağırlıklı olarak 6+5 veznini kullanmıştır. Yorgansız'ın, sazını kuvvetli bir şekilde kullandığı bilgisi de yer almaktadır. Yazısını, onu rahmetle andığını dile getirerek bitirmiştir.

Resim 4.2.17.

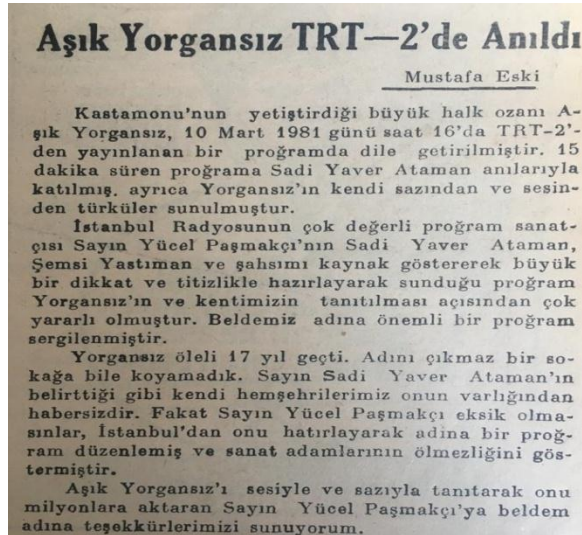
Karayılan Caddesi SepetçioğluYolu Yorgansız Sokağı İstiyoruz (Anonim, 1981, s. 1).

Resim 4.2.17.'de görüldüğü gibi, Kastamonu'da gurur duyulan Sepetçioğlu, Karayılan ve Yorgansız Hakkı gibi değerli kişilerin, adını yaşatabilmek adına isimlerinin cadde, sokak ve yol ismi olarak kullanılmasının istenildiği yer almaktadır.

Resim 4.2.18.

Aşık Yorgansız TRT- 2'de Anıldı (Eski, 1981, s. 1).

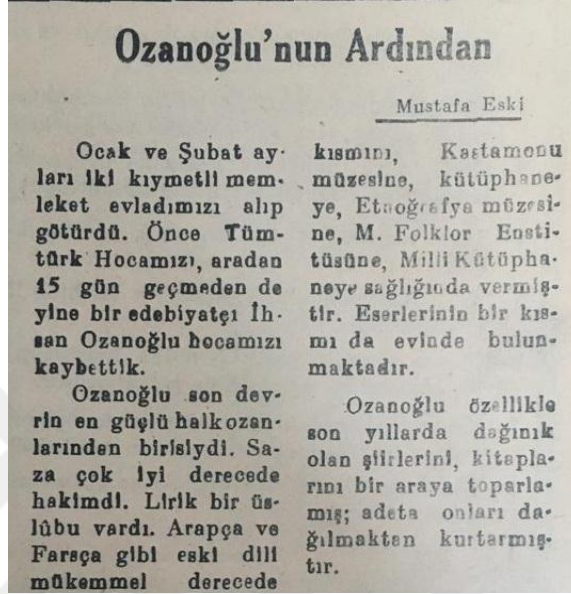

Resim 4.2.18.'de görüldüğü gibi Kastamonu'da yetişen meşhur halk şairi olan, Âşık Yorgansız'ın TRT'de yer alan programda anıldığı bilgisi verilmiştir. Yayınlanan programda, Yorgansız'ın sazı ve sesinden türküler sunulduğunu aktarmıştır. Âşık Hakkı ve Kastamonu'nun tanıtımı açısından bu programın son derece önemli

olduğunu dile getirerek, adını çıkmaz bir sokağa koyamadıklarının üzüntüsünü yaşadığını ifade etmiştir.

Resim 4.2.19.

Ozanoğlu'nun Ardından (Eski, 1981, s. 1).

Resim 4.2.19.'a göre, yaklaşık bir ay süre önce vefat eden Kastamonu'nun değerli halk ozanı Ozanoğlu'nun, yaşamından bahsedilmiştir. Ozanoğlu'nun sağlığında eserlerinin bir kısmını Kastamonu müzesine, kütüphanesine, Etnoğrafya müzesine, Folklor enstitüsü ve Milli kütüphaneye verdiği aktarılmıştır. Ayrıca yaşamının son yıllarında dağınık olan eserlerini de topladığı da ifade edilmiştir.

Resim 4.2.20.

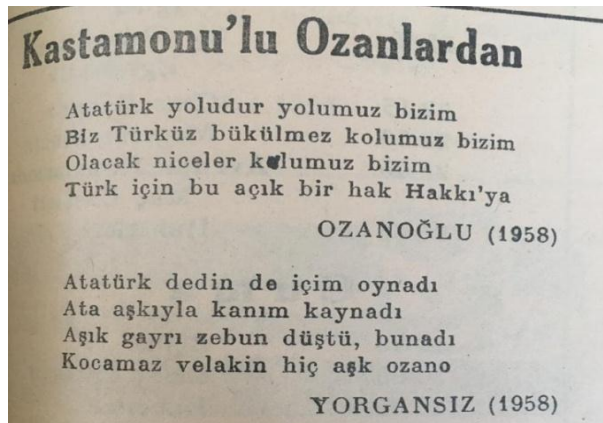
Aşık Meydani Üzerine (Eski, 1981, s. 1).

Resim 4.2.20.'de görülen ve Mustafa Eski tarafından kaleme alınan köşe yazısı, 19. yy.da yaşamış olan Âşık Meydanî ile ilgilidir. Kastamonu'ya, 19. yy.da Erzurumlu Emrah gibi birçok halk ozanı geldiğini ve yarışmaların yapıldığını aktarmıştır. Meydanî'nin şiirlerini divan tarzından yazdığını ve hakkında yeterli bir bilgi bulunmamasını aktarmıştır.

Resim 4.2 21.

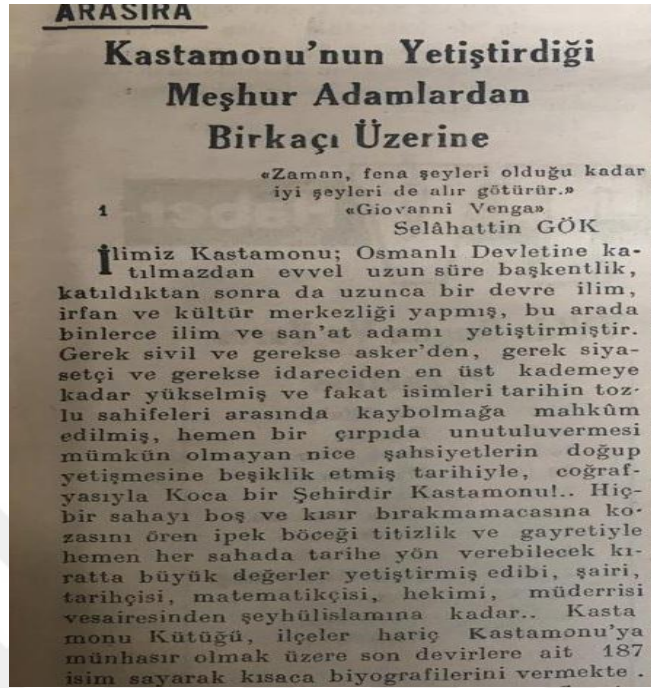
Kastamonu'lu Ozanlardan (Gazibeyoğlu, 1981, s. 1).

Resim 4.2.21.'e göre Kastamonu gazetesinde, Ozanoğlu ve Yorgansız Hakkı'ya ait Atatürk ile ilgili dörtlülere yer verilmiştir. Atatürk'e duydukları sevgiyi ve minneti aktaran dörtlülükte, onun izinden gittiklerini de aktarmışlardır.

Resim 4.2.22.

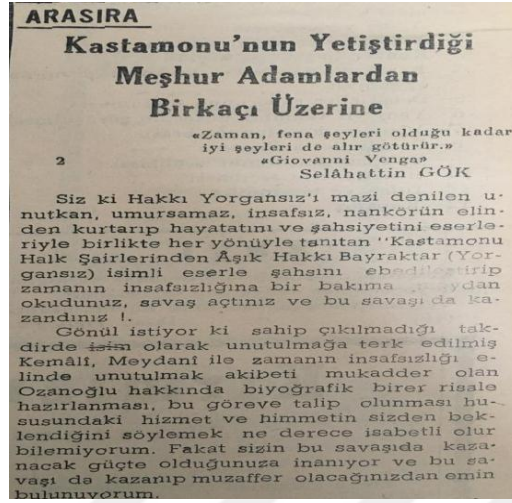
Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlardan Birkaçı Üzerine (Gök, 1982, s. 1).

Resim 4.2.22.'e göre Kastamonu gazetesinde, Kastamonu'da yaşamış olan halk şairleri üzerine yazılmıştır. Kastamonu'nun geçmiş yıllarda başkentlik yapmasından ve önemli bir kültür şehri olmasından dolayı yörede Âşık Kemali, Âşık Meydanî, Ozanoğlu ve Yorgansız gibi birçok halk şairi ve sanat adamı yetiştirdiği aktarılmıştır.

Resim 4.2.23.

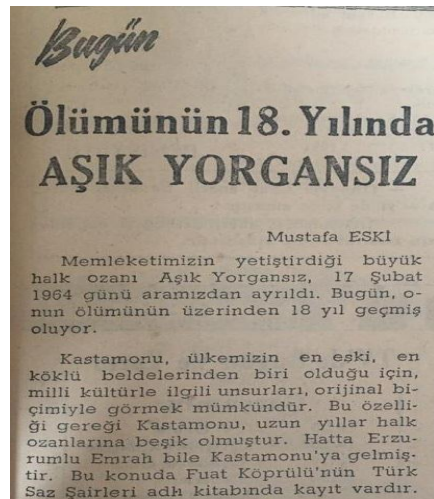
Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlardan Birkaçı Üzerine (Gök, 1982, s. 1).

Resim 4.2.23.'de gazetede yayımlanan köşe yazısı, Kastamonu'nun yetiştirdiği meşhur adamlardan birkaçı üzerine adlı köşe yazısının devamı niteliğindedir. Yorgansız Hakkı'nın her yönünü ele alan ve tanıtan eserin yapıldığı gibi, Ozanoğlu hakkında da bir eser yapılması gerektiği dile getirilmiştir. Kastamonu'da zamanla unutulmaya mahkûm edilen Meydanî ve Kemali'ye de vurgu yapmıştır.

Resim 4.2.24.

Ölümünün 18. Yılında Aşık Yorgansız (Eski, 1982, s. 1).

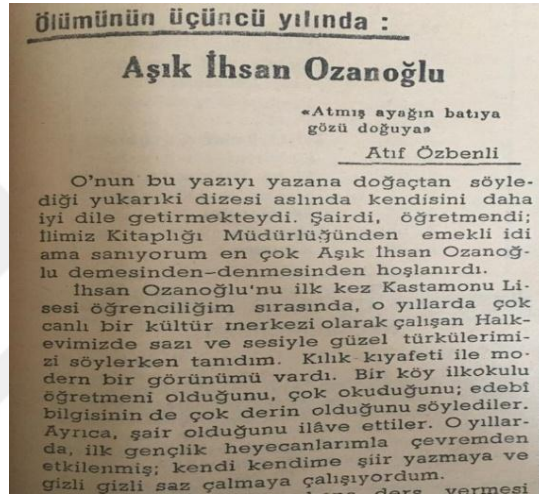

Resim 4.2.24.'de Mustafa Eski tarafından Aşık Yorgansız'ın ölümünün 18. yıldönümü nedeniyle bir yazı kaleme alınmıştır. Yazısında, Kastamonu'nun önemli

bir kültür merkezi olmasından dolayı, Âşık Emrah gibi saz şairlerinin geldiğinden bahsetmiştir. Fuat Köprülü'nün "Türk Saz Şairleri" adlı kitabını örnek göstererek, Erzurumlu Âşık Emrah'ın Kastamonu'da bir dönem yaşadığına ait bilgilerin yer aldığını söylemiştir. Yorgansız Hakkı'nın dürüst kişiliğini ve hayat felsefesini Yorgansız Hakkı'ya ait dizelerinden örnek vererek bahsetmiş, rahmetle andığını dile getirmiştir.

Resim 4.2.25.

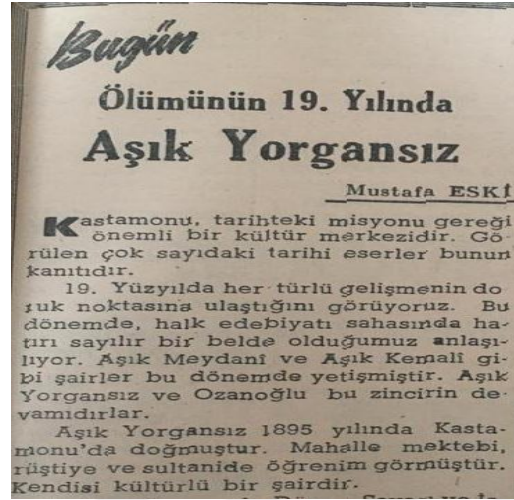
Ölümünün Üçüncü Yılında: Aşık İhsan Ozanoğlu (Özbenli, 1983, s. 1).

Resim 4.2.25.'de görülen Atif Özbenli'nin kaleme aldığı köşe yazısı, İhsan Ozanoğlu'nun vefatının üçüncü yılı ile ilgilidir. Atif Özbenli yazısında, İhsan Ozanoğlu'nu lise yıllarında halkevlerinin ve geleneğin yoğun olarak faaliyet gösterdiği zamanlarda sazı ve güzel türküleri ile tanıdığını aktarmıştır. Ozanoğlu'nun çok yönlü kişiliğine vurgu yaparak ondan etkilendiğini dile getirmiştir.

Resim 4.2.26.

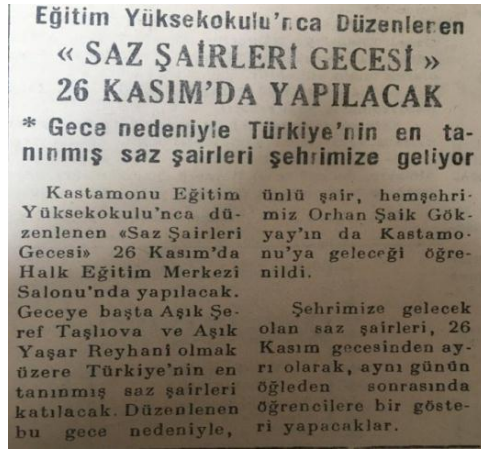
Ölümünün 19. Yılında Aşık Yorgansız (Eski, 1983, s. 1).

Resim 4.2.26.'da Yorgansız'ın vefatına ilişkin köşe yazısı yer almaktadır. Mustafa Eski kaleme aldığı yazısında, 19. yy. halk edebiyatında Âşık Meydanî ve Âşık Kemali gibi saz şairlerinin yetiştiğini aktarmıştır. Âşık Yorgansız ve Ozanoğlu'nun ise, bu geleneğin devamını oluşturdıklarından bahsetmiştir. Yazısında, Âşık Yorgansız'ın Kastamonu'da doğduğunu, 1. Dünya savaşına katıldığını ve çavuşluk rütbesi ile gazilik unvanı aldığını söylemiştir. Mısır'da İngilizlere esir düştüğünden de bahsetmiştir. Saz ve sözündeki yeteneğini okuyuculara aktararak, onu rahmetle anmıştır.

Resim 4.2.27.

Saz Şairleri Gecesi 26 Kasım'da Yapılacak (Anonim, 1983, s. 1).

Resim 4.2.27.de görülen habere göre, Eğitim yüksekokulu tarafından 26 Kasım tarihinde saz gecesi yapılacağı ve bu geceye Âşık Şeref Taşlıova, Âşık Yaşar Reyhanî gibi ülkenin tanınmış saz şairlerinin katılacağı bilgisi yer almaktadır.

Resim 4.2.28.

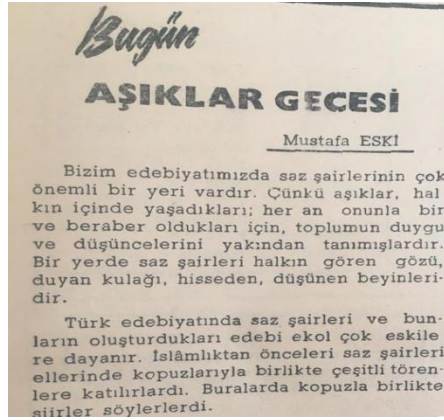
Âşıklar Gecesi Yarın Akşam Yapılıyor (Anonim, 1983, s. 1).

Resim 4.2.28.'e göre 1983 yılında âşıklar gecesi yapıldığı görülmektedir. 26 Kasım'da yapılacak olan âşıklar gecesine Âşık Şeref Taşlıova, Âşık Yaşar Reyhanî'nin yanı sıra Âşık İlhami Demir, Âşık Hacı Karakılçık ve Âşık Davut Sulari'nin de katılacağı bilgisi yer almaktadır.

Resim 4.2.29.

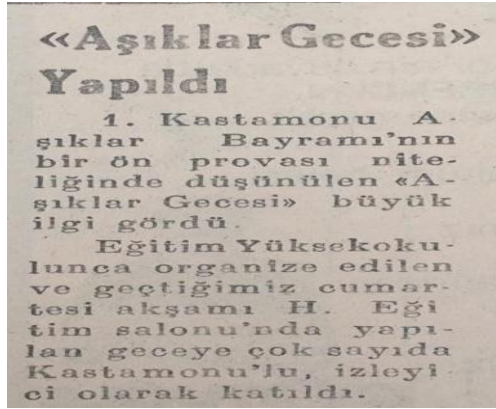
Aşıklar Gecesi (Eski, 1983, s. 1- 4).

Resim 4.2.29.'da, Mustafa Eski'nin Âşıklar gecesi ile ilgili yazı kaleme aldığı görülmektedir. Yazısında, Saz şairlerinin toplumun duygu ve düşüncelerini yakından bildikleri için önemli bir yere sahip olduğundan bahsetmiştir. Âşıkların, geçmiş yıllarda kopuz adı verilen çalgılarla çeşitli törenlere katılıp şiirler söylediklerinden, asker ocakları, kahvehane, düğün gibi yerlerde yer aldıklarından bahsetmiştir. Kastamonu yöresinde Kemali, Meydanî, Fevzi, Yorgansız, Ozanoğlu gibi önemli halk şairlerini yetiştirdiğini aktarmıştır. Kastamonu'da âşık bayramlarının organize edilmesi gerektiğini de okuyuculara aktararak, yapılacak olan âşıklar gecesinde ülkenin tanınmış âşıklarının yer alacağı bilgisine yer vermiştir.

Resim 4.2.30.

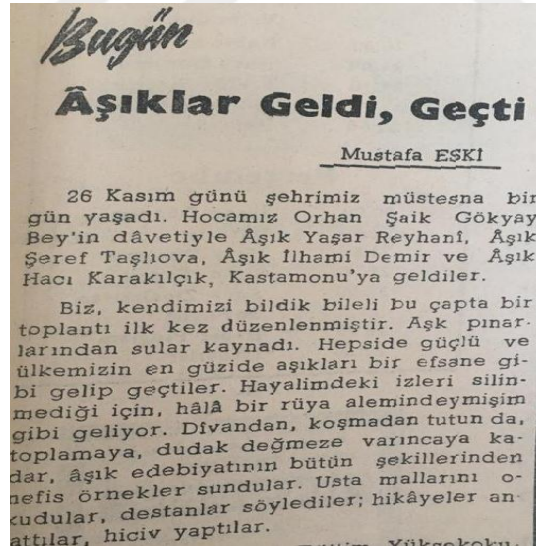
Aşıklar Gecesi Yapıldı (Anonim, 1983, s. 1).

Resim 4.2.30.' görüldüğü gibi Kastamonu gazetesinde yer alan haberde, 26 Kasım 1983 yılında ilk defa Eğitim Yüksekokulu tarafından yapılan âşıklar gecesinin büyük ilgi gördüğü bilgisi yer almaktadır.

Resim 4.2.31.

Âşıklar Geldi, Geçti (Eski, 1983, s. 1- 4).

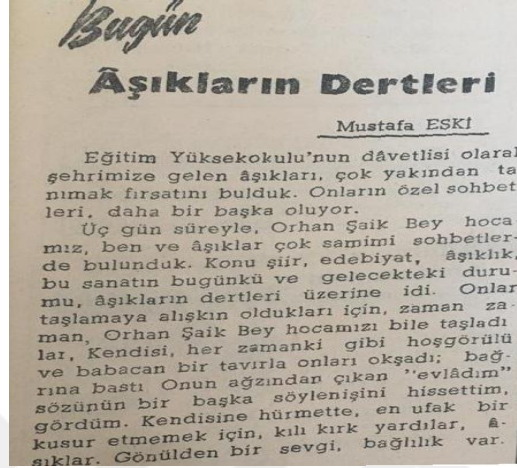

Resim 4.2.31.'de görülen köşe yazısı Mustafa Eski tarafından kaleme alınmıştır. Yazısında, 26 Kasım 1983 günü ünlü âşıkların katılımıyla Kastamonu'da yapılan âşıklar bayramından bahsetmektedir. Geceye katılan âşıkların, âşık edebiyatının divan, koşma, dudak değme gibi birçok nazım şekillerinden örnekler verdiklerini,

2'li ve 4'lü gruplar halinde atışma yaptıklarını aktarmıştır. Büyük bir ilgi ve memnuniyet duyulan gece için katılan âşıklara şükranlarını sunmuştur.

Resim 4.2.32.

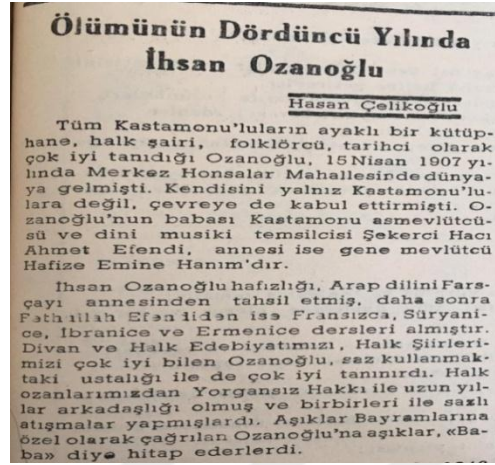
Âşıkların Dertleri (Eski, 1983, s. 1- 4).

Resim 4.2.32.'de görüldüğü gibi âşıkların dertlerini konu alan köşe yazısı gazetede aktarılmıştır. Mustafa Eski kaleme almış olduğu yazısında, 26 Kasım 1983 tarihinde yapılan âşıklar bayramına katılan âşıklarla görüşüp, tanışma fırsatı bulduğunu ve âşıkların geçim sıkıntısı yaşadıklarını aktarmıştır. Âşıkların devlet güvencesine alınması, şiirlerinin devlet tarafından kendi adlarıyla bastırılması gerektiğine de vurgu yapmıştır. Ayrıca, TRT'nin âşıklara özel bir program yapması gerektiğini ve okullara turne düzenlenerek edebiyata da katkı sağlanması gerektiğini düşündüğü görülmektedir.

Resim 4.2.33.

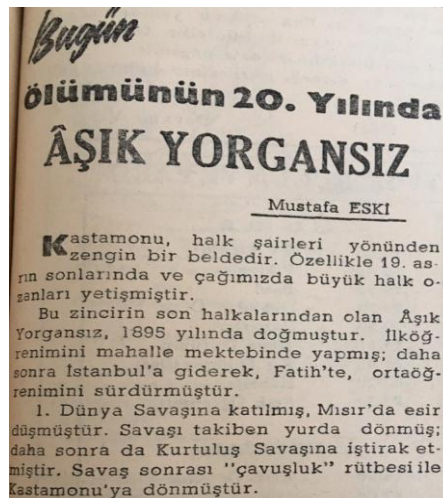
Ölümünün Dördüncü Yılında İhsan Ozanoğlu (Çelikoğlu, 1984, s. 1).

Resim 4.2.33.'de görülen köşe yazısı, Hasan Çelikoğlu tarafından Ozanoğlu'nun vefatına ilişkin kaleme alınmıştır. Vefatının dördüncü yılına dair kaleme aldığı yazıda, onu ayaklı bir kütüphane olarak nitelendirmiştir. Sazında ve sözünde usta olarak tanınan Ozanoğlu'nun, Yorgansız Hakkı ile arkadaşlığından ve atışmalarından bahsetmiştir. Âşık bayramlarına özel olarak çağırılan isim olduğu için "Baba" diye hitap edildiğine değinmiş, rahmet ve şükran ile andığını dile getirmiştir.

Resim 4.2.34.

Ölümünün 20. Yılında Âşık Yorgansız (Eski, 1984, s. 1- 4).

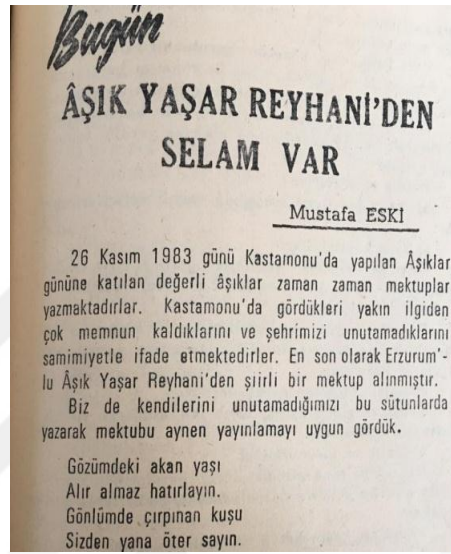

Resim 4.2.34.'de görüldüğü gibi Mustafa Eski tarafından kaleme alınan köşe yazısı, Âşık Yorgansız'ın vefatının 20. yılına dair yazılmıştır. Yazısında, Yorgansız

Hakkı'nın şair ruhunu ilk olarak annesinden aldığını, sazında ise ilk olarak “Kırmacıoğlu” lakabıyla tanınan üstadın etkisinde kaldığını söylemiştir. Âşıklık derslerini Fevzi ve Naili'den aldığını, Ozanoğlu ile yarışmalar yaptığını dile getirmiş, rahmetle anmıştır.

Resim 4.2.35.

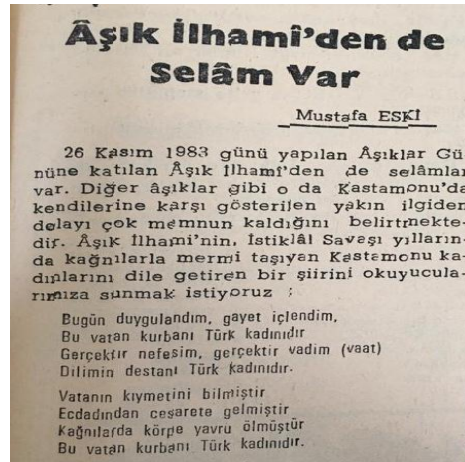
Âşık Yaşar Reyhani'den Selam Var (Eski, 1984, s. 1).

Resim 4.2.35.'e göre 26 Kasım 1983 günü yapılan âşıklar gününe katılan değerli âşıkların, Kastamonu yöresinden ve ilgiden memnun kaldıklarını ifade ettikleri mektuplar yazdıklarını söylemektedir. Âşıklar gününe katılan Erzurumlu Âşık Yaşar Reyhanî'den, yöredeki memnuniyeti unutmadığını aktardığı şiirli bir mektup alındığını aktarmıştır. Yazısında, Kastamonu halkının da onları unutmadığını ifade ederek, Reyhanî'den gelen mektubu okuyuculara sunduğu görülmektedir.

Resim 4.2.36.

Âşık İlhamî'den de Selâm Var (Eski, 1984, s. 1).

Resim 4.2.36.'da görüldüğü gibi, Âşık İlhamî'den de şölenle ilgili memnuniyetini dile getirdiğine dair bir köşe yazısı yer almaktadır. Mustafa Eski'nin kaleme aldığı yazıda, 26 Kasım 1983 yılında yapılan ve âşıkлар gününe katılan Âşık İlhamî'den de, Kastamonu'da gösterilen ilgiden memnun olduğunu belirten bir mektup geldiğini dile getirmiştir. Yazısını, Âşık İlhamî'nin İstiklal Savaşında kağınlarla mermi taşıyan Kastamonu kadınına ithafen yazmış olduğu şiiri ile sonlandırmıştır.

Resim 4.2.37.

Bir Selam da Âşık Şeref Taşhova'dan (Eski, 1984, s. 1).

Resim 4.2.3.'de görülen yazı, Âşık Şeref Taşhova'nın âşıkлар günündeki memnuniyetini aktarmaktadır. Mustafa Eski'nin kaleme almış olduğu yazıda, 26

Kasım 1983 yılında âşıklar gününe katılan Âşık Reyhanî, Âşık İlhami gibi Âşık Şeref Taşlıova'nın da, şehirde gösterilen ilgiden duymuş olduğu memnuniyetini aktarmıştır. Yazıya, Âşık Şeref Taşlıova'nın yöreyi konu edinen şiiriyle son verdiği görülmektedir.

Resim 4.2.38.

Aşıklar Günü Kitaplaştı (Anonim, 1984, s. 1).

Resim 4.2.38.'de görüldüğü gibi 26 Kasım 1983 yılında Kastamonu Eğitim Yüksekokulu tarafından gerçekleştirilen ve birçok halk ozanının katıldığı âşıklar şenliğinin kitap haline getirildiği haberi vardır. Haberde, saz eşliğinde söylenen halk türküleri, şiir ve atışmalarının, Mustafa Eski'nin çabalarıyla kitap haline getirildiği görülmektedir.

Resim 4.2.39.

Geleneksel Kastamonu 2. Aşıklar Şenliği Cumartesi Günü Yapılıyor (Anonim, 1985, s. 1).

Resim 4.2.39.'a göre, Kastamonu'da 2. Kez düzenlenecek olan âşıklar şenliği haberi vardır. Kastamonu gazetesinin 1985 yılında yayımlamış olduğu bu haberde, Eğitim Yüksek okulu tarafından 4 Mayıs cumartesi günü, 2. Âşıklar şenliği yapılacağı ve bu şenliğe Âşık Şeref Taşlıova, Âşık Yaşar Reyhanî, Âşık İlhami Demir, Âşık Hacı Karakılçık'ın katılacağı bilgisi yer almaktadır.

Resim 4.2.40.

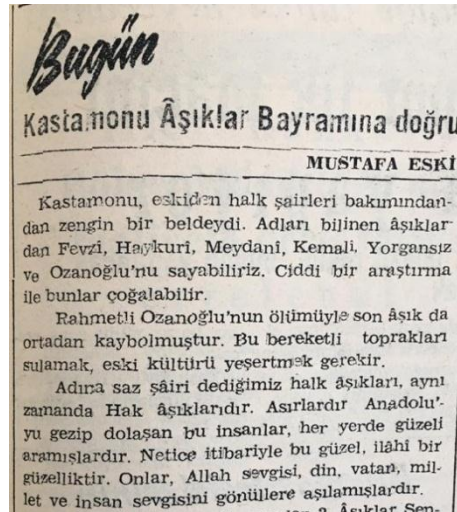
Geleneksel Kastamonu 2. Aşıklar Şenliği Bugün (Anonim, 1985, s. 1).

4.2.40.'da görüldüğü gibi, Kastamonu yöresinde yapılacak âşıklar şenliğinin duyurusunu yapmak amacıyla tekrar bir haber yapıldığı gözlemlenmektedir. Eğitim yüksekokulu tarafından düzenlenen 2. Âşıklar şenliğine katılacak olan âşıklardan, Âşık Yaşar Reyhanî'nin işleri nedeniyle katılamayacağı bilgisi yer almıştır.

Resim 4.2.41.

Kastamonu Âşıklar Bayramına Doğru (Eski, 1985, s. 3).

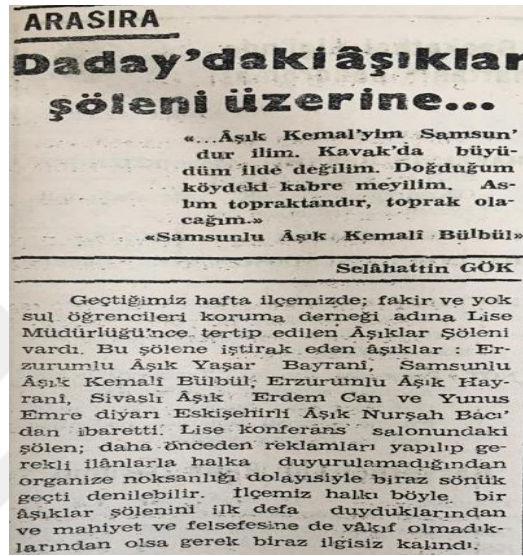

Resim 4.2.41.'de görüldüğü gibi Kastamonu'da yapılan âşıklar şenlikleriyle ilgili köşe yazısı yer almaktadır. Mustafa Eski kaleminden alınan bu yazıda, Kastamonu'nun eski yıllarda halk şairleri bakımından zengin olduğu, son âşık olan

İhsan Ozanoğlu'nun vefatı ile bu zenginliğin kaybolduğu dile getirilmiştir. Ayrıca yazıda, 2. Âşıkler şenliğinin dinleyiciler tarafından büyük bir ilgi gördüğü ve şenliğe katılan âşıklerin bu ilgiden duymuş oldukları mutluluğu aktararak, bu şenliklerin devamlı bir hale gelmesi gerektiğini dile getirmektedir.

Resim 4.2.42.

Daday'daki Âşıkler Şöleni Üzerine (Gök, 1985, s. 3).

Resim 4.2.42.'de Daday'da âşıkler şenliği yapıldığı görölmektedir. Selahattin Gök tarafından kaleme alınan bu yazıda, fakir ve yoksul öğrencileri koruma derneği adına Lise müdürlüğü tarafından âşıkler şöleni yapıldığını, Erzurumlu Aşık Yaşar Bayramı, Samsunlu Aşık Kemalî Bülbul, Erzurumlu Aşık Hayrani, Erzurumlu Aşık Erdem Can ve Eskişehirli Nurşah Bacı'nın katıldığını, şölenin duyurulmadığı için çok dinleyicisi olmadığını söylemektedir. Ayrıca âşıklerin, âşık tarzından örnekler sunduklarını ve seyircilerden ayak(kafiye) isteyip atışma türünden örnekler verdiklerini de dile getirmiştir.

doğduğu mahalleden, bibliyografyasından bahsetmiş ve koşma örneğini okuyuculara aktarmıştır. Meftuni'nin koşma ve destanlarının kuvvetli olduğuna da vurgu yapmıştır.

Resim 4.2.45.

Kastamonu Halk Şairleri Rahmi (Tan, 1986, s. 2).

Resim 4.2.45.'de Nail Tan'ın, Kastamonu halk şairlerinden olan Rahmi ile ilgili bir köşe yazısı görülmektedir. Rahmi'nin, Kastamonulu Bektâşi şairi olduğundan, bazı nefes, koşma ve destanlarının yayınladığını söylemiş, bibliyografyasından bahsedip, koşma türünden bir örnek vermiştir.

Resim 4.2.46.

Kastamonu Halk Şairleri Çeşmi (Tan, 1986, s. 2).

Resim 4.2.46.'da Nail Tan'ın, Kastamonu halk şairlerinden olan Çeşmi ile ilgili bir köşe yazısı görülmektedir. Yazısında, Çeşmi'nin genç yaşta âşıklığa başladığını, rivayete göre saz şairlerinin kendisine mahlas vermek için Fuzulî'nin divanından beyit açtıklarını söylemiş, bibliyografyasından bahsetmiş ve koşma türünden örnek vermiştir.

Resim 4.2.47.

Kastamonu Halk Şairleri Lütfi (Tan, 1986, s. 2).

Resim 4.2.27.'de Nail Tan'ın, Kastamonu halk şairlerinden olan Lütfi ile ilgili bir köşe yazısı görülmektedir. Nail Tan, Kastamonu gazetesinde yayımladığı yazısında,

Lütfi'nin hayatından, bir süre İstanbul'da yaşadktan sonra bilim ve edebiyat ile uğraşıp 600 sayfaya yakın şiir yazdığından, bibliyografından bahsetmiş, koşma türünden bir eseri yazısına almıştır.

Resim 4.2.48.

Kastamonu Halk Şairleri Meydanı (Tan, 1986, s. 2).

Resim 4.2.48.'de Nail Tan'ın, Kastamonu halk şairlerinden olan Meydanî ile ilgili bir köşe yazısı görülmektedir. Nail Tan, Kastamonu gazetesinde yayımlanan yazısında, Meydanî'nin hayatından, Âşık meclislerine devam ettiğinden, karşılama ve taşlamalarında göstermiş olduğu başarıları dile getirmiştir. Meydanî'nin, Sultan Abdülaziz'in meydan şairi olduğundan ve bibliyografyasından bahsederek koşma türünden bir örnekle yazısını sonlandırmıştır.

Resim 4.2.49.

Kastamonu Halk Şairleri Kemali (Tan, 1986, s. 2).

Resim 4.2.49.'da Nail Tan'ın, Kastamonu halk şairlerinden olan Kemalî ile ilgili bir köşe yazısı görülmektedir. Kastamonu gazetesinde kaleme aldığı yazıda, Kemalî'nin hayatından, 17-18 yaşlarında baba mesleği olan bakırcılığı bırakıp, saz âlemine karıştığından bahsetmektedir. 12 telli çöğürdeki ustalığını aktararak, Kastamonu'ya sık sık uğrayan saz şairlerinin meclislerine katıldığını dile getirmiştir. Mahlasını ise, Erzurumlu Emrah'ın "Sazın da sözünde kemalindedir, bundan sonra Kemâlî tahallüs edecesin" diyerek aldığını okuyuculara aktardığı görülmektedir. Bibliyografyasından ve koşma türündeki eserinden bir örnek vererek yazısını sonlandırmıştır.

Resim 4.2.50.

Kastamonu Halk Şairleri Fevzi (Tan, 1986, s. 2).

4.2.50.'de Nail Tan'ın, Kastamonu halk şairlerinden olan Fevzi ile ilgili bir köşe yazısı görülmektedir. Nail Tan'ın Kastamonu gazetesinde kaleme aldığı yazısında, Fevzi'nin medreseyi bitirdikten sonra 13 yaşında şiir söylemeye başladığını, ilk ustasının Sinoplu Yesari olduğunu ve ona çıraklık ettiğini dile getirmiştir. 1980 yılında sazını alarak Anadolu seyahatine çıktığı, döndüğünde ise Âşık Kemâli ile tanıştığı bilgisi yer almaktadır. Divan ve âşık edebiyatı türlerinde eserlerinin olduğunu dile getirmiş, Koşma türünde örnekle yazısını sonlandırmıştır.

Resim 4.2.51.

Kastamonu Halk Şairleri Mehmet Nabi (Tan, 1986, s. 2).

Resim 4.2.51.'de Nail Tan'ın, Kastamonu halk şairlerinden olan Mehmet Nabi ile ilgili bir köşe yazısı görülmektedir. Nail Tan'ın Kastamonu gazetesinde yer alan yazısında, Mehmet Nabi'nin Çörekçizade adıyla tanındığını, hem divan hem de halk edebiyatı alanında eserler verdiğini ve saz çalabildiğini aktarmıştır. Koşma türünden örneği ile yazısını sonlandırmıştır.

Resim 4.2.52.

Kastamonu Halk Şairleri Mesti (Tan, 1986, s. 2).

Resim 4.2.52.'de Nail Tan'ın, Kastamonu halk şairlerinden olan Mesti ile ilgili bir köşe yazısı görülmektedir. Kastamonu gazetesinde yayımlanan yazısında, Mesti'nin 19. yüzyılın ortaları ile 20. yüzyılın başlarında yaşadığının ifade edildiğini söylemiştir. Kastamonu yöresinin eski milletvekili olan Mahir Bey tarafından yetiştirildiği ve tasavvufa merak saldığı aktarılmıştır. Nakşî, Mevlevî Bektaşî gibi tarikatlara girdiği de görülmektedir. Saz ve kanun çalıp, ney üflediğine dair bilgilerin olduğunu da aktararak, Mahirin mecmuası adlı bir cöngede Mesti mahlasıyla şiirler kaydettiği de söylenmektedir. Yazısını, destanından örnek vererek bitirmiştir.

Resim 4.2.53.

Kastamonu Halk Şairleri Yorgansız Hakkı (Tan, 1986, s. 2).

Resim 4.2.53.'de Nail Tan'ın, Kastamonu halk şairlerinden olan Yorgansız Hakkı ile ilgili bir köşe yazısı görülmektedir. Nail Tan'ın Kastamonu gazetesinde kaleme aldığı yazısında, Yorgansız Hakkı'nın annesinin Âşık Zikri'nin kızı olduğunu ve Kastamonu'da doğduğunu aktarmıştır. Askere gitmeden önce saz çalmaya duyduğu merakı ve askerliğini bitirdikten sonra ise sazı ile birlikte Kastamonu'dan ayrılıp Ilgaz'da Fغانî'nin çırağı olan Naili'yle karşılaşp çırağı olduğundan bahsetmiştir. Âşık Razi Baba gibi dönemin meşhur şairlerinin yanında yetiştiğini, aruz ve hece vezniyle şiirler söylediğini ve âşık karşılaşmalarındaki üstün başarılarından bahsetmiştir. Naili ile yapmış olduğu deyişten bir örnek ile yazısını sonlandırmıştır.

Resim 4.2.54.

Kastamonu Halk Şairleri Celali (Tan, 1986, s. 2).

Resim 4.2.54.'de Nail Tan'ın, Kastamonu halk şairlerinden olan Celali ve Fenâî ile ilgili bir köşe yazısı görülmektedir. Nail Tan'ın Kastamonu gazetesinde yayımlanan yazısında, Celali'nin hayatından, âşık ve divan edebiyatında yazmış olduğu şiirlerinden, Sinop'ta Seyyid Bilal Türbesinde asılı olan koşmasına yer vermiştir. Fenâî ile ilgili olarak ise, hayatı ve bibliyografyasından bahsetmiştir. Fenâî'nin ilahilerinin bulunduğu dair bilgi de yer almaktadır.

Resim 4.2.55.

Kastamonu Halk Şairleri Kör Hasan (Tan, 1986, s. 2).

Resim 4.2.55.'de Nail Tan'ın, Kastamonu halk şairlerinden olan Kör Hasan ile ilgili bir köşe yazısı görülmektedir. Nail Tan'ın Kastamonu gazetesinde kaleme aldığı yazıda, Kör Hasan'ın Dadaylı olduğunu şiirlerinde belirttiğini aktarmıştır. Şiirinde ayrıca, iki gözünün de kör olduğunun anlaşıldığını aktarmıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda İstanbul Yücel dergisinde şiirlerinin yayımlandığı görülmektedir. Bu bilgiler kapsamında, Kastamonu'dan İstanbul'a göç ettiği düşünülmektedir. Destanlarının, Atatürk'le ilgili birçok şiir kitabında yayımlandığından bahsederek, bir destan örneğine yer verilmiştir.

Resim 4.2.56.

Kastamonu Halk Şairleri İhsan Ozanoğlu (Tan, 1986, s. 2).

Resim 4.2.56'da Nail Tan'ın, Kastamonu halk şairlerinden olan İhsan Ozanoğlu ile ilgili bir köşe yazısı görülmektedir. Nail Tan'ın Kastamonu gazetesinde kaleme aldığı yazıda, İhsan Ozanoğlu'nun hayatından bahsedildiği görülmektedir. Divan ve halk şiiri tarzından şiirler yazdığından, saz ve sözünün kuvvetinden, âşıklarla karşılaşma yaptığından, Âşık Hasan'dan söz dersleri aldığından bahsetmektedir. 16 yaşında iken Erzurumlu Emrah'ın torunu Âşık Nihai'yi karşılaşmada mat ettiği, Yorgansız Hakkı, Firkani, Haykuri, Âşık Yahya, Cevlâni, Müdâmi gibi halk şairleriyle karşılaşmalar yaptığı bilgisi de yer almaktadır. Behçet Kemal Çağlar'ın Kastamonu Halk evinde yönettiği usta âşıklar toplantısında Usta şair ilan edilmiş ve 10. Konya âşıklar bayramına katıldığı dile getirilmiştir.

Resim 4.2.57.

Kastamonu Halk Şairleri İhsan Ozanoğlu (Tan, 1986, s. 2).

Resim 4.2.57'de görüldüğü gibi Nail Tan'ın, Kastamonu halk şairlerinden olan İhsan Ozanoğlu ile ilgili bir köşe yazısı görülmektedir. Nail Tan'ın 24 Ekim'de Kastamonu Halk Şairleri İhsan Ozanoğlu adlı yazısının devamı niteliğinde olup, İhsan Ozanoğlu'na ait kitap yayınlarına yer verilmiştir.

Resim 4.2.58.

Kastamonu Halk Şairleri İhsan Ozanoğlu (Tan, 1986, s. 2).

Resim 4.2.58.'de Nail Tan'ın, Kastamonu halk şairlerinden olan İhsan Ozanoğlu ile ilgili bir köşe yazısı görülmektedir. Nail Tan'ın 24 Ekim 1986 tarihinde kaleme

aldığı Kastamonu Halk Şairleri İhsan Ozanoğlu adlı yazının devamı niteliğinde olup, İhsan Ozanoğlu'na ait eserlere ve yazılarına ait bilgilere yer verilmiştir.

Resim 4.2.59.

Kastamonu Halk Şairleri İhsan Ozanoğlu (Tan, 1986, s. 2).

Resim 4.2.59.'da Nail Tan'ın, Kastamonu halk şairlerinden olan İhsan Ozanoğlu ile ilgili bir köşe yazısı görülmektedir. Nail Tan'ın 24 Ekim 1986 yılında Kastamonu Halk Şairleri İhsan Ozanoğlu adlı yazının devamı niteliğindedir. Yazısında, İhsan Ozanoğlu'nun bahsedilen yayımlara ve Yorgansız Hakkı ile yapmış oldukları taşlama örneğine yer vermiştir.

Resim 4.2.60.

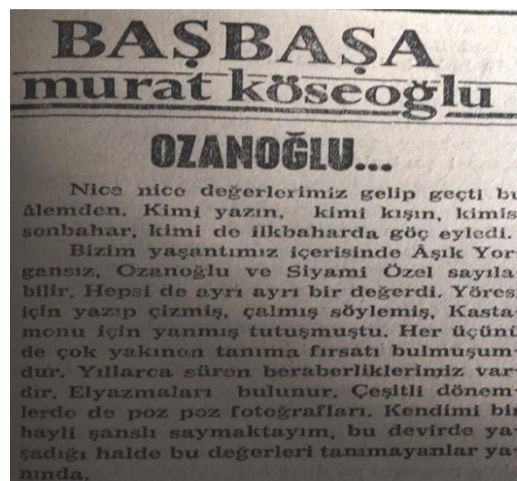
Ölümünün 6. Yılında İhsan Ozanoğlu'nu Anıyoruz (Anonim, 1987, s. 1).

Resim 4.2.60.'da görüldüğü gibi Kastamonu gazetesinde, İhsan Ozanoğlu'nun vefatının 6. Yıldönümü münasebetiyle “İhsan Ozanoğlu’nu anıyoruz” adlı haber yer almaktadır. Haberin içeriğinde, Türk edebiyatına, sanat ve folkloruna katkıları olan İhsan Ozanoğlu'nun yaşadığı sürece 1600 basılmış eser, 32 üniversite mezuniyet tezi, 3 doktora tezi, 36 bin civarında makaleye ve basılmamış birçok esere konu olduğu yer almaktadır.

Resim 4.2.61.

Ozanoğlu (Köseoğlu, 1987, s. 1- 4).

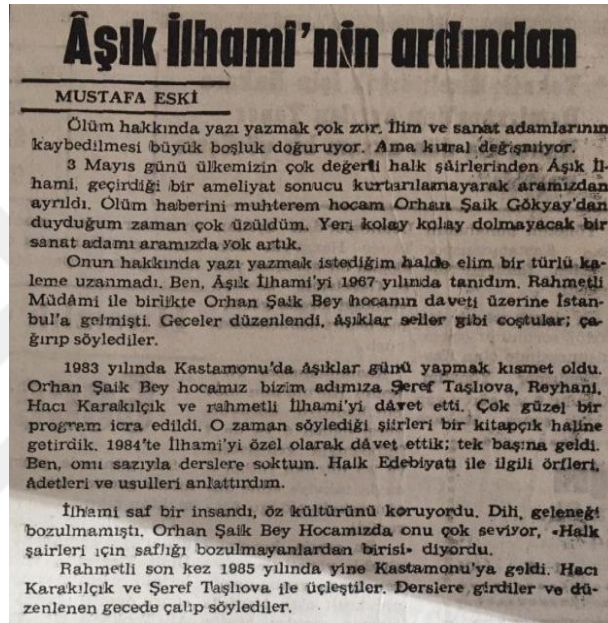

Resim 4.2.61.'de 13 Şubat 1987 yılı Kastamonu gazetesinde yayımlanan “Ölümünün 6. Yılında İhsan Ozanoğlu’nu anıyoruz” adlı haberin ardından Murat Köseoğlu’nun “Ozanoğlu” adlı köşe yazısı yer almaktadır. Kastamonu yetişen Yorgansız Hakkı,

İhsan Ozanoğlu gibi değerli insanların varlığından söz etmiş, İhsan Ozanoğlu'na ait el yazmalarını İl Halk Kütüphanesinde topladığını ve bunların bir kitap haline dönüştürülmesi için Nail Tan'dan yardım isteyerek Kültür Bakanlığına seslenişte bulunmuştur. Yazısını, Yorgansız Hakkı ile olan deyişinden örnek vererek bitirmiştir.

Resim 4.2.62.

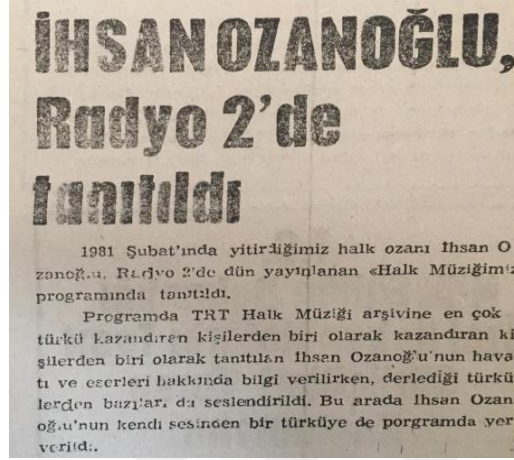
Âşık İlhami'nin Ardından (Eski, 1987, s. 3).

Resim 4.2.62.'de görüldüğü gibi Âşık İlhami ile ilgili bir köşe yazısı yer almaktadır. Mustafa Eski'nin kaleme almış olduğu köşe yazısında, 3 Mayıs 1987 yılında geçirmiş olduğu bir hastalık nedeniyle ameliyata alınan Âşık İlhami'nin vefat ettiği haberine derinden üzüldüğünü aktarmıştır. Yaşamı sırasında 1983 yılında Kastamonu'da yapılan âşıklar gününde kendisiyle tanışmanın verdiği mutluluğu, 1984 yılında tekrardan Kastamonu'ya davet ettiklerini ve söylediği şiirleri kitapçık haline getirdiklerinden bahsetmiştir. Saziyla birlikte Kastamonu'da derslere katıldığını, halk edebiyatı ile ilgili örf ve adetleri anlattığından, 1985 yılında Hacı Karakılçık ve Şeref Taşhova ile tekrardan Kastamonu'ya geldiğinden bahsetmiştir. Koşma tarzında, 11 hece vezniyle söylediği şiir ile yazısına devam edip, Kars yöresinde yetişen bu âşık için kitap yayınlanması gerektiğini, ona olan vefa ve sevgi borcundan bahsederek vefatına olan derin üzüntüsünü dile getirdiği görülmektedir.

Resim 4.2.63.

İhsan Ozanoğlu, Radyo 2’de Tanıtıldı (Anonim, 1989, s. 1).

Resim 4.2.63.’de görüldüğü gibi 1981 yılında vefat eden İhsan Ozanoğlu’nun, hayatı ve eserleri radyo 2’de yayınlanan Halk müziği programında tanıtıldığı bilgisi vardır. Kastamonu gazetesinde yer alan bu haberde, TRT arşivine en çok katkı sağlayan Ozanoğlu’nun, türkülerinin bazıları bu programda seslendirildiği ve kendi sesinden seslendirdiği bir türküyü de yer verildiği haberi yer almaktadır.

Resim 4.2.64.

3. Aşıklar Günü Hafta Sonunda Başlıyor (Anonim, 1989, s. 1).

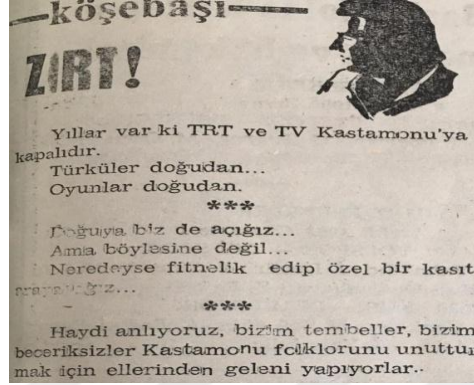

Resim 4.2.64.’de görüldüğü gibi Kastamonu’da, 3. kez âşık şöenlerinin yapılacağı bilgisi vardır. Eğitim Yüksekokulu tarafından düzenlenecek bu âşık gününe halk ozanlarından, Âşık Şeref Taşlıova, Âşık Yaşar Reyhanî, Âşık Meksut Koca, Âşık

Günay Yıldız, Âşık Erol Ergani ve Âşık Cemal Divani'nin katılacağı bilgisi yer almaktadır.

Resim 4.2.65.

Zırt! (Özel, 1989, s. 3).

Resim 4.2.65.'de Kastamonu folkloruna ve Yorgansız Hakkı'ya değinen bir köşe yazısı görülmektedir. Siyami Özel kaleme almış olduğu yazısında, TRT'nin Kastamonu ve folklorunu unutmak için ellerinden geleni yaptıklarını düşünerek serzenişte bulunmuştur. Sepetçioglu, Yorgansız gibi başlı başına ekollerimizin bulunduğunu da dile getirmiştir.

Resim 4.2.66.

Yorgansız Hakkı'yı Anıyoruz (Anonim, 1990, s. 1).

Resim 4.2.66.'da görüldüğü gibi 17 Şubat 1964 yılında vefat eden Yorgansız Hakkı'nın 26. Ölüm yıldönümü haberi yer almaktadır.

Resim 4.2.67.

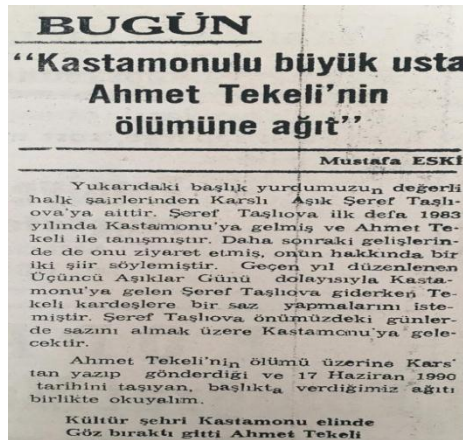
Aşık Yorgansız (Eski, 1990, s. 1).

Resim 4.2.67.'de, 1990 yılında Yorgansız Hakkı'yı anıyoruz adlı haberin hemen ardından, Mustafa Eski tarafından haberin devamını oluşturacak nitelikte bir köşe yazısı yer almaktadır. Yazıda, Yorgansız Hakkı'nın Balkan ve I. Dünya ve Kurtuluş savaşına katıldığından Çavuşluk rütbesi ve gazilik onuru ile memleketi olan Kastamonu'ya döndüğünden, en çok koşma türünden eserler verdiğini ve hece veznini kullandığından bahsederek, onu okuyuculara tanıtmış ve Yorgansız'a ait bir dörtlük ile yazısını sonlandırmıştır.

Resim 4.2.68.

Kastamonulu Büyük Usta Ahmet Tekeli'nin Ölümüne Ağıt (Eski, 1990, s. 1).

Resim 4.2.68'de başlığı Aşık Şeref Taşlıova'ya ait olan Mustafa Eski tarafından kaleme alınan köşe yazısı görülmektedir. Yazıda, 1983 yılında Kastamonu'ya gelen

Âşık Şeref Taşlıova'nın saz ustası olan Tekeli ile tanıştığı, 1989 yılında gelişinde ise Tekeli kardeşlerden saz yapmasını istediği yer almaktadır. 17 Haziran 1990 yılında vefat eden Tekeli'nin ölümü üzerine Şeref Taşlıova büyük üzüntü duyduğunu bir ağıtla dile getirdiği yer almaktadır. Yazısını, Âşık Şeref Taşlıova'nın mektupla göndermiş olduğu ağıt ile bitirmiştir.

Resim 4.2.69.

İhsan Ozanoğlu Dün Vefat Etti (Anonim, 1991, s. 3).

Resim 4.2.69.'da görüldüğü gibi Kastamonu gazetesinde 10 yıl önce yayımlanan yazar ve ozan İhsan Ozanoğlu'nun vefat haberi yer almaktadır. Haber içeriğinde cenazesinin nerede toprağa verileceğine ilişkin bilgiler yer alırken, başsağlığında bulunulmuştur.

Resim 4.2.70.

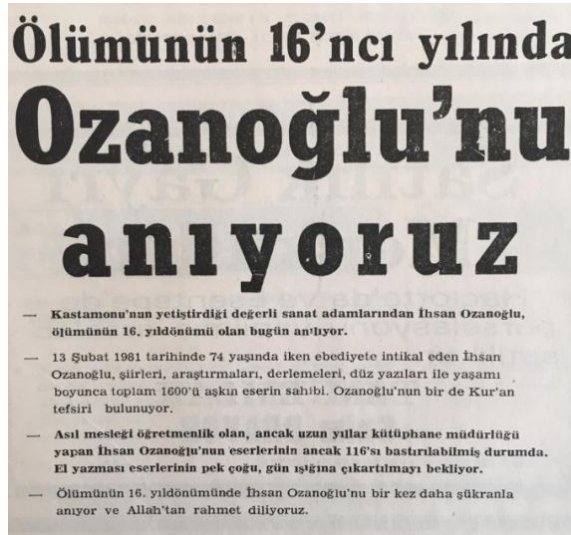
Kültür ve Sanatımızda Kimler Var, Kimler Yok? (Yücel, 1996, s. 1-4).

Resim 4.2.20’de görüldüğü gibi kültür ve sanatta hangi isimlerin olduğu bilgisi vardır. Mehmet Yücel tarafından kaleme alınan yazıda, İş Bankası tarafından yayınlanan Kültür ve Sanat Dergisi’nin Eylül 1996 tarihli 27. Sayısının Kastamonu’ya ayrıldığı ve Kastamonu kültürüne önemli katkılar sağlayan İhsan Ozanoğlu gibi birçok ismin tanıtıldığı bilgisi yer almaktadır.

Resim 4.2.71.

Ölümünün 16’ncı Yılında Ozanoğlu’nu Anıyoruz (Anonim, 1997, s. 1).

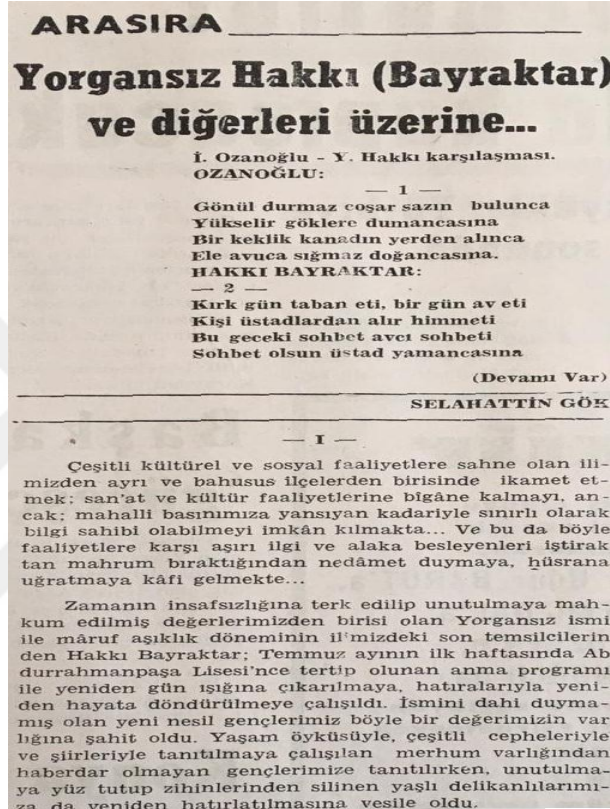

Resim 4.2.71.’de görüldüğü gibi Ozanoğlu’nun vefatının 16’ncı yılına ilişkin haber yer almaktadır. Kastamonu gazetesinin 1997 yılında yayımlanan bu haberinde,

Şiirleri, araştırmaları, derlemeleri, düz yazıları ile yaşamı boyunca toplam 1600'ü aşkın eser sahibi olan İhsan Ozanoğlu'nun ölümünün 16'ncı yıldönümü nedeniyle şükran ve rahmet ile anıldığı görülmektedir.

Resim 4.2.72.

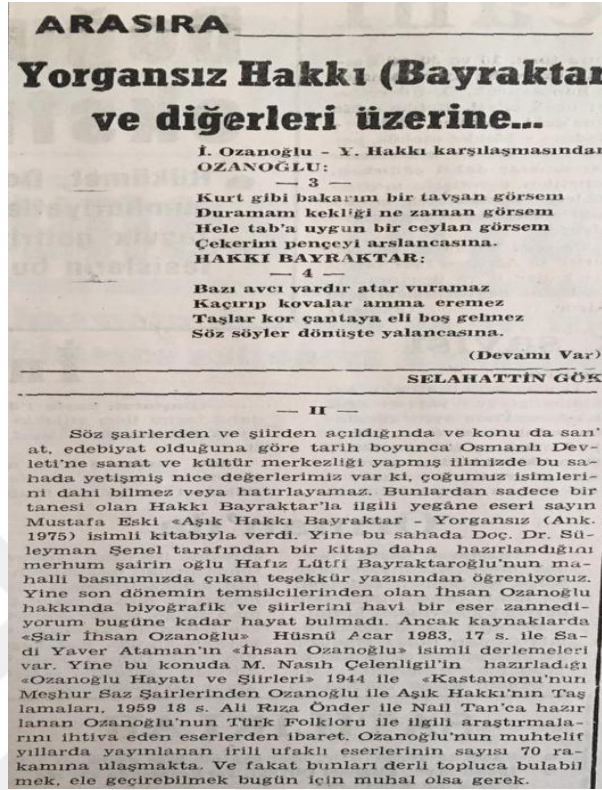
Yorgansız Hakkı (Bayraktar) ve Diğerleri Üzerine (Gök, 1997, s. 3).

Resim 4.2.72.'de görüldüğü gibi Kastamonu'da yetişen Yorgansız Hakkı ve diğer halk şairleri ile ilgilidir. Selahattin Gök tarafından kaleme alınan yazı, İhsan Ozanoğlu ve Yorgansız Hakkı'nın atışmaları ile başlamaktadır. Kastamonu İli Abdurrahman paşa lisesi tarafından Yorgansız Hakkı'yı anma töreni düzenlendiği, bu tören sayesinde böyle bir değerli kişinin varlığından haberi olmayan gençlerin tanıma fırsatı bulduğuna ve bu tarz programların yapılmasına ihtiyaç duyulduğuna değinmiştir.

Resim 4.2.73.

Yorgansız Hakkı (Bayraktar) ve Diğerleri Üzerine (Gök, 1997, s. 3).

Resim 4.2.73.'de görüldüğü gibi yazı, resim 4. 2. 72'de görülen Yorgansız Hakkı ve diğerleri üzerine adlı yazının devamı niteliğindedir. Yazının başında Ozanoğlu ve Yorgansız Hakkı'nın karşılaşmasından örnek verilmiştir. Osmanlı devletine sanat ve kültür merkezi yapan Kastamonu şehrinde yetişmiş değerli isimlerin olduğundan ve bu isimlerden Hakkı Bayraktar'ı, Mustafa Eski'nin bir kitap ile tanıtmaya çalıştığı bilgisi yer almaktadır. Süleyman Şenel'in de bu değerli isimler hakkında kitap hazırladığından, İhsan Ozanoğlu'nun ise Sadi Yaver Ataman'ın derlemesi ve Hüsnü Acar'ın gazetede yazmış olduğu yazılarla hayat bulmasını sağladıkları yer almaktadır.

Resim 4.2.74.

Yorgansız Hakkı (Bayraktar) ve Diğerleri Üzerine (Gök, 1997, s. 3).

Resim 4.2.74'te görülen yazı, Yorgansız Hakkı ve diğerleri üzerine adlı yazının devamı niteliğindedir. Yazının başında Ozanoğlu ve Yorgansız Hakkı'nın karşılaşmasından örnek verilmiştir. Yazının devamında ise, Kastamonu ilinde bugüne kadar duyulan Meftuni, Rahmi, Çeşmi, Lütfi, Meydanî, Kemalî, Feyzi, Mehmet Nabi, Mesti, Yorgansız Hakkı, Celali, Fenaî, Kör Hasan, İhsan Ozanoğlu gibi halk tarzını ve âşıklık geleneğini benimseyen şairlerin isimlerine yer verilmiştir.

Resim 4.2.75.

Şiirlerle Kastamonu (Sayan, 1998, s. 1- 3).

Resim 4.2.75’de Mehmet Sayan’ın kaleme aldığı yazı, şiir antolojisi kitabı ile ilgilidir. Yazıda, Sani Adıgüzel tarafından hazırlanan “Kastamonu şiirleri antolojisini” anlatılmaktadır. Başlıktan hemen sonra İhsan Ozanoğlu’na ait dörtlüğe yer verilmiştir. Kastamonu şiirleri antolojisinin içeriğinde, İhsan Ozanoğlu ve Yorgansız Hakkı’nın da yer aldığı dile getirilmiş, yazı kitap içeriğinden alınan İhsan Ozanoğlu’na ait dörtlük ile bitirilmiştir.

Resim 4.2.76.

Yorgansız Hakkı (Çavuş) Bayraktar (Köseoğlu, 1998, s. 1-3).

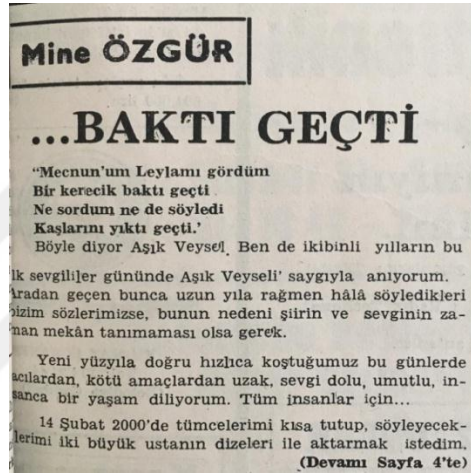

Resim 4.2.76’da Murat Köseoğlu, Yorgansız Hakkı Bayraktar ile ölümüne kadar sık sık birlikte olduklarından bahsetmektedir. Yorgansız’ın gönlü olmadığı sürece saz

çalmadığından, soyadını dedesi Halil Efendi'nin Abdülaziz'in bayraktarlığını yaptığından dolayı aldığından bahsetmiştir. Meşhur olan hayat destanından, katılmış olduğu savaşıardan ve her zamanın efe kıyafeti ile dolaştığını aktarmaktadır. Son olarak Murat Köseoğlu yazısında, Ozanoğlu'nun Osmanlı devletinin damga ve mühürlerini hazırlayan hattat ve müzisyen olan Mustafa Nabi'den rik'a, nesih, talik ve sülüs gibi yazı şekillerini öğrendiği bilgisine yer vermiştir.

Resim 4.2.77.

Baktı Geçti (Özgür, 2000, s. 1-4).

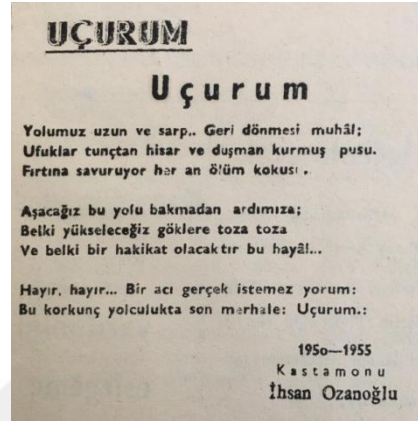

Resim 4.2.77’de Mine Özgür tarafından kaleme aldığı ve Âşık Veysel’in şiirinden bir dörtlük aktardığı görülmektedir. Âşık Veysel’i sevgililer gününde saygıyla anmıştır.

4.3. Yeni Kastamonu Gazetesi Âşıklık Geleneği İle İlgili Yayınlara Ait Alt Problemlere İlişkin Bulgular

Resim 4.3.1.

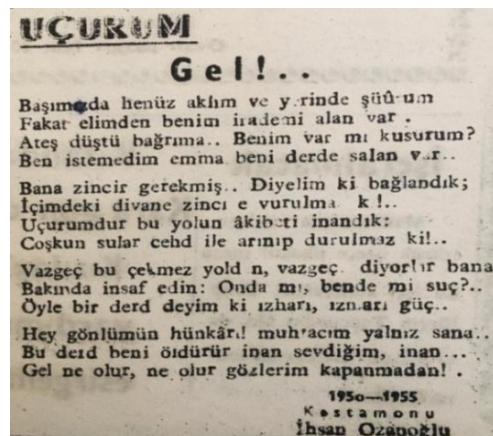
Uçurum (Ozanoğlu, 1958, s. 1).

Resim 4.3.1.’de İhsan Ozanoğlu’nun Yeni Kastamonu gazetesinde “Uçurum” adlı eserine yer verilmiştir. Ozanoğlu dizelerinde, savaşın sonucu her ne olursa olsun ölümden korkulmadığını, savaşın kaybedilmesinin daha büyük sonuçlarının olduğunu uçurumdan düşmeye benzetmektedir.

Resim 4.3.2.

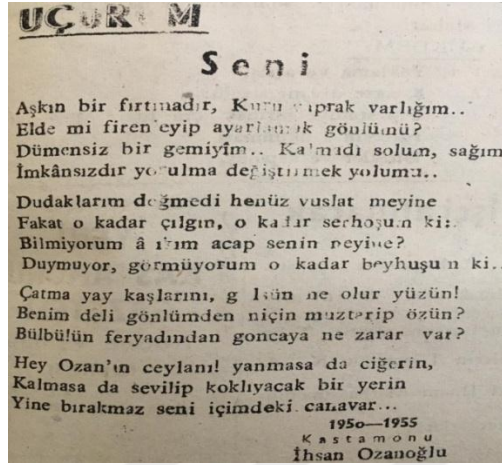
Gel (Ozanoğlu, 1958, s. 1).

Resim 4.3.2.’de Yeni Kastamonu gazetesinde İhsan Ozanoğlu’na ait “Gel” adlı şiir yer almaktadır. Aşk uğruna ızdırap çekilse de, bütün sözlere aldırmış etmeden bir gün kavuşma hayalinin, ümidinin hep var olduğunu dizelerinde aktarmıştır.

Resim 4.3.3.

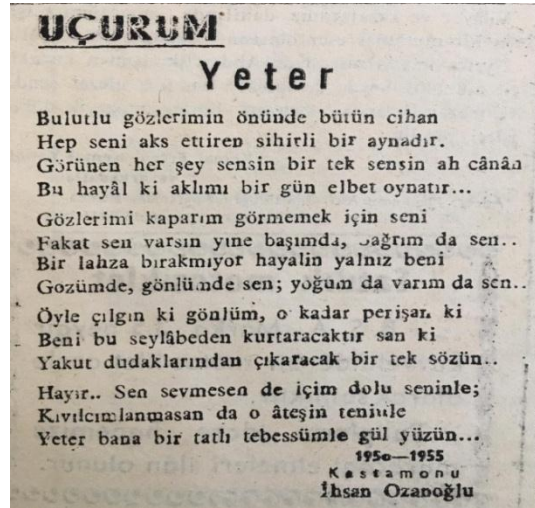
Seni (Ozanoğlu, 1958, s. 1).

Resim 4.3.3.'de Yeni Kastamonu gazetesinde yer alan İhsan Ozanoğlu'na ait Seni adlı şiir görülmektedir. Ozanoğlu şiirinde, karşılıksız ve kavuşulmamış bir aşkı betimleyerek anlatmaktadır. Bir gün kavuşma umudunun olduğunu belirtmektedir.

Resim 4.3.4.

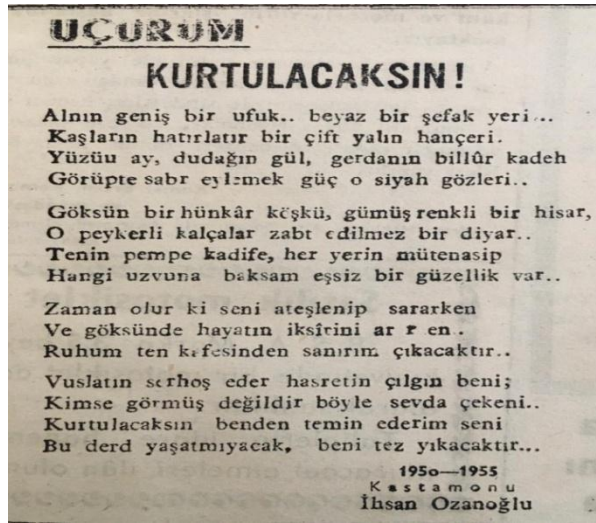
Yeter (Ozanoğlu, 1958, s. 1).

Resim 4.3.4.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde İhsan Ozanoğlu'nun "Yeter" adlı eserine yer verilmiştir. Dizeler incelendiğinde, karşılıksız bir aşkın olduğu görülmektedir. Âşğın, fiziki olarak değil de ruhani olarak sevgiliye kavuşabilme ümidi görülmektedir.

Resim 4.3.5.

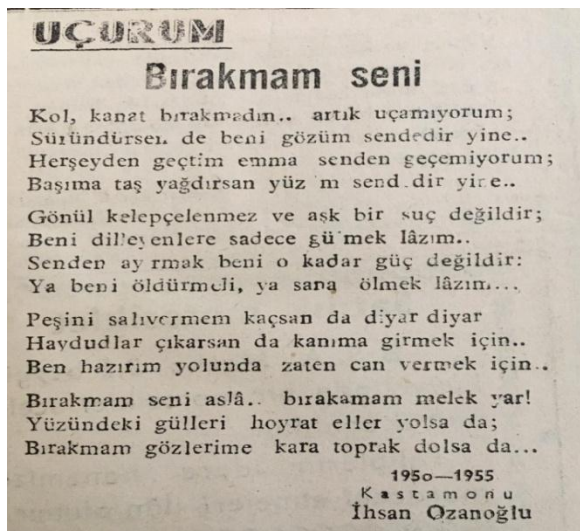
Kurtulacaksın (Ozanoğlu, 1958, s. 1).

Resim 4.3.5.'de Yeni Kastamonu gazetesinde İhsan Ozanoğlu'nun "Kurtulacaksın" adlı eserine yer verilmiştir. Dizelerinde, sevgilinin fiziki özelliklerine vurgu yaparak, hissedilen duyguları dizelerine yansıtmıştır.

Resim 4.3.6.

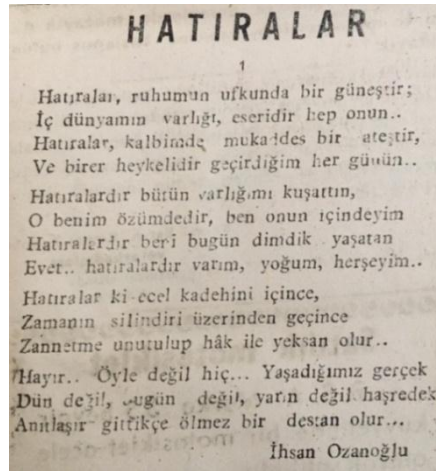
Bırakmam Seni (Ozanoğlu, 1958, s. 1).

Resim 4.3.6.'da görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde İhsan Ozanoğlu'nun "Bırakmam Seni" adlı eserine yer verilmiştir. Dizelerinde, sevgi teması görülmektedir. Her nerede olursa olsun, sevgilinin peşinden gittiğini belirtmektedir.

Resim 4.3.7.

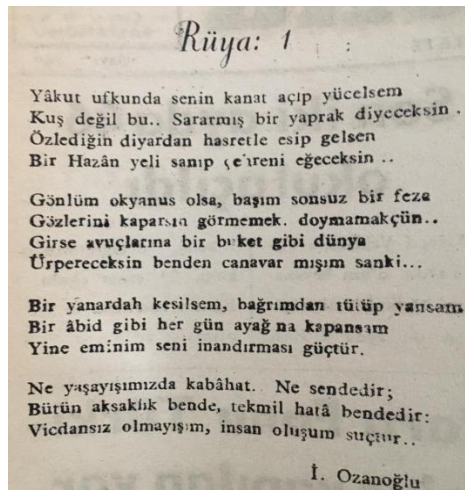
Hatıralar (Ozanoğlu, 1958, s. 1).

Resim 4.3.7.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, İhsan Ozanoğlu'nun "Hatıralar" adlı eserine yer verilmiştir. Sevgiliye duyulan hissiyatı ve anılarını aktarmıştır. Yaşanmışlıkların, zamanın her noktasında insanın hayata tutunması için bir gerekçe olduğunu dizelerinde dile getirmiştir.

Resim 4.3.8.

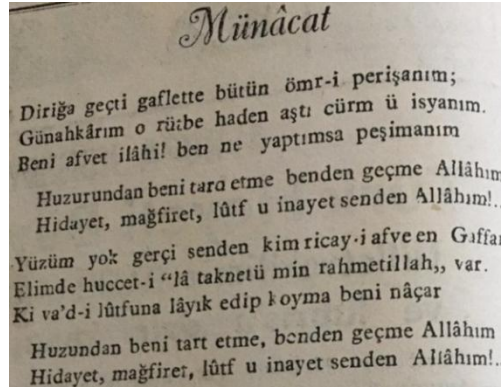
Rüya:1 (Ozanoğlu, 1958, s. 2).

Resim 4.3.8.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, İhsan Ozanoğlu'nun "Rüya:1" adlı eserine yer verilmiştir. Dizelerinde, sevgili için yapılan bütün fedakârlıkların görmezden gelindiğini, duyguların karşılıksız olduğunu betimlemektedir.

Resim 4.3.9.

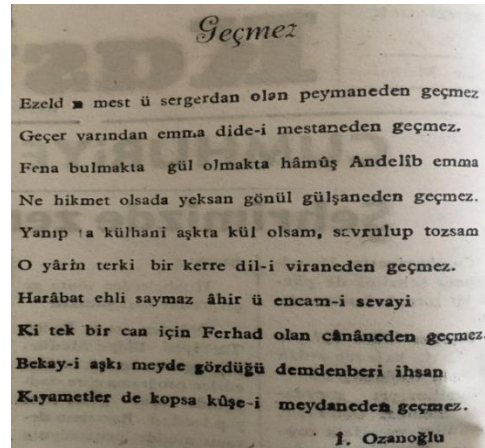
Münâcat (Ozanoğlu, 1958, s. 2).

Resim 4.3.9.'da görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde yer alan eser, İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınmıştır. Ozanoğlu dizelerinde, Ömrü boyunca suçları ve günahlarından dolayı pişmanlık duyduğunu, Tanrı'dan yapmış olduğu günahlarından ötürü doğru yolu bulmak için yardım istediği, Tanrı'nın rahmetinden ümit kesmediği ve bağışlama istediği yer almaktadır. Yapmış olduğu günahlardan arınarak, doğru yoldan ayrılmamak için bir yalvarış görülmektedir.

Resim 4.3.10.

Geçmez (Ozanoğlu, 1958, s. 2).

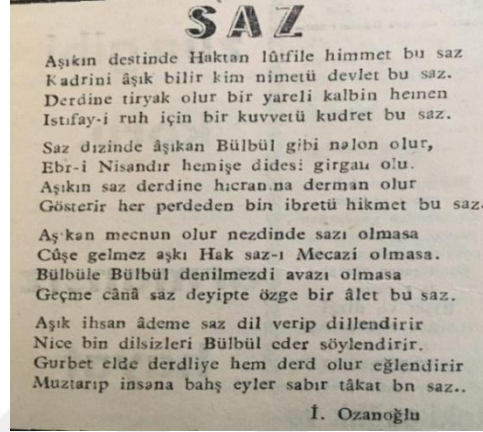

Resim 4.3.10.'da Yeni Kastamonu gazetesinde yer alan "Geçmez" adlı eser İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınmıştır. Ozanoğlu dizelerinde, âşık olan bir insanın kendinden geçse bile sevdiğinden geçmediğine, Bülbul olsun da, sussan da bu aşktan

vazgeçilmediğine, yârin terk etmesiyle arkada kırılan, yıkılan bir gönül bıraktığına ve her ne olursa olsun sevgiliyi gördüğü andan beri ondan geçemediğini aktarmıştır.

Resim 4.3.11.

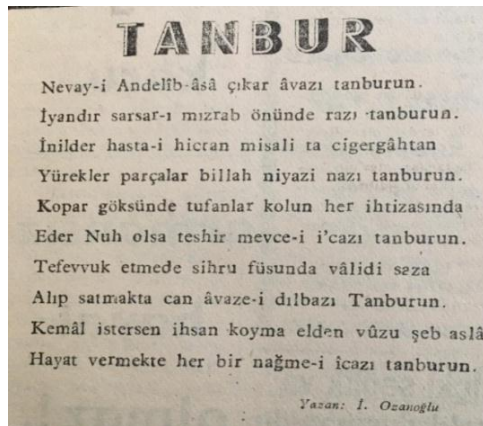
Saz (Ozanoğlu, 1958, s. 1).

Resim 4.3.11.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, İhsan Ozanoğluna ait “Saz” adlı esere yer verilmiştir. Âşık dizelerinde, aşkını, duygularını dile getirebilmek için en yegâne araç olarak sazını görmektedir. Kendisine söz söyleme kudretini sazının verdiğini ve bu sayede güçlü bir söz hâkimiyetine sahip olduğunu anlatmaktadır.

Resim 4.3.12.

Tanbur (Ozanoğlu, 1958, s. 1).

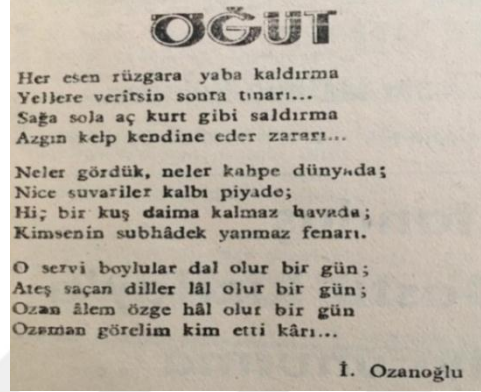

Resim 4.3.12.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, İhsan Ozanoğlu'na ait “Tanbur” adlı şiire rastlanmaktadır. Şiir, Klasik Türk müziği çalgılarından olan

tanbur ile ilgilidir. Makam ve ahenk ile çalınan, mızrabın işlenişi ile yüreklerdeki acılara ortak olan bu sazın, insanın her duygu durumunu açığa çıkardığına değinmiştir. İnsanlara nağmeleriyle hayat verdiğini söyleyerek övmektedir.

Resim 4.3.13.

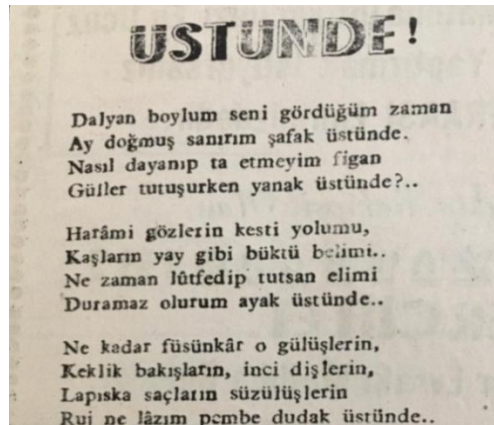
Öğüt (Ozanoğlu, 1958, s. 1).

Resim 4.3.13.'de Yeni Kastamonu gazetesi, İhsan Ozanoğlu'nun Öğüt adlı eserine yer vermiştir. Başlığında da anlaşılacağı üzere, duygusal ve fiziksel olarak doğru yolu göstermek adına dikkat edilmesi gereken konulara vurgu yaparak öğütler vermiştir.

Resim 4.3.14.

Üstünde (Ozanoğlu, 1958, s. 1).

Resim 4.3.14.' de Yeni Kastamonu gazetesi, İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan şiirde, sevgiliye betimlemeler yapılmıştır. Dizelerinde, hislerin her an canlı kaldığına vurgu yapmış, heyecanlı bekleyişleri ifade etmiştir.

Resim 4.3.15.

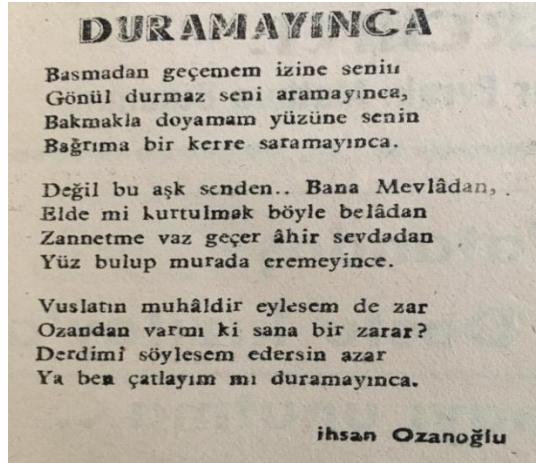
Gözlerin (Ozanoğlu, 1958, s. 1).

Resim 4.3.15.'de Yeni Kastamonu gazetesi, İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan “Gözlerin” adlı şiire rastlanmaktadır. Dizelerinde, sevgilinin gözlerine baktığında hissedilen duyguların yoğunluğundan ve kadere vurgu yapılarak bir gün kavuşulacağına yer verilmektedir.

Resim 4.3.16.

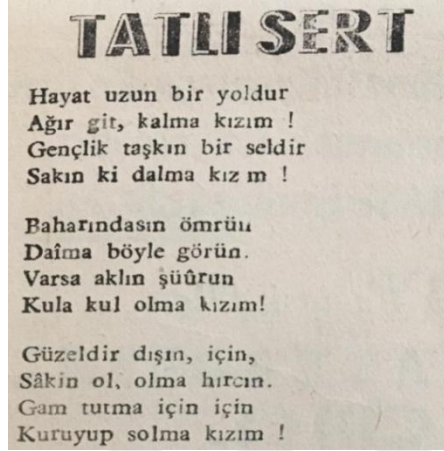
Duramayınca (Ozanoğlu, 1958, s. 1).

Resim 4.3.16.'da Yeni Kastamonu gazetesi, İhsan Ozanoğlu'na ait “Duramayınca” adlı esere yer verilmiştir. Dizelerde, sevgiliye olan hislerin önüne geçilemediğini ve karşılık göremediğini aktarmaktadır.

Resim 4.3.17.

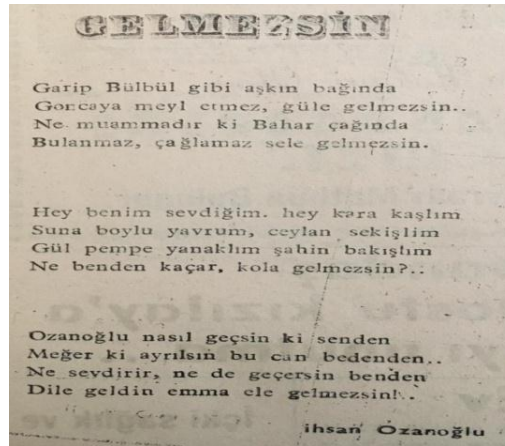
Tatlı Sert (Ozanoğlu, 1958, s. 1).

Resim 4.3.17.'de görüldüğü gibi, Yeni Kastamonu gazetesinde yayımlanan “Tatlı Sert” adlı eser İhsan Ozanoğlu’ya aittir. Ozanoğlu’nun şiiri hayattan ders niteliği taşımaktadır. Dizelerinde, zorluklar karşısında yılmadan mücadele etmeyi, kimsenin emri altında kalmamayı, onurlu ve dimdik hayatta kalmayı aktararak öğütler vermiştir.

Resim 4.3.18.

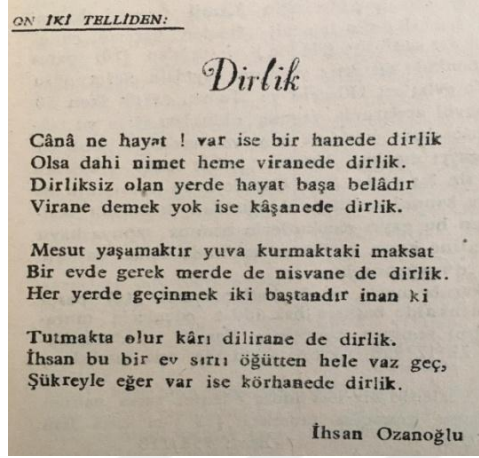
Gelmezsin (Ozanoğlu, 1958, s. 1).

Resim 4.3.18.'de görüldüğü gibi, Yeni Kastamonu gazetesinde İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan “Gelmezsin” adlı şiire yer verilmiştir. Dizelerinde, seveda temasına ilişkin ifadeler yer almaktadır. Sevgili ile kavuşulamadığını ve kavuşulamadığı için sevgiliye sitem etmektedir.

Resim 4.3.19.

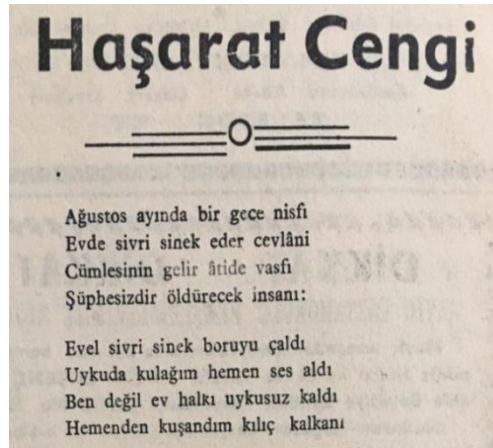
Dirlik (Ozanoğlu, 1958, s. 1).

Resim 4.3.19.'da görüldüğü gibi, Yeni Kastamonu gazetesinde İhsan Ozanoğlu'nun kaleme almış olduğu "Dirlik" adlı şiire yer verilmiştir. Dizelerinde, ikili ilişkilerde uyumun olmasına, bireyler arasında huzur ve anlayışın olduğu takdirde mutlu, huzurlu bir yuva kurulduğuna vurgu yapmıştır.

Resim 4.3.20.

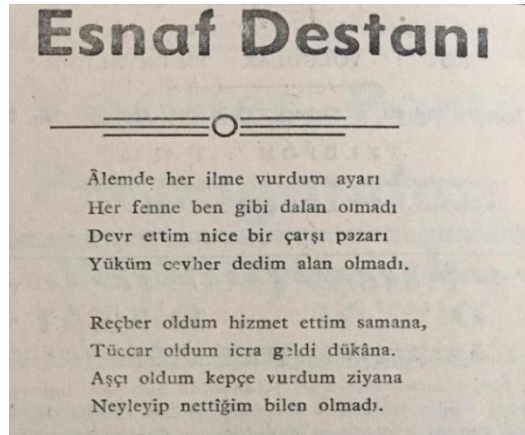
Haşarat Cengi (Ozanoğlu, 1960, s. 1).

Resim 4.3.20.'de Yeni Kastamonu gazetesinde, İhsan Ozanoğlu "Haşarat Cengi" adlı eseri nakletmiştir. Dizelerinde, kendisine ve evine rahat vermeyen böcekleri sanki bir savaş ortamında karşısına çıkan düşman orduları gibi görerek, destansı bir dille anlatmıştır.

Resim 4.3.21.

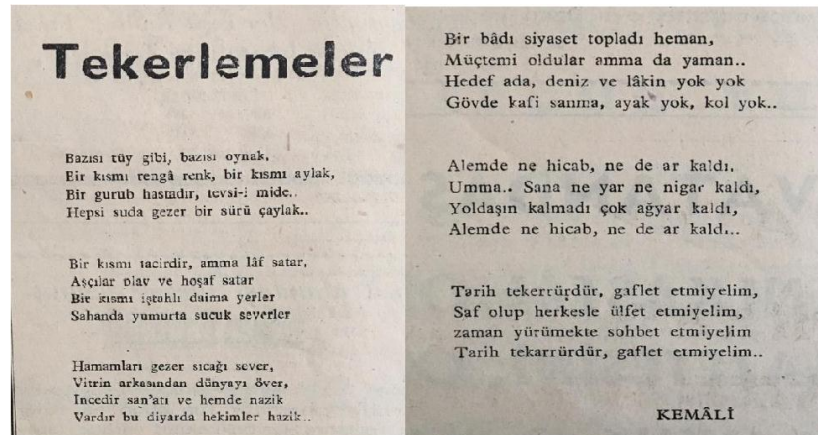
Esnaf Destanı (Ozanoğlu, 1960, s. 1).

Resim 4.3.21.'de görüldüğü gibi, Yeni Kastamonu gazetesinde İhsan Ozanoğlu'na ait "Esnaf Destanı" adlı eser yer almaktadır. Eserinde, esnaflığın zor bir zanaat olduğunu belirttiği görülmektedir. Ayrıca bu düşüncelerini dizelerinde ifade ederken kendisini esnafların yerine koyarak aktardığı görülmektedir.

Resim 4.3.22.

Tekerlemeler (Kemali, 1961, s. 1).

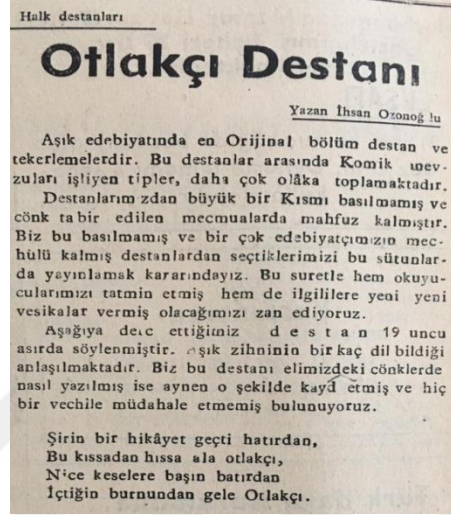

Resim 4.3.22.'de görüldüğü gibi, Yeni Kastamonu gazetesinde yayımlanan bu tekerleme Âşık Kemaliye aittir. İçinde yaşanan toplumda olayların, duygu ve düşüncelerin fark edilmediğini, insanların kendi çıkarları doğrultusunda düşüncelerini ifade ettiğini, utanma duygusunun yok olduğunu ve zamanın

ilerlediğini söyleyerek, dünyaya geliş amacının unutulmaması gerektiğine vurgu yapmıştır.

Resim 4.3.23.

Halk Destanları Otlakçı Destanı (Ozanoğlu, 1961, s. 1).

Resim 4.3.23.'de görülen “Otlakçı destanı” destanı adlı yazı, İhsan Ozanoğlu’nun kaleme almış olduğu halk destanlarıyla ilgilidir. Âşık edebiyatında kendine has ve doğallığını kaybetmemiş bölümleri olan destan ve tekerlemelerin olduğunu söylemektedir. Bu destan ve tekerlemelerin büyük bir kısmının paylaşılmadığını aktararak, basılmamış olan bu destan ve tekerlemeleri gazetede okuyuculara aktarmaya çalışacağını ifade etmektedir. 19’uncu yy. da Âşık Zihni’ye ait olan ve cönklerde kaleme alındığı şekilde “otlakçı destanı” adlı eseri okuyuculara aynen aktarmıştır.

Resim 4.3.24.

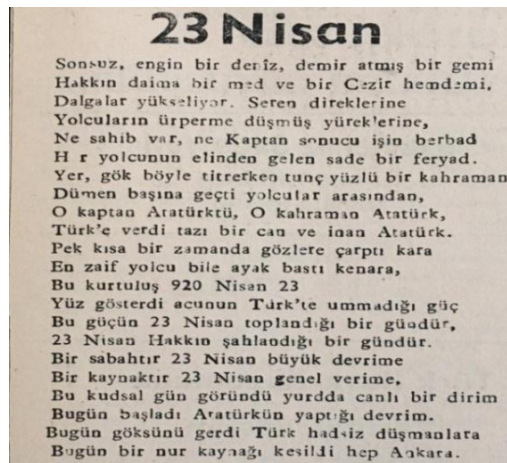
Halk Destanları Otlakçı Destanı (Ozanoğlu, 1961, s. 1).

Resim 4.3.24.'de görülen yazı, "Otlakçı Destanı" adlı yazının devamı niteliğindedir. İhsan Ozanoğlu kaleme aldığı yazıda, Âşık Zihni'ye ait Otlakçı destanını okuyuculara sunmuştur. Destan, cimri ve aç gözlü insanların çevrelerinde sergilemiş oldukları tutumları konu edinmektedir.

Resim 4.3.25.

23 Nisan (Ozanoğlu, 1961, s. 1).

Resim 4.3.25.'de görülen şiir, Yeni Kastamonu gazetesinde İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınmıştır. Dizelerinde, bir milletin var oluş çabasını ve bu varoluş sırasında gösterilen mücadeleyi konu almıştır. Mücadelenin başkahramanı olan Mustafa Kemal Atatürk'ü betimlemeler yaparak anlatmıştır. Bizlere bu kutsal günü

ve duyguları yaşatan Ulu Öndere ve silah arkadaşlarına minnet duygularını da ifade etmiştir.

Resim 4.3.26.

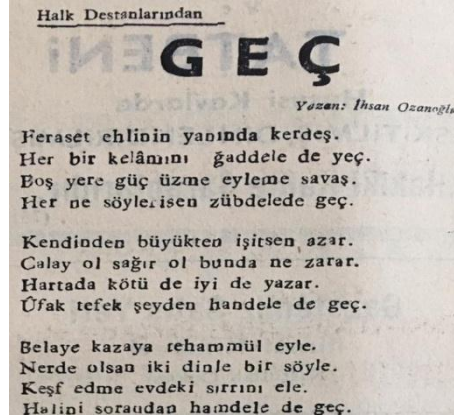
Halk Destanlarından Otlakçı Destanı (Ozanoğlu, 1961, s. 1).

Resim 4.3.26.'da görülen yazı, Yeni Kastamonu gazetesinde İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınmıştır. Ozanoğlu halk destanlarına değindiği yazısında, âşık meclislerinin sonunda tekerleme ve destanların yer aldığını dile getirmiştir. Yazısında, Âşık Mahzuri'nin Alfabe destanı'nından ve zarifî'ye naziresinden de bahsetmiştir. Elifba ve Alfabe destanlarındaki nazım tekniği hatalarından bahsederek, Dertli'ye ait olan Elifba destanına okuyuculara sunmuştur. Sunmuş olduğu Dertli'ye ait destanda, esnaf ve mesleklere yönelik edinmiş olduğu deneyimlerin aktarıldığı görülmektedir.

Resim 4.3.27.

Halk Destanlarından Geç (Ozanoğlu, 1961, s. 1).

Resim 4.3.2.'de görüldüğü gibi Ozanoğlu'nun, Yeni Kastamonu gazetesinde kaleme aldığı "Geç" destanı yer almaktadır. Destan, ders niteliği taşımaktadır. Destan incelendiğinde, herkesin anlayışlı bir ustanın yanında yer aldığını söylemektedir. Dert ve sıkıntılarını kimseyle paylaşmayarak kendi içinde yaşanılması gerektiğini aktarmıştır. Nefsine hâkim olmayı ve hayatta karşılaşılan zorluklar karşısında yılmadan hareket ederek, kimsenin söylediklerine kulak asmamayı anlatan öğüt niteliğindedir.

Resim 4.3.28.

Aşık İhsanî- Güllüşah Konseri (Anonim, 1961, s. 1).

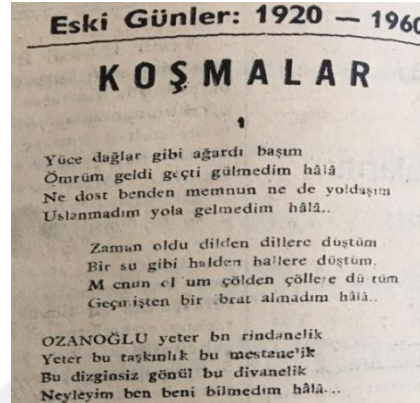

Resim 4.3.28.'de görüldüğü gibi Kastamonu'da Âşık İhsani ve Güllüşah konseri yapılmıştır. Yeni Kastamonu gazetesinde yayımlanan haberde, 5 Haziran 1961

gecesi, Kastamonu yeni sinema salonunda halk şairi Âşık Güllüşah ve eşi Âşık İhsani'nin sanat ve folklor gecesi yapacağı bilgisi yer almaktadır.

Resim 4.3.29.

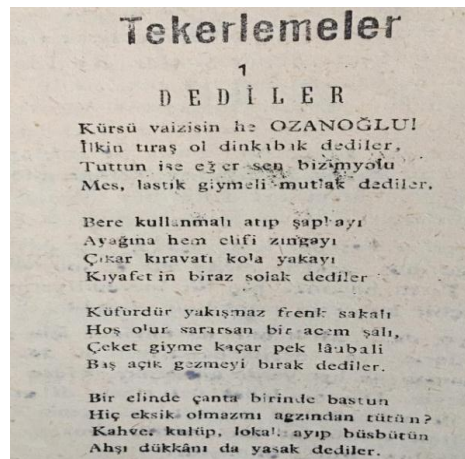
Koşmalar (Ozanoğlu, 1961, s. 2).

Resim 4.3.29.'da Yeni Kastamonu gazetesinde Ozanoğlu'na ait Koşma örneği yer almaktadır. İçeriğine bakıldığında, Ozanoğlu kendisine bir serzenişte bulunmuştur. Geçmişten dersler almayarak hala gönül işleri peşinde koştuğuna, bu sevdanın onun kendini tanınmaz bir hale getirdiğini aktarmıştır.

Resim 4.3.30.

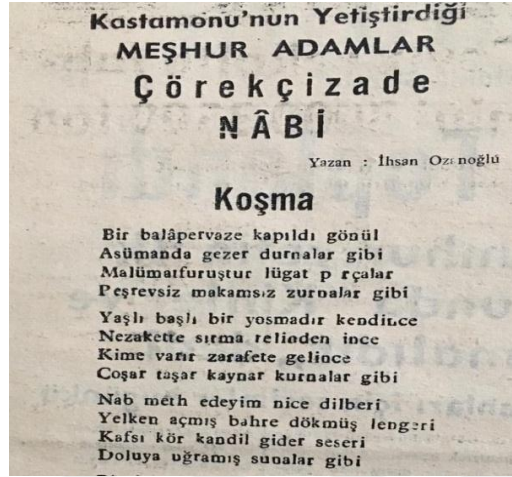
Tekerlemeler (Ozanoğlu, 1961, s. 2).

Resim 4.3.30.'da Yeni Kastamonu gazetesinde İhsan Ozanoğlu'na ait tekerleme örneği yer almaktadır. Tekerlemelerde, taşrada yaşayan halkın şehir hayatında yaşayan insanların kılık kıyafetine karşı göstermiş oldukları tepkileri aktarmıştır.

Resim 4.3.31.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Çörekçizade Nâbi (Ozanoğlu, 1961, S. 2).

Resim 4.3.31.'de görüldüğü gibi İhsan Ozanoğlu, Kastamonu'da yetişmiş olan ÇörekçizadeNâbi'ye ait bir koşma'yı yazısında kaleme almıştır. Dizelerinde, cilveli ve karşılık bulamayan bir sevdaya kapıldığını anlatmıştır.

Resim 4.3.32.

Kastamonu Folkloru Sanat (Ozanoğlu, 1961, s. 3).

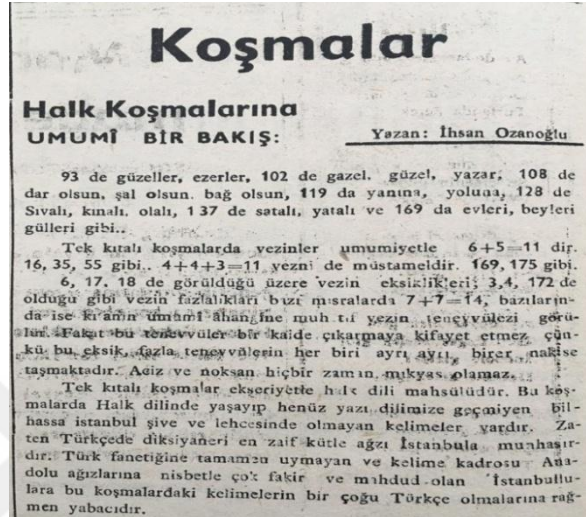

Resim 4.3.32.'de görüldüğü gibi İhsan Ozanoğlu'nun, Kastamonu Folkloru adlı köşe yazı yer almaktadır. Sanat kolunda, Kastamonu'da 18'nci ve 19'uncu yıllarda yaşamış olan Âşık Ağâgî, Kemali, Meydanî, Fevzi, Yorgansız Hakkı ve İhsan Ozanoğlu gibi isimlerin yer aldığı görülmektedir.

söylemektedir. 4 mısralı olanlarda bütün mısralarda kafiye görüldüğünü, genellikle koşma türünde yarım ve tam kafiye örneklerine rastlandığını söylemiştir.

Resim 4.3.35.

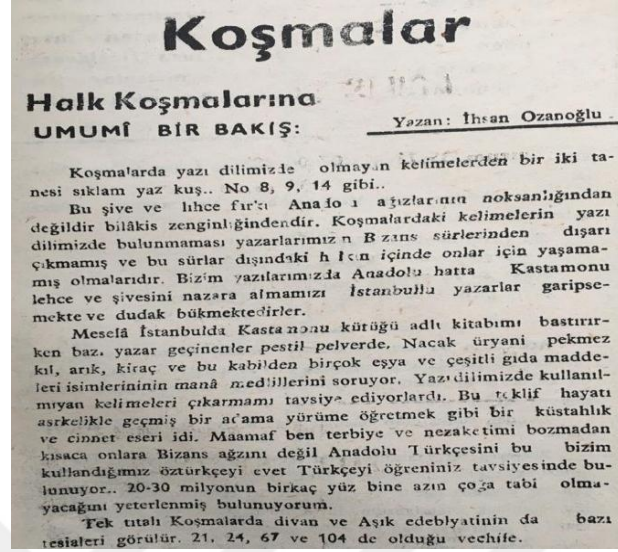
Koşmalar Halk Koşmalarına Umumî Bir Bakış (Ozanoğlu, 1962, s. 2).

Resim 4.3.35.'de görüldüğü gibi yazı, Ozanoğlu tarafından koşmalar adlı yazının devamıdır. Tek kıtalı koşmalardaki vezinlerden ve vezinlerin fazlalık, eksikliklerinden bahsetmektedir. Ayrıca tek kıtalı yazılan vezinlerin, halk dilinde yaşandığı ve yazı diline aktarılmadığını da söylemiştir. Yazı diline aktarılmayan bu tek kıtalı koşmaların, Türkçe olmasına rağmen İstanbul şivesine yabancı olduğunu da dile getirmektedir.

Resim 4.3.36.

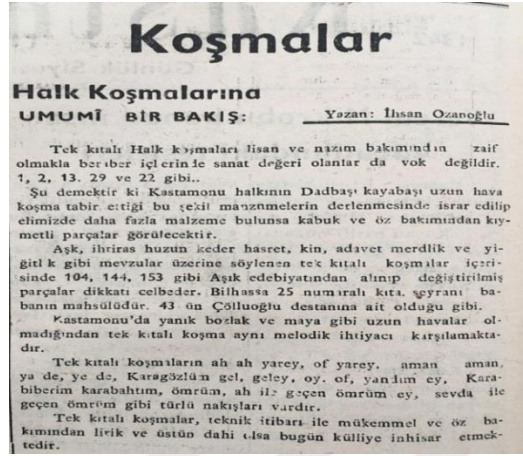
Koşmalar Halk Koşmalarına Umumî Bir Bakış (Ozanoğlu, 1962, s. 2).

Resim 4.3.36'da görülen yazı, Ozanoğlu'nun yazmış olduğu koşmalar adlı yazının devamını oluşturmaktadır. Koşma türünde yazılan eserlerin ağız noksanlığının ve yazı dilinde bulunmamasının sebebini, Bizans dışarısına çıkılmamasına bağlamıştır. Yazılarda Anadolu, Kastamonu ağzını ele almalarını İstanbul halkının garipsediğini dile getirmiştir. İhsan Ozanoğlu'na ait "Kastamonu kütüğü" adlı kitabı bastırırken bazı kelimeleri çıkarmasını istemişler fakat Ozanoğlu, Bizans ağzı yerine Anadolu ağzını öğrenilmesi gerektiğini söyleyerek tavsiyede bulunduğu görülmüştür. Son olarak yazısında, Divan ve Âşık edebiyatında da tek kıtali koşma örneklerine rastlandığını dile getirmiştir.

Resim 4.3.37.

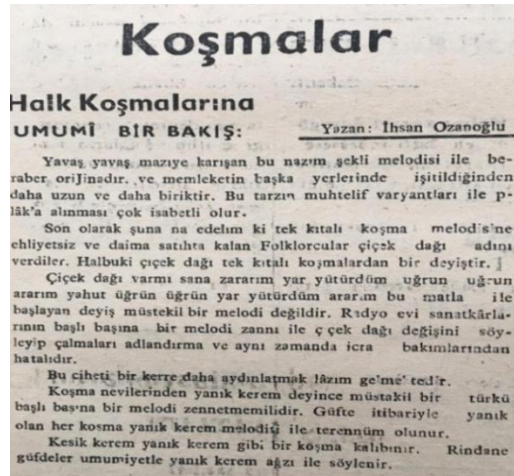
Koşmalar Halk Koşmalarına Umumî Bir Bakış (Ozanoğlu, 1962, s. 2).

Resim 4.3.37'de görüldüğü gibi, İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan Halk koşmalarına umumi bir bakış adlı köşe yazısının devamı niteliğindedir. Tek kıtalı koşmaların bazılarının da sanat değeri taşıdığını söylemektedir. Aşk, hüzn, keder, kin v.b. gibi konular üzerine söylenen tek kıtalı koşmaların âşık edebiyatından alınıp, değiştirildiğini söylemektedir. Kastamonu yöresinde, bozlak, maya gibi uzun hava türlerinin olmamasından kaynaklı, tek kıtalı koşmaların aynı melodiyi karşıladığını söylemiştir.

Resim 4.3.38.

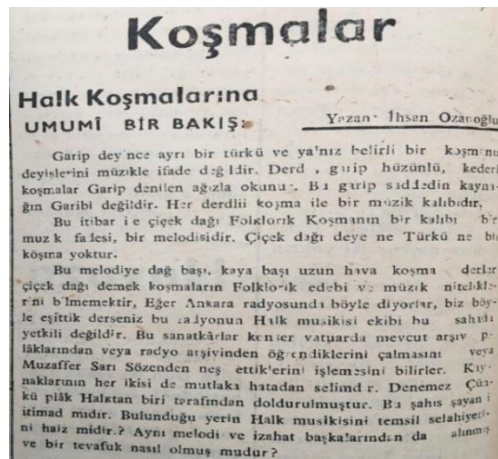
Koşmalar Halk Koşmalarına Umumî Bir Bakış (Ozanoğlu, 1962, s. 2).

Resim 4.3.38’de, İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan köşe yazısının devamı yer almaktadır. Yazısında, tek kıtalı koşmaya folklorcuların, çiçek dağı adını verdiğiinden fakat çiçek dağı diye bahsettiklerinin tek kıtalı koşmalardan bir deyiş olduğunu söylemiştir. Bu şekilde adlandırmanın yanlış olduğunu dile getirmiştir. Son olarak yanık kerem, kesik keremin koşma kalıbı olduğunu da yazısında söylemiştir.

Resim 4.3.39.

Koşmalar Halk Koşmalarına Umumî Bir Bakış (Ozanoğlu, 1962, s. 2).

Resim 4.3.39’da görüldüğü gibi, İhsan Ozanoğlu gazetede koşmalar adlı köşe yazısına devam etmiştir. Garip denildiği zaman bir türkü veya koşma deyişi olarak müzikle ifade olmadığını söylemiş, dert, hüznün, keder vb. gibi koşmaların garip

denilen ağızla okunduğundan bahsetmiştir. Bu sebeple folklorcuların çiçek dağı adlandırmasının koşmanın bir kalıbı, melodisi olduğunu vurgulamakta ve çiçek dağı diye bir türkü veya koşma olmadığını söylemektedir.

Resim 4.3.40.

Koşmalar Halk Koşmalarına Umumî Bir Bakış (Ozanoğlu, 1962, s. 2).

Resim 4.3.40.'da görüldüğü gibi İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan köşe yazısının devamını oluşturmaktadır. Ankara radyosunda çiçek dağı adıyla anılan koşmaların yanlış olduğunu ve onların bu konuda yetkin olmadıklarını söylemektedir. Bu düşüncesine Muzaffer Sarısözen, Halil Bedi Yönetken'in itiraz edemeyeceğini de aktardığı görülmektedir.

Resim 4.3.41.

Folklor Gecesi Bu Akşam (Anonim, 1963, s. 1).

Folklor Gecesi Bu Akşam	
Halk Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenlenen folklor gecesi bu gün gündüz saat 15 de kız talebe ve bayanlara, gece ise halka gösterilecektir. Folklor gecesi için hazırlanan programı aynen aşağıda neşrediyoruz.	
1 — İstiklal Marşı.	Altıkulaç Yönetiminde.
2 = Davulla Fon Müziği (Sepetçioğlu Müziği) Kararılan.	10 = Kız öğretmen okulu ekibi (Öğretmen Sevim Avrap Yönetiminde)
3 = Açış Konuşması (Halk eğitimi müdürü tarafından)	11 — Halk şairi Ahmet Koral'dan Şiirler.
4 = Sepetçioğlunun Hayatı (Ozanoğlu)	12 = Taşköprü ekibi (Mehmet Ünal Yönetiminde)
5 — Sepetçioğlu Oyunu (Şükrü Gömleksiz Yönetiminde)	13 — Öğretmen Nurettin Serdaroglundan şiirler.
6 = Hakkı Çavuş—Ozanoğlu aşık taşlaması.	14 — Lise ekibi (Öğretmen Sabri Akşaoğlu Yönetiminde)
	15 — Öğretmen Nurettin Karataştan şiirler.
	16 — Orta Oyunu (öğretmen Mahir Tellâl oğlu yönetiminde)
	17 — Erkek sanat Enstitüsü ekibi (İsmail Narin)

Resim 4.3.41.'de görüldüğü gibi, Yeni Kastamonu gazetesi Halk eğitim müdürlüğü tarafından yapılan folklor gecesinin program akışının haberine yer vermiştir. Programda, Ozanoğlu tarafından Sepetçioğlu'nun hayatının aktarılacağı ve Hakkı Çavuş ile âşık taşlamaları yapacakları bilgisi de yer almaktadır.

Resim 4.3.42.

Aşık Hakkı Yorgansız'ı Kaybettik (Ozanoğlu, 1964, s. 1-3).

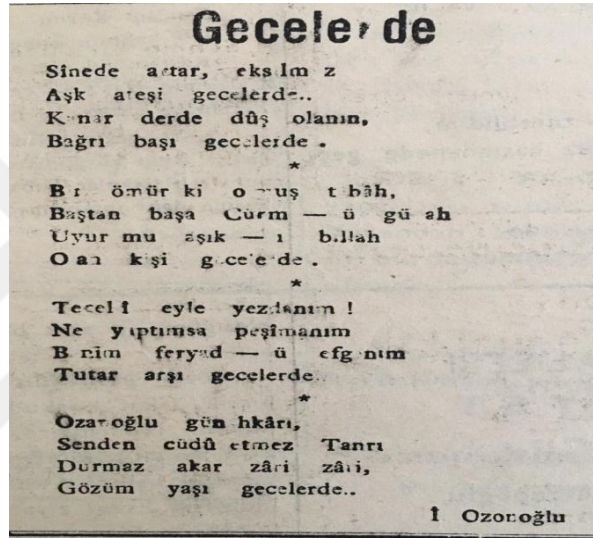
GÜNÜN YAZISI :
Aşık Hakkı Yorgansız'ı Kaybettik
Yazan : İ. Ozanoğlu
Kalıbı, Kıyafeti, özü, sözü, maddesi ve mânası ile Folklorumuzun mümes-sili Aşık Hakkı Bayrakdar'ı Ramazan bayramının 2. gününü aramızdan kaybettik.
Aşık Hakkı Türkiye'de bir benzerine daha rastlanamayacak nitelikte değerli bir saz şairi idi. Aşık edebiyatı geleneklerine Aşık fasılları usûl ve kaidelerine herkesten daha, çok vâkıftı. Bugün memleket sınırlarının gerek içersinde gerek haricinde usûle bu derece vâkıf bir saz, şairine daha rastlanamaz.

Resim 4.3.42.'de İhsan Ozanoğlu, Yorgansız'ın vefatı ile ilgili bir köşe yazısı kaleme almıştır. İhsan Ozanoğlu yazısında, Yorgansız'ın âşık edebiyatına, geleneklerine,

fasıl ve usullerine son derece hâkim olan biri olduğundan, sazını bir pozisyon ile bütün tellerde kullanabildiğinden ve uzun havaları yanık bir şekilde okuduğunu aktarmaktadır. Trakya, Anadolu, Irak ve bütün Osmanlı ülkelerini gezip, sazını dinletmiş bir şair olduğundan bahsetmiş ve erken yaşta vefat eden Hakkı'nın ölüm haberini üzüntüyle karşıladığını, onun gibi kıymetli bir kişinin bir daha çıkmayacağını dile getirmiştir.

Resim 4.3.43.

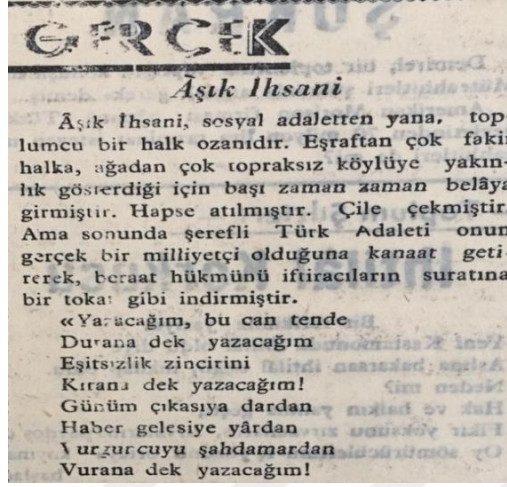
Gecelerde (Ozanoğlu, 1965, s. 1).

Resim 4.3.43.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, İhsan Ozanoğlu'na ait “Gecelerde” adlı eser yer almaktadır. Dizelerinde, gün bitiminden sonra duygusal yönlerin arttığını ve duygu yoğunluğunu en üst seviyede yaşadığını ifade etmektedir.

Resim 4.3.44.

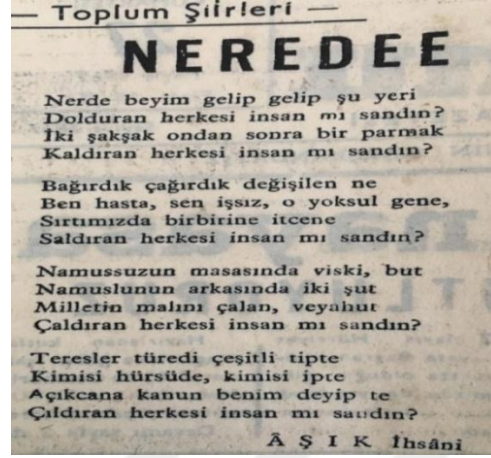
Âşık İhsani (Özel, 1967, s. 1).

Resim 4.3.44.'de görüldüğü gibi Âşık İhsani'yi konu edinen bir köşe yazısı yazılmıştır. Siyami Özel tarafından kaleme alınan yazıda, Âşık İhsani'nin adalet ve toplumdaki yeri olduğu için başının ara sıra belaya girerek hapis yattığından bahsedilmiştir. Yazısına, Âşık İlhami'nin vatan ve millet sevgisini dile getiren dizeleriyle devam etmiştir. Âşık İhsaniye ait olan bu dizelerde, ömrünün sonuna kadar yapılan bu muamelelerin, eşitsizliklerin karşısında durup, vatanına, halkına sahip çıkmak için elinden gelen her şeyi yapacağı ve kalemiyle anlatacağını dile getirmiştir.

Resim 4.3.45.

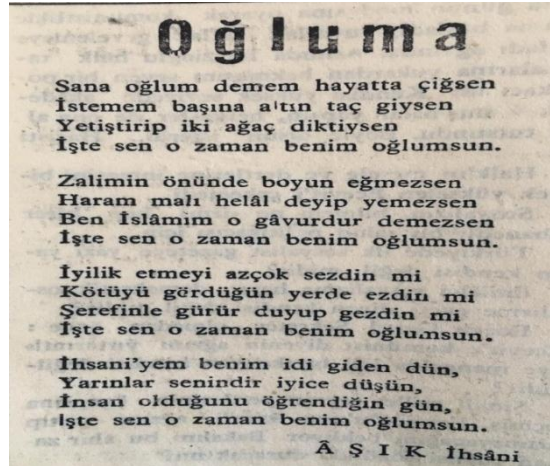
Nerede (Sırlıoğlu, 1967, s. 2).

Resim 4.3.45.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Âşık İhsaniye ait şiir yer almaktadır. Dizelerinde, toplumsal düzensizliklerden ve kamusal sorunlardan bahsetmektedir.

Resim 4.3.46.

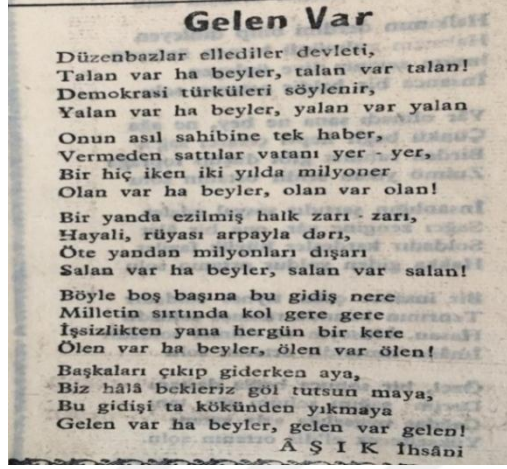
Oğluma (Sırlıoğlu, 1967, s. 2).

Resim 4.3.46.'da görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Âşık İhsaniye ait "Oğluma" adlı eser yer almaktadır. Dizelerinde, oğluna insani yönlerinin ağır basması gerektiğini, çıkar çatışmalarından uzak durmasını gerektiğini, hakkı olandan fazlasını istememesi gerektiğini ve vicdanlı bir birey olarak yetişmesi için öğütler vermektedir.

Resim 4.3.47.

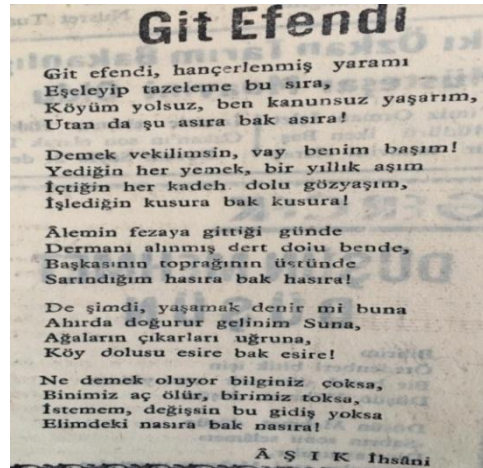
Gelen Var (Sırlıoğlu, 1967, s. 2).

Resim 4.3.47.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Âşık İhsaniye ait “Gelen Var” adlı eser yer almaktadır. Dizelerinde, devletin belirli kademelerindeki bireylerin görevlerini layıkıyla yerine getiremediğini, halkın ezildiğini bu sebepten dolayı da toplumsal kazanımların yerine getirilemediğini ve diğer toplumlardan geri kalınmışlığı ifade etmektedir.

Resim 4.3.48.

Git Efendi (Sırlıoğlu, 1967, s. 2).

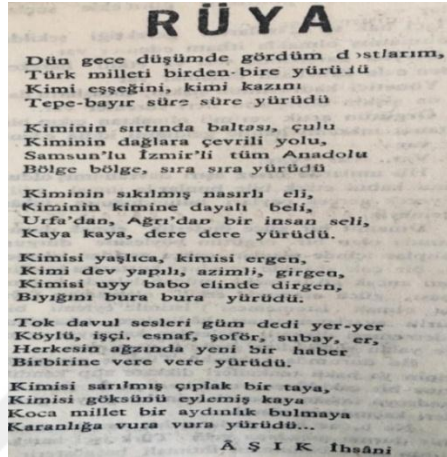

Resim 4.3.48.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Âşık İhsaniye ait “Git Efendi” adlı eser yer almaktadır. Dizelerinde, millet tarafından seçilen devlet

adamlarının halkın ihtiyaç ve gereksinimlerini görmezden geldiği, kendilerini halktan üstün tuttuklarını ifade etmektedir.

Resim 4.3.49.

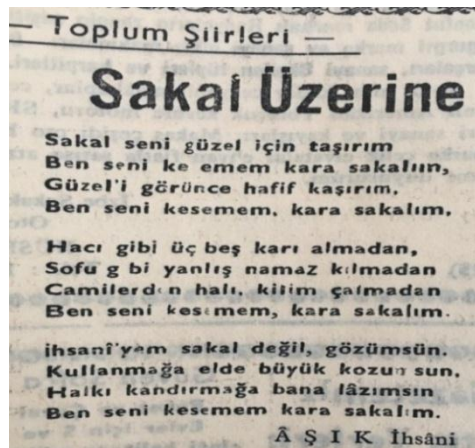
Rüya (Sırlıoğlu, 1967, s. 3).

Resim 4.3.49.'da görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Âşık İhsaniye ait "Rüya" adlı eser yer almaktadır. Dizelerinde, halkın her kesiminden insanların birlik ve beraberlik içerisinde aynı yolu yürüdüklerini anlatarak, milli mücadeleyi rüya olarak nitelendirmiştir.

Resim 4.3.50.

Sakal Üzerine (Sırlıoğlu, 1967, s. 2).

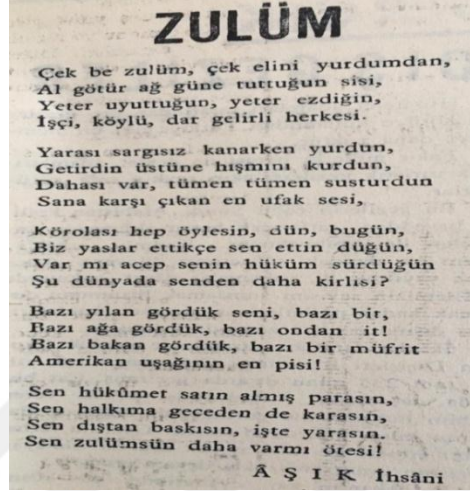

Resim 4.3.50.'de Yeni Kastamonu gazetesi, Âşık İhsaniye ait "Sakal Üzerine" adlı eseri okuyuculara aktarmıştır. Dizelerinde, belirli ideolojik fikirlere ait dış

görünüştten yola çıkarak sakal yapılarının aslında fikirleri yansıtmadığını sadece fiziki bir durum olduğunu aktarmaktadır.

Resim 4.3.51.

Zulüm (Sırlıoğlu, 1967, s. 2).

Resim 4.3.51.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Âşık İhsaniye ait “Zulüm” adlı eser yer almaktadır. Dizelerinde, devlet kademelerindeki bireylerin halk üzerinde oluşturduğu olumsuz algıyı ifade etmektedir.

Resim 4.3.52.

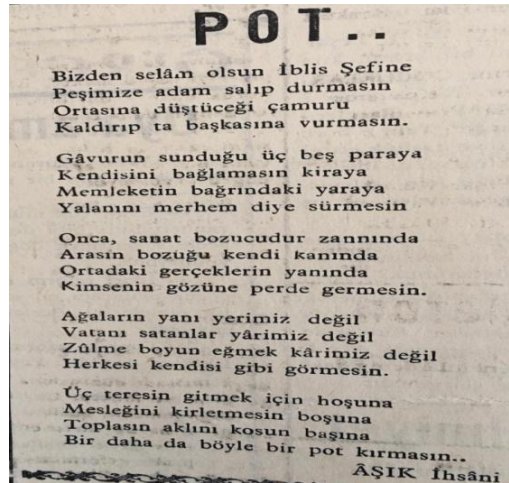
Zamanıdır (Sırlıoğlu, 1967, s. 2).

Resim 4.3.52.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Âşık İhsaniye ait “Zamanıdır” adlı eser yer almaktadır. Dizelerinde, var olan düzenin değişmesi gerektiğini ve bu değişim sırasında birlik ve beraberlik oluşturulması gerektiğini aktarmaktadır.

Resim 4.3.53.

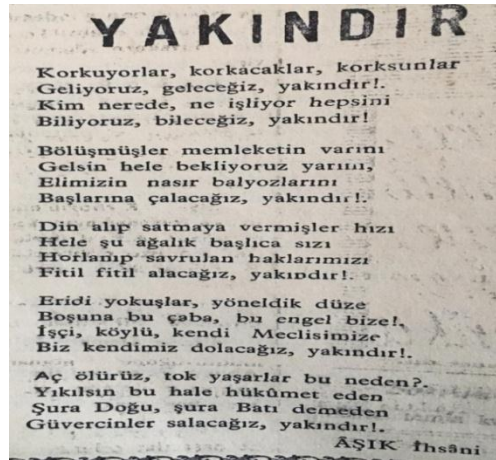
Pot (Sırlıoğlu, 1967, s. 2).

Resim 4.3.53.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Âşık İhsaniye ait “Pot” adlı eser yer almaktadır. Dizelerinde, diğer eserlerinde olduğu gibi devlet kademelerinde bulunan görevlilerin yetersiz bakış açıları ve hatalı kararlarından bahsetmektedir.

Resim 4.3.54.

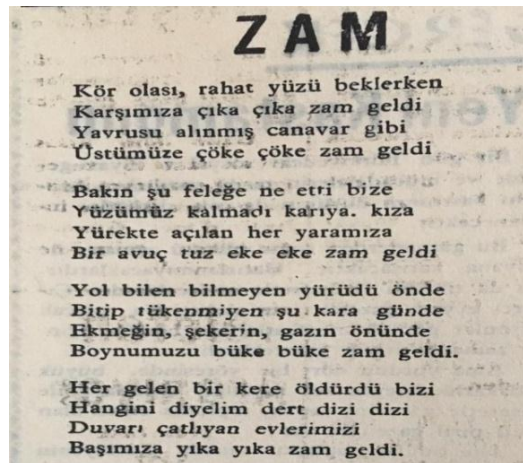
Yakındır (Sırlıoğlu, 1967, s. 2).

Resim 4.3.54.'de Yeni Kastamonu gazetesi, Âşık İhsaniye ait “Yakındır” adlı eseri okuyuculara aktarmıştır. Dizelerinde, devlet düzeninin değişmesinin toplumun elinde olduğunun ve bu değişimi toplumun her kesiminde yer alanın insanın birlik içerisinde başaracağını dile getirmektedir.

Resim 4.3.55.

Zam (Sırlıoğlu, 1967, s. 2).

Resim 4.3.55.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Âşık İhsani tarafından kaleme alınan “Zam” adlı eser yer almaktadır. Dizelerinde ekonomik durumun toplum üzerinde yer alan etkisinden bahsederek, halkın geçim sıkıntısı çektiğine vurgu yapmaktadır.

Resim 4.3.56.

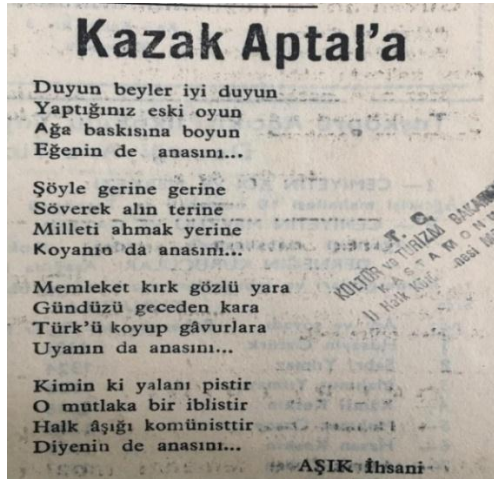
Baş İsteriz (Sırlıoğlu, 1967, s. 3).

Resim 4.3.56.'da görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Âşık İhsaniye ait “Baş İsteriz” adlı şiiri yer almaktadır. Dizelerinde, yönetimin halkın istek ve ihtiyaçlarını göz ardı ettiğini dile getirerek ekonomiye de vurgu yapmaktadır.

Resim 4.3.57.

Kazak Aptal’a (Sırlıoğlu, 1967, s. 3).

Resim 4.3.57.'de görülen Âşık İhsani'ye ait “Kazak Aptal’a” adlı şiir, Yeni Kastamonu gazetesinde okuyuculara aktarılmıştır. İşverenlerin ve yöneticilerin halka karşı gösterdikleri tutum ve davranışlardan yakınmaktadır.

Resim 4.3.58.

İhsanî (Özel, 1967, s. 1).

Resim 4.3.58.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Âşık İhsani'yi konu edinen köşe yazısı yer almaktadır. Siyami Özel'in kaleme aldığı yazıda, Âşık İhsani'nin kendisine posta yoluyla imzalayarak göndermiş olduğu plağı sürekli dinlediğini söylemiş ve birkaç sözüne yer vermiştir. Âşık İhsani dizelerinde, eşitsizliği kırmak için ömrünün sonuna dek yazacağını dile getirmiştir. Onun halkçı ve milliyetçi bir ruha sahip olduğu görülmektedir.

Resim 4.3.59.

Satın Hele (Temeli, 1967, s. 3).

Resim 4.3.59.'da görülen Sarızlı Âşık Temeli'ye ait "Satın Hele" adlı şiir Yeni Kastamonu gazetesinde yer almaktadır. Dizelerinde, mevcut yönetime karşı sitemkâr bir üslup ile serzenişte bulunduğu görülmektedir.

Resim 4.3.60.

Aşık İhsâni Kimdir (Anonim, 1968, s. 1).

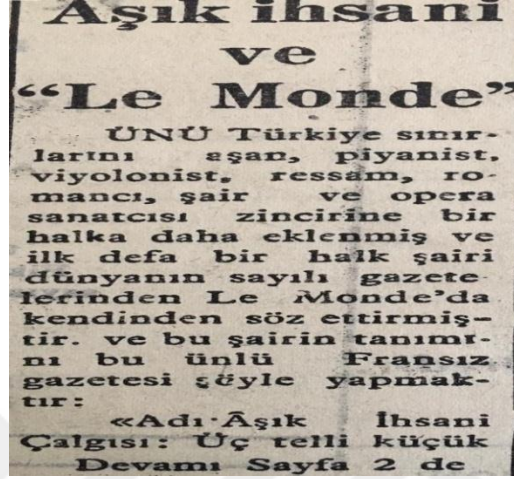

Resim 4.3.60.'da görülen haber, Âşık İhsâni'yi konu edinen bir kitaptan bahsetmektedir. Yeni Kastamonu gazetesinde yer alan haberde, gazeteci Ayhan Tekiner tarafından 1967 yılının son yıllarında Âşık İhsâni'nin bilinmeyen yönlerini

ele alan, Yalçın Çetiner tarafından İhsani'nin portesi eşi ve sazı ile birlikte çizilmiş minyatür bir resmin bulunduğu kitaptan bahsedilmektedir.

Resim 4.3.61.

Aşık İhsani ve Le Monde (Anonim, 1968, s. 1-2).

Resim 4.3.61.'de görüldüğü gibi Âşık İhsani'nin Fransız bir gazete olan "Le Monde"de haber olduğu bilgisi yer almaktadır. Gazete, Âşık İhsani'nin binlerce şiiri arasından "Balta" adlı şiirinden bahsetmiştir. Bu şiirde, Âşık İhsani, toplumun sorunlarına, adaletsizliğe değindiği yer almaktadır. Ayrıca 13 yaşında eline almış olduğu üç telli sazını, uzun saplı mandolin olarak tanımlamış ve 1963 yılına kadar şiirlerini Güllüşah için yazdığından bahsetmiştir.

Resim 4.3.62.

Telli Sazdır Bunun Adı (Özel, 1968, s. 1).

Resim 4.3.62.'de Siyami Özel Yorgansız Hakkı'nın deyişine yer vermiştir. Köşe yazısında, halkın dert ortağı olan saz'a şekil ve ruh veren ustalara değinmiştir. Saz ustası ve şairi olan Şemsi Yastıman'ın, Kastamonu'da tanınan saz ustası Tekeli'den saz siparişi ettiği ve sipariş gecikince manzum bir name yolladığı yer almaktadır. Sazının 3 sene zarfı boyunca yapılmadığından dolayı Tekeli'ye serzenişte bulunmuştur.

Resim 4.3.63.

Telli Sazdır Bunun Adı (Özel, 1968, s. 1).

Resim 4.3.63.'de görülen yazı, 20 Ocak 1968 tarihinde Siyami Özel tarafından kaleme alınan "Telli Sazdır Bunun Adı" adlı yazının devamı niteliğindedir. Şemsi

Yastıman'ın manzum namesine cevap olarak verilen Hakkı Çavuş'a ait deyişin devamı yer almaktadır. Manzum namede, işlerinin yoğunluğundan dolayı sazi geciktirdiğini dile getiren ve kendisine güvenmesini ifade eden sözler kullanmıştır. Yazının devamında ise, Tekeli'nin şöhretinin yurtdışına yayıldığı hatta İngiliz folklor uzmanı olan Laurence Pickenin, Tekeli'nin şöhretini duyup Kastamonu'ya geldiği, hazırladığı kitap için bilgi toplayıp, fotoğraf çektiği bilgisi de yer almaktadır.

Resim 4.3.64.

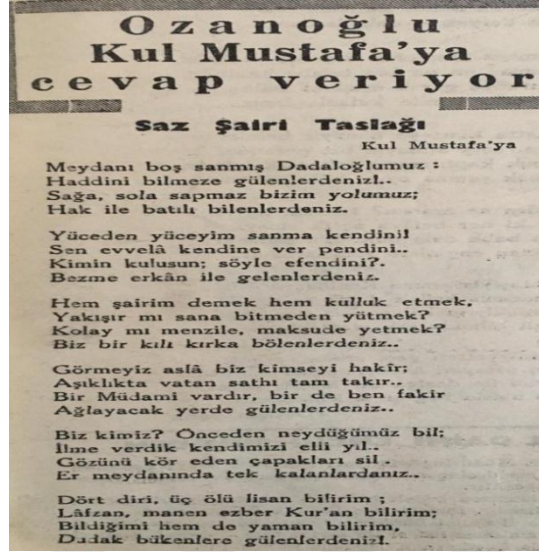
Ozanoğlu Kul Mustafa'ya Cevap Veriyor (Anonim, 1968, s. 1).

Resim 4.3.64.'de görüldüğü gibi gazetede, İhsan Ozanoğlu'nun Kul Mustafa'ya verdiği cevap yer almakta ve yarın gazetede taşlamanın yapılacağı bilgisi yer almaktadır.

Resim 4.3.65.

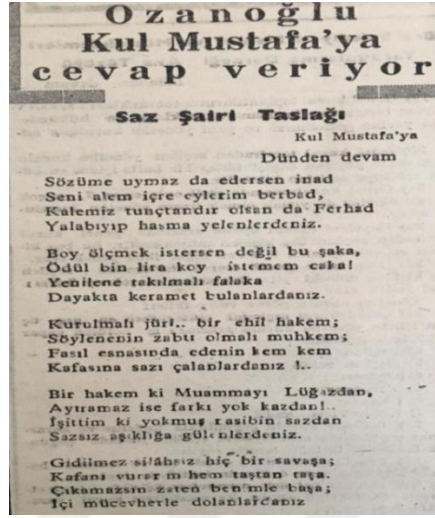
Saz Şairi Taslağı (Ozanoğlu, 1968, s. 1-2).

Resim 4.3.65.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Ozanoğlu'nun Kul Mustafa'ya vermiş olduğu taşlama örneği yer almaktadır. Kul Mustafa'nın kendini herkesten üstün gördüğünü, halkın yanında değil de kendi menfaatleri doğrultusunda hareket ettiğini dile getirmektedir. Kimseyi küçük görmediğini fakat önce insanın kendisini bilmesi gerektiğine vurgu yaparak, laf atmadan önce kendisini ve insanları iyi tanımasını söylemiştir.

Resim 4.3.66.

Saz Şairi Taslağı (Ozanoğlu, 1968, s. 1-2).

Resim 4.3.66.'da görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Ozanoğlu'nun Kul Mustafa'ya vermiş olduğu taşlama örneğinin devamıdır. Sazını kullanamadan kendini âşık ilan edenlere alaycı bir imada bulunup, her koşulda onu mat edebileceğini söylemiştir.

Resim 4.3.67.

Son Çağrı (Ozanoğlu, 1968, s. 1-2).

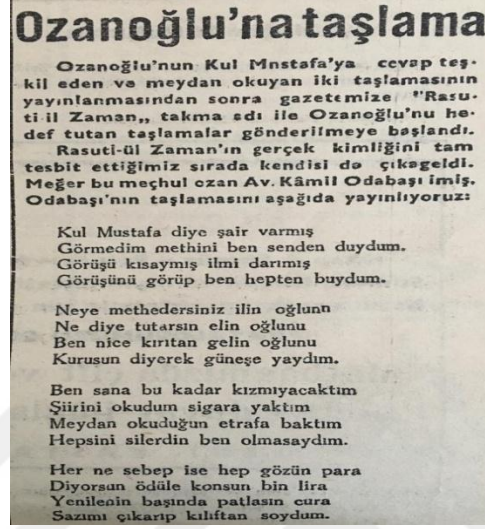

Resim 4.3.67.'de Yeni Kastamonu gazetesinde Ozanoğlu'nun, Kul Mustafa'ya son çağrı niteliğinde taşlama örneği yer almaktadır. Kul Mustafa'nın, cevapsız kalması

nedeniyle pes ettiğini sözleriyle dile getirerek, onun bu sessizliğe bürünmesine vurgu yapmıştır.

Resim 4.3.68.

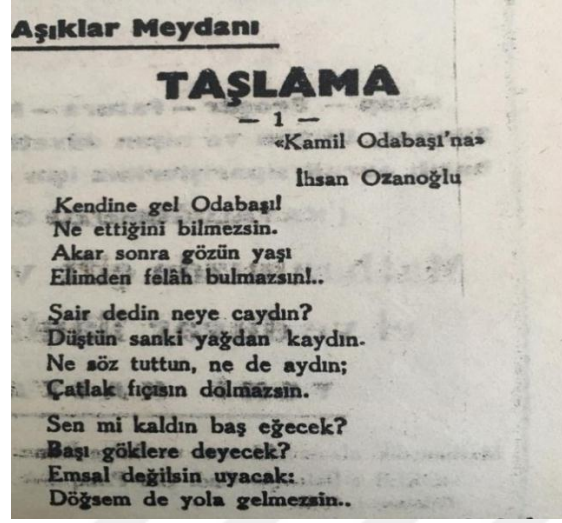
Ozanoğlu'na Taşlama (Odabaşı, 1968, s. 1-2).

Resim 4.3.68.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Ozanoğlu'nun Kul Mustafa'ya cevap verdiği taşlamalarından sonra, gazeteye takma isimlerle Ozanoğlu'nu hedef tutan taşlamaların gönderildiği bilgisi yer almaktadır. Rasuti-il zaman lakabıyla Av. Kâmil Odabaşı'nın, Ozanoğlu'na ithafen yazmış olduğu taşlama örneği yer almaktadır. Taşlamasında, Kul Mustafa diye bir şairin olduğunu Ozanoğlu'dan duyduğunu, kendisini şair sanan herkesle muhatap olduğunu dile getirerek Ozanoğlu'na sitemini aktarmıştır.

Resim 4.3.69.

Taşlama (Ozanoğlu, 1968, s. 1-2).

Resim 4.3.69.'da görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, İhsan Ozanoğlu'nun Kâmil Odabaşı için söylemiş olduğu taşlama örneği yer almaktadır. Kâmil Odabaşı'ya baş eğmeyeceğini ve kendine eş değer olarak görmediğini aktarmaktadır.

Resim 4.3.70.

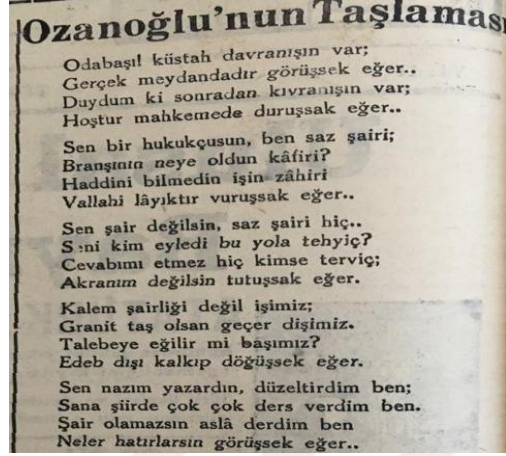
Taşlama (Odabaşı, 1968, s. 1).

Resim 4.3.70.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Kâmil Odabaşı'nın Ozanoğlu'nun söylediği taşlama örneğine cevap yer almaktadır. Söylemiş olduğu sözlerin bir dayanağı olmasını, kalbini güzellik ve iyiliklerle doldurması gerektiğini dile getirmiştir.

Resim 4.3.71.

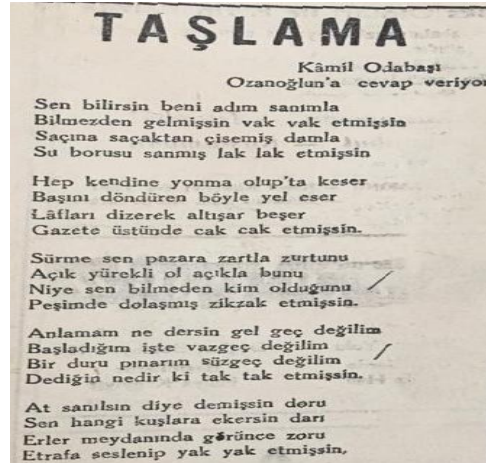
Ozanoğlu'nun Taşlaması (Ozanoğlu, 1968, s. 2).

Resim 4.3.71.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Kul Mustafa'nın söylemiş olduğu cevabına karşılık İhsan Ozanoğlu'nun taşlaması yer almaktadır. Ozanoğlu, Kul Mustafa'nın davranışını eleştirmiş, herkesin kendi işini yapması gerektiğini ve saz şairi diye nitelendirilmenin sadece yazma ile olmayacağını söyleyerek, belirli kuralların olduğunu dile getirmiştir.

Resim 4.3.72.

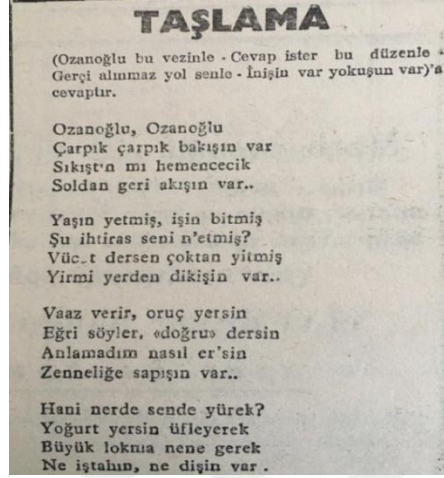
Taşlama (Odabaşı, 1968, s. 1-2).

Resim 4.3.72.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Kâmil Odabaşı'nın Ozanoğlu'na verdiği cevap yer almaktadır. Başladığı işi yarım bırakmayacağını, zoru görünce Ozanoğlu'nun kaçtığını ifade etmiştir.

Resim 4.3.73.

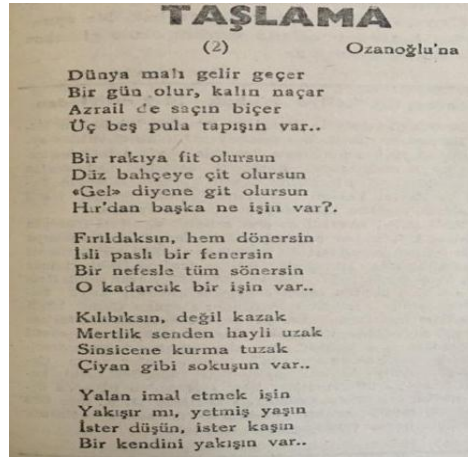
Taşlama (Özel, 1968, s. 1-2).

Resim 4.3.73.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Ozanoğlu'na ithaf edilen taşlama örneği bulunmaktadır. Siyami Özel taşlamasında, Ozanoğlu'nun zoru gördüğü zaman kaçtığını, sadece kendi doğrularının olduğunu ve yaşının da artık uygun olmadığı söylemektedir.

Resim 4.3.74.

Taşlama (Özel, 1968, s. 1).

Resim 4.3.74.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde, Ozanoğlu'nun karakterine vurgu yapılan taşlama örneği yer almaktadır. Özel taşlamasında, Ozanoğlu'nun kendine özgü bir duruş göstermediğini ve yaşına uygun hareket etmediğini dile getirmiştir.

Resim 4.3.75.

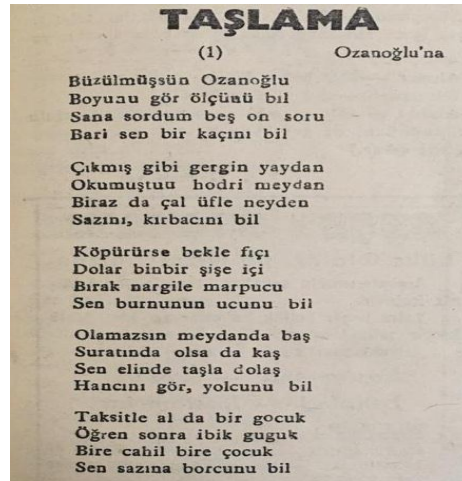
Servi Boylu Ozanoğlu (Öz, 1968, s. 1).

Resim 4.3.75.'de görüldüğü gibi Yeni Kastamonu gazetesinde Necati Öz tarafından haber hazırlanmıştır. Haberde, Ozanoğlu'nun yazmış olduğu taşlama örneğini dile getirdiği görülmektedir. Ayrıca hemen altında yer alan haberde ise Ozanoğlu'nun yeni bir kitabının çıktığı bilgisi okuyucularla paylaşılmaktadır.

Resim 4.3.76.

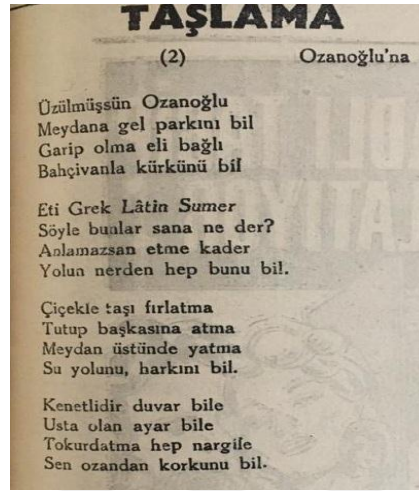
Taşlama (1) (Odabaşı, 1968, s. 1).

Resim 4.3.76.'da görüldüğü gibi Kâmil Odabaşı'nın, Ozanoğlu'na ithafen söylemiş olduğu bir taşlama örneği yer almaktadır. Ozanoğlu'nun kendi nitelik ve değerleri ölçüsünde hareket etmesi gerektiğini ve kendini olduğundan üstün görmemesi gerektiğine vurgu yaparak alaylı bir üslup ile yerdiği görülmektedir.

Resim 4.3.77.

Taşlama (2) (Odabaşı, 1968, s. 1).

Resim 4.3.77.'de görülen taşlama örneği, 10 Mayıs 1968 yılında gazetede yayımlanan Kâmil Odabaşı'nın Ozanoğlu'nu yermiş olduğu taşlama örneğinin devamı niteliğindedir.

4.4. Doğrusöz Gazetesi Âşıklık Geleneği İle İlgili Yayınlar Ait Alt Probleme İlişkin Bulgular

Resim 4.4.1.

Saz Şairimiz Aşık Hakkının Manzumesi (Anonim, 1937, s. 3).

Resim 4.4.1.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, Âşık Hakkı'nın Doğrusöz gazetesini için söylediği manzume yer almaktadır. Gazetenin halkın ve her zaman

haklının yanında olduğunu, yayımlanan yazılarda doğruluğu esas alarak ürünler ortaya çıkardıklarını ifade ettikleri görülmektedir.

Resim 4.4.2.

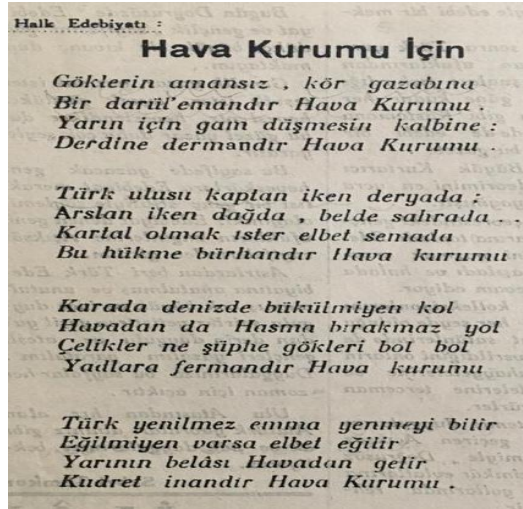
Atatürk Devrimi (Ozanoğlu, 1937, s. 3).

Resim 4.4.2.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde İhsan Ozanoğlu'na ait "Atatürk Devrimi" adlı eser yer almaktadır. Eser, Türk tarihinin başlangıcından itibaren, günümüze kadar olan süreci genel olarak ele almıştır. Osmanlı döneminin son yıllarının yorgun geçtiğini ifade ederek yeni bir çağın başlangıcı olarak da Cumhuriyet döneminin önemini ifade etmiştir. Türklüğün önemine vurgu yapılarak, Cumhuriyet döneminden sonraki süreçte yapılan yenilikler aktarılmıştır.

Resim 4.4.3.

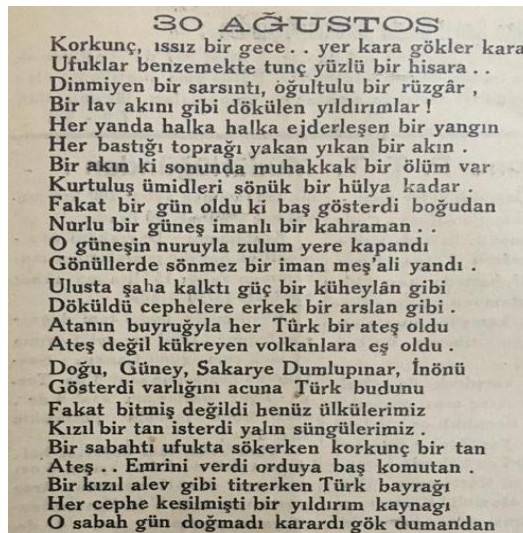
Hava Kurumu İçin (Ozanoğlu, 1937, s. 3).

Resim 4.4.3.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, İhsan Ozanoğlu'na ait "Hava Kurumu İçin" adlı eser yer almaktadır. Dizelerinde, Türk askeri ve siyasi kimliğinin kara ve denizdeki etkin kimliğinin havada da var oluşturulması için kurulan Hava kurumunun önemini ve gerekliliğini aktarmaktadır.

Resim 4.4.4.

30 Ağustos (Ozanoğlu, 1937, s. 3).

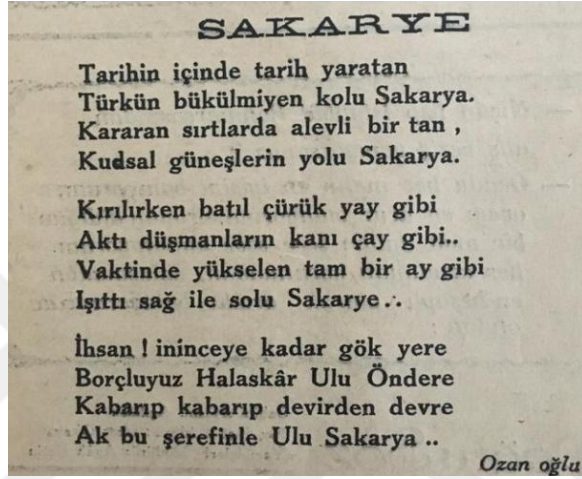

Resim 4.4.4.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, İhsan Ozanoğlu'na ait "30 Ağustos" adlı eser yer almaktadır. Ülkenin karamsarlık içerisinde bir ateş çemberi

içinde kaldığını, bu çemberden kurtulmanın yegâne gücünün birlik ve beraberlikten geçtiğini, toplumun her kesiminden bireylerin birer ateş parçasına döndüğünü betimleyerek, bu çemberi kırmak için var gücüyle savaştıklarını ve sonunda ölüm dahi olsa bağımsızlık için mücadele edip bu zaferi kazanıldığını dile getirmektedir.

Resim 4.4.5.

Sakarye (Ozanoğlu, 1937, s. 3).

Resim 4.4.5.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, İhsan Ozanoğlu'na ait "Sakarye" adlı eser yer almaktadır. Bağımsızlık mücadelesinde Sakarya cephesinin önemini ve kırılma anlarından biri olduğunu ifade etmektedir. Bir devletin yükselişi ve varoluş mücadelesini kaleme almıştır.

Resim 4.4.6.

Aşık Tarızı (Ozanoğlu, 1938, s. 3).

Resim 4.4.6.'da görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde Aşık edebiyatına dair bilgilerin aktarıldığı yazı yer almaktadır. 14 2_Kanun 1938 tarihinde yayımlanan "Aşık Tarızı" adlı köşe yazısını, İhsan Ozanoğlu kaleme almıştır. Yazıda, Halk edebiyatı hakkında fikir sahibi olunabilmesi için geçmişten günümüze kadar geçirmiş olduğu değişiklikler hakkında bilgi sahibi olunması gerektiğini söylemektedir. İlk şairler kaynakların divan edebiyatında Sultan Veled, halk edebiyatında ise Yunus Emre olarak gösterildiğini dile getirmektedir. Ozanoğlu, edebiyatın 13. asırda gündeme geldiğini, İslamiyet'in kabulünden önce dinin etkisinde kaldığını yazmıştır. Halk edebiyatının İslamiyet'ten önce ve İslamiyet'ten sonra diye ayrılmasının sebebini, İslam dininin divan ve saray edebiyatında görüldüğü gibi tekke ve tasavvuf bağlantıları ile işlenmesi ve tekke edebiyatının doğmasından kaynaklı olduğuna bağlamıştır. İslamiyet öncesinde dini tören ve ayinlerde yer alan şiirlerle ilgili yeterli ve sağlam bir kaynak bulunmadığını söylemektedir.

Resim 4.4.7.

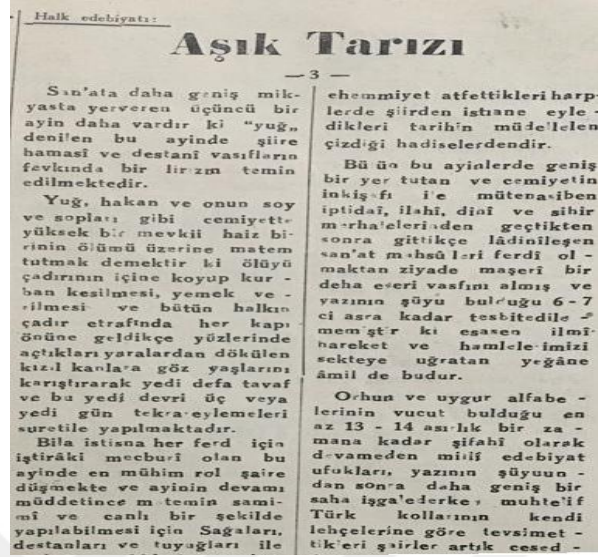
Aşık Tarızı (Ozanoğlu, 1938, s. 4).

Resim 4.4.7.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde Âşık edebiyatına dair bilgilerin aktarıldığı yazı yer almaktadır. 14 2_Kanun 1938 tarihinde yayımlanan “Aşık Tarızı” adlı köşe yazının devamı niteliğinde olup, İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınmıştır. Estetiğin dinden doğduğunu, şiirin ilk gıdasının ise din olduğunu söyleyerek, din ve sanat arasındaki bağlantıdan bahsetmiştir. Dinin, şiir için bir kaynak teşkil ettiğini şiirin ise bu kaynağı kullanarak farklı yörelere ulaştırdığını dile getirmiştir. Yazısında, dini ayinlere yer vererek şiir ve musiki ile bağlantılarına değinmiştir.

Resim 4.4.8.

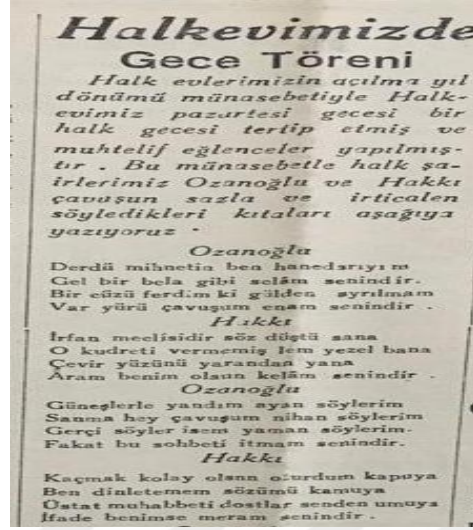
Aşık Tarızı (Ozanoğlu, 1938, s. 3).

Resim 4.3.8.'de görülen yazı Doğrusöz gazetesinde, İhsan Ozanoğlu'nun kaleme aldığı "Aşık Tarızı" adlı yazının devamı niteliğinde olup, İslamiyet'ten önce 6. ve 7. asırlarda, sanata yön veren dini ayinlerin olduğunu söylemektedir. 13'üncü ve 14'üncü asırda ise, Uygur ve Orhun alfabelerinin kullanımıyla edebiyat alanının genişlemeye başladığını aktarmıştır.

Resim 4.4.9.

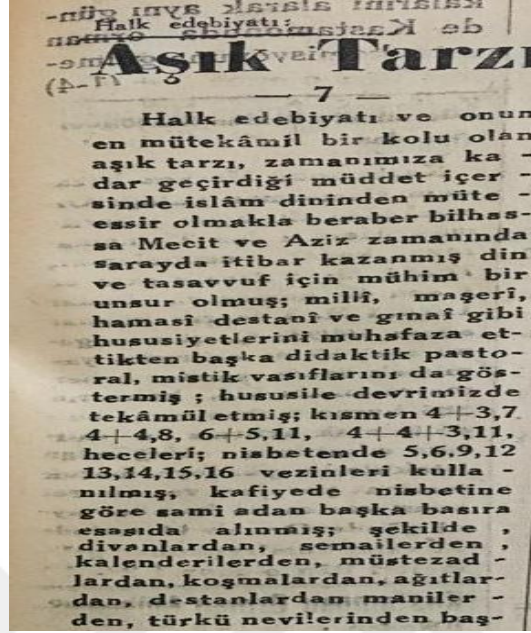
Halkevimizde Gece Töreni (Anonim, 1938, s. 3).

Resim 4.4.9.'da görülen haber, Halkevinde düzenlenen gece töreni ile ilgilidir. Doğrusöz gazetesi 22 Şubat 1938 tarihinde yayımlanan haberde, halkevlerinin yıldönümü nedeniyle halk evi gecesi düzenlendiği bilgisi yer almaktadır. Düzenlenen gecede Kastamonu âşıklarından İhsan Ozanoğlu ve Hakkı Çavuş'un doğaçlama ve saz eşliğinde atışmalar yaptıkları bilgisi yer almakta ve bu atışmalara yer verildiği görülmektedir.

Resim 4.4.10.

Aşık Tarzı (Ozanoğlu, 1938, s. 3).

Resim 4.4.10.'da görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan “Aşık Tarzı” adlı köşe yazısının devamı niteliğinde olan yazıdır. Ozanoğlu, Halk edebiyatının gelişmiş bir dalı olan âşık tarzından bahsederek Sultan Abdülaziz ve Abdülmecit dönemlerinde sarayda din ve tasavvuf için önemli bir unsur olduğunu dile getirmiştir. Âşık tarzının hece ve vezin ölçülerinden bahsetmiştir.

Resim 4.4.11.

Ozanoğlu'nun Atatürk Gecesi Konferansı (Ozanoğlu, 1938, s. 2).

Resim 4.4.11.'de görüldüğü gibi, İhsan Ozanoğlu tarafından Atatürk gecesinde yapılan konferansa dair bilgilere yer verilmiştir. Köşe yazısında, 23 Ağustos'un Kastamonu halkı için sevgi ve istekle karşılandığı dile getirilmiştir. Konferansa, İstiklal marşı ile başlandığı bilgisi de yer almaktadır. Atatürk'ü 19 Mayıs, Sivas ve Erzurum kongreleri ile tanıyan ve minnettar olan Kastamonu halkının ona kavuşma heyecanını konuşmasında aktarmıştır.

Resim 4.4.12.

Ozanoğlu'nun Atatürk Gecesi Konferansı (Ozanoğlu, 1938, s. 2)

Resim 4.4.12.'de görüldüğü gibi, İhsan Ozanoğlu tarafından Atatürk gecesinde yapılan konferansa dair bilgilerin devamı niteliğindedir. Mustafa Kemal Atatürk'ün

Kastamonu'ya gelişiyle birlikte, yöre halkının fener alayı ile birlikte “Yaşa Ulu Gazi” diye bağırarak marşlar, türküler söyledikleri ve Atatürk'n Kastamonu'da misafir olarak konakladığı yerde toplandıkları görülmektedir. Sepetçioğlu ve ırtlak oyunlarının oynandığı bilgisi de yazılmaktadır. Konuşmasında, 23 Ağustos'un Kastamonu halkı için şeref ve onur verici bir bayram olarak nitelendirildiğini ve Hüsnü Açıksöz tarafından İstiklal Harbinde Kastamonu adlı kitabı kaleme aldığı için tebrik etmiştir.

Resim 4.4.13.

Kastamonu Halk Edebiyatı (Ozanoğlu, 1938, s. 2).

Resim 4.4.13.'de görülen “Kastamonu Halk Edebiyatı” adlı köşe yazısı, İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınmıştır. Geçmiş zamanlardan beri süregelen Halk edebiyatının, Türk edebiyatı çerçevesinde bir bütün halinde gözden geçirilmesi gerektiğini dile getirmiştir. Türk edebiyatı ile birlikte gözden geçirilen halk edebiyatının İslamiyet'in kabulünden sonra farklılıklar göstererek Halk edebiyatı, Âşık Edebiyatı ve Divan Edebiyatı olarak kollara ayrıldığını söylemiştir. Var olan kaynaklara göre halk edebiyatının Yunus Emre'den öteye gitmediğini yani, 13'üncü asırda var olduğunu ve yine âşık edebiyatının temellerinin de o yıllarda var olduğunu kabul ederek, 16'ncı asırda ortaya çıktığını söylememek gerektiğini aktarmıştır. Yunus Emre'nin birçok kez âşık edebiyatı tekniği ile söylemesi, saz alması ve Demre kelimesinin âşık edebiyatında karşılık bulması, âşıkların kopuzlu ozan ve

şamanların devamı niteliğinde olmasından dolayı, âşık edebiyatının aynı kökenden geldiği var sayılarak incelenmesi gerektiğini de dile getirmiştir.

Resim 4.4.14.

Kastamonu Halk Edebiyatı (Ozanoğlu, 1938, s. 3).

Resim 4.4.14.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan "Kastamonu Halk Edebiyatı" adlı köşe yazısının devamı niteliğindedir. Halk edebiyatının giderek zenginleştiğine vurgu yapmıştır. Tasavvuf edebiyatında 13'üncü asır ve 19'uncu asır aralığında Yunus Emre, Sait, Kaygusuz, Hacı Bayram, Eşrefi, Sezai, Zekai, Turabi gibi şairlerin yetiştiğini, 15'inci asırdan itibaren âşık edebiyatında ise; Kul Mehmet, Buhşi Koroğlu Öksüz, Kuloğlu, Kul Mustafa, Karacaoğlu, Cevheri, Emrah ve Dertli gibi şairlerin yetiştiği bilgisini vermektedir. Bu 7 yıllık zaman diliminde halk edebiyatında koşma, mâni, ninni, ağıt, türkü, destan, hikâye, tekerlemelerin oluştuğunu ve bunların tam ve yarım kafiyelerle teknikten daha çok estetik değerlerle kullanıldığını söylemiştir. Âşık edebiyatında ise; gazel, divan, kalenderi, semai, müstezat gibi klasik şekillerle koşma, semai, mâni, destan, lüğaz muammaların meydana geldiğini ve gerçek vezinlerinin kullanıldığını söylemiştir. Böylelikle âşık edebiyatının, halk edebiyatının zengin bir bölümünü teşkil ettiğini aktarmıştır. Tasavvuf edebiyatının da âşık edebiyatındaki gibi klasik şekillerden başka şekillerle de eserler verildiğini söylemiştir. Kastamonu Halk edebiyatının 3 bölüme ayrılarak gözden geçirilmesi gerektiğini de söylemiştir.

Resim 4.4.15.

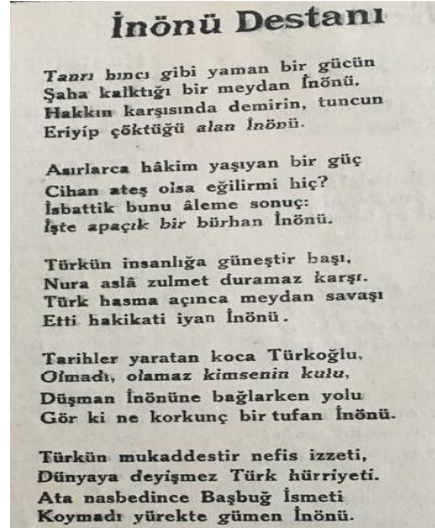
İnönü Gelirken (Ozanoğlu, 1938, s. 3).

Resim 4.4.15.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, Âşık İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan “İnönü Gelirken” adlı esere yer verilmiştir. İnönü’nün Kastamonu’ya gelişini betimlemeler yaparak aktarmıştır.

Resim 4.4.16.

İnönü Destanı (Ozanoğlu, 1938, s. 4).

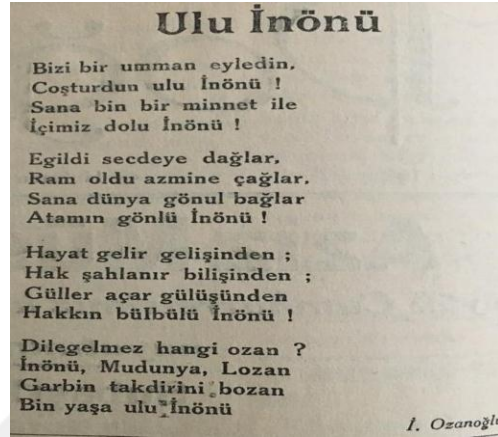

Resim 4.4.16.'da görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan “İnönü Destanı” adlı eser yer almaktadır. İnönü muharebesinin, bağımsızlık mücadelesindeki önemini ve bir ulusun yüce mücadelesini

aktarmaktadır. İsmet İnönü'ye de göstermiş olduğu özveri ve mücadelelerinden dolayı şükran ve minnet duyduğunu dile getirmektedir.

Resim 4.4.17.

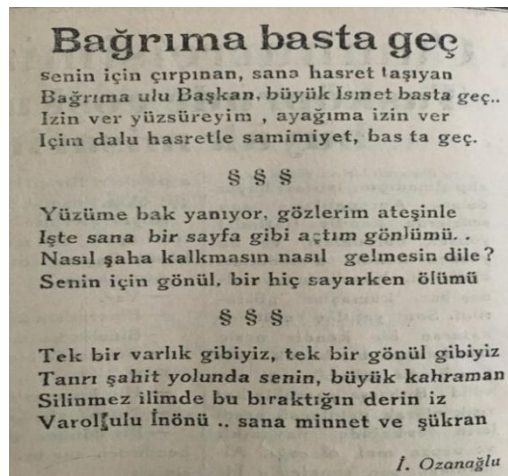
Ulu İnönü (Ozanoğlu, 1938, s. 2).

Resim 4.4.17.'de görüldüğü gibi, Doğrusöz gazetesinde İhsan Ozanoğluna ait “Ulu İnönü” adlı eser yer almaktadır. Dizelerde, İnönü savaşının ulus için gerçekleştirilen diğer savaşlar gibi önemi aktarmış ve ozan burada İnönü'ye olan duygu ve düşüncelerini de ifade etmiştir.

Resim 4.4.18.

Bağırma Basta Geç (Ozanoğlu, 1938, s. 4).

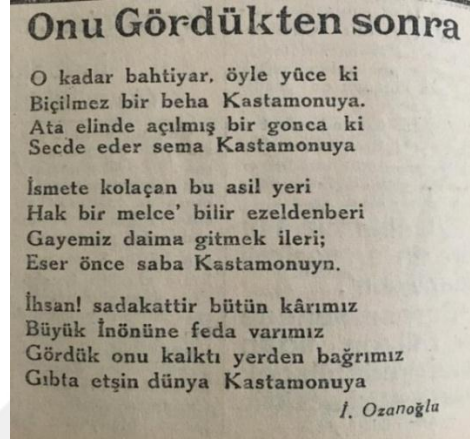

Resim 4.4.18.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, İhsan Ozanoğlu'na ait “Bağırma basta geç” adlı eser yer almaktadır. İsmet İnönü'nün bir ulusun varoluşu

için göstermiş olduğu mücadele ve hizmetlerine karşı minnet ve şükranlarını dile getirmiştir.

Resim 4.4.19.

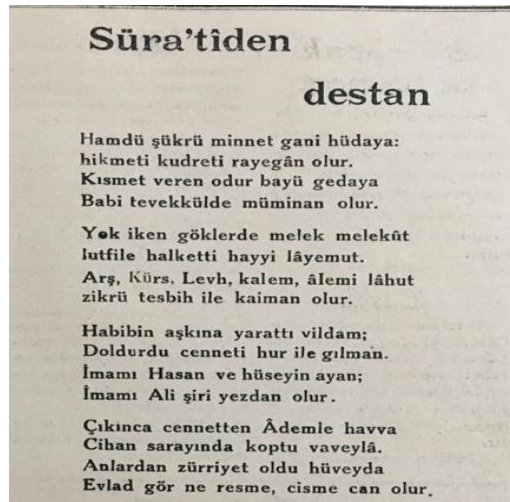
Onu Gördükten Sonra (Ozanoğlu, 1938, s. 2).

Resim 4.4.19.'da görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, İhsan Ozanoğlu'na ait “Onu Gördükten Sonra” adlı eser yer almaktadır. Kastamonu halkının İsmet İnönü'ye duymuş olduğu hislerini aktarmıştır.

Resim 4.4.20.

Sûra'tiden Destan (Ozanoğlu, 1939, s. 3).

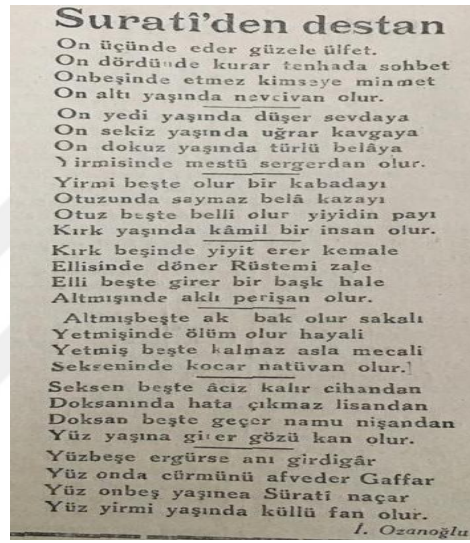

Resim 4.4.20.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan “Sûrati'den Destan” adlı eser yer almaktadır. Destan, insanın varoluş

sürecini izah etmektedir. Bireyin doğumuna kadar olan süreçte Tanrı'nın işleyiş biçimin oluşturduğunu, doğan bireyin bulunacağı coğrafyayı, kültürü kendisinin seçmediği aktarılmaktadır. İnsanın, 12 yaşına kadar geçirmiş olduğu süreçleri aktarmaktadır. 12 yaşından sonrasını ise gazetede, 5 Mayıs 1939 yılında okuyuculara sunmuşlardır.

Resim 4.4.21.

Süratî'den Destan (Ozanoğlu, 1939, s. 4).

Resim 4.4.21.'de görüldüğü gibi daha önce yayımlanan Süratî'den destanın devamı niteliğindedir. 13 yaşından 120 yaşına kadar olan insanın gelişim ve değişim süreçlerini anlatmaktadır.

Resim 4.4.22.

Aşık Veysel ve İbrahim (Anonim, 1939, s. 3).

9 Mayıs 1939 doğrusöz

Aşık Veysel ve İbrahim

Sivaslı aşık Veysel ve İbrahim kardeşler, İzmirde Parti Başkanı iken büyük himayelerine mazhar oldukları valî ve parti başkanımız B. Avni Doğan'a karşı olan minnet ve şükran borçlarını ödemek üzere şehrimize gelmişlerdir.

Bu ziyareti fırsat bilen Halkevimiz kıymetli halk şairi Veysel ve İbrahimden bir konser vermelerini rica etmiştir. Evin bu muracaatı üzer'ne Veysel ve İbrahim, halk türkülerinden mürekkep bir konser vermeyi kararlaştırmışlardır.

Konser bu akşam saat 20'de Halkevi salonunda verilecektir. Konserin kısaca programı şudur:

- 1 — Emrahtan : Dedim dilber
- 2 — Mecnunun leylâmı gördüm
- 3 — Cevheriden : Ne kaçarsın
- 4 — Karacaoğlan'dan: Eğer benim ile
- 5 — Çiçekler türküsü : Çiğdem der ki
- 6 — Koroğlu : Yiğitler silkinip atabinince
- 7 — Halk türküsü: Kadir mevlâm seni ne hup yaratmış
- 8 — Yıldız: Havalanma telli durna
- 9 — Emrahtan : Bülbul
- 10 — Dadaloğlu'dan: Dost dost deye
- 11 — Aşık Veysel : Atatürk ağıtı
- 12 — Millî destan

Resim 4.4.22.'e göre Doğrusöz gazetesi 9 Mayıs 1939 yılında yayımlanan haberde, Âşık Veysel ve İbrahim tarafından konser verileceği bilgisi yer almaktadır. Haberde, yörenin valisi olan Avni Doğan'a minnet ve şükran borçlarını ödemek için verilecek konserin yapılacağı salon ve saati verildikten sonra program hakkında da bilgiler verilmiştir. Konser programında sırasıyla Emrah'tan dedim dilber, Mecnunun leylâmı gördüm, Cevheri'den ne kaçarsın, Karacaoğlu'dan Eğer benim ile, Çiçekler türküsü, Koroğlu'dan yiğitler silkinip ata binince, Yıldız'dan havalanma telli durna, Emrah'tan bülbul, Dadaloğlu'dan dost dost deye, Âşık Veysel'den Atatürk ağıtı ve milli destan yer almaktadır.

Resim 4.4.23.

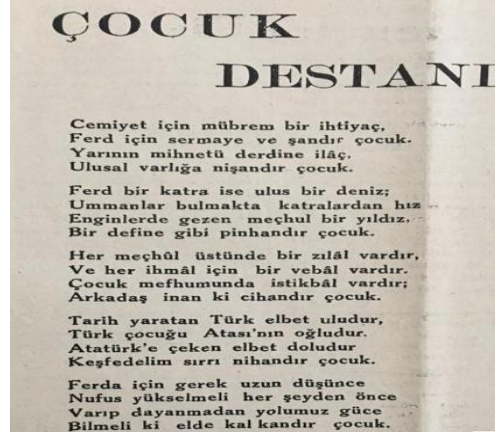
Aşık Veysel Konseri (Ozanoğlu, 1939, s. 3).

Resim 4.4.23.'de Doğrusöz gazetesi İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan Âşık Veysel Konseri adlı köşe yazısı yer almaktadır. Yazısında, 9 Mayıs 1939 tarihinde Âşık Veysel'in Kastamonu Halkevi müsamere salonunda bir kısmı âşık tarzından bir kısmı ise Sivas türkülerinden oluşan 12 maddelik konser verdiğini söylemektedir. İhsan Ozanoğlu, Âşık Veysel'in 12 maddeden oluşan, 1 saat süren konserinde hep aynı makamdan oluşan türkülerin olması ve Sivas Ağzından oluşan parçalardan oluşmasının amatör bir saz şairi için bile eksiklik olacağını ifade ederek onu eleştirmiştir. Âşık Veysel'in konserde, semai, taksim, peşrev, koşma gibi türlere yer vermemesinin âşık kültür ve törelerine hâkim olmadığının göstergesi olduğunu da dile getirmiştir. Bunlara rağmen yazısında, Âşık Veysel'in müzik, lisans ve edebiyat yönünün muhafazakâr olmasının takdiri şayan olduğunu, halk edebiyatı ve müzik folkloru açısından temiz bir malzeme verebilmesinin Anadolu ve Sivas halkı içinde önemli olduğunu söylemiştir. Yazıdan anlaşıldığı üzere, Âşık Veysel'in kimi yönlerini överken, kimi yönlerini de eleştirdiği görülmektedir.

Resim 4.4.24.

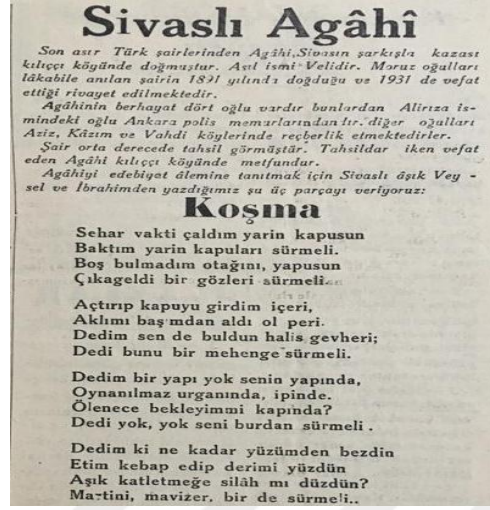
Çocuk Destanı (Ozanoğlu, 1939, s. 3).

Resim 4.4.24.'de görüldüğü gibi, Doğrusöz gazetesi 30 Mayıs 1939 yılında İhsan Ozanoğlu'na ait "Çocuk Destanı" adlı eser yer almaktadır. Bir çocuğun, ülkenin geleceği olduğunu ifade etmektedir. Çocuğun gelişim sürecinde inançlarının ve ilkelerin önemine vurgu yapmaktadır. Ülkenin ileriye taşınabilmesi için geçmişten dersler alınarak ve tarihi iyi bilerek çocukların yetiştirilmesi gerektiğini belirtmektedir.

Resim 4.4.25.

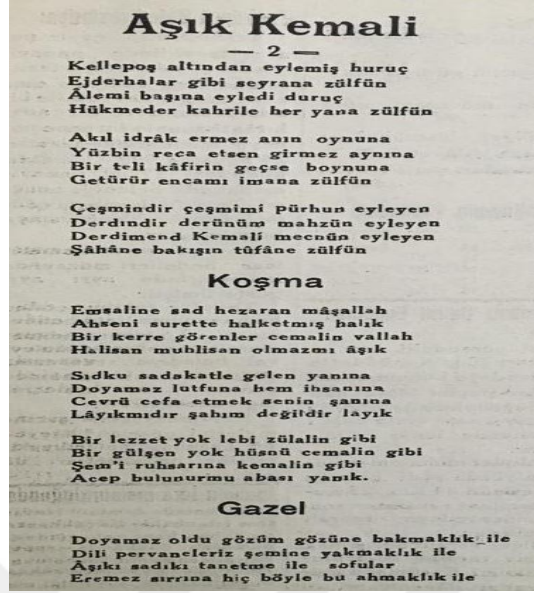
Sivaslı Agâhi (Ozanoğlu, 1939, s. 3).

Resim 4.4.25.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, İhsan Ozanoğlu tarafından "Sivaslı Agâhi" adlı köşe yazısı yer almaktadır. Ozanoğlu yazısında, Türk şairlerinden olan Agâhi'nin, Sivas'ın Şarkışla kazası olan Kılıççı köyünde doğduğu, asıl isminin Veli olduğu, 1931 yılında vefat ettiği gibi bilgilere yer vererek hayatından kısaca bahsetmiştir. Devamında ise Agâhi'yi tanıtmak için Âşık Veysel ve İbrahim'den almış olduğu koşma türündeki eserleri aktardığı görülmektedir. Sevdiğinin, değişken bir karaktere sahip olduğunu ve ona çektirmiş olduğu acıları dizelerinde aktarmıştır.

Resim 4.4.26.

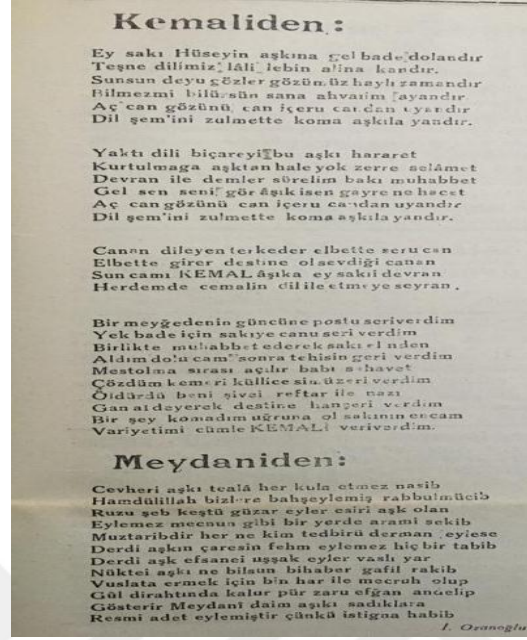
Aşık Kemali (Güngör, 1939, s. 3).

Resim 4.4.26.'da görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, Âşık Kemaliye ait koşma, gazel türünde eserlerine yer verilmiştir. Eserler incelendiğinde sevgiliye yazıldığı anlaşılmaktadır. Saçı, yüzü, duruşu gibi birçok fiziki özelliklerine vurgu yapmış ve övmüştür.

Resim 4.4.27.

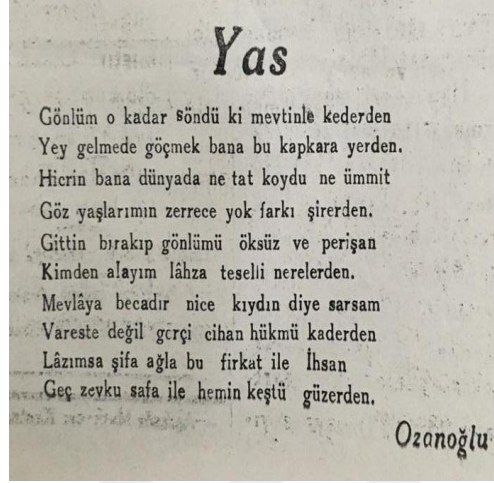
Kemaliden: Meydaniden (Ozanoğlu, 1939, s. 3).

Resim 4.4.27.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, İhsan Ozanoğlu tarafından Âşık Kemali ve Meydanî'ye ait eserler kaleme alınmıştır. Kemali'nin eserinde, sevdiğinin aşkına karşılık vermesi için yalvarmakta ve canı dâhil her şeyini feda edebileceğini aktarmaktadır. Meydanî ise eserinde, saf aşkın Allah tarafından kendisine verildiğini, vuslata ermek için ateşlerde yanmak gerektiğini söyleyerek daimî aşkı gönül dostlarına göstereceğini dile getirmiştir.

Resim 4.4.28.

Yas (Ozanoğlu, 1939, s. 3).

Resim 4.4.28.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, İhsan Ozanoğlu'na ait "Yas" adlı eser yer almaktadır. Dizelerinde, aşk temasına yer vermiştir. Kavuşulamayan, cevapsız kalan bir sevginin arkasından duyulan üzüntü ve kederi aktarmıştır.

Resim 4.4.29.

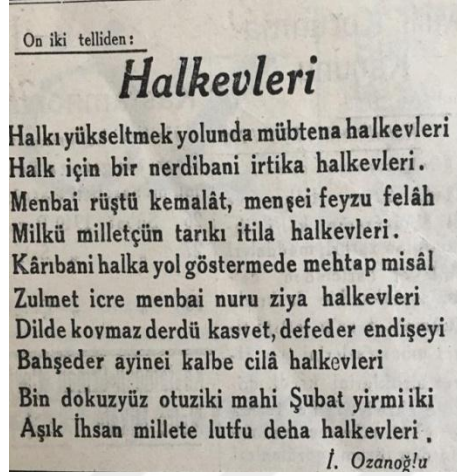
Ömrüm Oldukça (Ozanoğlu, 1939, s. 1).

Resim 4.4.29.'da görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, İhsan Ozanoğlu'na ait "Ömrüm oldukça" adlı eser yer almaktadır. Ozanoğlu, yazısında Hüsnü Açıksöz'ün vefatına duymuş olduğu büyük üzüntüyü aktarmaktadır.

Resim 4.4.30.

Halkevleri (Ozanoğlu, 1940, s. 3).

Resim 4.4.30.'da görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, İhsan Ozanoğlu'na ait "Halkevleri" adlı eser yer almaktadır. Dizelerinde, halk evlerinin insanlara yol göstermek ve katkı sağlamak amacıyla kurulduğunu ifade etmektedir.

Resim 4.4.31.

Halkevimizin Gece İçin Hazırladığı Toplantı (Anonim, 1940, s. 1).

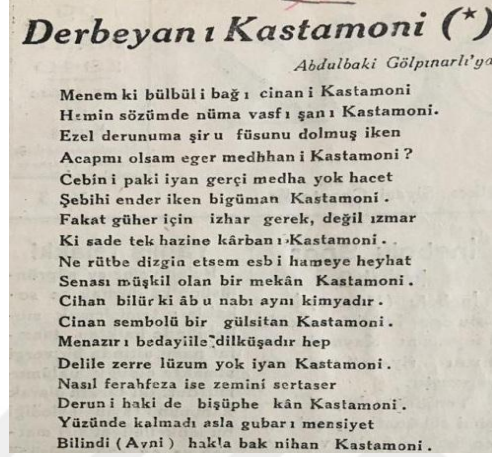

Resim 4.4.31.'e göre, Doğrusöz gazetesinde yayımlanan haberde, Halkevinde düzenlenen toplantıda, Atatürk'ün anılarak nutkuna yer verildiği görülmüştür. Kastamonu halk şairi ve Doğrusöz gazetesi yazarlarından İhsan Ozanoğlu'nun da sazını alarak oğlu Teoman ile sahneye çıktığı bilgisi yer almaktadır. Gecede oğlu

Teoman tarafından halkevlerine ithafen manzume okuduğu bilgisi yer almış ve bu manzume okuyuculara gazetede aktarılmıştır.

Resim 4.4.32.

Derbeyan ı Kastamoni (Ozanoğlu, 1940, s. 3).

Resim 4.4.32.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde “Derbeyan-ı Kastamoni” adlı eseri İhsan Ozanoğlu, Abdülbaki Gölpınarlı için kaleme almıştır. Bu eser, manzume niteliği taşımaktadır. Kastamonu’yu her yönüyle ele alan ve bunu övgü dolu sözleriyle yazdığı görülmektedir.

Resim 4.4.33.

Üstad R. Boşdurmaz’a (Ozanoğlu, 1940, s. 3).

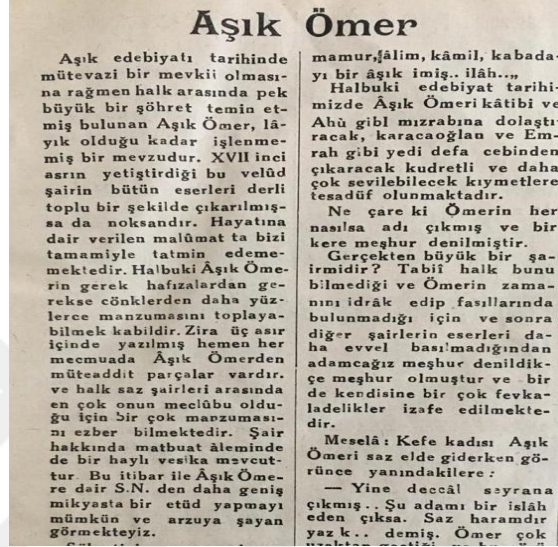

Resim 4.4.33.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde İhsan Ozanoğlu, Kastamonu’nun son divan şairi olan Ahmet Rıza Boşdurmaz için eser kaleme

almıştır. Dizelerinde, Rıza Boşdurmaz'ın “Destanı Yünus” adlı eserine vurgu yaparak, vefatı, kabri, ölüm yeri gibi aklına takılan soruları sormaya yönelik yazmıştır.

Resim 4.4.34.

Aşık Ömer (Ozanoğlu, 1940, s. 3).

Resim 4.4.34.'de görülen ve İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan yazıda, âşık edebiyatında Âşık Ömer'in yeteri kadar üzerinde durulmadığından bahsetmiştir. Âşık Ömer'in bütün eserleri derli toplu olmasına rağmen noksan olduğunu söylemekte, hayatı ile ilgili verilenlerinde tatmin etmediğini dile getirmektedir. Manzumelerini halkın duygu ve düşünceleriyle yazdığını dile getiren Ozanoğlu, Ömer'in halkın gözünde kıymetli olduğundan bahsetmiş fakat kendilerine göre vezine ve dile hâkim olmadığını, eserlerinin sönük olduğunu dile getirmiştir. Karacaoğlu, Gevheri'nin Kuloğlu kâtibi gibi diğer emsallerin daha parlak olmasına rağmen bu şekilde bir şöhreti yakalayamadığını da eklemiştir. Halka göre bir sürü yönlerinin olmasına rağmen âşıklara göre saz şairinden öteye gidemediğini söylemiştir.

Resim 4.4.35.

Aşık Edebiyatı Methal (Ozanoğlu, 1940, s. 1).

Resim 4.4.35.'de görülen ve Baskın Bora tarafından kaleme alınan köşe yazısı, İhsan Ozanoğlu'na ait “Âşık Edebiyatı Methal” kitabının içeriğine dair bilgiler vermektedir. Kitabın içeriği hakkında bilgi vermeden önce, Türk edebiyatının çok geniş bir sahaya sahip olduğundan, saz denildiğinde şair, şair denildiğinde ise saz'ın akla geldiğinden bahsetmiştir. Tarih boyunca her şairin omzunda sazı ile birlikte kahvehanelerde şiir söylediklerini ve birbirleriyle atıştıklarını dile getirmiştir. Ozanoğlu'nun kaleme almış olduğu “Âşık edebiyatı methal” adlı kitabının ön sözünde, bilgilerden çok saz şairleri ve âşık fasıllarının yer aldığından, Kastamonulu âşık Kemali'nin oğlu Hasan'dan almış olduğu görgü, âşık tarzı ve fasılları hakkında bilgi almış olmasından bahsederek, kitabı nasıl çıkardığına dair bir bilgi verdiğini aktarmıştır. Kitabın genel içeriğinde ise, Halk edebiyatını İslamiyet'ten önce ve sonra diye ayrıldığını ve gerekli bilgileri verdikten sonra, âşık edebiyatında yetişen şairlerden bahsettiğini söylemiştir. Daha sonra âşıkların sınıflandırılmasından ve nasıl yükseldiklerinden bahsettiğini, şekil, kafiye ve zemini kitabında ele aldığını son olarak ise âşıkların eski ve yeni durumlarını ele aldığını dile getirmiştir.

Resim 4.4.36.

Halkevinde Kemâl İlerici'nin Verdiği Konser (Ozanoğlu, 1940, s. 1).

Resim 4.4.36.'da görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesi 20 Ağustos 1940 tarihinde İhsan Ozanoğlu'nun, Halkevinde Kemal İlerici tarafından verilen konsere ilişkin köşe yazısı yer almaktadır. Ankara Devlet konservatuvarı çalışanlarından genç bestekâr Kemal İlericinin yönetiminde üç gece boyunca konser verildiğini yazmıştır. Konserin ilk gününde, İstiklal marşı ile Kastamonu türkülerine yer verildiği, dördüncü numarada üç kemanla çalınan alafranga parçaların oluşturulduğu, Rus şarkısı ve çeçen kızının yer aldığını söylemektedir. Yedinci numarada, Tanburi Rıfat'ın hüseyni makamındaki taksimının yer aldığı, taksimın ardından 40 kişilik heyet tarafından Kara İsmail Ağa'nın Hüseyni nakış yürük semaisinin okunduğunu ve Kemal İlerici'nin klarnet, cümbüş ve keman eşliği ile saz semaisinin çalındığını yazmıştır. Onuncu numarada, Kemal İlerici tarafından Saksafon ile İspanyol dansı çalınıp ara verildiği bilgisi yer almaktadır. Aranın ardından, programın 11, 12 ve 13. numaralarında İhsan Ozanoğlu'nun yanık kerem, dertli kerem ve garip koşmaları yer almaktadır. Konserde halktan oluşan 45 kişilik bir koroda yer almıştır. Konserin son bölümünde ise Âşık Meydanî'nin torunu Mümin'in idaresindeki saz takımı 12 parçadan oluşan mahalli türkülerini söylediğine dair bilgi yer almaktadır. İhsan Ozanoğlu, konseri düzenleyen Ar kolu idare heyetini, şef Kemal İlerici'yi ve emeği geçen herkesi tebrik ettiğini dile getirerek yazısını sonlandırmıştır.

Resim 4.4.37.

Gösterit Kolumuzun Tosya Gezisi (Ozanoğlu, 1940, s. 2).

Resim 4.4.37.'de görüldüğü gibi, Doğrusöz gazetesi 3 Eylül 1940 yılında yayımlanan Gösterit kolumuzun Tosya gezisi adlı köşe yazısı, İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınmıştır. Yazının içeriğinde, Halkevi gösterit kolu elemanlarından bir takım heyet, Ar kolu sanatkarlarının birlikteliği ile 28 Ağustos 1940 tarihinde Tosya'ya gezi düzenlediklerinden bahsetmiştir. Halkevi müsamere salonunda düzenlenen gösteride, Koro tarafından istiklal marşı, İhsan Ozanoğlu tarafından birkaç söz, piyesler, Ozanoğlu'nun çöğürle mahalli türkü ve koşmaları, Kemal aydınlı tarafından saksafonla İspanyol dansının yer aldığını yazmıştır. Büyük ilgi gördüğünden, Tosya halkının ihtiyaçlarından bahsedilmesi gerektiğini söyleyerek yazısını sonlandırmıştır.

Resim 4.4.38.

Ülkümüz (Ozanoğlu, 1940, s. 2).

Resim 4.4.38.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan "Ülkümüz" adlı şiir yer almaktadır. Vatani, anne ve babası olarak gören âşık, kendisini vatanı için feda etmekten ve vatan uğruna hizmet etmekten çekinmeyeceğini ifade etmektedir.

Resim 4.4.39.

Mükelleflerin Konseri (Çeçen, 1941, s. 2).

Resim 4.4.39.'da görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesi, Çeçen tarafından kaleme alınan Mükelleflerin konseri adlı haber, yörede konser verileceğine dairdir. Yazısında, Beden eğitiminden sorumlu olan kişilerin atletizmdeki başarıları ve yıldönümleri

münasebetiyle konser hazırladıklarını yazmıştır. Kastamonu türkü ve oyunlarından oluşan bu konserin İhsan Ozanoğlu idaresinde yürütüldüğünü dile getirmiştir.

Resim 4.4.40.

Âşık Veysel'in Atatürk Ağıtı (Şatiroğlu, 1941, s. 3).

Resim 4.4.40.'da görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, Âşık Veysel'in kaleme almış olduğu Atatürk ağıtına yer verilmiştir. Atatürk'ün vefatından dolayı duyulan üzüntüyü aktarmıştır. Sadece sevenlerinin değil, düşmanlarının bile büyük üzüntüler duyduğunu söylemiş, Türk gençlerine de çalışmayı öğütleyen sözlere yer vermiştir.

Resim 4.4.41.

Tosya Halkevi Temsil Kolu Kastamonu'da (Anonim, 1942, s. 1-2).

Resim 4.4.41.'e göre Doğrusöz gazetesi 7 Nisan 1942 yılında yayımlanan haberde, Tosya Halkevi Temsil kolundan oluşan 20-25 kişilik genç bir grubun Kastamonu'ya geldiği bilgisi yer almaktadır. Gelen misafirler bir eve davet edilmiş, ikramda bulunulmuş ve Tosya'dan gelen oyuncular, sazcular sazlarını çalmaya başlamışlardır. Müsamerede, Yorgansız Hakkı Kastamonu ve Tosya ilçesini saziyla övmüş, Ozanoğlu ise bir hitabede bulunmuştur. Müsamereden sonra Tosya'dan gelen grup Yorgansız Hakkı'dan kendi hayatını ve Kastamonu'yu dinledikleri bilgisi yer almaktadır.

Resim 4.4.42.

Kastamonu Halkevinin Mart 1942 de Yapılan Seçimde Şubeler Komite Azaları
(Anonim, 1942, s. 1).

Resim 4.4.42.'e görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, 21 Nisan 1942 yılında yayımlanan haberde, Halkevi Mart ayı seçimleri Güzel Sanatlar Kolunda İhsan Ozanoğlu'nun da yer aldığı bilgisi vardır.

Resim 4.4.43.

Karşınızda Kastamonu'nun Meşhur Halk Şairi Hakkı Bayraktar Var (Bingöl, 1942, s. 1-3).

Resim 4.4.43.'de görülen ve Doğrusöz gazetesi Safa Bingöl tarafından yayımlanan haberde, halk şairi Hakkı Bayraktar ile ilgilidir. İstanbul'da gerçekleşecek olan

festival'in 11'inci gününde Kastamonu'nun halk ve saz şairlerinden Hakkı Bayraktar'ında bulunduğunu söylemiştir. Yazısında, Hakkı Bayraktar'ın sahne esnasında sağ tarafta oturduğunu ve her zaman kendine has bir kıyafetle dolaştığını söylemiş, sol yanında oturanın ise Meydanî'nin torunu saz şairlerinden Mümin Meydanî olduğunu yazmıştır. Mümin Meydanî'nin yanındaki ise Kastamonu'nun usta saz yapımcısı Asım boyacı olduğunu ve saz yapmadaki ustalığı kadar saz çalmada da maharetli olduğunu dile getirmiştir. Yazısında, içlerinde Mahir Dağlı, Nazif Çavuş'un da yer aldığı ekipten, birkaç isim daha verdikten sonra Kastamonu'nun türkülerini söyleyip, çaldıklarını ve meşhur oyunu olan Sepetçioğlu'nun oynandığına dair bilgiye yer vermiştir.

Resim 4.4.44.

Halkevimizin Güzel San'atlar Kolunun Verdiği Konser (Anonim, 1944, s. 1).

Resim 4.4.44.'e göre, Doğrusöz gazetesı 1 Temmuz 1944 yılında yayımlanan haberde, Kastamonu Halkevi Güzel Sanatlar Kolunun konser verdiği bilgisi yer almaktadır. Verilen konsere, Kastamonu ilinde yetişen genç ve musiki sanatkârlarından Avni Benli'nin tanburu ile Kastamonu'nun millî şairlerinden olan İhsan Ozanoğlu'nun da sazı ile katıldığı ve yöre türkülerini çaldığı bilgisi yer almaktadır.

Resim 4.4.45.

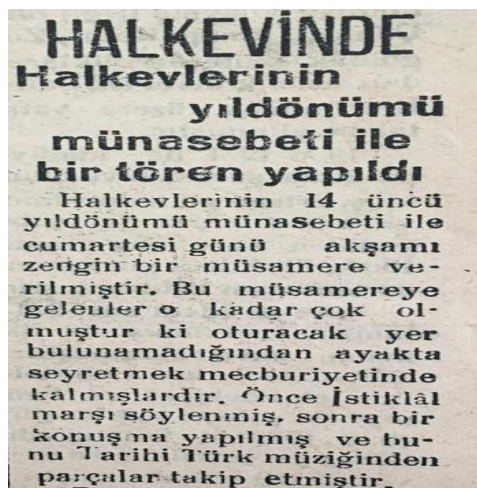
Atatürk'ün Kastamonu'ya Şeref Verdiği Gün Merasimle Kutlandı (Anonim, 1944, s. 1).

Resim 4.4.45.'e göre, Doğrusöz gazetesinde yayımlanan haber içeriğinde, Atatürk'ün 23 Ağustos tarihinde Kastamonu'ya geldiği günün merasimlerle kutlandığı bilgisi yer almaktadır. İhsan Ozanoğlu tarafından, İstiklal harbinde Kastamonu halkının nasıl çalıştığını ve Atatürk'ün şehirde şapka inkılabında yaptıklarını anlattığı yer almaktadır.

Resim 4.4.46.

Halkevlerinin Yıldönümü Münasebeti İle Bir Tören Yapıldı (Anonim, 1946, s. 1).

Resim 4.4.46.'a göre ve Doğrusöz gazetesinde yayımlanan bu haberde, halkevlerinin 14'üncü yıldönümü nedeniyle münasebeti ile bir tören verildiği bilgisi yer almaktadır.

Müsamerede, İstiklal marşı söylendiği, ardından konuşmaya yer verilip, Türk müziğinden parçaların yer aldığı görülmektedir. Törende ise, Yorgansız Hakkı Çavuş'un sazı ile destan çaldığı, Ozanoğlu'nun ise Halkevleri şiirini okuduğu bilgisi yer almıştır.

Resim 4.4.47.

Kadir Gecesi (Ozanoğlu, 1948, s. 3).

Resim 4.4.47.'de görüldüğü gibi, İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan “Kadir Gecesi” adlı eser yer almaktadır. Dizelerinde, Kadir gecesinin sıkıntı içinde olanlar için bir ganimet, günahkârlar için bağışlanma olduğu; bu gecede gaflete kapılmadan, af dileyip günahlardan arınmak gerektiğini vurgulamıştır.

Resim 4.4.48.

Aşık Hakkı Hayatı ve Eserleri (Çelenligil, 1952, s. 2).

Resim 4.4.48.'e göre, Doğrusöz gazetesinde yayımlanan “Âşık Hakkı Hayatı ve Eserleri” adlı köşe yazısı Nasih Çelenligil tarafından kaleme alınmıştır. Köşe yazısı kitap içeriğinden oluşmaktadır. N. Çelenligil yazısına başlamadan önce, Âşık Hakkı Bayraktar'a ait bir resim yer almaktadır. Ardından önsöz başlığı ile Kastamonu'da 15'inci yy.dan başlayarak 19'uncu yy.ın sonlarına kadar geçen sürede Anadolu'nun diğer şehirlerine göre daha çok ozan ve bilgin yetiştirildiğini söylemiştir. Kastamonu yöresini Emrah, Dertli gibi âşıkların bile aşk ve şiir kaynağı olarak gördüklerini dile getirdiği görülmektedir.

Resim 4.4.49.

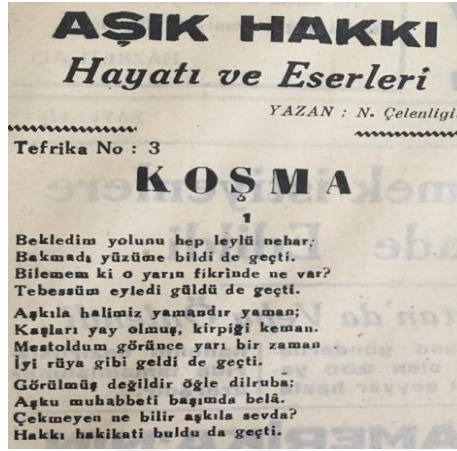
Aşık Hakkı Hayatı ve Eserleri Aşık Hakkının Hayatı (Çelenligil, 1952, s. 2).

Resim 4.4.49.'da görüldüğü gibi, Doğrusöz gazetesinde Nasih Çelenligil tarafından kaleme alınan “Âşık Hakkı Hayatı ve Eserleri” adlı yazının devamı niteliğindedir. Yazıda, Âşık Hakkı’nın Kastamonu Hisarardı semti, Hacı Hamza mahallesinde doğduğu, Kasap Hüseyin Yorgansız’ın oğlu olduğu bilgisi yer almaktadır. 8 yaşına kadar mahalle mektebinde okuduğu, babasının vefatıyla İstanbul’a giderek orada yetiştiği yazmaktadır. Memleketi olan Kastamonu’ya döndükten sonra meşhur hattat Hafız Mustafa Efendiden meşk dersleri aldığını ve yazı yazabilecek kadar güzel bir seviyeye gelmiş olsa dahi bu konuda herhangi bir eser vermediği dile getirilmiştir. Küçük yaşlarda saza başlamış fakat harp çıkmasıyla birlikte savaşa katıldığı söylenmiştir. İngilizlere esir düştükten sonra esaret hayatı onun tekrar saza merak salmasını sağlamış ve ilerleme fırsatı yakalamıştır. Esaret hayatından gazilik unvanı ile memleketine döndüğü ve istiklal harbinin başlamasıyla tekrardan savaşa katılmış ve gazilik unvanı ile tekrar memleketine geri döndüğü yer almaktadır. Birkaç memuriyet işi de dâhil olmak üzere çalışmış fakat sevmediğinden dolayı çok uzun sürmemiştir. Sazı omzunda âşıklığa başlamıştır. Çankırı’nın Ilgaz ilçesinde, Bolulu Dertli’nin çırağı Topal Figani’nin yetiştirmiş olduğu Naili’ye hizmet etmiş ve ondan izin almıştır. Yazıya göre Âşık Hakkı’nın, divan ve âşık edebiyatına uygun pek çok manzume söyleyip, yazdığı bilgisi de yer almaktadır.

Resim 4.4.50.

Aşık Hakkı Hayatı ve Eserleri Koşma (Çelenligil, 1952, s. 2).

Resim 4.4.50.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, Nasih Çelenligil tarafından kaleme alınan “Âşık Hakkı Hayatı ve Eserleri” adlı yazının devamını oluşturmaktadır. Gazetede yayımlanan Âşık Hakkı Hayatı ve Eserleri adlı kitap içeriğinden oluşan yazıda, Âşık Hakkı'ya ait bir koşma örneğine rastlanmaktadır. Âşık dizelerinde, sevgilinin vefasızlığından ve tutumlarından bahsederek, şikâyet etmektedir.

Resim 4.4.51.

Aşık Hakkı Hayatı ve Eserleri Semai (Çelenligil, 1952, s. 2).

Resim 4.4.51.'de görüldüğü gibi Nasih Çelenligil tarafından kaleme alınan “Âşık Hakkı Hayatı ve Eserleri” adlı yazının devamı niteliğindedir. Doğrusöz gazetesi 5

Ağustos 1952 yılında kaleme alınan kitap içeriğinden oluşan yazının devamında, Âşık Hakkı'ya ait semai örneğine yer verildiği görülmektedir. Âşık bu semaide, kendi hayatının kısa bir özetini paylaşmaktadır. Kulluğun, kul olabilmenin hakkını vermek gerektiğine de değinmiştir.

Resim 4.4.52.

Âşık Hakkı Hayatı ve Eserleri Mâni (Çelenligil, 1952, s. 2).

Resim 4.4.52.'de görüldüğü gibi, Nasih Çelenligil tarafından kaleme alınan “Âşık Hakkı Hayatı ve Eserleri” adlı yazının devamı niteliğindedir. Doğrusöz gazetesi 5 Ağustos 1952 yılında kaleme alınan ve kitap içeriğinden oluşan yazının devamı niteliğinde olan yazıda, Âşık Hakkı'ya ait mâni ve methiye örneğine yer verildiği görülmektedir. Mâni, dini konuda yazılmıştır. Allah'ın muradını kazanabilmek için, sabırlı olunması gerektiğinden, istek ve arzular için hakka yönelmekten bahsetmektedir. Methiyede ise, nakkaş ve resim alanlarında üstad olarak görülen Mehmet Ali isimli kişi, çeşitli yönleri bakımından övülmüştür. Halk arasında Şalgamcı lakabı ile tanındığı, devlete uzun yıllar hizmet ettiği, zarif ve sayılı hattatlardan olduğu söylenerek kişi methedilmiştir.

Resim 4.4.53.

Aşık Hakkı Hayatı ve Eserleri Destan Tekerleme (Çelenligil, 1952, s. 2).

Resim 4.4.53.'de görüldüğü gibi Nasih Çelenligil tarafından kaleme alınan “Âşık Hakkı Hayatı ve Eserleri” adlı yazının devamı niteliğindedir. Doğrusöz gazetesi 5 Ağustos 1952 yılında kaleme alınan kitap içeriğinden oluşan yazının devamında, Âşık Hakkı'ya ait destan tekerleme örneğine yer verildiği görülmektedir. Dizelerinde, Atatürk'ün vatani için göstermiş olduğu gayretlerinden bahsederek, her kıtada minnet duygusunu yansıtmıştır.

Resim 4.4.54.

Aşık Hakkı Hayatı ve Eserleri Divan (Çelenligil, 1952, s. 2).

Resim 4.4.54.'de görüldüğü gibi, Nasih Çelenligil tarafından kaleme alınan “Âşık Hakkı Hayatı ve Eserleri” adlı yazının devamı niteliğindedir. Âşık Hakkı'ya ait divan

örneğine yer verildiği görülmektedir. Âşık, vatan uğruna kendisinin de canını feda ederek canla başla çalıştığını, düşman eline düşüp esir alındığına değinmiştir. Milli mücadele yıllarını anlatan bir örnektir.

Resim 4.4.55.

Aşık Hakkı Hayatı ve Eserleri Tekerlemeler (Çelenligil, 1952, s. 2).

Resim 4.4.55.'de görüldüğü gibi, Nasih Çelenligil tarafından kaleme alınan “Âşık Hakkı Hayatı ve Eserleri” adlı yazının devamı niteliğindedir. Doğrusöz gazetesi 5 Ağustos 1952 yılında kaleme alınan ve kitap içeriğinden oluşan yazının devamı niteliğinde olan yazıda, Âşık Hakkı ve Ozanoğlu’nun doğaçlama olarak gerçekleştirdikleri taşlama örneğine yer verilmiştir. İki aşığında birbirlerini âşıklık yönünden eleştirdikleri ve zor durumda bıraktıkları görülmektedir.

Resim 4.4.56.

Halk Oyunları Seçme Müsabakasını Kırkçeşme Ekibi Kazandı (Anonim, 1954, s. 1).

Resim 4.4.56.'da görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde yayımlanan haberde, İstanbul'da yapılacak olan Halk oyunları müsabakasına gidecek olan ekip için Kastamonu Gazi Stadyumunda seçme yapılacağı bilgisi yer almaktadır. Yapılan seçmeyi Kırkçeşme ekibinin kazandığı ve bu ekipte Yorgansız Hakkı Çavuş'un da yer aldığı yazmaktadır.

Resim 4.4.57.

Millî Oyun Ekibimiz Döndü (Anonim, 1954, s. 1).

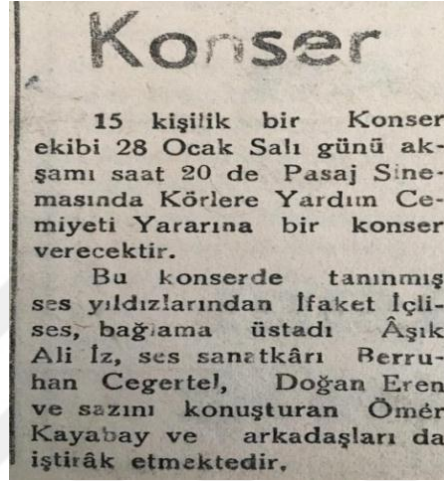

Resim 4.4.57.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesi 1954 yılından yayımlanan haberde, 4 Eylül 1954 tarihinde İstanbul'da düzenlenen halk oyunları müsabakasına

giden Kastamonu yöresindeki Milli Oyun Ekibine, ikramiye ve madalya verildiğinin aktarıldığı görülmektedir. Ayrıca Hakkı Yorgansız'ın ekipler arasında en yaşlı sanat aşığı olması ve sazı ile takdir edilmesinden dolayı kazanılan paranın 500 lirasının kendisine verildiği bilgisi de yer almaktadır.

Resim 4.4.58.

Konser (Anonim, 1958, s. 1).

Resim 4.4.58.'de görüldüğü gibi yörede konser yapıldığı bilgisi vardır. Doğrusöz gazetesinde yer alan haberde, 28 Ocak 1958 tarihinde Pasaj sinemasında körlere yardım cemiyetinin yararına konser verileceği duyurulmuştur. 15 kişiden oluşan konser ekibinde bağlama ustası Âşık Ali İz'in de yer alacağı bilgisi vardır.

Resim 4.4.59.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Meftunî (Ozanoğlu, 1959, s. 1).

Resim 4.4.59.'da görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde Biyografik Risaleler serisinden “Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Meftuni” adlı yazı yer almaktadır. Bu yazı, İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınmıştır. Yazısında, Meftuni'ye ait bir eser yer almaktadır. Eserde, her yaşta farklı fiziksel özellikler ve duyguların yaşandığını aktarmıştır.

Resim 4.4.60.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Medhî (Ozanoğlu, 1959, s. 1).

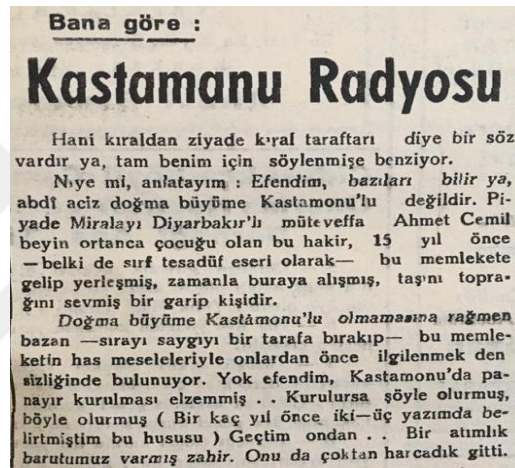

Resim 4.4.60.'da görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesinde, Biyografik Risaleler serisinden “Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Medhi” adlı yazı yer

almaktadır. İhsan Ozanoğlu yazısında, Kastamonulu İshak Âşık Fevzi'nin Fusûl-i aşikâr antolojisiindeki yazısına göre Medhi'nin Kastamonu'nun yetiştirdiği kültürlü bir saz şairi olduğunu dile getirmiştir. Medhi'nin Kastamonulu olduğunu eserlerinden de anlaşıldığını fakat doğum ve ölüm yılları hakkında bilgilerin tespit edilemediğini dile getirmektedir. Yazısına, Medhî'ye ait Koşma türünden bir eser örnek vererek devam etmiştir. Koşma örneğinde, genç bir kızın kendisine aşk acısı yaşattığını ve onu görme hayalini aktardığı görülmektedir.

Resim 4.4.61.

Kastamonu Radyosu (Özel, 1959, s. 1).

Resim 4.4.61.'de görülen köşe yazısı, Doğrusöz gazetesinde Siyami Özel tarafından kaleme alınmıştır. Yazısında, yurdun dört bir köşesinde mahalli radyo istasyon tesislerinin kurulmaya başlandığını, Kastamonu'da da kurulmasının güzel olacağını dile getirmiştir. Hatta yazısında eve yorgun bir şekilde gidip açılan radyo'da Ozanoğlu, Yorgansız Hakkı'nın şiirler okuduğunun ne kadar güzel olacağını dile getirmiştir.

Resim 4.4.62.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Meydanı (Ozanoğlu, 1960, s. 1).

Resim 4.4.62.'de görüldüğü gibi, Doğrusöz gazetesi 1960 yılında İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan köşe yazısı, Biyografik risaleler serisinden “Kastamonu’nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Meydanı” ile ilgilidir. Yazısında, Meydanî’den ilk defa Talat Mümtaz Yaman’ın bahsettiğini, onun ardında ise Nihad Öz ve birkaç yerde daha hakkında yazıların yazıldığını dile getirmiştir. Fakat Meydanî’nin hayatı ve eserleri hakkında herhangi bir kitap yazılmadığını söylemiştir. Aslında arşiv notları, Nasih Çelengil’in özel kütüphanesi, Meydanî’nin torunu Komiser Hikmet ve diğer torunu Mümin Meydanî’nin, Meydanî hakkında bir şey yazabilecek kadar bilgiye sahip olduğunu söylemektedir.

Resim 4.4.63.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Meydanı (Ozanoğlu, 1960, s. 1).

Resim 4.4.63.'de görülen köşe yazısı, Doğrusöz gazetesinde İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan, Biyografik risaleler serisinden “Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Meydanı” adlı yazının devamı niteliğindedir. Yazıda, Mevdanî'nin kısa biyografisi verilmiştir. Kastamonu İbnineccar mahallesinde 1230 yılında doğduğundan, asıl adının Hüseyin olduğundan, dünyaya 2 evlat getirdiğinden ve medrese eğitiminden sonra âşık meclislerine katılıp, Erzurumlu Emrah'tan etkilendiği bilgisi yer almaktadır.

Resim 4.4.64.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Meydanı (Ozanoğlu, 1960, s. 1).

Resim 4.4.64.'de yer alan köşe yazısı, Doğrusöz gazetesinde İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan, Biyografik risaleler serisinden “Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Meydanı”nın devamı niteliğindedir. Mevdânî'nin, elinde sazı ile Anadolu'daki bölgeleri gezdiğini, Abdülazîz'in sünnet düğününe katıldığını ve kendisini bu şekilde tanıtan bir saz şairi olduğunu dile getirmiştir. Hece vezni ile yazıp, söylediği parçaların diğer belde ve aynı yüzyıl içinde yaşayanlardan daha edebi ve kıymetli olduğunu söylemiştir. Mevdânî'nin taşlamalarda göstermiş olduğu hazır cevapları ile çok başarılı olduğunu da söylemiştir. Yazısına, Mevdânî'nin Kastamonu'da vefat ettiğini ve Âşık Fevzi'nin, Mevdânî'nin vefatına dair mezar taşına yazdırdığı yazıyı okuyuculara aktararak bitirdiği görülmektedir.

Resim 4.4.65.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Meydanı (Ozanoğlu, 1960, s. 1).

Resim 4.4.65.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesi 1960 yılında İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan köşe yazısı, Biyografik risaleler serisinden “Kastamonu’nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Meydanı”nın devamı niteliğindedir. Bu yazıda Ozanoğlu, Meydanî’nin eserlerinden okurlara birkaç parça örnekler sunmuştur. Okuyucuya aktarmış olduğu eserde, Kerbela hadisesinden duyulan üzüntüyü dile getirmiş ve kendisinin de bu olay üzerine büyük üzüntü yaşadığı görülmektedir.

Resim 4.4.66.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Aşık Kemali (Ozanoğlu, 1961, s. 1).

Resim 4.4.66.'da görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesi 1961 yılında İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan köşe yazısı, Bibliyografik Risaleler serisinden "Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Âşık Kemali" ile ilgilidir. Yazısında, Âşık Kemali'nin 1234 yılında Kastamonu kalesinde doğduğundan, babası ve annesinden bahsetmiştir. Asıl adının Mustafa olduğunu, âşık meclislerinde âşık Mustafa adı ile katılıp, Emrah'ın Kastamonu'ya gelip, âşık meclisinde Mustafa'yı dinledikten sonra, saz da Kemal'de söz de Kemal'de diyerek Kemâli mahlasını verdiğini söylemiştir. Genç yaşta saz şairliğine başladığını ve Ispartalı Seydi, Bolulu Derdli, Erzurumlu Emrah, Batumlu Yesari'den yararlanan bir halk şairi olduğunu söylemiştir. Âşık Kemali'nin çok sayıda eser okuduğunu, sazındaki hâkimiyetinden de bahsetmiştir. Ozanoğlu yazısında, Kemali'nin mızrap tekniğinin ve üslubunun, oğlu Âşık Hasan'dan kendisine geçtiğini de söylemiştir. Bu bilgiler kapsamında yazısında Âşık Kemali'nin hayatına değindiği görülmektedir.

Resim 4.4.67.

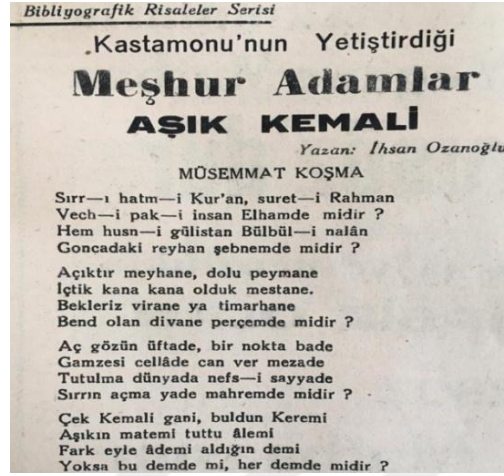
Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Aşık Kemali (Ozanoğlu, 1961, s. 1).

Resim 4.4.67.'de görüldüğü gibi Doğrusöz gazetesi 1961 yılında İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınan köşe yazısı, Bibliyografik Risaleler serisinden “Kastamonu’nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Âşık Kemali” adlı yazının devamı niteliğindedir. Yazısında, Âşık Kemali’nin 1807 yılında Kastamonu’da vefat ettiğini ve çıraklarından olan Âşık Fevzi’nin, şairin vefatına ilişkin düşürdüğü tarihe yer vermiştir. Kemali’nin Hacı Bektaş’ın müridi ve halk dostu olduğundan da bahsetmektedir. Âşık Kemaliye ait “Musanna Gazel” adlı manzumesine yazının sonunda yer vermiştir. Manzumede, helal ile haramı dini unsurlara vurgu yaparak aktarmış, ilmin önemine de değinmiştir.

Resim 4.4.68.

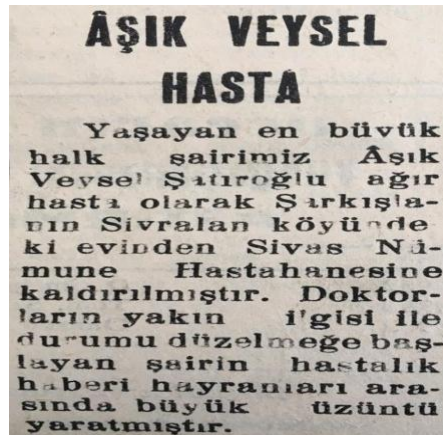
Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Aşık Kemali (Ozanoğlu, 1961, s. 1).

Resim 4.4.68.'de görülen köşe yazısı, İhsan Ozanoğlu'nun Bibliyografik Risaleler serisinden "Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar Âşık Kemali" adlı yazının devamını oluşturmaktadır. 10 Şubat tarihinde Kemali'ye ait Musanna Gazel'i okuyuculara aktardıktan sonra "Müsemmat Koşma" türünden bir örnek ile yazısını sonlandırmıştır. Eser incelendiğinde, dini yönlerin konu alındığı görülmektedir. Yaşanılan dünyada gördüklerimizle yetinip, nefsine aldanmadan hak yolunda ilerlemeyi öğütlemiştir.

Resim 4.4.69.

Âşık Veysel Hasta (Anonim, 1962, s. 1).

Resim 4.4.69.'da yer alan habere göre, Halk şairi Âşık Veysel'in hastalandığı ve Şarkışla Sivralan köyünden, Sivas Numune hastanesine kaldırıldığı bilgisi yer

almaktadır. Hastalık haberinin hayranları tarafından büyük üzüntü ile karşılandığına da değinilmiştir.

Resim 4.4.70.

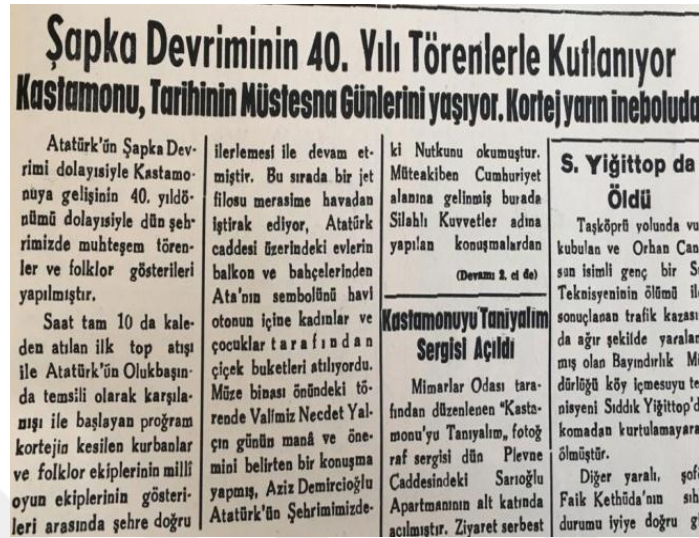
Yorgansız Hakkı Bayraktar Vefat Etti (Anonim, 1964, s. 1).

Resim 4.4.70.'de görüldüğü gibi, yörenin tanınmış saz ve söz şairlerinden olan Yorgansız Hakkı'nın vefat ettiğine dair bilgi verilen haber yer almaktadır. Haberin içeriğinde, sanatında usta olan Yorgansız'ın kılık ve kıyafeti ile yaşamı boyunca eski Türk tarzından hiçbir zaman vazgeçmediği yer almış, kendisine rahmet, ailesine ise başsağlığı dilediği görülmüştür.

Resim 4.4.71.

Şapka Devriminin 40. Yılı Törenlerle Kutlanıyor (Anonim, 1965, s. 1- 2).

Resim 4.4.71.'de görülen ve Doğrusöz gazetesinde yayımlanan habere göre, Atatürk'ün Şapka devriminde Kastamonu'ya gelişinin 40. yılı dolayısıyla şehirde tören ve folklor gösterileri yapıldığı bilgisi yer almaktadır. Haberin devamında ise, gece halk eğitim merkezinde, halk evi temsil kolu tarafından düzenlenen programın yer aldığı görülmektedir. Programda, piyeslerin oynandığı ve ardından Âşık Dursun Ceylani ile Ali İzzet'in sazlı ve sözlü olarak dinleyicilere güzel zamanlar yaşattıklarını aktarmaktadır.

Resim 4.4.72.

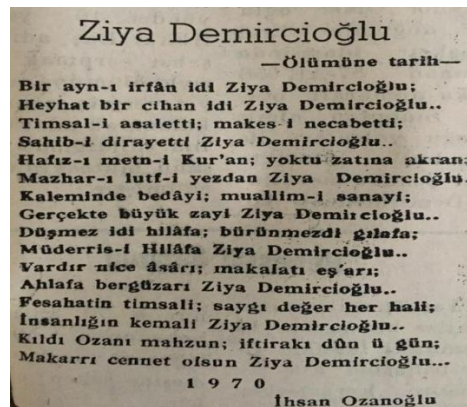
Büyük Törenden İzlenimler (Özdemir, 1965, s. 1).

Resim 4.4.72.'e göre, Şapka Devrimi'nin 40. Yıldönümü münasebetiyle düzenlenen programdan bahsedilmiştir. Numan Özdemir yazısında, Çorum, Artvin, Kastamonu ve Kurşunlu gibi illerdeki folklor ekiplerinin coşkuyla izlendiğini dile getirmiştir. Ayrıca, halk âşıklarından Dursun Ceylâni ve Ali İzzet Özkan'ın, kendilerine has üslupları ile şiirler söylediklerini, sazları ile birlikte türkü de söylediklerini dile getirmiştir.

Resim 4.4.73.

Ziya Demircioğlu (Ozanoğlu, 1974, s. 1).

Resim 4.4.73.'de görüldüğü gibi Ozanoğlu yazısını, gazetenin eski sahibi Merhum Ziya Demircioğlu'nun vefatının 4. yılına dair kaleme almıştır. Demircioğlu'nun kültürlü, bilgili, saygılı ve davranışları ile herkese örnek teşkil etmiş bir kişi olduğuna vurgu yaparak, ölümüne duymuş olduğu üzüntüyü de dile getirdiği görülmektedir.

5. TARTIŞMA

Araştırma bulgularına göre, İhsan Ozanoğlu'na ait “Saz” adlı şiirde, duygularını dile getirebilmek için kullandığı en yegâne araç olarak sazını gördüğü ve kendisine söz söyleme kudretini verdiği görülmektedir. Bu bulgu, Türkiye’de Değer (2020) tarafından yürütülen Ozanoğlu’nun eserlerinin halk bilimlerine katkısını ölçen çalışma ile benzerlik göstermektedir. Tutkun (2021) tarafından yürütülen Kastamonu yöresindeki âşıkların şiirlerini tasavvufi yönden inceleyen çalışmada ise farklılıklar görülmektedir. Çalışmasında, “saz”ın çekilen dertleri anlatan bir yol olarak kullanıldığını ve çalgı aletinin şeytan işi olarak yorumlandığını dile getirdiği görülmektedir.

Araştırma bulgularına göre, İhsan Ozanoğlu'na ait “Atatürk Devrimi, Hava Kurumu için, 23 Nisan, 30 Ağustos” adlı şiirlerinde, Türklük ve milli mücadele ruhunun vurgulandığı görülmektedir. Bu bulgu Değer (2020), tarafından yürütülen çalışma ile benzerlik göstermektedir.

Araştırma bulgularına göre, İhsan Ozanoğlu'na ait “Geçmez ve Hatıralar” adlı şiirlerinde, sevgi temasının işlendiği görülmektedir. Bu bulgu Değer (2020), tarafından yürütülen çalışma ile benzerlik göstermektedir. Araştırma kapsamında, elde edilen bazı bulguların yapılan diğer çalışmalar ile benzerlik göstermesinden dolayı, İhsan Ozanoğlu'na ait eserlerin çoğunluğun da sevgi teması işlenmiştir.

Literatür incelendiğinde ise, Kastamonu âşıklıkları ile ilgili çalışmaların yer aldığı görülmektedir. Şenel (1992) yapmış olduğu “Kastamonu Yöresi Âşık Musikisi Tür Ve Biçimleri” adlı sanatta yeterlilik çalışmasında, yörede bulunan âşıklık geleneği fasıllarındaki türleri ve özellikleri tespit ederek, Kastamonu yöresinde kullanılan türlerin, özel kalıplardaki ezgilerden oluştuğunu ve yöresel ağız kullanımlarının yaygın olarak kullanıldığını saptamıştır. Tan (2015) “Kastamonulu Âşık Kemali ve Bibliyografisi” adlı makalesinde, Kemali hakkında yapılan yayınları saptamıştır. Yakuoğlu (2009), “Âşık İhsan Ozanoğlu ve Eserleri” üzerine yapmış olduğu çalışmada, ona ait eserleri konularına göre sınıflandırmış, İhsan Ozanoğlu ile ilgili

çalışmalara yer vermiş ve yapılan çalışmaların yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır. Çekin (2016), “Doğrusöz Gazetesindeki Yazıları Çerçevesinde İhsan Ozanoğlu’nun Öne Çıkardığı Toplumsal Değerler” adlı bildirisinde, Ozanoğlu’nun, toplumsal gelişime yönelik yazılar yazdığını saptamıştır. Yakıcı (2003), “Türk Âşıklık Geleneği İçinde Kastamonu’nun Yeri ve Önemi” adlı makalesinde, Kastamonu’da yetişen âşıklar ve gelenek için Erzurumlu âşık Emrah ve Derdli’nin etkilerinin görüldüğünü saptamıştır. Âşıklara ait bütün dergi ve şiirlerin gün yüzüne çıkarılması gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Atlı (2014), “19. Yüzyılda Yaşamış Bektaşî Bir Âşık: Kastamonulu Âşık Kemali ve Yayınlanmamış Şiirleri” adlı çalışmasında, yayınlanmayan eserlerini içerik ve şekil bakımından tespit etmiştir. Şiirlerini, yoğunlukla tasavvufî olarak işlediği, hece ve aruz vezinlerini kullanarak eserler yazdığını saptamıştır. Küçükbasmacı (2014), “Cephede Savaşmış Bir Âşık olarak Yorgansız Hakkı Çavuş’un Şiirlerinde Savaş” adlı bildirisinde, şiirlerinde 1. Dünya savaşına, 2. Dünya savaşı ve Kurtuluş savaşına dair izler ve eleştiriler saptamıştır. Korkmaz (2019), “İhsan Ozanoğlu Halk Dilinden Filolojik Notlar” adlı yüksek lisans tez çalışmasında, Ozanoğlu’nun eserlerinde bulunan söz varlıkları tespit etmiştir. Yapılan araştırmalar kapsamında, yörede sürdürülen âşıklık geleneği faaliyetleri ile ilişkili çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda, yapılan çalışmanın alana katkı sağlayacağı ve özgün olduğu öngörülmektedir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Kastamonu, bulunduğu konum ve tarihi zenginlikleri bünyesinde barındırmasından dolayı önemli bir yöredir. Zamanla kültür merkezi konumuna gelmesi de yörede bulunan gelenek ve kültürün canlı kalmasını sağlamıştır. Kastamonu basın yayın organları ise iletişimi sağlama konusunda önemli bir rol almıştır. Araştırma kapsamında Kastamonu yöresinde faaliyet gösteren gazetelerden Açiksöz gazetesi 9 yıl, Kastamonu gazetesi 68 yıl, Yeni Kastamonu gazetesi 12 yıl, Doğrusöz gazetesi ise 38 yıl olmak üzere incelenerek, âşıklık geleneği ile ilgili haberler, köşe yazıları, şiirler vb. gibi bulgular elde edilmiştir. Açiksöz gazetesinde 10 haber, 4 köşe yazısı ve 6 şiire rastlanmıştır. Gazetede yayımlanan haberlerin 1. sayfada yer aldığı görülürken, içerikleri genel olarak farklı yörelerden âşıkların katılımıyla gerçekleşen şenliklerin yapıldığına dairdir. Ayrıca atışma, taşlama, güzelleme dallarından örnekleri konserlerde dinleyicilere sundukları da görülmüştür. Âşıklık geleneğini sürdürmek, gelecek nesillere aktarmak ve halk şairlerinin şiirlerinin toplanıp bir kitap haline getirmek amacıyla ödüllü yarışmalarında yapıldığı görülmüştür. Köşe yazarlarının, yörede gelenekle ilgili faaliyetlerin sıklığının artırılması gerektiğine vurgu yapan yazıları karşımıza çıkmaktadır. Yörenin folklor mirasını terk etmeye başladığından ve geçmişte var olan musiki cemiyetinin günümüzde yokluğunun arandığını büyük üzüntü ile ifade ettikleri de gözlemlenmiştir. Ayrıca gazetede Develili Âşık Ali Çatak, Şanlıurfalı Âşık Mehmet Batur, Eskişehirli Âşık Nurşah Bacı ve Fermani'ye ait şiirler yer almaktadır. Develili Âşık Ali Çatak, Şanlıurfalı Âşık Mehmet Batur, Eskişehirli Âşık Nurşah Bacı'nın şiirlerinde, Kastamonu'nun tarihi dokusu, cami, türbesi ve milli mücadele yıllarını aktardıkları ve Kastamonu sevdasını konu aldıkları görülürken, Âşık Fermâni'nin şiirlerinde, Tanrı'nın varlığından ve dünyadaki düzenden bahseden konuların işlendiği görülmektedir. Açiksöz gazetesinde yer alan bilgilerden yola çıkarak, 1985 yılında geleneği canlı tutabilmek için, şenliklerin düzenlendiği, bu şenliklerin halka basın aracılığıyla duyurusunun yapıldığı ve âşık şiirlerine yer verildiği görülmüştür. 1986–1988 ve 1992 yıllarında Açiksöz gazetesinde gelenekle ilgili haber, köşe yazısı, şiir gibi bulgulara da ulaşamamıştır.

Kastamonu gazetesinde 2 koşma, 4 şiir, 57 köşe yazısı ve 14 habere rastlanmıştır. Gazetede sevda temasına yönelik koşmalar yer almış ve gazete yazarı tarafından Kastamonu koşmaları toparlanıp, okuyuculara sunulmuştur. Âşık Kemali, Yorgansız Hakkı Çavuş ve İhsan Ozanoğlu gibi âşıkların hayatlarının anlatıldığı yazılara da rastlanmıştır. Gazete yazarlarının, Âşık Kemali'ye ait çok fazla bilginin olmamasından yakınmaları da dikkat çekmektedir. İhsan Ozanoğlu'nun Bahar ve Bőlből adlı kitabından alınan şiirlere yer verilmiş, şiirlerin temasında sevgi ve baharın mőjdeledięi görölmektedir. Uzun bir sőre gazetede âşıklar ile ilgili ya da gelenekle ilgili haber, yazı, faaliyet durumlarının aktarılmasına ara verildiği gözlemlenmektedir. 1974 yılına gelindiğinde tekrardan gazetede, bulgulara rastlanmıştır. Âşık Veysel ve Kastamonulu halk ozanlarının hayatını konu edinen yazılar karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca gazetede hiçbir yerde yayımlanmayan Âşık Veysel'a ait Donatım adlı eser, okuyucularla buluşmuştur. Gazetede, Âşık İhsani'ye ait şiirlerde yer almaktadır. İhsani şiirlerinde, genellikle işsizlik ve toplumsal konulara değinmiştir. 1981 yılından itibaren gazete haberlerinde, yörede şenliklerin yapılacağına dair bilgilere yer verilmiş, konser gőnő hatırlatmalar yapılmış ve konser bitiminde de duyulan ilgi aktarılmıştır. Gazete incelendiğinde şenliklerin 1983, 1985 ve 1989 yıllarında yapıldığı ve konserlere farklı yörelerden âşıkların katılacağının söylendiği gőrőlmőřtür. şenliklere katılan Âşık İlhami, Âşık şeref Taşlıova gibi âşıkların memnuniyetini dile getiren mektupları da okuyucularla buluşturulmuştur. Köşe yazılarında da durum aslında buna benzer olarak karşımıza çıkmaktadır. şenliklerle ilgili durum bahsedilmiş, hangi tőrden örnekler verdikleri dile getirilmiş, yöreye gelen âşıklarla gőrőřőlőp onların geçim sıkıntısı yaşadıklarını dile getirdiklerine rastlanmıştır. Ayrıca vefat eden Âşık Yorgansız Hakkı, İhsan Ozanoğlu, Âşık Meydanı gibi söz ustalarının hayatlarını konu alan, őzőntőlerini dile getiren yazılar sıkça yer almaktadır. Ayrıca 1998 yılında, Kastamonu şiirleri antolojisi kitabının içeriğinden bahsedilerek kitapta, Ozanoğlu ve Yorgansız'ın da yer aldığı dile getirilmiştir.

Kastamonu gazetesi, Açıksöz gazetesi ile kıyaslandığı zaman âşıkları konu edinen daha çok haber, yazı paylaştığı gözlemlenmiştir. İnsanlara, geleneği ve yörede yetişen âşıkları tanıtmak amacıyla daha fazla hizmet etmiştir. Okuyuculara, şenliklere katılımın sağlanması amacıyla sőrekli haber ve yazılarla hatırlatmalar

yapılmıştır. Şenliklere büyük bir ilgi gösterilmesine rağmen geleneği yaşatmak ve faaliyetlerin devamlılığını sağlamak için birlik olunmadığı ise gözlemlenmektedir.

Yeni Kastamonu gazetesinde 6 haber, 18 köşe yazısı, 36 şiir, 2 destan, 1 koşma, 2 tekerleme ve 12 taşlama örneğine rastlanmıştır. Ağırlıklı olarak, İhsan Ozanoğlu ve İhsani'ye ait şiirler karşımıza çıkmaktadır. Ozanoğlu'nun şiirlerinde, aşk ve sevgi, ikili ilişkilere değinen konulara ağırlık verdiği görülmüştür. İhsani'nin şiirlerinde ise toplumsal düzensizlik, milli mücadele, ekonomik ve sosyal durumlar, halkın istek ve ihtiyaçları, devlet adamlarının tutumlarını konu edindiği görülmektedir. Destanlar incelendiğinde, Ozanoğlu'na ait olduğu görülmektedir. Hiçbir yerde basılmayan destanı da gazetede yer almaktadır. Gazetede yayımlanan tekerlemeler, Âşık İhsani ve Ozanoğlu'na aittir. Yayımlanan haberler konser, program akışları ve âşıkların kitaplarını aktarmaktadır. Gazetede habere göre, 1961 yılında Âşık İhsani ve Güllüşah'ın Kastamonu yöresinde konser verdiği bilgisine ulaşılmıştır. Köşe yazılarının içeriği ise, daha çok halk destanlarının ve koşmalarının aktarıldığı yazılardır. Yeni Kastamonu gazetesi, daha çok âşıkların şiirlerini okuyuculara aktarmaktadır. Elde edilen bulgular kapsamında, Ozanoğlu'nun daha çok duygusal yönleri konu alarak şiirler yazdığı, İhsani'nin ise toplumsal konuları ağırlıklı olarak işlediği gözlemlenmiştir.

Doğrusöz gazetesinde 16 haber, 34 köşe yazısı, 17 şiir, 4 destan, 1 manzume ve 1 ağıta rastlanmıştır. Ağırlıklı olarak köşe yazıları karşımıza çıkmaktadır. Köşe yazılarının içeriğinde halk edebiyatı, tekke, tasavvuf edebiyatı ve âşık edebiyatı hakkında bilgiler yer alırken, Kastamonu'da yetişen meşhur halk şairleri olan Meftuni, Medhi, Âşık Hakkı, Meydanî ve Kemali gibi kişilerin hayatları ve eserlerinden örnekler verildiği de görülmektedir. Sivaslı Agahi ve âşık edebiyatında önemli bir yere sahip olan Âşık Ömer'i konu edinen yazılarda karşımıza çıkmaktadır. Şiir ve destanlar İhsan Ozanoğlu tarafından kaleme alınmıştır. İçeriklerinde ise, milli mücadele ruhunu ve halkın devlet adamlarına karşı göstermiş olduğu tutumları konu edinmiştir. Gazetede yayımlanan Âşık Veysel'e ait ağıt ise, Atatürk'ün vefatına duyulan üzüntüyü konu edinen bir tür olarak karşımıza çıkmaktadır. Âşık Hakkı'nın 1937 yılında, Doğrusöz gazetesinin her zaman halkın yanında olduğunu ve daimî gerçekleri okuyuculara tarafsız bir şekilde ortaya koyacağını dile getiren bir

manzumesi yer almaktadır. Gazetede ki eserler incelendiğinde Ozanoğlu'nun da Kastamonu'yu her yönüyle ele aldığı manzume niteliği taşıyan bir eseri görülmektedir. Haber içeriklerine bakıldığı zaman, Halkevi tarafından programların düzenlendiği ve bu programlarda Âşık Hakkı ve Ozanoğlu'nun doğaçlama göstermiş olduğu performansların olduğu görülmüştür. 1939 yılında Âşık Veysel ve İbrahim kardeşler tarafından yörede konser verileceği bilgisi yer alırken program akışı da okuyuculara sunulmuştur. Ozanoğlu'nun 1942 yılında, Halkevi Güzel Sanatlar koluna seçildiği bilgisi de karşımıza çıkmaktadır. Halkevinde verilen bir konserde Kemal İlericide yer almıştır. Ayrıca gazetede edinilen bulgular doğrultusunda 1954 yılında yayımlanan habere göre, İstanbul'da gerçekleşen halk oyunları festivali saz ekibinde yer alan Yorgansız Hakkı'nın, en yaşlı sanat âşığı seçilmesi de önemli bir bilgi kapsamındadır.

Âşıklık geleneğinin canlı olduğu yıllarda gazete haberleri incelendiğinde çok sayıda etkinliğe yer verilmemiştir. Bulgular kapsamında âşıkların hayatta iken 1938 yılından itibaren her yıl 1 adet konser veya etkinlik düzenlemişlerdir. Bu etkinliklerin çoğu ise, halkevi tarafından gerçekleştirilmiştir. Gerçekleşen faaliyetlerde İhsan Ozanoğlu'nun büyük bir katkısı gözlemlenmiştir. Son âşık olan İhsan Ozanoğlu'nun vefatından sonra ise gelenek unutulmaya başlamıştır. Kültür ve değerlerimizi yansıtan bu geleneğin canlı kalmasını sağlamak için Kastamonu meslek yüksekokulu tarafından yöreye farklı illerden âşıklar getirilerek, ilk şenlik 1983 yılında olmak üzere 1985 ve 1989 yıllarında şenlikler yapılmıştır. Şenlikler büyük ilgi görmesine rağmen faaliyetlerin azlığı dikkat çekmektedir. Âşıkların yaşamış olduğu yıllarda ve vefatlarından sonra düzenlenen bu faaliyetlerin azlığı yöredeki geleneğin canlı kalmasında etkili olmamıştır.

Ele alınan araştırma kapsamında, Cumhuriyet dönemi sonrasındaki gazetelerin faaliyet durumları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda, Cumhuriyet öncesi dönemde yayımlanan gazeteler incelenerek, âşıklık geleneğinin faaliyet durumlarını ortaya çıkaran çalışmaların yapılması bu geleneğin geçmişe ait kayıtlarının gün yüzüne çıkarılmasını sağlayacaktır. Ayrıca Cumhuriyet öncesi ve sonrasında yer alan basın yayın organları ele alınarak, bu gelenekle ilgili karşılaştırmalı olarak çalışmaların yapılması da, bu geleneğin Cumhuriyet öncesi ve sonrasına ait verilerini

analiz edilmesine olanak sağlayacaktır. Yapılan bu çalışmaların kitap haline dönüştürülerek âşıklık geleneğindeki kaynaklara katkı sağlayacağı ön görülmektedir. Yapılan araştırma kapsamında, Âşık Meydanî'ye ait çalışmaların azlığı saptanmıştır. Cumhuriyet dönemi öncesinde yaşayan Meydanî'ye ait eserlerin gün yüzüne çıkarılması ve yöreye katkı sağlaması açısından bibliyografi çalışması ya da eserlerinin incelenmesi adına çalışmalar da yapılabilir.

KAYNAKLAR

Acar, H. (1985, 7 Şubat). Kastamonu musiki cemiyeti. *Açıksöz*, s. 2.

Akdemir, İ. (2011). *Erzurumlu Emrah'ın hayatı ve eserleri* [Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi].
<https://acikerisim.sakarya.edu.tr/bitstream/handle/20.500.12619/93297/T05261.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Akman, E. (2010). *Kastamonu kaynaklarında Erzurumlu Emrah (Müntahabât-ı Eş'âr)*. Gazi Kitabevi.

Alkan, K. Y. (2012). *Kayserili Âşık Meydânî: Eserleri ve Müziksel Çözümlemeleri* [Yüksek lisans tezi, Erciyes Üniversitesi].
https://acikbilim.yok.gov.tr/bitstream/handle/20.500.12812/128965/yokAcikBilim_451745.pdf?sequence=-1&isAllowed=y

Anonim (1989, 12 Ekim). 3. Aşıklar günü hafta sonunda başlıyor. *Kastamonu*, s. 1.

Anonim. (1932, 1 Mayıs). Kastamonuda âşık şiirleri: Koşma. *Kastamonu*, s. 3.

Anonim. (1932, 3 Mayıs). Kastamonuda âşık şiirleri: Koşma. *Kastamonu*, s. 2.

Anonim. (1937, 22 Haziran). Saz şairimiz âşık Hakkının manzumesi. *Doğrusöz*, s. 3.

Anonim. (1938, 22 Şubat). Halkevimizde gece töreni. *Doğrusöz*, s. 3.

Anonim. (1939, 9 Mayıs). Aşık Veysel ve İbrahim. *Doğrusöz*, s. 3.

Anonim. (1940, 27 Şubat). Halkevimizin gece için hazırladığı toplantı. *Doğrusöz*, s. 1.

Anonim. (1942, 21 Nisan). Kastamonu halkevinin mart 1942 de yapılan seçimde şubeler komite azaları. *Doğrusöz*, s. 1.

Anonim. (1942, 7 Nisan). Tosya halkevi temsil kolu Kastamonu'da. *Doğrusöz*, s. 1-2.

Anonim. (1944, 1 Temmuz). Halkevimizin güzel san'atlar kolunun verdiği konser. *Doğrusöz*, s. 1.

Anonim. (1944, 26 Ağustos). Atatürk'ün Kastamonu'ya şeref verdiği gün merasimle kutlandı. *Doğrusöz*, s. 1.

Anonim. (1946, 26 Şubat). Halkevlerinin yıldönümü münasebeti ile bir tören yapıldı. *Doğrusöz*, s. 1.

Anonim. (1954, 15 Eylül). Milli oyun ekibimiz döndü. *Doğrusöz*, s. 1.

Anonim. (1954, 16 Ağustos). Halkoyunları seçme müsabakasını kırkçeşme ekibi kazandı. *Doğrusöz*, s. 1.

Anonim. (1958, 24 Ocak). Konser. *Doğrusöz*, s. 1.

Anonim. (1961, 5 Haziran). Aşık İhsanî- Güllüşah konseri. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Anonim. (1962, 8 Eylül). Âşık Veysel hasta. *Doğrusöz*, s. 1.

Anonim. (1963, 27 Mayıs). Folklor gecesi bu akşam. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Anonim. (1965, 24 Ağustos). Şapka devriminin 40. yılı törenlerle kutlanıyor. *Doğrusöz*, s. 1-2.

Anonim. (1968, 16 Ocak). Aşık İhsani kimdir. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Anonim. (1968, 16 Ocak). Aşık İhsani ve Le Monde. *Yeni Kastamonu*, s. 1-2.

Anonim. (1968, 4 Nisan). Ozanoğlu Kul Mustafa'ya cevap veriyor. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Anonim. (1976, 19 Nisan). TV'de halk ozanı diye tanıtılanların Atatürk düşmanı olduğu iddia edildi. *Kastamonu*, s. 1-4.

Anonim. (1978, 10 Şubat). Tekeli kardeşler ve Şemsi Yastıman. *Kastamonu*, s. 4.

Anonim. (1981, 19 Şubat). Karayılan caddesi Sepetçioğlu yolu Yorgansız sokağı istiyoruz. *Kastamonu*, s. 1.

Anonim. (1983, 25 Kasım). Aşıklar gecesi yarın akşam yapılıyor. *Kastamonu*, s. 1.

Anonim. (1983, 25 Kasım). Saz şairleri gecesi 26 Kasım'da yapılacak. *Kastamonu*, s. 1.

Anonim. (1983, 28 Kasım). Aşıklar gecesi yapıldı. *Kastamonu*, s. 1.

Anonim. (1984, 3 Ağustos). Aşıklar günü kitaplaştı. *Kastamonu*, s. 1.

Anonim. (1985, 22 Mayıs). Atatürk'ün Kastamonu'ya gelişlerinin ve şapka inkılâbının 60. yıldönümü nedeniyle gazeteciler cemiyeti âşıklar şöleni düzenliyor. *Açıksöz*, s. 1-4.

Anonim. (1985, 30 Nisan). Geleneksel Kastamonu 2. aşık şenliği cumartesi günü yapılıyor. *Kastamonu*, s. 1.

Anonim. (1985, 4 Mayıs). Geleneksel Kastamonu 2. aşık şenliği bugün. *Kastamonu*, s. 1.

Anonim. (1985, 6 Aralık). Halk aşıkları gönülleri fethediyor. *Açıksöz*, s. 1.

Anonim. (1985, 7 Aralık). Aşıklar Daday'da ilgiyle izlendi. *Açıksöz*, s. 1.

Anonim. (1987, 13 Şubat). Ölümünün 6. yılında İhsan Ozanoğlu'nu anıyoruz. *Kastamonu*, s. 1-4.

Anonim. (1987, 21 Ocak). Halk şairleri arası şiir yarışması düzenlendi. *Açıksöz*, s. 2.

Anonim. (1989, 5 Temmuz). İhsan Ozanoğlu, radyo 2'de tanıtıldı. *Kastamonu*, s. 1.

Anonim. (1990, 17 Şubat). Yorgansız Hakkı'yı anıyoruz. *Kastamonu*, s. 1.

Anonim. (1990, 19 Eylül). Aşık Seyrani kimdir. *Açıksöz*, s. 2.

Anonim. (1990, 19 Eylül). Develili aşık Seyrani şenliklerle anıldı. *Açıksöz*, s. 2.

Anonim. (1991, 23 Mart). Aşık Veysel anılıyor. *Açıksöz*, s. 3.

Anonim. (1991, 14 Şubat). İhsan Ozanoğlu dün vefat etti. *Kastamonu*, s. 3.

Anonim. (1993, 19 Temmuz). Kültür ve sanat ağırlıklı. *Açıksöz*, s. 1.

Anonim. (1994, 24 Eylül). Sağlık ve başarı şöleni. *Açıksöz*, s. 1.

Anonim. (1997, 13 Şubat). Ölümünün 16'ncı yılında Ozanoğlu'nu anıyoruz. *Kastamonu*, s. 1.

Anonim. (1964, 18 Şubat). Yorgansız Hakkı Bayraktar vefat etti. *Doğrusöz*, s. 1.

Atlı, S. (2014). 19. yüzyılda yaşamış Bektâşi bir âşık: Kastamonulu Âşık Kemâli ve yayımlanmamış şiirleri, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(33). <https://www.sosyalarastirmalar.com/articles/a-bektashi-minstrel-lived-in-19-th-century-kastamonu-minstrel-kemali-and-his-unpublished-poems.pdf>

- Bars, M. E. (2020). Âşık kimdir?, *Uluslararası Halk Bilim Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 168-193. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1137312>
- Baş, N. (2009). *Kastamonu basını ve yazarlar (1950-2000)*. [Yayımlanmamış bitirme tezi, Kastamonu Üniversitesi].
- Batur, M. (1985, 1 Ekim). Kastamonu. *Açıksöz*, s. 3.
- Batur, M. (1985, 2 Ekim). Kastamonu. *Açıksöz*, s. 3.
- Bektaş, E. (2016). *Kars âşıklık geleneği: Âşık Bilal Ersarı* [Yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=BW_nQMktEkPl-kagWCYBHA&no=ngNdjzwk5_yoMRYdiawM7A
- Benli, E. (2016). *Türkiye'deki âşıklık geleneğinin toplumsal ve siyasal yansımaları* [Yüksek lisans tezi, Haliç Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=2fE3xw0K6k4Xn9w4x-Kt8Q&no=W_icaEKcajftQ8rI6Cb1KA
- Bingöl, S. (1942, 8 Eylül). Karşınızda Kastamonu'nun meşhur halk şairi Hakkı Bayraktar var. *Doğrusöz*, s. 1-3.
- Çalmaşur, T. (2013). *Erzurum ili âşıklarının kullandığı makam isimleriyle geleneksel Türk halk müziği makam isimlerinin karşılaştırılması* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi].
- Çatak, A. (1985, 28 Eylül). Ne de güzel Kastamonu. *Açıksöz*, s. 3.
- Çeçen. (1941, 5 Eylül). Mükelleflerin konseri. *Doğrusöz*, s. 2.
- Çekin, A. (2016, Mayıs, 6-8). *Doğrusöz gazetesindeki yazıları çerçevesinde İhsan Ozanoğlu'nun öne çıkardığı toplumsal değerler* [Sözlü Sunum]. III. Uluslararası Şeyh Şa'ban-ı Veli Sempozyumu Bildirileri, Kastamonu, Türkiye.
- Çelenligil, M, N. (1959). *Kastamonu'nun meşhur saz şairlerinden Ozanoğlu- Hakkı taşlaşmaları*. İlham Matbaası.
- Çelenligil, N. (1952, 16 Ağustos). Âşık Hakkı hayatı ve eserleri semai. *Doğrusöz*, s. 2.
- Çelenligil, N. (1952, 18 Ağustos). Âşık Hakkı hayatı ve eserleri mani. *Doğrusöz*, s. 2.

- Çelenligil, N. (1952, 19 Ağustos). Aşık Hakkı hayatı ve eserleri destan Tekerleme. *Doğrusöz*, s. 2.
- Çelenligil, N. (1952, 30 Ağustos). Aşık Hakkı hayatı ve eserleri divan. *Doğrusöz*, s. 2.
- Çelenligil, N. (1952, 5 Ağustos). Aşık Hakkı hayatı ve eserleri. *Doğrusöz*, s. 2.
- Çelenligil, N. (1952, 6 Ağustos). Aşık Hakkı hayatı ve eserleri aşık Hakkının hayatı. *Doğrusöz*, s. 2.
- Çelenligil, N. (1952, 7 Ağustos). Aşık Hakkı hayatı ve eserleri koşma. *Doğrusöz*, s. 2.
- Çelenligil, N. (1952, 9 Eylül). Aşık Hakkı hayatı ve eserleri tekerlemeler. *Doğrusöz*, s. 2.
- Çelikoğlu, H. (1984, 14 Şubat). Ölümünün dördüncü yılında İhsan Ozanoğlu. *Kastamonu*, s. 1.
- Değer, E. (2020). *İhsan Ozanoğlu ve halkbilimi alanındaki eserleri* [Yüksek lisans tezi, Kastamonu Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=f10Kw4p1rmMDotyKRdYv1PcWdJL-vcgt47RIJcwl9-Locto6Zf8ItCwHJEdKJ0my>
- Demir, Ş. (2018). *7 haziran ve 1 kasım genel seçimlerinin yerel basına yansıması üzerine karşılaştırmalı bir analiz: Tunceli Emek gazetesi örneği* [Yüksek lisans tezi, İnönü Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=iwQNfqxN-B1Xinu25Yio2A&no=JtYr3U0EcDAWqime4hdrqw>
- Demircioğlu, A. (1973). *100 Yıllık Kastamonu basını 1872-1972*. Doğrusöz Matbaası.
- Demircioğlu, A. (1980, 6 Ekim). 100 Yıllık Kastamonu basınında kim kimdir 1872-1972. *Kastamonu*, s. 4.
- Düzgün, D. (2000). Aşık tarzı şiir geleneği ve Erzurumlu Emrah, *Milli Folklor Uluslararası Kültür Araştırmaları Dergisi*, (47), 52-55. <https://www.millifolklor.com/PdfViewer.aspx?Sayi=47&Sayfa=49>
- Emnalar, A. (1998). *Tüm yönleriyle Türk halk Müziği ve nazariyatı* (1. Baskı). Ege Üniversitesi Basımevi.
- Er, E. (1985, 18 Mart). *Folklorumuz*. *Açıksöz*, s. 2.

Er, E. (1985, 8 Mayıs). Aşıklar Şenliği. *Açıksöz*, s. 2.

Erdem, B. (2013). *Yazılı basında basım süreci* [Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi].

<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=ghoWrxewgZT39o6h5eYV4Q&no=mTmiADuRKgvQFFSYuvALVw>

Eski, M. (1975). *Kastamonu halk şairi aşık Yorgansız Hakkı Bayraktar*. Ankara.

Eski, M. (1981, 11 Mart). Aşık Yorgansız TRT-2’de anıldı. *Kastamonu*, s. 1.

Eski, M. (1981, 12 Mart). Ozanoğlu’nun ardından. *Kastamonu*, s. 1.

Eski, M. (1981, 17 Şubat). Ölümünün 17. yılında Aşık Yorgansız (1895-1964). *Kastamonu*, s. 1.

Eski, M. (1981, 20 Nisan). Aşık Meydani üzerine. *Kastamonu*, s. 1.

Eski, M. (1982, 17 Şubat). Ölümünün 18. yılında Aşık Yorgansız. *Kastamonu*, s. 1.

Eski, M. (1983, 1 Aralık). Aşıkların dertleri. *Kastamonu*, s. 1.

Eski, M. (1983, 17 Şubat). Ölümünün 19. yılında Aşık Yorgansız. *Kastamonu*, s. 1.

Eski, M. (1983, 25 Kasım). Aşıklar gecesi. *Kastamonu*, s. 1.

Eski, M. (1983, 30 Kasım). Aşıklar geldi, geçti. *Kastamonu*, s. 1.

Eski, M. (1984, 10 Mayıs). Bir selam da Âşık Şeref Taşlıova’dan. *Kastamonu*, s. 1.

Eski, M. (1984, 17 Şubat). Ölümünün 20. yılında Âşık Yorgansız. *Kastamonu*, s. 1.

Eski, M. (1984, 21 Nisan). Âşık Yaşar Reyhanî’den selam var. *Kastamonu*, s. 1.

Eski, M. (1984, 26 Nisan). Âşık İlhamî’den de selâm var. *Kastamonu*, s. 1.

Eski, M. (1985, 9 Mayıs). Kastamonu âşıklar bayramına doğru. *Kastamonu*, s. 3.

Eski, M. (1987, 19 Haziran). Âşık İlhamî’nin ardından. *Kastamonu*, s. 3.

Eski, M. (1990). Kastamonulu büyük usta Ahmet Tekeli’nin ölümüne ağıt. *Kastamonu*, s. 1.

- Eski, M. (1990, 17 Şubat). Aşık Yorgansız. *Kastamonu*, s. 1.
- Eski, M. (2012). Kent kültürünün oluşmasında basının görevi: Kastamonu örneği, (1) 141-152. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/567348>
- Fermani. (1985, 22 Kasım). Yaratan var. *Açıksöz*, s. 3.
- Fermani. (1985, 6 Kasım). Merak etmez misin sen. *Açıksöz*, s. 3.
- Feyzioğlu, N. (2010). Erzurumlu Emrâh'ın derlenmiş ve bestelenmiş eserleri, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 257-265. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/31985>
- Gazibeyoğlu, N. (1979, 23 Ekim). Yorgansız'a mektup. *Kastamonu*, s. 1.
- Gazibeyoğlu, N. (1981, 23 Nisan). Kastamonu'lu ozanlardan. *Kastamonu*, s. 1.
- Gök, S. (1982, 4 Ocak). Kastamonu'nun yetiştirdiği meşhur adamlardan birkaçı üzerine. *Kastamonu*, s. 1.
- Gök, S. (1982, 5 Ocak). Kastamonu'nun yetiştirdiği meşhur adamlardan birkaçı üzerine. *Kastamonu*, s. 1.
- Gök, S. (1985, 24 Aralık). Daday'daki âşıklar şöleni üzerine. *Kastamonu*, s. 3.
- Gök, S. (1997, 5 Ağustos). Yorgansız Hakkı (Bayraktar) ve diğerleri üzerine. *Kastamonu*, s. 3.
- Gök, S. (1997, 6 Ağustos). Yorgansız Hakkı (Bayraktar) ve diğerleri üzerine. *Kastamonu*, s. 3.
- Gök, S. (1997, 7 Ağustos). Yorgansız Hakkı (Bayraktar) ve diğerleri üzerine. *Kastamonu*, s. 3.
- Güngör, N. (1939, 8 Ağustos). Aşık Kemali. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ilgaz, C. (1994, 26 Eylül). Aşıklar şöleni. *Açıksöz*, s. 1.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri, *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları dergisi*, 1(1). 62-80.
- Kemali. (1961, 9 Mart). Tekerlemeler. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

- Kipdemir, S. (2016). *Yazının tarihsel süreci ve latin kaligrafisinin matbaanın keşfine kadar uzanan gelişimi* [Yüksek lisans tezi, Arel Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=v6wlLosLit2_9VmpNm6ttA&no=1URcB4GurCqCUUSqK2arpQ
- Koçak, A. (2017). Âşık şiirinde rüya motifi bağlamında Mahtumkulu'nun "Turgıl Dediler" şiiri. *Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 6(13), 29-37. Doi: <http://dx.doi.org/10.25068/dedekorkut122>
- Korkmaz, S, T. (2019). *İhsan Ozanoğlu halk dilinden filolojik notlar* [Yüksek lisans tezi, Kastamonu Üniversitesi]. <http://earsiv.kastamonu.edu.tr:8080/xmlui/handle/123456789/330>
- Köseoğlu, A. (2017). Erzurum yerel gazetelerinin haber içeriklerine yönelik bir inceleme, *Atatürk İletişim Dergisi*, (13). 149-164. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/atauniiletisim/issue/33999/359167>
- Köseoğlu, M. (1987, 13 Şubat). Ozanoğlu. *Kastamonu*, s. 1-4.
- Köseoğlu, M. (1998, 17 Eylül). Yorgansız Hakkı (Çavuş) Bayraktar. *Kastamonu*, s. 1-3.
- Kuzucu, K. (1997). *Türk aşık ve ozanlık geleneğindeki makamlar ile Türk tasavvuf musikisindeki makamların ortak olanları ve kullanıldıkları alanlar* [Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=NyriydEN2QE3QDmCo0ROog&no=NyriydEN2QE3QDmCo0ROog>
- Küçükbaşması, G. (2014, Kasım, 12-13). *Cephede savaşmış bir âşık olarak Yorgansız Hakkı Çavuş'un şiirlerinde savaş* [Sözlü sunum]. I. Uluslararası Türk Kültürü Araştırmaları Sempozyumu (TÜKAS 2014) Bildirileri, Nevşehir, Türkiye.
- Mert, D. (1985, 19 Ekim). Bize güzel Kastamonum. *Açıksöz*, s. 3.
- Nakış, D. (2021). *1970-2020 yılları arası âşıklık geleneği ve siyasal kültür* [Yüksek lisans tezi, Kocaeli Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=8tbPippmWV_b-Irrn9YEAkWWi0Lwcqy7P90bgIW-3Cdo6WQp7Z9Aj7hz23OdHOS7
- Odabaşı, K. (1968, 10 Mayıs). Taşlama (1). *Yeni Kastamonu*, s. 1.
- Odabaşı, K. (1968, 11 Mayıs). Taşlama (2). *Yeni Kastamonu*, s. 1.
- Odabaşı, K. (1968, 17 Nisan). Ozanoğlu'na taşlama. *Yeni Kastamonu*, s. 1-2.

- Odabaşı, K. (1968, 20 Nisan). Taşlama. *Yeni Kastamonu*, s. 1.
- Odabaşı, K. (1968, 27 Nisan). Taşlama. *Yeni Kastamonu*, s. 1.
- Ozanoğlu, İ (1960, 10 Mart). Kastamonu'nun yetiştirdiği meşhur adamlar Meydanî. *Doğrusöz*, s. 1.
- Ozanoğlu, İ (1960, 11 Mart). Kastamonu'nun yetiştirdiği meşhur adamlar Meydanî. *Doğrusöz*, s. 1.
- Ozanoğlu, İ (1960, 12 Mart). Kastamonu'nun yetiştirdiği meşhur adamlar Meydanî. *Doğrusöz*, s. 1.
- Ozanoğlu, İ (1960, 9 Mart). Kastamonu'nun yetiştirdiği meşhur adamlar Meydanî. *Doğrusöz*, s. 1.
- Ozanoğlu, İ. (1937, 13 Temmuz). Atatürk devrimi. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ozanoğlu, İ. (1937, 31 Ağustos). 30 ağustos. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ozanoğlu, İ. (1937, 6 Ağustos). Hava kurumu için. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ozanoğlu, İ. (1937, 7 Eylül). Sakarye. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ozanoğlu, İ. (1938, 1 2_Teşrin). Kastamonu halk edebiyatı. *Doğrusöz*, s. 2.
- Ozanoğlu, İ. (1938, 12- 1'nci Kânun). Onu gördükten sonra. *Doğrusöz*, s. 2.
- Ozanoğlu, İ. (1938, 14 2_Kânun). Aşık tarızı. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ozanoğlu, İ. (1938, 18 2_Kânun). Aşık tarızı. *Doğrusöz*, s. 4.
- Ozanoğlu, İ. (1938, 2 Eylül). Ozanoğlunun Atatürk gecesi konferansı. *Doğrusöz*, s. 2.
- Ozanoğlu, İ. (1938, 26 Ağustos). Ozanoğlunun Atatürk gecesi konferansı. *Doğrusöz*, s. 2.
- Ozanoğlu, İ. (1938, 28 2_Kânun). Aşık tarızı. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ozanoğlu, İ. (1938, 29 Mart). Aşık tarzı. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ozanoğlu, İ. (1938, 4 2_Teşrin). Kastamonu halk edebiyatı. *Doğrusöz*, s. 3.

- Ozanoğlu, İ. (1938, 7-1'nci Kânun). İnönü destanı. *Doğrusöz*, s. 4.
- Ozanoğlu, İ. (1938, 7-1'nci Kânun). İnönü gelirken. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ozanoğlu, İ. (1938, 8-1'nci Kânun). Ulu İnönü. *Doğrusöz*, s. 2.
- Ozanoğlu, İ. (1938, 9- 1'nci Kânun). Bağrıma basta geç. *Doğrusöz*, s. 4.
- Ozanoğlu, İ. (1939, 16 Mayıs). Aşık Veysel konseri. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ozanoğlu, İ. (1939, 18 Ağustos). Kemaliden: Meydaniden. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ozanoğlu, İ. (1939, 19 Eylül). Ömrüm oldukça. *Doğrusöz*, s. 1.
- Ozanoğlu, İ. (1939, 28 Nisan). Süra'tiden destan. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ozanoğlu, İ. (1939, 30 Mayıs). Çocuk destanı. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ozanoğlu, İ. (1939, 5 Eylül). Yas. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ozanoğlu, İ. (1939, 5 Mayıs). Suratî'den destan. *Doğrusöz*, s. 4.
- Ozanoğlu, İ. (1939, 6 Haziran). Sivaslı Agâhi. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ozanoğlu, İ. (1940, 14 Mayıs). Üstad R. Boşdurmaz'a. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ozanoğlu, İ. (1940, 16 Ağustos). Aşık edebiyatı methal. *Doğrusöz*, s. 1.
- Ozanoğlu, İ. (1940, 17 Mayıs). Âşık Ömer. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ozanoğlu, İ. (1940, 19 Mart). Derbeyanı Kastamoni. *Doğrusöz*, s. 2.
- Ozanoğlu, İ. (1940, 20 Ağustos). Halkevinde Kemâl İlerici'nin verdiği konser. *Doğrusöz*, s. 1.
- Ozanoğlu, İ. (1940, 20 Eylül). Ülkümüz. *Doğrusöz*, s. 2.
- Ozanoğlu, İ. (1940, 20 Şubat). Halkevleri. *Doğrusöz*, s. 3.
- Ozanoğlu, İ. (1940, 3 Eylül). Gösterit kolumuzun Tosya gezisi. *Doğrusöz*, s. 2.
- Ozanoğlu, İ. (1946, 9 Mart). Çiğdem. *Kastamonu*, s. 2.

Ozanoğlu, İ. (1947, 4 Ağustos). Bülbulü dinlerken. *Kastamonu*, s. 2.

Ozanoğlu, İ. (1948, 4 Ağustos). Kadir gecesi. *Doğrusöz*, s. 3.

Ozanoğlu, İ. (1958, 1 Ekim). Rüya:1. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

Ozanoğlu, İ. (1958, 12 Kasım). Saz. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1958, 13 Kasım). Tanbur. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1958, 14 Ekim). Münâcat. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

Ozanoğlu, İ. (1958, 15 Eylül). Uçurum. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1958, 16 Eylül). Gel. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1958, 17 Eylül). Seni. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1958, 18 Eylül). Yeter. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1958, 19 Aralık). Dirlik. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1958, 19 Eylül). Kurtulacaksın. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1958, 20 Eylül). Bırakmam seni. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1958, 22 Eylül). Hatıralar. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1958, 22 Kasım). Gözlerin. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1958, 24 Kasım). Duramayınca. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1958, 25 Kasım). Tatlı Sert. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1958, 26 Kasım). Gelmezsin. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1958, 29 Ekim). Geçmez. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

Ozanoğlu, İ. (1958, 19 Kasım). Öğüt. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1958, 20 Kasım). Üstünde. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1959, 14 Nisan). Kastamonu'nun yetiştirdiği meşhur adamlar Meftunî. *Doğrusöz*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1959, 18 Nisan). Kastamonu'nun yetiştirdiği meşhur adamlar Medhî. *Doğrusöz*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1960, 4 Ekim). Haşarat cengi. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1960, 7 Ekim). Esnaf destanı. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1961, 10 Şubat). Kastamonu'nun yetiştirdiği meşhur adamlar Kemali. *Doğrusöz*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1961, 11 Şubat). Kastamonu'nun yetiştirdiği meşhur adamlar Kemali. *Doğrusöz*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1961, 14 Kasım). Kastamonu folkloru sanat. *Yeni Kastamonu*, s. 3.

Ozanoğlu, İ. (1961, 16 Ağustos). Koşmalar. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

Ozanoğlu, İ. (1961, 18 Nisan). Halk destanları otlakçı destanı. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1961, 19 Nisan). Halk destanları otlakçı destanı. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1961, 2 Mayıs). Halk destanları geç. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1961, 22 Nisan). 23 Nisan. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1961, 27 Nisan). Halk destanlarından elifba destanı. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1961, 28 Ekim). Kastamonu'nun yetiştirdiği meşhur adamlar Çörekçizade Nâbi. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

Ozanoğlu, İ. (1961, 9 Eylül). Tekerlemeler. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

Ozanoğlu, İ. (1961, 9 Şubat). Kastamonu'nun yetiştirdiği meşhur adamlar Kemali. *Doğrusöz*, s. 1.

Ozanoğlu, İ. (1962, 10 Ocak). Koşmalar halk koşmalarına umumi bir bakış. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

Ozanoğlu, İ. (1962, 11 Ocak). Koşmalar halk koşmalarına umumi bir bakış. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

- Ozanoğlu, İ. (1962, 12 Ocak). Koşmalar halk koşmalarına umumi bir bakış: *Yeni Kastamonu*, s. 2.
- Ozanoğlu, İ. (1962, 13 Ocak). Koşmalar halk koşmalarına umumi bir bakış: *Yeni Kastamonu*, s. 2.
- Ozanoğlu, İ. (1962, 15 Ocak). Koşmalar halk koşmalarına umumi bir bakış: *Yeni Kastamonu*, s. 2.
- Ozanoğlu, İ. (1962, 16 Ocak). Koşmalar halk koşmalarına umumi bir bakış: *Yeni Kastamonu*, s. 2.
- Ozanoğlu, İ. (1962, 17 Ocak). Koşmalar halk koşmalarına umumi bir bakış: *Yeni Kastamonu*, s. 2.
- Ozanoğlu, İ. (1962, 9 Ocak). Koşmalar halk koşmalarına umumi bir bakış: *Yeni Kastamonu*, s. 2.
- Ozanoğlu, İ. (1964, 19 Şubat). Aşık Hakkı Yorgansız'ı kaybettik. *Yeni Kastamonu*, s. 1.
- Ozanoğlu, İ. (1965, 15 Ocak). Gecelerde. *Yeni Kastamonu*, s. 1.
- Ozanoğlu, İ. (1968, 12 Nisan). Son çağrı. *Yeni Kastamonu*, s. 1-2.
- Ozanoğlu, İ. (1968, 19 Nisan). Taşlama. *Yeni Kastamonu*, s. 1-2.
- Ozanoğlu, İ. (1968, 23 Nisan). Ozanoğlu'nun taşlaması. *Yeni Kastamonu*, s. 2.
- Ozanoğlu, İ. (1968, 5 Nisan). Saz şairi taslağı. *Yeni Kastamonu*, s. 1-2.
- Ozanoğlu, İ. (1968, 6 Nisan). Saz şairi taslağı. *Yeni Kastamonu*, s. 1-2.
- Ozanoğlu, İ. (1974, 11 Mart). Ziya Demircioğlu. *Doğrusöz*, s. 1.
- Ozanoğlu, O. (2001, Mayıs, 21-23). *Bütün yönleriyle İhsan Ozanoğlu* [Sözlü Sunum]. Birinci Kastamonu Kültür Sempozyumu Bildirileri, Kastamonu, Türkiye.
- Ozanoğlu, O. (2017). *Kastamonu destanı- şiirlerle Kastamonu*. Şirketi-i Mürettebiye.
- Önalın, U. (2021). *Geleneksel Türk halk müziği eğitiminde aşıklık geleneğinin yer alma durumunun incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi].

<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=9MiDp3x86xrwjpi5-14w-RSpGbFmbFmzJ9e8S-vFYZqSijcGen6zdaEXeJ5AIJEV>

Öz, N. (1968, 9 Mayıs). Servi boylu Ozanoğlu. *Yeni Kastamonu*, s. 1-2.

Özbenli, A. (1983, 10 Şubat). Ölümünün üçüncü yılında: Aşık İhsan Ozanoğlu. *Kastamonu*, s. 1.

Özçağlayan, M. (2008). Gazetelerin gelişimi ve gazeteciliğin geleceği (Yeni teknolojiler ve medya ekonomisi açısından genel bir değerlendirme), *Marmara İletişim Dergisi*. 13(13). 131-159.
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2958>

Özdemir, E. (2013). Âşık ve Ozan kavramlarının günümüz Türkiye’inde müzikal ve edebi yönden tanımlanması, *Akademik Bakış Dergisi*. (34).
<https://www.akademikbakis.org/file/34.pdf>

Özdemir, N. (1965, 24 Ağustos). Büyük törenden izlenimler. *Doğrusöz*, s. 1.

Özel, S. (1959, 15 Aralık). Kastamonu radyosu. *Doğrusöz*, s. 1.

Özel, S. (1967, 24 Mayıs). Âşık İhsani. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Özel, S. (1967, 8 Ağustos). İhsani. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Özel, S. (1968, 20 Ocak). Telli sazdır bunun adı. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Özel, S. (1968, 21 Ocak). Telli sazdır bunun adı. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Özel, S. (1968, 7 Mayıs). Taşlama. *Yeni Kastamonu*, s. 1-2.

Özel, S. (1968, 8 Mayıs). Taşlama. *Yeni Kastamonu*, s. 1.

Özel, S. (1974, 26 Kasım). Dostlar beni hatırlasın. *Kastamonu*, s. 1.

Özel, S. (1989, 6 Aralık). Zırt!. *Kastamonu*, s. 3.

Özgür, M. (2000, 14 Şubat). Baktı geçti. *Kastamonu*, s. 1.

Sağlar, E. (1976, 15 Nisan). Halk ozanları Güzel Mehmet- Topal Hakkı. *Kastamonu*, s. 1.

Sarı, İ. (1985, 20 Aralık). Taşköprüde aşıklar şölenine öğrenciler akın yaptı. *Açıksöz*, s. 1.

Sayan, M. (1998, 6 Ağustos). Şiirle Kastamonu. *Kastamonu*, s. 1-3.

Sevindik, A. (2019). Âşıklık geleneğinin güncel durumu ve âşıklar üzerine bazı tespitler, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (47), 127-144. <http://sutad.selcuk.edu.tr/sutad/article/view/1388/96107>

Sırlıoğlu, İ. (1967, 1 Haziran). Rüya. *Yeni Kastamonu*, s. 3.

Sırlıoğlu, İ. (1967, 10 Haziran). Zam. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

Sırlıoğlu, İ. (1967, 15 Haziran). Baş isteriz. *Yeni Kastamonu*, s. 3.

Sırlıoğlu, İ. (1967, 27 Mayıs). Nerede. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

Sırlıoğlu, İ. (1967, 29 Mayıs). Oğluma. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

Sırlıoğlu, İ. (1967, 3 Haziran). Sakal üzerine. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

Sırlıoğlu, İ. (1967, 30 Mayıs). Gelen var. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

Sırlıoğlu, İ. (1967, 31 Mayıs). Git efendi. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

Sırlıoğlu, İ. (1967, 5 Haziran). Zulüm. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

Sırlıoğlu, İ. (1967, 6 Haziran). Zamanıdır. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

Sırlıoğlu, İ. (1967, 7 Haziran). Pot. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

Sırlıoğlu, İ. (1967, 8 Haziran). Yakındır. *Yeni Kastamonu*, s. 2.

Sırlıoğlu, İ. (1967, 8 Temmuz). Kazak aptal'a. *Yeni Kastamonu*, s. 3.

Sırlıoğlu, İ. (1977, 16 Ağustos). Git, yarın gel!. *Kastamonu*, s. 1.

Şahin, M. (2010). *Türk halk müziğinde coğrafi motifler ve türküler atlası* [Yüksek lisans tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=CwVlqqBuz1VkysVpueogAa94SZer6-4RfaxCaXwDnraqs4YCFAt9s1bLSAlMbcRR>

Şatıroğlu, V. (1941, 10_2'nci Teşrin). Âşık Veysel'in Atatürk ağıtı. *Doğrusöz*, s. 3.

Şatıroğlu, V. (1975, 3 Nisan). Donatım. *Kastamonu*, s. 1.

Şenel, S. (1992). *Kastamonu yöresi aşık musikisi tür ve biçimleri* [Sanatta yeterlilik tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi].
https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=Z0vbSUgrhM9fXoGkRe6Q0xAHe_uQmf0WnoZspsCArqEgMo4J5W8VahilgnrgAwB

Şenel, S. (2009). *Kastamonu'da âşık fasılları türler/ çeşitler/ çeşitlemeler* (2. Baskı). Düzey Matbaacılık.

T. C. Kastamonu Valiliği, (2018). *81 İlde Kültür ve Şehir Kastamonu* (1. Baskı). Acarbasım.

Tan, N. (1986, 10 Ekim). Kastamonu halk şairleri Meftuni. *Kastamonu*, s. 2.

Tan, N. (1986, 11 Ekim). Kastamonu halk şairleri Rahmi. *Kastamonu*, s. 2.

Tan, N. (1986, 13 Ekim). Kastamonu halk şairleri Çeşmi. *Kastamonu*, s. 2.

Tan, N. (1986, 14 Ekim). Kastamonu halk şairleri Lütü. *Kastamonu*, s. 2.

Tan, N. (1986, 15 Ekim). Kastamonu halk şairleri Meydanî. *Kastamonu*, s. 2.

Tan, N. (1986, 16Ekim). Kastamonu halk şairleri Kemali. *Kastamonu*, s. 2.

Tan, N. (1986, 17 Ekim). Kastamonu halk şairleri Fevzi. *Kastamonu*, s. 2.

Tan, N. (1986, 18 Ekim). Kastamonu halk şairleri Mehmet Nabi. *Kastamonu*, s. 2.

Tan, N. (1986, 20 Ekim). Kastamonu halk şairleri Mesti. *Kastamonu*, s. 2.

Tan, N. (1986, 21 Ekim). Kastamonu halk şairleri Yorgansız Hakkı. *Kastamonu*, s. 2.

Tan, N. (1986, 22 Ekim). Kastamonu halk şairleri Celali. *Kastamonu*, s. 2.

Tan, N. (1986, 23 Ekim). Kastamonu halk şairleri Kör Hasan. *Kastamonu*, s. 2.

Tan, N. (1986, 24 Ekim). Kastamonu Halk Şairleri İhsan Ozanoğlu. *Kastamonu*, s. 2.

Tan, N. (1986, 26Ekim). Kastamonu halk şairleri İhsan Ozanoğlu. *Kastamonu*, s. 2.

Tan, N. (1986, 27Ekim). Kastamonu halk şairleri İhsan Ozanoğlu. *Kastamonu*, s. 2.

Tan, N. (1986, 28Ekim). Kastamonu halk şairleri İhsan Ozanoğlu. *Kastamonu*, s. 2.

- Tan, N. (1986, 9 Ekim). Kastamonu halk şairleri başlarken. *Kastamonu*, s. 2.
- Tan, N. (2009, Şubat, 14). *İhsan Ozanoğlu'nun TRT THM repertuvarına kazandırdığı "Çanakkale Türküsü" üzerine yeni bilgiler, yeni iddialar* [Sözlü Sunum]. İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri, Ankara, Türkiye.
- Tan, N. (2015). Kastamonulu Âşık Kemali ve bibliyografisi, *Kültür Evreni Dergisi*. 6(23). 52-58. <https://kulturevreni.com/portfolio/kultur-evreni-sayi-23/>
- Tayan, A. (2019). *Yerel basında şehir: Van postası gazetesi örneğinde Van (1976-1980)* [Yüksek lisans tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=Eb5EkakJlp3olBdo_wNEGe2LwUBrvziHryTTSVGlw8L3BEtpWT360bfXv9HmTGqr
- Turgut, E. (2009). *Kastamonu basını ve yazarlar (1923-1950)* [Yayımlanmamış bitirme tezi, Kastamonu Üniversitesi].
- Tutkun, H. (2021). *Kastamonulu Âşıkların şiirlerinde tasavvufi motifler* [Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=wf-FPgY-5qjHEzEoOgvMswry1dyil95QOrS5zeQnCj4WnI58y-uefoRjoIONIxF>
- Türkmen, F. (2003, Eylül, 18-20). *Yüzyıl Anadolu halk şiiri ve Kastamonulu Âşık Kemali* [Sözlü Sunum]. İkinci Kastamonu Kültür Sempozyumu Bildirileri, Ankara, Türkiye.
- Yahyaoglu, A. (1977, 18 Ocak). Hakkı yorgansız gabadayı- papyon. *Kastamonu*, s. 1.
- Yakıcı, A. (2003). Türk Âşıklık geleneği içinde Kastamonu'nun yeri ve önemi, *Milli Folklor dergisi*, 15(60), 165-169. <https://www.millifolklor.com/PdfViewer.aspx?Sayi=60&Sayfa=161>
- Yakupoğlu, C. (2009, Şubat, 14). *Âşık İhsan Ozanoğlu ve eserleri üzerine yapılmış çalışmalar* [Sözlü Sunum]. İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri, Ankara, Türkiye.
- Yalçın, E. (2018). *Kültürel ve toplumsal iletişim bağlamında âşıklık geleneği ve âşık Beyhani'nin hayatı* [Yüksek lisans tezi, Haliç Üniversitesi]. <https://acikbilim.yok.gov.tr/handle/20.500.12812/90174>
- Yaman, T, M. (1935). *Kastamonulu Âşık Kemalî hayatı ve eserleri*. Vilayet Matbaası.
- Yaman, T, M. (1935, 25 Mart). Âşık Kemali hayatı ve eserleri. *Kastamonu*, s. 2.

Yaman, T, M. (1935, 4 Şubat). Kastamonu koşmaları. *Kastamonu*, s. 2.

Yamancı, M. (2018). *Kitle iletişim araçlarını konu alan müzik içerikli lisans üstü tezlerinin incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Kırıkkale Üniversitesi]. <https://acikerisim.kku.edu.tr:8443/xmlui/handle/20.500.12587/15097>

Yücel, M. (1996, 20 Haziran). Kültür ve sanatımızda kimler var, kimler yok?. *Kastamonu*, s. 1-3.

Zengin, A. Y. (2000, Mayıs, 21- 23). *Âşık İhsan Ozanoğlu üzerine düşünceler* [Sözlü Sunum]. Birinci Kastamonu Kültür Sempozyumu Bildirileri, Kastamonu, Türkiye.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

URL-1: <https://sites.google.com/site/artunerman/home/makaleler> Erişim tarihi: 12.05.2021

URL-2: <https://kastamonu.ktb.gov.tr/TR-94800/asik-yorgansiz-hakki-cavus.html> Erişim tarihi: 18.05.2021